TÜRKİYE CUMHURİYETİ
CUMHURBAŞKANLIĞI
İLETİŞİM
BAŞKANLIĞI

Ayın Dosyası
Küresel Müzakerelerden
Somut Uygulamalara:
Türkiye'nin İklim Diplomasisi

Türk Devletleri Teşkilatı 13. Zirvesi

- Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Diplomasi Trafiği
- Emine Erdoğan, Çocukların Refahı İçin Semerkant'ta
- TEKNOFEST Güneydoğu'da Teknoloji Şöleni
- Geleceğin Rotası Uzay: Dünya Uzay İçin Antalya'da Buluştu
- Topkapı Sarayı'nda Tarihin Beş Yeni Kapısı
- Vefa/Hatıra: Ziya Gökalp
- Spor: Türk Okçuluğunun Serüveni
- Türk Dünyası Diyalog Forumu
- İletişim Başkanlığından Hakikat Seferberliği
- "Sıfır Atık'tan COP31'e: Türkiye'nin İklim Diplomasisi" Paneli

ISSN 1301-9325 | e-ISSN 3023-6762

9 771301 932000

4. Dönem
Sayı 36 / Ekim 2026
Genel Sayı: 606

Ayın Tarihi

1923–2026

COP31 TÜRKİYE ANTALYA

Bir Kanun, Bir Hareket, Bir Zirve

1 Kanun: İklim Kanunu

2025 yılında yayınlanarak yürürlüğe girmiştir. Türkiye'nin 2053 net sıfır emisyon hedefi ve yeşil kalkınma vizyonunu yasal güvenceye alan kanundur.

1 Hareket: Sıfır Atık

2017 yılında, Sayın Emine Erdoğan Hanımefendi'nin himayesinde başlatılmıştır. İsrafın önlenmesini ve atıkların ayrı ayrı toplanarak geri dönüşüme kazandırılmasını amaçlayan bir harekettir.

1 Zirve: COP31 Zirvesi

Yeşil dönüşüm stratejilerinden emisyon azaltım hedeflerine, küresel iklim politikalarından finansman mekanizmalarına kadar birçok konunun görüşüldüğü zirvedir.

Geleceğin COP'u, Uygulama COP'u!

T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

TÜRKİYE CUMHURİYETİ CUMHURBAŞKANLIĞI İLETİŞİM BAŞKANLIĞI

iletisim.gov.tr

Ayın Tarihi

Ayın Tarihi 1. Dönem / 1923–1931
Ayın Tarihi 2. Dönem / 1934–1957
Ayın Tarihi 3. Dönem / 1978–2018
Ayın Tarihi 4. Dönem / Ekim 2026
Genel Sayı: 606

ISSN 1301–9325 / e–ISSN 3023–6762
Yayıncı Sertifika No: 45482
© 2026 CUMHURBAŞKANLIĞI İLETİŞİM BAŞKANLIĞI YAYINLARI

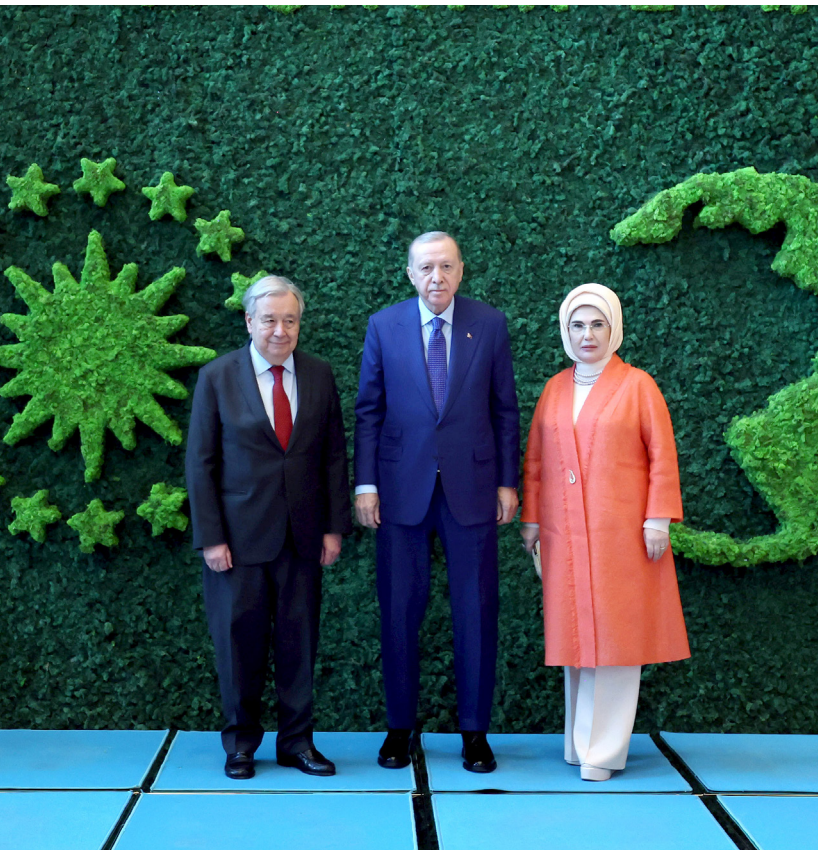
Yayın Türü Yerel Süreli Yayın | Aylık | Türkçe
Yayın Sahibi Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı Adına Prof. Dr. Burhanettin Duran
Yayın Danışmanı İlhami Giray Şahin
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Dr. Zeynep Zelan
Yayın Koordinatörü Dr. Serkan Ökten
Hazırlayanlar Zeynep Koşan Boz, Çiğdem Yaramış, Tuğba Çalık, Çağdaş Görmez, Başak Balçık Demirci, Esra Eymen Cansu, Burak Büyükyaprak, Hasan Hüseyin Bahadır, Sıddık Yurtsever, İrem Deniz, Murat Kerdige, Kibar Durmuş, Selvinaz Dalyan Sert, Firdevs Çetintepe
Sanat Yönetmeni Hasan Suat Olgun
Redaksiyon Uluslararası Piri Reis Kültür Ajansı / Ayşe Çağlayan

Yönetim Yeri Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı
Kızılırmak Mahallesi, Mevlana Bulvarı, No: 144, Çankaya/Ankara
Tel + 90 312 590 20 00
e-posta ayintarihi@iletisim.gov.tr
Basım Tarihi Ekim 2026
Basım Yeri İMAK Ofset Basım Yayın A.Ş.
Tel +90 212 800 13 13, Esenyurt/İstanbul Sertifika No: 71320

Bu yayının tüm hakları Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığına aittir. Dergi içeriği izin alınmadan kullanılamaz ve çoğaltılamaz. Alıntı yapılması kaynak gösterilmesi koşuluyla mümkündür. Dergide yayımlanan yazılardaki fikir ve görüşler Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığının sorumluluğunda değildir.

Bu Sayı

Dördüncü Dönem / Ekim 2026 Genel Sayı 606

Başyazı

4 Taahhütlerden Eyleme: İklim Diplomasisinde Türkiye'nin Vizyonu

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Prof. Dr. Burhanettin Duran

6

Ayın Dosyası

8 Küresel Müzakerelerden Somut Uygulamalara: Türkiye'nin İklim Diplomasisi

26

Türkiye

28 Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Yurt İçi Programı

38 Türkiye Gündemi Kronolojisi

44 TEKNOFEST Güneydoğu'da Teknoloji Şöleni

54 Geleceğin Rotası Uzay: Dünya Uzay İçin Antalya'da Buluştu

66 Vefa/Hatıra: Ziya Gökalp

70 Spor: Türk Okçuluğunun Serüveni

74

Diplomasi

76 Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Diplomasi Trafiği

82 Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Telefon Diplomasisi

84 Emine Erdoğan, Çocukların Refahı İçin Semerkant'ta

90
Dünya

92 Dünya Gündemi Kronolojisi

104 Türk Dünyası Ankara'da Buluştu: Türk Devletleri Teşkilatı 13. Zirvesi

120 TDT Aile ve Kadın Konseyi 1. Yüksek Onur Kurulu Toplantısı

124 Türk Dünyası Diyalog Forumu

136 Gazze'den Dünyaya: Üç Yılda Değişen Dengeler, Derinleşen Fay Hatları

142 Dünya Medyasında Türkiye

144
Kültür ve Sanat

146 Topkapı Sarayı'nda Tarihin Beş Yeni Kapısı

152 100 Yıl Önce Ayın Tarihi: Karadeniz Vapurunda Yüzen Sergi

156 Arşivden: Posta ve Telgraf Teşkilatının (PTT) 186. Kuruluş Yıl Dönümü

162
İletişim

164 İletişim Başkanlığından Hakikat Seferberliği

166 "Sıfır Atık'tan COP31'e: Türkiye'nin İklim Diplomasisi" Paneli

172 Anadolu Ajansı Haber Ödülleri Töreni

176 TDT Medya ve Enformasyondan Sorumlu Bakanlar ve Üst Düzey Yetkililer Toplantısı

178 Bursa'da İletişim Yüzyılı, Güçlü İletişim, Etkin Kamu Eğitim Programı

180 Bişkek'te "Türk Dünyası Diyalogları: Ortak Gelecek, Ortak Vizyon" Paneli

182 COP31 Kapsamında Çevre ve İklim Uluslararası Medya Turu

184 Lefkoşa'da "Türk Dünyası Diyalogları: Ortak Gelecek, Ortak Vizyon" Paneli

186 Paris'te "İstanbul: Bir Şehir, Bin Bakış" Sergisi

188 Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı, Konya Kitap Günleri'nde

190 İletişim İhtisas Kütüphanesi'ne Kurumsal Sorumluluk Özel Ödülü

191 Türk Devletleri Teşkilatı 13. Zirvesi'ne Özel İletişim Çalışması

192
Yayın

194 İklim Diplomasisi

195 İklim Değişikliği ile Mücadele Kavramları Sözlüğü

196 70 Yıl Sonra Yeniden Görülen Japonya

Taahhütlerden Eyleme: İklim Diplomasisinde Türkiye'nin Vizyonu

Prof. Dr. Burhanettin Duran
Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı

İklim değişikliğinin küresel düzeyde sebep olduğu sorunlar dünyayı büyük ölçüde etkilemektedir. Artan sıcaklıklar, kuraklık, su kaynakları üzerindeki baskı ve aşırı hava olayları, iklim kriziyle mücadelenin ertelenemez bir sorumluluk olduğunu her geçen gün daha açık biçimde ortaya koymaktadır. Bu sorunlar insan sağlığından, güvenliğine, sürdürebilirlikten, dünyanın geleceğine kadar farklı yönleriyle diplomatik müzakerelerin konusu olmaktadır.

Uluslararası iklim diplomasisi, uzun yıllara yayılan müzakereler ve önemli anlaşmalarla güçlü bir zemin oluşturmuştur. Türkiye, iklim değişikliğiyle mücadelede uluslararası iş birliğini ulusal hedefler ve uygulamalarla buluşturma yönünde önemli adımlar atmaktadır. 2053 Net Sıfır Emisyon Hedefi, Paris Anlaşması'nın onaylanması, İklim Kanunu'nun yürürlüğe girmesi ve azaltım ile uyum alanlarında hayata geçirilen strateji ve eylem planları, bu dönüşümün temel unsurları arasında yer almaktadır.

Türkiye bu anlaşmalara imza atmakla ve resmî taahhütlerle kalmamış, küresel iklim diplomasisinde proaktif bir rol üstlenmiştir. 2017 yılında ülkemizde başlatılan Sıfır Atık Hareketi'nin uluslararası ölçekte karşılık bulması ve 30 Mart'ın Birleşmiş Milletler tarafından Uluslararası Sıfır Atık Günü ilan edilmesi, yerel ölçekte başlayan bir uygulamanın küresel iş birliğine dönüşebileceğini göstermiştir.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan tarafından 2021 yılında Türkiye'nin 2053 Net Sıfır Emisyon hedefi ilan edilmiştir. Bu kapsamda 2024–2030 İklim Değişikliği Azaltım ve Uyum Strateji ve Eylem Planı hazırlanmıştır. 2022 yılında Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri António Guterres ile Cumhurbaşkanımızın eşi Sayın Emine Erdoğan Küresel Sıfır Atık İyi Niyet Beyanı'nı imzalamasıyla 2017'de Sayın Emine Erdoğan'ın himayelerinde başlayan Sıfır Atık Hareketi küresel bir boyut kazanmıştır. Böylece Türkiye'nin bu konudaki deneyimi uluslararası bir boyuta ulaşmış, çok sayıda ülkenin desteğini almıştır.

Ülkemiz iklim diplomasisi konusunda yalnızca müzakere eden değil sahada edindiği tecrübeleri küresel boyutta aktaran bir aktördür. BM İklim Değişikliği 31. Taraflar Konferansı (COP31)'nın Türkiye'nin ev sahipliğinde ve başkanlığında Antalya'da yapılması ülkemiz açısından önemli bir sorumluluk ve fırsattır. "Diyalog–Uzlaşı–Aksiyon" anlayışıyla verilen taahhütlerin somut sonuçlara dönüştürülmesini amaçlayan ve bir "Uygulama COP'u" olarak ön plana çıkan bu organizasyonun ülkemizde gerçekleşmesi, Türkiye'nin iklim alanındaki güçlü rolünü bir kez daha gözler önüne sermektedir. Geçtiğimiz aylarda NATO Zirvesi'ne ev sahipliği yaparak küresel diplomasideki kritik rolünü bir kez daha gösteren ülkemiz, COP31'in de ev sahipliğini ve başkanlığını üstlenerek iklim diplomasisindeki stratejik önemini ortaya koymuştur.

Bu doğrultuda Ayın Tarihi dergimizin ekim sayısında Ayın Dosyası'nın konusunu "Küresel Müzakerelerden Somut Uygulamalara: Türkiye'nin İklim Diplomasisi" olarak belirledik. Dosyada dünyada ve Türkiye'de iklim diplomasisinin tarihsel gelişimi, Türkiye'nin uluslararası taahhütleri, ulusal ve uluslararası ölçekte somut uygulamaları ile COP31 sürecinde yürütülen çalışmaları detaylı biçimde ele aldık.

Derginin "Türkiye" bölümünde Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın yurt içi programları ve ülkemizde bu ay yaşanan önemli gelişmelere değindik. Bu bölümde "TEKNOFEST Güneydoğu Teknoloji Şöleni" ve "Geleceğin Rotası Uzay: Dünya Uzay İçin Antalya'da Buluştu" haber dosyalarına yer verdik. "Vefa/Hatıra" başlığı altında büyük fikir adamı Ziya Gökalp'i anarken, "Spor" başlığında ise Türk okçuluğunun serüvenini anlattık.

"Diplomasi" bölümünde ise Sayın Cumhurbaşkanımızın ekim ayı içindeki yoğun diplomasi trafiği ile Cumhurbaşkanımızın eşi Sayın Emine Erdoğan'ın Özbekistan'ın Semerkant kentinde düzenlenen "Çocukların Refahına Yatırım Yapmak: Gelecek Nesillerin Sürdürülebilir ve Adil Kalkınmasına Giden Yol Dünya Zirvesi"ne katılımını ele aldık.

"Dünya" bölümünde dünya gündeminin önemli gelişmeleri ve uluslararası medyada Türkiye'ye ilişkin haberlerin yanı sıra Türkiye ev sahipliğinde düzenlenen Türk Devletleri Teşkilatı 13. Zirvesi'ni ele aldık. Bölümde ayrıca Cumhurbaşkanımızın eşi Sayın Emine Erdoğan tarafından lider eşlerinin katılımıyla düzenlenen TDT Aile ve Kadın Konseyi 1. Yüksek Onur Kurulu Toplantısı'na yer verdik. Ayrıca yine bu bölümde dünya gündemine ilişkin "Gazze'den Dünyaya: Üç Yılda Değişen Dengeler, Derinleşen Fay Hatları" dosyasını sunduk.

"Kültür ve Sanat" bölümünde, açılışı Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan tarafından yapılan Topkapı Sarayı'nın tarihî Darphane-i Amire yapı topluluğunun beş yeni ihtisas müzesini tanıttık. 100 Yıl Önce Ayın Tarihi kısmında bu ay genç Türkiye Cumhuriyeti'ni tanıtmak üzere "Seyyar Sergi" olarak Haziran 1926'da İstanbul'dan ayrılan Karadeniz vapurunu ve diğer haberleri sunduk. Arşivden kısmında ise Posta ve Telgraf Teşkilatının (PTT) 186. kuruluş yıl dönümü vesilesiyle okurlarımızı geçmişe doğru bir yolculuğa çıkardık.

"İletişim" bölümünde "İletişim Başkanlığından Hakikat Seferberliği: Sahada, Meydanlarda, Ekranlarda Yalana Geçit Yok!" dosyasının yanı sıra, " 'Sıfır Atık'tan COP31'e: Türkiye'nin İklim Diplomasisi' Paneli", "Anadolu Ajansı Haber Ödülleri Töreni", "TDT Medya ve Enformasyondan Sorumlu Bakanlar ve Üst Düzey Yetkililer Toplantısı", "Bursa'da İletişim Yüzyılı, Güçlü İletişim, Etkin Kamu Eğitim Programı", Bişkek'te ve Lefkoşa'da düzenlenen " 'Türk Dünyası Diyalogları: Ortak Gelecek, Ortak Vizyon' Paneli", " 'Paris'te "İstanbul: Bir Şehir, Bin Bakış' Sergisi", "COP31 Kapsamında Çevre ve İklim Uluslararası Medya Turu", "Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı, Konya Kitap Günleri'nde", "İletişim İhtisas Kütüphanesi'ne Kurumsal Sorumluluk Özel Ödülü", "Türk Devletleri Teşkilatı 13. Zirvesi'ne Özel İletişim Çalışması" gibi etkinliklere yer verdik.

"Yayın" bölümünde ise "İklim Diplomasi", "İklim Değişikliği ile Mücadele Kavramları Sözlüğü", "70 Yıl Sonra Yeniden Görülen Japonya" isimli eserlerimizi tanıttık.

Ayın Tarihi önceki sayılarında olduğu bu sayıda da zengin bir içeriği kıymetli okurlarımızla buluşturuyor. Cumhuriyetimizin 103. yılını idrak ettiğimiz ekim ayında milletimizin 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı'nı kutluyor, gelecek sayıda tekrar birlikte olmayı ümit ediyoruz.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
CUMHURBAŞKANLIĞI
İLETİŞİM
BAŞKANLIĞI

TÜRKİYE YÜZYILI

Ayın Tarihi
Ayın Dosyası

Küresel Müzakerelerden Somut Uygulamalara: Türkiye'nin İklim Diplomasisi

Ayın Dosyası

Küresel Müzakerelerden Somut Uygulamalara: Türkiye'nin İklim Diplomasisi

İklim değişikliği, günümüzde çevresel bir tehdit olmanın ötesinde ekonomik kalkınmayı, enerji güvenliğini, uluslararası ticareti ve ülkeler arasındaki diplomatik ilişkileri etkileyen küresel bir sorun olarak nitelendiriliyor. Ülkeler arasında bilimsel iş birliğiyle başlayan ortak mücadele iradesi, iklim krizinin yıkıcı etkileri arttıkça ortak hedefler etrafında birleşen giderek daha kapsamlı bir yapıya dönüşüyor. Müzakerelerden taahhütlere katedilen mesafe olumlu karşılanmakla birlikte, bugün artık taahhütten eyleme geçmenin, somut ve ölçülebilir adımların hızlanmasının gerekliliği yüksek sesle vurgulanıyor. Bu bağlamda 31. Birleşmiş Milletler (BM) İklim Değişikliği Konferansı (COP31), küresel iklim diplomasisinde uygulama odaklı yeni bir dönemin kapısını aralıyor.

Türkiye'nin ev sahipliğinde Antalya'da gerçekleştirilecek olan COP31, küresel iklim krizinin etkilerinin derinleştiği, jeopolitik sınamaların arttığı bir dönemde, insanlığın ortak geleceğini güvence altına alacak somut adımlardan biri olarak görülüyor. Türkiye'nin "Geleceğin COP'u" olarak şekillendirdiği vizyon; iklim eylemini soyut vaatlerden ve kâğıt üzerindeki taahhütlerden kurtararak, sahada doğrulanabilir, ölçülebilir ve sürdürülebilir bir uygulama dönemine taşımayı hedefliyor.

Türkiye; iklim diplomasisi kapsamında uluslararası taahhütlere uyumu, ulusal ölçekte yürütülen çalışmaları, küresel iklim hedeflerinin somut uygulamalarla desteklemesi, finansman ve teknoloji imkânlarının güçlendirilmesi ve ülkeler arasında ortak hareket etme kapasitesi ile öne çıkıyor. Aynı zamanda Türkiye, 2053 Net Sıfır Emisyon Hedefi doğrultusunda kaydettiği ilerlemeleri, dünya sıralamalarındaki çarpıcı yükselişiyle yenilenebilir enerji yatırımları, uluslararası düzeyde marka haline gelmiş "Dünya Ortak Evimiz" anlayışıyla yürütülen Sıfır Atık Hareketi ve bütüncül bir bakış açısıyla yürüttüğü iklim politikaları ile bu dönüşüm sürecinin en başarılı ülkelerinden biri olarak görülüyor.

İklim değişikliği, sıcaklık artışından kuraklığa, su kaynakları üzerindeki baskıdan aşırı hava olaylarına kadar uzanan etkileriyle ülkelerin ekonomik ve sosyal politikalarını doğrudan etkiliyor. Sera gazı emisyonlarının azaltılması, iklim değişikliğine uyum, finansmana erişim ve temiz teknolojilerin geliştirilmesi uluslararası iş birliğini gerekli kılıyor. Bu nedenle iklim politikaları, ulusal önlemlerin yanı sıra devletler arasında yürütülen müzakereleri, ortak hedefleri ve uygulama mekanizmalarını da kapsıyor.

İklim diplomasisi, ülkelerin emisyonları azaltmak ve değişen iklim koşullarına uyum sağlamak amacıyla yürüttüğü müzakereleri ve iş birliği girişimlerini içeriyor. Birleşmiş Milletler çatısı altında yürütülen görüşmeler bu sürecin temelini oluştururken bölgesel iş birlikleri, ticaret düzenlemeleri, teknoloji transferi ve iklim finansmanını da diplomatik gündemin parçası hâline getiriyor. Sanayileşmiş ülkelerin tarihsel emisyon sorumlulukları, gelişmekte olan ülkelerin kalkınma ihtiyaçları ve iklim değişikliğinden ağır biçimde etkilenen ülkelerin uyum talepleri, müzakerelerin seyrini belirliyor.

İklim diplomasisinin etkisi, uluslararası toplantılarda açıklanan hedeflerin uygulamaya aktarılmasıyla ölçülüyor. Ülkelerin güvenilir emisyon verileri oluşturması, politikalarının sonuçlarını izlemesi ve ilerlemeyi şeffaf biçimde paylaşması diplomatik güvenilirliği güçlendiriyor. Karbon düzenlemeleri üretim maliyetlerini ve dış pazarlara erişimi etkilerken yenilenebilir enerji, enerji verimliliği ve döngüsel ekonomi yatırımları yeni teknolojik iş birlikleri ve ekonomik fırsatlar sunuyor.

Küresel İklim Diplomasisinin Tarihsel Gelişim Süreci

İklim değişikliği gelişmişlik düzeyinden bağımsız olarak tüm ülkeleri etkileyen ve sınır tanımayan en önemli küresel sınamalar arasında yer alıyor. 20. yüzyılda iklim değişikliğinin olumsuz etkileri, çevre sorunu olmanın ötesinde tüm dünyada sürdürülebilir kalkınmayı doğrudan etkileyen, uluslararası düzeyde yakın iletişim ve çok katmanlı bir yapı ile mücadele edilmesi gereken bir tehdide dönüştü. Bu noktada iklim değişikliği uluslararası ilişkilerin ve diplomasi alanının en önemli gündem maddelerinden biri haline geldi.

Uluslararası Meteoroloji Örgütü (WMO) ile ilk adımlar atıldı

İklim diplomasisinin tarihsel süreçteki gelişimi incelendiğinde öncelikle bilimsel altyapının ve kurumsallaşma sürecinin 1950'ler ve 1980'ler arası dönemde geliştiği görülüyor. Bu kapsamda ilk adım Uluslararası Meteoroloji Örgütünün 1951'de resmî bir Birleşmiş Milletler (BM) uzmanlık kuruluşuna dönüşmesi oldu. Böylece meteorolojik verilerin uluslararasılaşması sağlandı.

1972 yılında İsveç'te düzenlenen BM İnsan Çevresi Konferansı ile çevre konusu ilk kez küresel ölçekte başlı başına bir uluslararası sorun olarak ele alınarak Stockholm Deklarasyonu kabul edildi ve Birleşmiş Milletler Çevre Programı (UNEP) kuruldu.

Viyana Sözleşmesi ve Montreal Protokolü dönüm noktası oldu

1985 yılında ozon tabakasını incelten maddelerin azaltılmasına ilişkin "Ozon Tabakasının Korunmasına Dair Viyana Sözleşmesi" kabul edildi. Sözleşmeyi takiben 1987 yılında, ozon tabakasını incelten maddelerin kullanımının ve üretiminin kontrol altına alınmasını sağlamak üzere, "Ozon Tabakasını İncelten Maddelere Dair Montreal Protokolü" kabul edildi. 196 ülkenin taraf olduğu Montreal Protokolü, çevre konusunda oluşturulmuş en başarılı çok taraflı anlaşma olarak kabul ediliyor. Montreal Protokolü ile tarihte ilk defa, o dönem henüz kesinlik kazanmamış olan bilimsel

sonuçlar ışığında, ozon tabakasını incelten insan kaynaklı maddelerin çok taraflı bir anlaşma temelinde kısıtlanması öngörüldü. Montreal Protokolü'nün, BM İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi'nin (BMİDÇS) oluşturulmasında dönüm noktası olduğu kabul ediliyor. Ayrıca 1995 yılından bu yana her yıl, protokolün imza tarihi olan 16 Eylül, "Uluslararası Ozon Tabakasının Korunması Günü" olarak kutlanıyor.

1988 yılında ise Birleşmiş Milletler Çevre Programı (UNEP) ve Dünya Meteoroloji Örgütü (WMO) ortaklığıyla Hükûmetler Arası İklim Değişikliği Paneli (IPCC) kuruldu. IPCC, insan kaynaklı faaliyetlerin neden olduğu küresel ısınmanın iklim üzerindeki etkileri ve Dünya'nın iklim sisteminin geldiği durum ile ilgili değerlendirme raporları hazırlayarak, iklim politikalarına yön verilmesinde bilimsel dayanak oluşturan önemli bir kurum oldu.

1992 Rio Dünya Zirvesi'nde Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi ile hukuki zemin oluştu

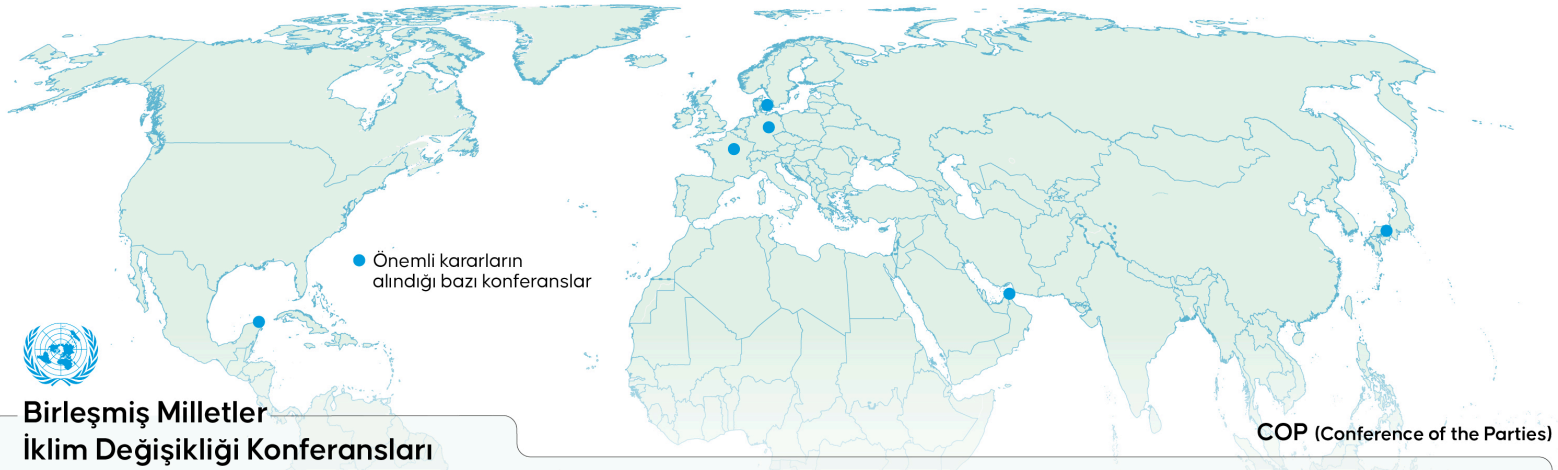
1992 yılında Rio de Janeiro'da düzenlenen Birleşmiş Milletler (BM) Çevre ve Kalkınma Konferansı'nda imzaya açılan Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi (BMİDÇS/ UNFCCC), uluslararası alanda atılan ilk ve en önemli adım oldu. 21 Mart 1994 tarihinde yürürlüğe giren Sözleşme'ye, aralarında ülkemizin de bulunduğu 196 ülkenin yanı sıra, Avrupa Birliği (AB) de taraf oldu.

Bu zirvede iklim diplomasisinin temel taşı olan "Ortak Fakat Farklılaştırılmış Sorumluluklar (CBDR)" ilkesi benimsendi ve yıllık Taraflar Konferansı (COP) zirveleri başlatıldı.

1995 yılında Berlin'de ilk Taraflar Konferansı gerçekleştirildi. COP1'de gelişmiş ülkelerin emisyon azaltımı için bağlayıcı taahhütlerin gerektiği kabul edildi ve müzakere süreci başlatıldı.

İlk uygulama aşaması: Kyoto Protokolü

1997 yılında BMİDÇS'nin ilk uygulama anlaşması niteliğinde olan Kyoto Protokolü kabul edildi. Kyoto Protokolü ile sanayileşmiş ülkelere ilk kez yasal olarak bağlayıcı ve sayısallaştırılmış sera gazı emisyon azaltma hedefleri getirildi.

Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Konferansları

COP (Conference of the Parties)

COP1 - 1995
Berlin, Almanya
İklim değişikliğine karşı küresel mücadeleyi artırmak

COP2 - 1996
Cenevre, İsviçre

COP3 - 1997
Kyoto, Japonya
Kyoto Protokolü

COP4 - 1998
Buenos Aires, Arjantin

COP5 - 1999
Bonn, Almanya

COP6 - 2000
Lahey, Hollanda

COP7 - 2001
Marakeş, Fas

COP8 - 2002
Yeni Delhi, Hindistan

COP9 - 2003
Milano, İtalya

COP10 - 2004
Buenos Aires, Arjantin

COP11 - 2005
Montreal, Kanada

COP12 - 2006
Nairobi, Kenya

COP13 - 2007
Bali, Endonezya

COP14 - 2008
Poznan, Polonya

COP15 - 2009
Kopenhag, Danimarka
Kopenhag Mutabakatı

COP16 - 2010
Cancun, Meksika
Cancun Anlaşmaları

COP17 - 2011
Durban, Güney Afrika

COP18 - 2012
Doha, Katar

COP19 - 2013
Varşova, Polonya

COP20 - 2014
Lima, Peru

COP21 - 2015
Paris, Fransa
Paris İklim Anlaşması

COP22 - 2016
Marakeş, Fas

COP23 - 2017
Bonn, Almanya

COP24 - 2018
Katoviçe, Polonya

COP25 - 2019
Madrid, İspanya

COP26 - 2021
Glasgow, İskoçya

COP27 - 2022
Şarm el-Şeyh, Mısır

COP28 - 2023
Dubai, BAE
İlk kez fosil yakıtlardan uzaklaşma çağrısı yapıldı

COP29 - 2024
Bakü, Azerbaycan

COP30 - 2025
Belem, Brezilya

COP31 - 2026
9-20 Kasım
Antalya, Türkiye

2005'te yürürlüğe giren Kyoto Protokolü'nün 2008-2012 yıllarını kapsayan I. Taahhüt Dönemi'nde, Sözleşme'nin Ek-I listesinde yer alan ülkelerin toplam salımlarını 1990 yılı seviyesine nazaran en az yüzde 5 oranında azaltma yükümlülüğü getirildi. 2013-2020'yi kapsayan II. Taahhüt Dönemi'nde ise Ek-B listesinde bulunan tarafların emisyonlarını ilk taahhüt döneminden farklı olarak 2020 yılında 1990 yılına göre en az %18 azaltması kararlaştırıldı. Ayrıca Emisyon Ticareti, Temiz Kalkınma Mekanizması (CDM) ve Ortak Yürütme (JI) gibi piyasa temelli esneklik mekanizmaları tanımlandı.

2001 yılında Marakeş'te düzenlenen COP7'de Kyoto Protokolü kapsamında En Az Gelişmiş Ülkeler Fonu, Özel İklim Değişikliği Fonu ve Uyum Fonu oluşturuldu. Bu fonlar ile yoksul ülkelere, gelişmekte olan ülkelere ve uygulama projelerine destek sağlayan bir mekanizma inşa edildi.

2007 yılında Bali'de gerçekleşen COP13'te, ormansızlaşmadan kaynaklanan emisyonların azaltılmasına yönelik Ormansızlaşma ve Orman Bozulmasından Kaynaklanan Sera Gazı Emisyonlarını Azaltma (REDD) Çerçevesi ve uzun vadeli bir eylem planı olan Bali Eylem Planı kabul edildi.

2009 yılında Danimarka'nın başkenti Kopenhag'da düzenlenen COP15'te resmî kabul göremeyen ama 2 °C hedefini gündeme getiren Kopenhag Mutabakatı ortaya çıktı. Böylece hukuken bağlayıcı yeni bir anlaşmaya ulaşılamamakla birlikte, küresel sıcaklık artışını 2 °C'nin altında tutma hedefi ve ülkelerin kendi sunduğu Ulusal Katkı Beyanları (NDC) anlayışının temelleri atılmış oldu.

2010 yılında Meksika Cancun'da düzenlenen COP16'da 2 °C hedefini resmîleştiren, Yeşil İklim Fonu'nu kuran Cancun Anlaşmaları imzalandı.

İlk evrensel iklim anlaşması: Paris Anlaşması

2015 yılında Fransa'nın başkenti Paris'te düzenlenen COP21'de gelişmiş ve gelişmekte olan tüm ülkeleri kapsayan ilk evrensel iklim anlaşması kabul edildi. Bu anlaşma kapsamında, sıcaklık artışını sanayileşme öncesi döneme kıyasla 2 °C'nin altında tutmak ve 1,5 °C ile sınırlandırmak ana hedef olarak belirlendi ve 5 yıllık döngülerle güncellenen Ulusal Katkı Beyanları (NDC) sistemine geçildi.

Anlaşma, 5 Ekim 2016 itibarıyla, küresel sera gazı emisyonlarının %55'ini oluşturan en az 55 tarafın anlaşmayı onaylaması koşulunun karşılanması sonucunda, 4 Kasım 2016 itibarıyla yürürlüğe girdi. Paris Anlaşması, kabulünün üzerinden 1 yıl geçmeden yürürlüğe giren ilk küresel anlaşma oldu.

İklim değişikliği ile mücadele bağlamında Anlaşma; ulusal katkılar, azaltım, uyum, kayıp/zarar, finansman, teknoloji geliştirme ve transferi, kapasite geliştirme, şeffaflık, durum değerlendirmesi konularına ilişkin uygulama usulleri belirlenmek üzere bir çerçeve oluşturdu.

2021 yılında Glasgow'da gerçekleşen COP26'da kömüre ve fosil yakıt sübvansiyonlarına ilk kez resmî referans veren Glasgow İklim Paktı onaylandı. 2022 yılındaki COP27 Şarm El-Şeyh'te ise iklim krizinden orantısız etkilenen kırılgan ülkelerin zararlarını tazmin etmeye yönelik tarihî Kayıp ve Zarar Fonu kuruldu.

2023 yılında Dubai'de düzenlenen COP28'de fosil yakıtlardan uzaklaşmayı ilk kez dile getiren BAE Uzlaşısı kabul edildi.

2024 yılında Azerbaycan'da düzenlenen COP29 Bakü'de küresel iklim finansmanı hedefine odaklanılırken, 2025 yılında Brezilya'da düzenlenen COP30 Belém'de ise yılda 1,3 trilyon dolarlık finansman ve Adil Geçiş Mekanizması'nı içeren "Küresel Mutirão" paketi onaylandı.

Uygulamaya geçiş: COP31 Antalya

Türkiye'nin ev sahipliğinde Antalya'da gerçekleştirilecek COP31, iklim diplomasisinde müzakerelerden uygulamaya geçişi simgeleyen bir "Uygulama COP"u olarak değerlendiriliyor. Bu kapsamda, önceki konferanslarda alınan kararların ve verilen taahhütlerin somut sonuçlara dönüştürülmesi, finansmana erişimin kolaylaştırılması, teknoloji ve kapasite geliştirme imkânlarının artırılması ve ülkelerin uygulama kapasitelerinin güçlendirilmesi hedefleniyor.

TÜRKİYE'NİN İKLİM DİPLOMASİSİ YOLCULUĞU

COP31 TÜRKİYE ANTALYA

2004 → 2026 | COP31'E UZANAN KARARLI ADIMLAR

2004 — **BMİDÇS'ye Taraf Oldu**
(Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi)

2009 — **Kyoto Protokolü'ne Katıldı**

2016 — **Paris İklim Anlaşması'nı İmzaladı**

2017 — **Sıfır Atık Projesi Başladı**
Küresel bir çevre hareketine dönüştü

2021 — **2053 Net Sıfır Emisyon Hedefi Açıklandı**

2021 — **2021 Paris İklim Anlaşması'na resmen taraf oldu**
Anlaşmanın onaylanması uygun bulunarak Resmî Gazete'de yayımlandı

2022 — **İlk İklim Şûrası**
Yaklaşık 7.000 paydaşla yol haritası oluşturuldu

2022 — **Güncellenmiş 1. NDC**
2030 için emisyon azaltım hedefi %41

2025 — **İklim Kanunu Yürürlüğe Girdi**

2025 — **İkinci NDC (3.0)**
2035'te emisyonlar 643 milyon ton CO_2e seviyesinde sınırlandırılacak

2025 — **COP31 Başkanlığı ve Ev Sahipliği Türkiye'nin Oldu**

2026 - COP31 TÜRKİYE

197 ÜLKE

LİDERLERİ TÜRKİYE'DE BULUŞACAK

- DAHA ADİL VE KAPSAYICI İKLİM DİPLOMASİSİ
- 2053 NET SIFIR EMİSYON HEDEFİMİZE KARARLILIKLA
- İKLİM İÇİN KARARLI, GELECEK İÇİN BİRLİKTE

COP31

9-20 KASIM 2026

ANTALYA

Türkiye'nin İklim Diplomasisi

Türkiye'nin iklim değişikliği ile mücadelede küresel aktörlerle birlikte hareket etme iradesi uluslararası iklim rejiminin şekillenmeye başladığı yıllara dayanıyor. Bu iradesinin ilk güçlü göstergesi olarak 1991 yılında Viyana Sözleşmesi ve Montreal Protokolü'ne tüm ek değişiklikleriyle birlikte taraf olan Türkiye, Montreal Protokolü'nün uygulanmasında başarılı ülkeler arasında yer aldı.

Türkiye, Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi'ne 24 Mayıs 2004 tarihinde katıldı ve BMİDÇS (UNFCCC) müzakereleri altında kendine özgü bir konumda yer aldı. Bu kapsamda Türkiye, Ek-I kapsamında olup da geçiş ekonomisi olmayan ve "özel şartları" Taraflar Konferansı kararlarıyla kabul edilmiş olan tek ülke oldu.

Tarihsel sorumluluk, ekonomik gelişmişlik seviyesi, teknolojik birikim, insani kalkınma indeksi, hassas ülke konumu ve benzeri göstergeler dikkate alındığında, ülkemizin Ek-I ülkesi olmakla birlikte özel koşulları nedeniyle diğer Ek-I ülkelerinden farklı bir konumda olduğuna yönelik Taraflar Konferansı kararları kayıtlarda yer aldı.

Türkiye, 2009 yılında küresel emisyon azaltım yükümlülüklerini içeren Kyoto Protokolü'ne taraf oldu. Türkiye, Kyoto Protokolü'nün kabul edildiği 1997 yılında henüz BMİDÇS'ye taraf olmadığı için sayısallaştırılmış sera gazı emisyon azaltım veya sınırlama yükümlülüklerinin tanımlandığı Protokol'ün Ek-B listesine dahil edilmedi. Bu nedenle ülkemizin, Kyoto Protokolü kapsamında sayısallaştırılmış sera gazı emisyon azaltım veya sınırlama taahhüdü bulunmamaktadır.

Türkiye ayrıca önemli bir ticari partneri olan AB'nin 11 Aralık 2019'da oluşturduğu Avrupa Yeşil Mutabakatı çerçevesinde 2021/15 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi ile Yeşil Mutabakat Eylem Planı hazırladı. Eylem Planı'nda, AB'nin politika öncelikleri doğrultusunda; (1) sınırda karbon düzenlemeleri, (2) yeşil ve döngüsel bir ekonomi, (3) yeşil finansman, (4) temiz, ekonomik ve güvenli enerji arzı, (5) sürdürülebilir tarım, (6) sürdürülebilir akıllı ulaşım, (7) iklim değişikliği ile mücadele, (8) diplomasi ve (9) bilgilendirme ve bilinçlendirme faaliyetleri başlıkları altında belirlenen hedeflere ulaşılması amacıyla hayata geçirilecek 81 eyleme yer verildi.

Günümüzde Türkiye'nin çevre alanında taraf olduğu 14 uluslararası anlaşma ve sözleşme bulunuyor. Bunlar, Avrupa Çevre Ajansı ve Avrupa Bilgi ve Gözlem Ağına Katılım Anlaşması, Paris Anlaşması, Antarktika Sözleşmesi, Barselona Sözleşmesi, Basel Sözleşmesi, Birleşmiş Milletler Çölleşmeyle Mücadele Sözleşmesi, Bükreş Sözleşmesi, Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Sözleşmesi, Minamata Sözleşmesi, Rotterdam Sözleşmesi, Stockholm Sözleşmesi, Uzun Menzilli Sınır Ötesi Hava Kirlenmesi Sözleşmesi, Viyana Sözleşmesi ve Kyoto Protokolü'dür. Türkiye, taraf olduğu bu sözleşmeler çerçevesinde taahhütlerini yerine getiren başarılı ülkeler arasında yer alıyor.

2021'de 2053 Net Sıfır Vizyonu ilanı

Türkiye, 2015 yılında sunduğu Niyet Edilmiş Ulusal Katkı Beyanı (INDC) ile referans senaryoya göre %21 azaltım hedefi koydu. 22 Nisan 2016 tarihinde ise New York'ta düzenlenen Yüksek Düzeyli İmza Töreni'nde Türkiye, 175 ülke temsilcisiyle birlikte Paris Anlaşması'nı imzaladı.

7 Ekim 2021 yılında Paris Anlaşması'nın TBMM'de onaylanmasıyla iklim politikasında tarihî bir dönüm noktasına imza atıldı. Anlaşma onay belgesi, ulusal beyanımızla birlikte, 11 Ekim 2021 tarihinde BM sekretaryasına tevdi edildi. Aynı yıl Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından 2053 Net Sıfır Emisyon hedefi ilan edildi.

2053 Net Sıfır Emisyon Hedefi'nin açıklanmasıyla iklim değişikliğiyle mücadele; enerji, sanayi, ulaştırma, şehirleşme, tarım ve diğer politika alanlarını doğrudan ilgilendiren kapsamlı bir dönüşüm sürecine girdi.

Bu dönemde kurumsal yapı da yeniden düzenlendi, Çevre ve Şehircilik Bakanlığının adı Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı olarak değiştirildi, İklim Değişikliği Başkanlığı kuruldu. Ayrıca paydaşlar arası koordinasyon sağlanması için 29 Ekim 2021'de 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile tüm bakanlıkların yer aldığı, aynı zamanda özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarının yer aldığı İklim Değişikliği ve Uyum Koordinasyon Kurulu (İDUKK) kuruldu.

2022'de Konya'da gerçekleştirilen İklim Şurası, kamu kurumları, yerel yönetimler, üniversiteler, özel sektör, sivil toplum kuruluşları ve diğer paydaşları bir araya getirdi. Yaklaşık 5 bin katılımcının katkısıyla yürütülen çalışmalar sonucunda 217 tavsiye kararı kabul edildi.

9 Temmuz 2025 tarihinde 7552 sayılı İklim Kanunu yürürlüğe girdi. Kanun, Türkiye'nin iklim politikalarının yasal çerçevesini oluşturdu. Kanunla birlikte sera gazı emisyonlarının azaltılması, iklim değişikliğine uyum, planlama ve uygulama süreçleri ile Emisyon Ticaret Sistemi (ETS) gibi piyasa temelli araçların hukuki altyapısı düzenlendi.

2024–2030 İklim Değişikliği Azaltım ve Uyum Strateji ve Eylem Planları ile azaltım ve uyum alanındaki politikalar somut eylemlerle desteklendi. Ulusal Döngüsel Ekonomi Stratejisi ve Eylem Planı (2025–2028), kaynak verimliliğinin üretim ve sanayi politikalarıyla bütünleştirilmesine odaklanıldı.

Atık oluşumunun önlenmesi ve azaltılması, yeniden kullanım ve geri dönüşümün artırılması ile sürdürülebilir üretim ve tüketim uygulamalarının yaygınlaştırılmasını hedefleyen Uluslararası Sıfır Atık Şehir Ağı'na Türkiye'den 20 belediyenin dâhil olması da net sıfır vizyonu doğrultusunda önemli bir adım oldu.

Günümüzde, 2053 Net Sıfır Emisyon Hedefi doğrultusunda enerji ve sanayiden ulaştırma ve binalara kadar farklı sektörlerde düşük karbonlu dönüşümün hızlandırılması, teknolojik kapasitenin geliştirilmesi ve Türkiye'nin küresel ekonomik dönüşüm içerisindeki rekabet gücünün korunması temel politika alanları arasında yer almaya devam ediyor.

Türkiye'nin 2030 yılı emisyon azaltım hedefi yüzde 21'den yüzde 41'e yükseltildi

COP 27 kapsamında 15-16 Kasım 2022 tertiplenen Bakanlar Oturumu'nda Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum, daha önce ilan edilen Türkiye'nin 2030 yılına kadar %21'e varan artıştan azaltım hedefini (NDC) güncelleyerek, %41'e yükseltildiğini, böylelikle 2030 yılı için yaklaşık 500 milyon ton emisyon azaltımı yapılacağını açıkladı.

Brezilya'da düzenlenen COP 30'da ise Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum tarafından 2030 için öngörülen 695 milyon tonluk emisyonun, 2035 yılında 643 milyon tona düşürmenin hedeflendiği açıklandı.

Türkiye'nin "Sıfır Atık" diplomasisi

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın eşi Emine Erdoğan'ın himayelerinde 2017'de başlatılan Sıfır Atık Hareketi, Türkiye'de edinilen deneyimin uluslararası platformlara taşınmasıyla Birleşmiş Milletler gündemine giren ve çok sayıda ülkenin desteğini alan küresel bir harekete dönüştü.

2022'de Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri António Guterres ile Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın eşi Emine Erdoğan tarafından Küresel Sıfır Atık İyi Niyet Beyanı imzalandı. Türkiye'nin sürdürülebilir kalkınma ve çevre politikaları kapsamında Birleşmiş Milletler Genel Kuruluna sunduğu Sıfır Atık kararı Aralık 2022'de kabul edildi.

Türkiye'nin ana sunucu olduğu karar, 105 ülkenin ortak sunuculuğuyla kabul edildi ve Birleşmiş Milletler Genel Kurulunun 77/161 sayılı kararıyla 30 Mart'ın Uluslararası Sıfır Atık Günü olarak ilan edilmesi kararlaştırıldı. Böylece, Türkiye'de 2017 yılında başlayan bir çevre uygulaması, beş yıl içerisinde Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda kabul edilen uluslararası bir karar niteliği kazandı.

Sıfır Atık yaklaşımının uluslararası düzeyde yaygınlaştırılması ve ülkeler arasındaki deneyim paylaşımının güçlendirilmesi amacıyla BM nezdinde bir danışma kurulu oluşturuldu. Birleşmiş Milletler Çevre Programı (UNEP) ve Birleşmiş Milletler İnsan Yerleşimleri Programı koordinasyonunda oluşturulan kurulun üç yıllık görev süresi boyunca yerel ve ulusal Sıfır Atık girişimlerinin teşvik edilmesi, başarılı uygulamaların paylaşılması ve farklı ülkelerde yürütülen çalışmaların desteklenmesi öngörüldü.

Ayrıca Hindistan'ın G20 Dönem Başkanlığı sırasında gerçekleştirilen Çevre ve İklim Bakanları Toplantısı'nın sonuç belgesinde, Birleşmiş Milletler Genel Kurulunun Sıfır Atık girişimlerinin teşvik edilmesine ilişkin 77/161 sayılı kararına atıf yapıldı. Söz konusu sonuç belgesinin G20 ülkelerinin oy birliğiyle kabul edilmesi, Sıfır Atık yaklaşımının sürdürülebilir üretim ve tüketim politikaları içerisindeki yerini güçlendirdi.

1 Kasım 2023 tarihinde İstanbul'da düzenlenen Dünya Şehirler Günü Programı da Sıfır Atık yaklaşımının ve Türkiye'nin bu alandaki uygulamalarının uluslararası katılımcılarla paylaşılmasına olanak tanıyan bir etkinlik oldu. Birleşmiş Milletler İnsan Yerleşimleri Programı tarafından her yıl farklı bir şehirde gerçekleştirilen Dünya Şehirler Günü'nün İstanbul'da gerçekleşen programı ile Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın eşi Emine Erdoğan, Birleşmiş Milletler İnsan Yerleşimleri Programı İcra Direktörü Maimunah Mohd Sharif ile Türkiye'den ve farklı ülkelerden üst düzey temsilciler, sivil toplum kuruluşları ve iş dünyası temsilcileri bir araya getirildi.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın eşi Emine Erdoğan himayelerinde, Sıfır Atık Vakfı tarafından; Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Tarım ve Orman Bakanlığı ve Birleşmiş Milletler iş birliğiyle düzenlenen ilk Uluslararası Sıfır Atık Forumu, 17–19 Ekim 2025 tarihlerinde İstanbul'da gerçekleştirildi. Forumun sonunda Sıfır Atık İstanbul Deklarasyonu kabul edildi.

5–7 Haziran 2026 tarihlerinde İstanbul'da düzenlenen İkinci Sıfır Atık Forumu ise 183 ülkeden temsilciyi, 500'ü aşkın kurum ve kuruluşu ve 5 binden fazla katılımcıyı bir araya getirdi. Forum kapsamında İstanbul Sıfır Atık ve İklim Değişikliği Platformu uluslararası kamuoyuna tanıtıldı.

"Dünya Ortak Evimiz" anlayışıyla yürütülen Sıfır Atık Projesi uluslararası kuruluşlar tarafından çeşitli ödüllere layık görüldü. Proje; 2018 yılında Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO), 2021 yılında Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) ve Birleşmiş Milletler İnsan Yerleşimleri Programı (UN-Habitat), 2022 yılında Akdeniz Parlamenterler Meclisi ve Dünya Bankası, 2024 yılında ikinci kez Akdeniz Parlamenterler Meclisi ve 2026 yılında Green Organization tarafından ödüllendirildi. Böylece Sıfır Atık Projesi günümüze kadar toplam yedi uluslararası ödül almış oldu.

Projenin uygulanmaya başlanmasından itibaren geri kazanım oranlarındaki artışa bakıldığında 2017 yılındaki %13 seviyesinden 2023'te %34,9'a, 2024'te %36,08'e ve 2025'te %37,53'e ulaşıldığı görülüyor. Söz konusu oranın 2035 yılında %60'a, 2053 yılında ise %70'e çıkarılması hedefleniyor.

2025 yılı sonuna kadar toplam 90 milyon ton geri kazanılabilir atık işlenerek ekonomiye kazandırıldı. Bu miktarın 36,1 milyon tonunu kâğıt ve karton, 10,2 milyon tonunu plastik, 3,5 milyon tonunu cam, 9,6 milyon tonunu metal, 30,6 milyon tonunu ise organik ve diğer geri kazanılabilir atıklar oluşturdu. Geri kazanılan atıklar sayesinde ülke ekonomisine 365 milyar TL katkı sağlandı. Aynı süreçte 270 milyar kWh enerji, 2 trilyon litre su, 60 milyar litre petrol ve 390 milyon metreküp atık depolama alanı tasarrufu sağlandı. Ayrıca 613 milyon ağacın kesilmesinin önüne geçildi ve yaklaşık 180 milyon ton sera gazı salınımı engellendi.

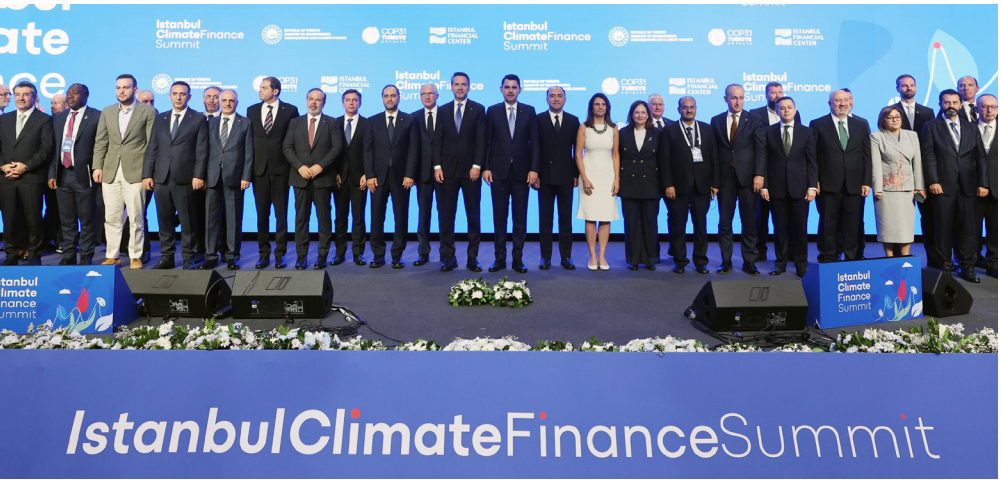
Müzakereden uygulamaya geçişte Türkiye'nin merkezî rolü

Günümüzde Türkiye, iklim diplomasisinde sadece müzakere eden değil, sahadaki uygulama tecrübesini küresel ölçeğe taşıyan merkezî bir aktör konumunda yer alıyor.

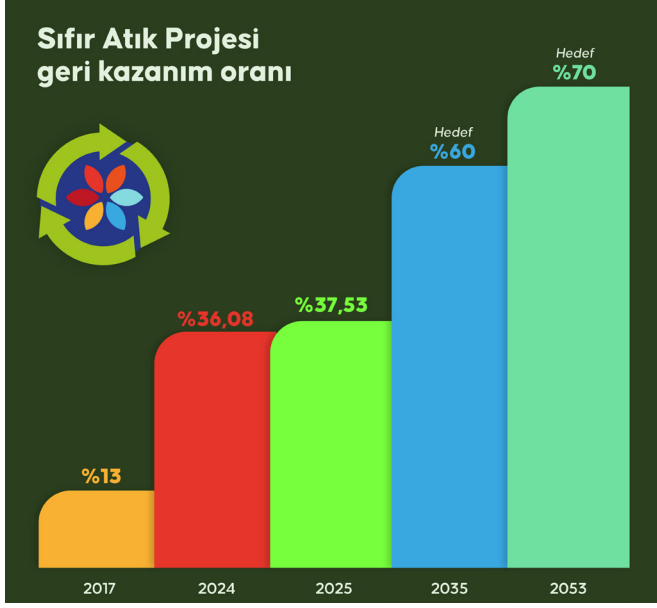
Avrupa, Asya ve Orta Doğu iklim diplomasisi bağlantılarını bir araya getiren coğrafi konumu ve artan yenilenebilir enerji ve döngüsel ekonomi taahhütleriyle Türkiye, BM İklim Değişikliği 31. Taraflar Konferansı'nın (COP31) başkanlığını yürütüyor. Türkiye ev sahipliğindeki COP31 Antalya, "Diyalog–Uzlaşı–Aksiyon" anlayışıyla ve verilen taahhütlerin somut sonuçlara dönüştürülmesini amaçlayan bir "Uygulama COP'u" olarak konumlandırılıyor.

ZERO WASTE
FORUM

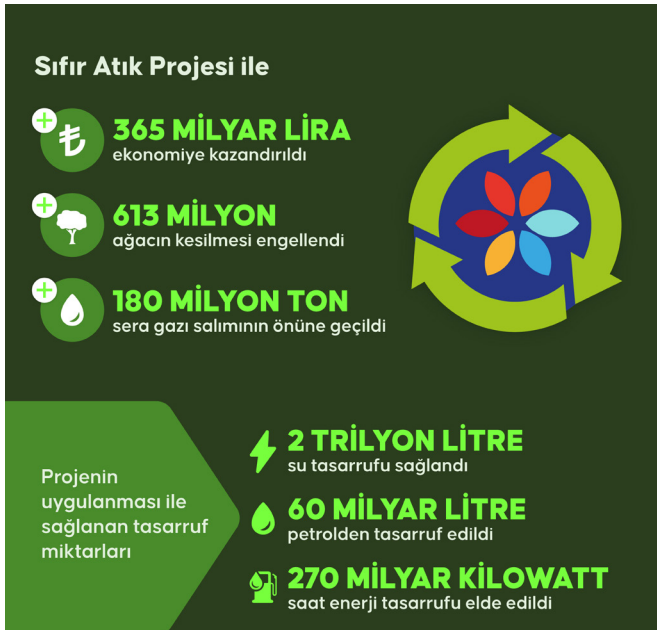

IstanbulClimateFinanceSummit

TÜRKİYE'S ROAD TO COP31
RESILIENT CITIES
8-9 MAY 2026 - HATAY

Sıfır Atık Projesi
geri kazanım oranı
%13
%36,08
%37,53
Hedef
%60
Hedef
%70
2017
2024
2025
2035
2053

Sıfır Atık Projesi ile ekonomiye kazandırılan
dönüştürülebilir atık (2017-2026)
Toplamda
90 MİLYON TON atık geri kazandırıldı
Organik ve diğer geri
dönüştürülebilir atık
30,6
MİLYON TON
Kağıt-karton
36,1
MİLYON TON
Plastik
10,2
MİLYON TON
Cam
3,5
MİLYON TON
Metal
9,6
MİLYON TON

Sıfır Atık Projesi ile
365 MİLYAR LİRA
ekonomiye kazandırıldı
613 MİLYON
ağacın kesilmesi engellendi
180 MİLYON TON
sera gazı salımının önüne geçildi
Projenin
uygulanması ile
sağlanan tasarruf
miktarları
2 TRİLYON LİTRE
su tasarrufu sağlandı
60 MİLYAR LİTRE
petrolden tasarruf edildi
270 MİLYAR KİLOWATT
saat enerji tasarrufu elde edildi

COP31 sürecinde Türkiye ev sahibi ülke ve başkanlık sorumluluğunu üstlenirken Avustralya müzakerelerin yürütülmesinde görev alıyor. Başkanlık hazırlıkları kapsamında ülkeler, uluslararası kuruluşlar, finans kuruluşları, özel sektör, yerel yönetimler, bilim insanları, gençler, kadınlar ve sivil toplumla geniş kapsamlı istişareler yürütülüyor.

Türkiye, COP31'e giden süreçte sahada uygulamaya dönük tematik buluşmalar düzenledi. Hatay'da gerçekleştirilen Dirençli Şehirler Forumu ve forum sonunda ortaya konulan Hatay Deklarasyonu, şehirlerin iklim eyleminin sahadaki temel aktörlerinden biri olduğu yaklaşımını güçlendirerek, afet sonrası toparlanmadan uzun vadeli dönüşüme, küresel taahhütlerden yerel uygulamaya geçişi COP31 şehirler gündemine taşıdı.

4 Eylül 2026 tarihinde İstanbul Finans Merkezi'ndeki İstanbul İklim Finansmanı Zirvesi de COP31 başkanlığının uygulama yaklaşımının temel unsurlarından biri olarak gerçekleştirildi. Program kapsamında İklim Uygulama Köprüsü: Taahhütten Eyleme, Temiz Enerji Dönüşümü, Elektrifikasyon ve Şebeke Yatırımları, İklim Dirençli Şehirlerin Finansmanı, Küçük Ada Devletleri ve En Az Gelişmiş Ülkelerin Finansmana Erişimi ile Yeşil Sanayileşme ve Rekabetçi Düşük Karbonlu Ekonomi başlıkları ele alındı. İstanbul İklim Finansmanı Zirvesi'nde İklim Uygulama Köprüsü yaklaşımının finansman ayağı somutlaştırılarak, COP31'in taahhütten uygulamaya geçiş anlayışının finans ayağında önemli bir aşama kaydedilmiş oldu.

10–11 Eylül 2026 tarihlerinde Trabzon'da gerçekleştirilen Trabzon Mavi Diyalog Zirvesi, Karadeniz'den hareketle iklim değişikliği ile denizler arasındaki ilişkinin farklı boyutlarını ele aldı. Türkiye'nin denizler ve kıyı ekosistemleri alanındaki uygulama birikiminin yansıtıldığı zirvede, Trabzon Eylem Çağrısı ortaya konularak, okyanusların korunması ve iklim dirençliliğine yönelik somut iş birliği alanları belirlendi. Bu çerçevede geliştirilen Mavi Paket yaklaşımı; deniz ve kıyı ekosistemlerinin korunması, kirliliğin azaltılması, doğa temelli çözümler, mavi karbon, mavi finans ve uygulanabilir projeleri aynı uygulama gündeminde buluşturdu.

Uygulamaya dönük önemli çalışmalardan biri de; Türkiye'nin COP31 başkanlığı koordinasyonunda İLBANK tarafından geliştirilen ve uluslararası paydaşlarla yürütülen istişarelerle şekillendirilen bir yaklaşım olan Sürdürülebilir Kentsel Dirençlilik ve Finansman Tesisi (SURFF) finansman desteği oldu. Türkiye'nin uluslararası finans kuruluşlarıyla birlikte altyapı ve kentsel dirençlilik alanında edindiği uygulama deneyimi, SURFF kapsamında geliştirilen yaklaşımın önemli dayanaklarından birini oluşturuyor. SURFF ile kentsel dirençlilik önceliklerinin yatırım ve finansman süreçleriyle buluşturulması, proje hazırlama ve uygulama kapasitesinin geliştirilmesi ve farklı ülkeler, şehirler ve kalkınma ortakları arasında bilgi ve deneyim paylaşımının güçlendirilmesi hedefleniyor.

Ayrıca Türkiye, binalarda düşük karbonlu ve enerji verimli dönüşümün hızlandırılmasını amaçlayan Binalar Atılımı (Buildings Breakthrough) girişimine katılarak bu alandaki uluslararası iş birliği ve iyi uygulama paylaşım mekanizmalarında yerini aldı. Bu sürecin devamında Türkiye, Binalar Atılımı'na katılan ülkelerle birlikte Paris'te kabul edilen Chaillot Deklarasyonu'nu imzaladı. 70'ten fazla ülkenin desteklediği Deklarasyon, binalarda enerji verimliliğinin artırılması, karbonsuzlaşmanın hızlandırılması ve dayanıklılığın güçlendirilmesine yönelik uluslararası iş birliğini geliştirmeyi amaçlıyor.

COP31 Eylem Gündemi'nde 10 öncelikli başlık

Türkiye'nin COP31 vizyonu, iklim diplomasisinde güvenin yeniden tesis edilmesini, ülkeler arasında ortak sorumluluk anlayışının güçlendirilmesini ve taahhütlerin ölçülebilir sonuçlar üretmesini hedefliyor.

Üç temel sütun üzerine kurulan vizyon; diyalog, uzlaşı ve aksiyon ilkelerini esas alıyor. Kırılgan toplulukların, gelişmekte olan ülkelerin, yerel yönetimlerin, sivil toplum kuruluşlarının ve gençlerin müzakere süreçlerine katılımının artırılması planlanıyor. Bu yaklaşımla iklim diplomasisinde kapsayıcılığın güçlendirilmesi ve farklı ülkelerin önceliklerinin ortak bir zeminde buluşturulması amaçlanıyor.

COP31 gündeminde enerji güvenliği ile iklim hedeflerinin birlikte ele alınması da öne çıkıyor. Ülkelerin kalkınma haklarını gözeten adil yeşil dönüşüm anlayışı çerçevesinde uluslararası iş birliğinin ve uzlaşı mekanizmalarının geliştirilmesi öngörülüyor.

COP31 Eylem Gündemi, 10 tema üzerinden ülkeler, uluslararası kuruluşlar, özel sektör, yerel yönetimler ve sivil toplum arasında iş birliğini geliştirmeyi hedefliyor. Gündemin temel yaklaşımını, mevcut iklim taahhütlerinin uygulanabilir projelere dönüştürülmesi ve ilerlemenin somut sonuçlarla izlenmesi oluşturuyor. Antalya'da yürütülecek çalışmaların odağında finansmana erişimin kolaylaştırılması, teknoloji iş birliklerinin geliştirilmesi ve iklim eyleminin farklı sektörlerde yaygınlaştırılması bulunuyor.

Temiz enerji dönüşümü ve elektrifikasyon

Temiz, güvenilir ve erişilebilir enerjiye geçiş, Eylem Gündemi'nin temel başlıkları arasında yer alıyor. Elektrifikasyonun hızlandırılmasıyla binalarda, ulaşımda ve sanayide fosil yakıt kullanımının azaltılması amaçlanıyor. Bu kapsamda 2035 yılına kadar küresel elektrifikasyon oranının yüzde 35'e çıkarılması hedefleniyor. Enerji arz güvenliği, şebeke altyapısı, enerji verimliliği ve temiz enerji yatırımları da bu başlık altında ele alınıyor.

Sıfır atık ve metan emisyonlarının azaltılması

Atık yönetimi, döngüsel ekonomi ve metan emisyonlarının azaltılması, iklim eyleminin öncelikli çalışma alanları arasında bulunuyor. Atık oluşumunun sınırlandırılması, geri kazanımın yaygınlaştırılması ve kaynak verimliliğinin artırılması hedefleniyor. Küresel ölçekte 2035 yılına kadar atık üretimindeki artışın yarı yarıya azaltılması öngörülüyor.

Gıda güvenliği ve sürdürülebilir tarım

Gıda sistemlerinin iklim değişikliğine karşı dayanıklılığının artırılması, tarımsal üretimin sürdürülebilirliğinin korunması ve gıda güvenliğinin güçlendirilmesi gündemin önemli başlıklarını oluşturuyor. İklime dirençli tarım uygulamalarının yaygınlaştırılması, çiftçilerin değişen iklim koşullarına uyum kapasitesinin geliştirilmesi ve gıda sistemlerinin dönüşümünün desteklenmesi amaçlanıyor.

İklime dirençli şehirler ve binalar

Şehirlerin iklim risklerine karşı dayanıklılığının artırılması, enerji verimliliğinin geliştirilmesi ve sürdürülebilir yapılaşmanın yaygınlaştırılması hedefleniyor. Bina sektöründe enerji kullanım yoğunluğunun 2035 yılına kadar en az yüzde 25 azaltılması planlanıyor. Bu kapsamda enerji verimli binalar, dayanıklı altyapılar ve iklim risklerini dikkate alan şehir planlaması öne çıkıyor.

İklim Uygulama Köprüsü

İklim Uygulama Köprüsü, ulusal iklim taahhütleri ile bu taahhütleri hayata geçirecek yatırımlar arasında bağlantı kurmayı amaçlıyor. Mekanizma kapsamında ülkelerin Ulusal Katkı Beyanlarında yer alan hedeflerin uygulanmasının hızlandırılması ve yatırım yapılabilir proje portföylerinin geliştirilmesi öngörülüyor. Finansman, teknoloji, uzmanlık ve uygulama kapasitesinin ortak ihtiyaçlar doğrultusunda buluşturulması hedefleniyor.

Gençlik ve eğitim

Gençlerin iklim politikalarına katılımının artırılması ve iklim değişikliği konusunda toplumsal farkındalığın geliştirilmesi, Eylem Gündemi'nin temel bileşenleri arasında bulunuyor. Eğitim programlarıyla iklim bilincinin yaygınlaştırılması, gençlerin çözüm üretme süreçlerinde daha etkin rol üstlenmesi ve iklim eyleminin farklı toplumsal kesimlere ulaşması amaçlanıyor. İklim değişikliği eğitiminin toplumun bütün kesimlerine yayılması için çalışmalar yürütülmesi öngörülüyor.

Yeşil sanayileşme

Sanayide düşük karbonlu üretim modellerinin geliştirilmesi, kaynak verimliliğinin artırılması ve döngüsel malzeme kullanımının yaygınlaştırılması hedefleniyor. Üretim ve imalat sektörlerinde döngüsel malzeme kullanım oranının 2035 yılına kadar en az yüzde 15'e çıkarılması planlanıyor. Bu başlık, sanayinin iklim hedefleriyle uyumlu dönüşümünü, rekabet gücünün korunmasını ve adil geçiş süreçlerinin desteklenmesini kapsıyor.

Okyanuslar ve denizler

Deniz ve kıyı ekosistemlerinin korunması, mavi karbon kapasitesinin değerlendirilmesi ve denizlerin iklim direncine katkısının güçlendirilmesi gündemde yer alıyor. Deniz ekosistemlerinin korunması, biyolojik çeşitliliğin sürdürülmesi ve kıyı topluluklarının iklim değişikliğinin etkilerine karşı dayanıklılığının artırılması amaçlanıyor.

Dinamik ve dirençli sağlık sistemleri

İklim değişikliğinin insan sağlığı ve sağlık hizmetleri üzerindeki etkileri, Eylem Gündemi'nin ayrı bir başlığını oluşturuyor. İklim kaynaklı risklere hazırlıklı, düşük karbonlu ve kapsayıcı sağlık sistemlerinin geliştirilmesi hedefleniyor. Sağlık altyapısının aşırı hava olaylarına karşı dayanıklılığının artırılması, erken hazırlık kapasitesinin güçlendirilmesi ve sağlık hizmetlerinin kesintisiz sürdürülmesi bu kapsamda ele alınıyor.

Rio Sinerjisi

İklim değişikliğiyle mücadele, biyolojik çeşitliliğin korunması ve arazi bozulumunun önlenmesi arasındaki bağlantıların güçlendirilmesi, Rio Sinerjisi başlığı altında ele alınıyor. Bu çerçevede farklı çevre politikalarının ortak hedefler doğrultusunda yürütülmesi, ekosistemlerin korunması ve sektörler arası iş birliğinin geliştirilmesi amaçlanıyor.

Uluslararası taahhütlerden ulusal uygulamalara

Türkiye'nin iklim değişikliğiyle mücadele politikaları, uluslararası taahhütlerin ulusal ve sektörel uygulamalara aktarılmasıyla genişleyen bir çerçevede yürütülüyor. Enerji dönüşümü, döngüsel ekonomi, su yönetimi, sıfır atık, sanayi, şehirleşme ve iklim değişikliğine uyum bu sürecin temel alanlarını oluşturuyor.

Sanayide düşük karbonlu üretim teknolojilerinin geliştirilmesi, kaynak kullanımının verimli hâle getirilmesi ve emisyonların azaltılması amaçlanıyor. Çelik, çimento, alüminyum ve gübre gibi enerji yoğun sektörlerde üretim süreçlerinin dönüştürülmesi, sanayinin iklim hedefleriyle uyumlu hâle gelmesi bakımından önem taşıyor.

Ulaştırmada elektrikli araçların yaygınlaştırılması, enerji verimliliğinin artırılması ve lojistik süreçlerinin iyileştirilmesi üzerinde duruluyor. Binalarda enerji tasarrufu sağlayan uygulamalar ile verimli ısıtma ve soğutma sistemleri destekleniyor. Tarım sektöründe ise su kaynaklarının etkin kullanılması, kuraklığa dayanıklı üretim yöntemlerinin geliştirilmesi ve toprak verimliliğinin korunması hedefleniyor.

Bölgesel iklim projeksiyonları ve sektörel risk analizleri ile su kaynaklarının korunması, kuraklık riskinin yönetilmesi ve su verimliliğinin artırılmasına yönelik çalışmalar yürütülüyor. Kentlerde iklim değişikliğine uyum çalışmaları kapsamında altyapının aşırı hava olaylarına karşı güçlendirilmesi, yeşil alanların korunmasını ve afet risklerinin azaltılması çalışmaları yürütülüyor.

Organize sanayi bölgelerinde yeşil altyapının geliştirilmesi, enerji ve su tüketiminin azaltılması, atıkların geri kazanılması ve yenilenebilir enerji yatırımlarının artırılması sanayideki dönüşümün önemli bileşenlerini oluşturuyor. Yeşil OSB Sertifikasyon Sistemi, sanayi bölgelerinin çevresel, ekonomik, sosyal ve yönetsel performanslarının değerlendirilmesine katkı sağlıyor. Türkiye Yeşil Sanayi Projesi kapsamında yürütülen destekler de işletmelerin kaynak verimliliği, yenilenebilir enerji ve yeşil teknoloji geliştirme kapasitelerini güçlendirmesinde önemli bir destek mekanizması sunuyor.

Ayrıca çölleşme, erozyon ve arazi bozulumuyla mücadele ediliyor, toprak karbon yutak kapasitesi artırılıyor. Su erozyonunu izleyen DEMİS ve rüzgâr erozyonunu izleyen UDREMİS karar destek sistemleri ile erozyona duyarlı alanların belirlenmesine ve planlamalara bilimsel altyapı sağlanıyor.

Türkiye'de enerji dönüşümü

Türkiye'nin enerji politikalarında arz güvenliğinin güçlendirilmesi, enerjide dışa bağımlılığın azaltılması ve 2053 net sıfır emisyon hedefine ulaşılması birbirini tamamlayan hedefler olarak ele alınıyor. Yenilenebilir enerji kapasitesinin geliştirilmesi, enerji kaynaklarının çeşitlendirilmesi, enerji verimliliğinin artırılması ve yeni teknolojilerin enerji sistemine dâhil edilmesi bu dönüşümün başlıca araçlarını oluşturuyor.

2053 Net Sıfır Emisyon hedefine ulaşmada en önemli sacayaklarından biri olan yenilenebilir enerjide Türkiye, hâlihazırda yenilenebilir kurulu gücü bakımından Avrupa'da 5'inci, dünyada 11'inci sırada yer alıyor.

Türkiye'nin 2035 yılı enerji hedefleri arasında rüzgâr ve güneş kapasitesinin 120 GW'a çıkarılması, şebeke ve altyapı yatırımlarının güçlendirilmesi ve nükleer kapasitenin genişletilmesi dönüşümün başlıca unsurları olarak yer alıyor. Bu kapsamda 2026 yılı eylül ayı itibarıyla Türkiye'nin rüzgâr ve güneş kurulu gücü toplamı 43 GW'ı geçti, böylece 2035 için belirlenen 120 GW hedefinin yaklaşık üçte biri aşıldı.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı verilerine göre 2026 yılı eylül ayı itibarıyla yenilenebilir enerji kaynaklarının Türkiye'nin toplam elektrik kurulu gücü içindeki payı %63'ün üzerine çıktı ve bu enerjinin %71'i yerli üretimle sağlandı. Bu gelişim, Türkiye'nin enerji dönüşümünde yerli ve yenilenebilir kaynakların giderek güçlenen konumunu ortaya koydu.

Ayrıca, enerji güvenliği, karbonsuzlaşma ve sürdürülebilir kalkınma amacı doğrultusunda Akkuyu Nükleer Güç Santrali başta olmak üzere nükleer enerji yatırımlarına devam eden Türkiye, 2050'ye kadar 5 GW'ı küçük modüler reaktörlerden oluşmak üzere en az 20 GW nükleer güç kapasitesine ulaşmayı hedefliyor.

İklim politikalarında başarılı uygulamalardan DOA Sistemi

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın eşi Emine Erdoğan'ın himayesinde yürütülen "Sıfır Atık Hareketi" kapsamında hayata geçirilen Depozito Yönetim Sistemi, 1 Temmuz 2026 itibarıyla Türkiye genelinde uygulanmaya başladı. "Depozitosu Olan Ambalajlar" (DOA) sistemiyle içecek ambalajlarının doğaya karışmadan toplanması, geri dönüşüm zincirine dahil edilmesi ve yeniden ekonomiye kazandırılması hedefleniyor.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı koordinasyonunda, Türkiye Çevre Ajansı (TÜÇA) tarafından yürütülen DOA uygulaması 81 il ve 973 ilçede devreye alındı. Uygulama kapsamında üzerinde "Depozitosu Olan Ambalajlar (DOA)" logosu bulunan plastik, cam ve alüminyum içecek ambalajları; zincir marketler, restoranlar, kafeler, hastaneler, alışveriş merkezleri ve diğer belirlenen noktalarda yer alan depozito iade makineleri aracılığıyla geri dönüşüm sürecine kazandırılıyor. İşletmelerde tüketilen depozitolu içecek ambalajları da sistem kapsamında ayrı olarak biriktirilerek yetkili saha operatörlerine teslim ediliyor.

DOA ile 130 milyon içecek ambalajı geri dönüşüme kazandırıldı

Türkiye genelinde Depozitosu Olan Ambalajlar (DOA) sistemi kapsamında 1 Temmuz'dan bu yana 130 milyon içecek ambalajı geri dönüşüm sürecine dahil edildi

Geri dönüştürülen ambalaj sayısı
130 milyon

Ambalaj türüne göre dağılım (%)

Çevresel kazanımlar

- Önlenen karbon emisyonu **246 ton CO_2**
- Engellenen petrol kullanımı **47.000 varil**
- Sağlanan enerji tasarrufu **11,4 GWh**

İade akışı

- **Uygulama** DOA uygulaması cep telefonuna indirilir
- **Makine** En yakın iade makinesi bulunur
- **İade** DOA logolu şişe QR kod ile bırakılır
- **Cüzdan** 1 TL dijital cüzdana yüklenir
- **Kullanım** Banka hesabı, ATM veya alışveriş

DOA ile 1 Temmuz 2026'dan ağustos ayı sonuna kadar 130 milyon içecek ambalajı geri dönüşüme kazandırıldı. Sistemle her yıl 25 milyar ambalaj toplanarak Türkiye ekonomisine 30 milyar TL katkı sağlanması hedefleniyor.

Ayrıca geliştirilen DOA Mobil Uygulaması ile vatandaşların en yakın iade noktalarını görüntüleyebilmeleri, iade işlemlerini takip edilebilmeleri ve kazanılan depozito bedellerini dijital cüzdanda biriktirilebilmeleri sağlanıyor.

DOA, vatandaşların ambalaj iadesine katılımını teşvik eden dijital bir geri dönüşüm modeli olarak atık yönetimi ile ekonomik kazanımı bir araya getiriyor. Sistem, ambalajların yeniden üretim süreçlerine kazandırılmasını destekleyerek döngüsel ekonomi hedeflerine katkı sunuyor.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
CUMHURBAŞKANLIĞI
İLETİŞİM
BAŞKANLIĞI

TÜRKİYE YÜZYILI

Ayın Tarihi
Türkiye

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Yurt İçi Programı

Türkiye Gündemi Kronolojisi

TEKNOFEST Güneydoğu'da Teknoloji Şöleni

Geleceğin Rotası Uzay: Dünya Uzay İçin Antalya'da Buluştu

Vefa/Hatıra: Ziya Gökalp

Spor: Türk Okçuluğunun Serüveni

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ekim ayı programında, TBMM 28. Dönem 5. Yasama Yılı Açılış Toplantısı, 77. Uluslararası Uzay Kongresi ve Uluslararası Adalet Zirvesi başta olmak üzere çeşitli programlara katılarak konuşma yaptı. TEKNOFEST 2026 Güneydoğu açılışında gençlere seslenen Cumhurbaşkanı Erdoğan, Şanlıurfa Şehir Hastanesi ile Çerkezköy-Kapıkule Hızlı Tren Hattı'nın açılışlarını gerçekleştirdi. Cumhuriyet'in 103. yıl dönümünde Anıtkabir'de düzenlenen törenin ardından Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde tebrikleri kabul eden Cumhurbaşkanı Erdoğan, Ankara'da ev sahipliği yaptığı Türk Devletleri Teşkilatı 13. Zirvesi'nde liderlerle bir araya geldi.

Yurt İçi

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın yurt içi programı

01 Ekim 2026
Ankara

Yeni yasama yılının açılışı

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Türkiye Büyük Millet Meclisinin (TBMM) 28. Dönem 5. Yasama Yılı Açılış Toplantısı'na katıldı. Cumhurbaşkanı Erdoğan, Genel Kurul'a hitap ettiği konuşmasında, "Bölgemizin ateş çemberine dönüştüğü bir ortamda, Terörsüz Türkiye çabaları, Türkiye'nin hasımları üzerinde caydırıcı bir etkiyi şimdiden uyandırmış, Türkiye'nin gücüne güç katmış, bölgemizde yeni bir rüzgâr estirmiştir." dedi.

02 Ekim 2026
Ankara

Camiler ve Din Görevlileri Haftası mesajı

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Camiler ve Din Görevlileri Haftası dolayısıyla bir mesaj yayımladı. Cumhurbaşkanı Erdoğan mesajında, "Bugün başlayan Camiler ve Din Görevlileri Haftası vesilesiyle görevini ihtimamla yerine getiren tüm imamlarımıza, müezzinlerimize, vaizlerimize, müftülerimize, Kur'an kursu öğreticilerimize selamlarımı iletiyorum. Her bir din görevlimize Allah'tan muvaffakiyetler diliyorum." ifadelerini kullandı.

03 Ekim 2026
Şanlıurfa

Şanlıurfa Şehir Hastanesi Açılış Töreni

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Şanlıurfa Şehir Hastanesi'nin açılış törenine katıldı. Cumhurbaşkanı Erdoğan konuşmasında, "Tüm bölgemizde terörün yerini huzurun, istikrarsızlığın yerini refahın, çatışmanın yerini barışın aldığı o günlere hep beraber kavuşacağız. Buna kimse engel olamayacak. Terörsüz Türkiye hedefimizle aramıza kimse giremeyecek." dedi.

03 Ekim 2026
Şanlıurfa

TEKNOFEST 2026 Güneydoğu

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Şanlıurfa GAP Havalimanı'nda Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile T3 Vakfı yürütücülüğünde düzenlenen Havacılık, Uzay ve Teknoloji Festivali'ne (TEKNOFEST) katıldı. Cumhurbaşkanı Erdoğan konuşmasında, "Türkiye Yüzyılı, TEKNOFEST kuşağının izini, mührünü, damgasını taşıyacaktır. Buradaki gençler, bu milletin yüz akıdır, bu ülkenin göz bebeğidir. Müreffeh ve muteber Türkiye'nin en güçlü nişanesidir." dedi.

03 Ekim 2026
Ankara

Türk Devletleri İş Birliği Günü mesajı

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Türk Devletleri Teşkilatının kurulmasını sağlayan Nahçıvan Anlaşması'nın 17. yıl dönümü ile Türk Devletleri İş Birliği Günü'nü tebrik eden bir mesaj yayımladı. Cumhurbaşkanı Erdoğan mesajında, "Dilde, fikirde, işte birlik şiarıyla çıktığımız bu kardeşlik yolunda birliğimizin, beraberliğimizin, dayanışmamızın daim ve kaim olmasını diliyorum." ifadelerini kullandı.

04 Ekim 2026
Ankara

İhracat rakamlarına ilişkin mesaj

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, ihracat rakamlarına ilişkin bir mesaj yayımladı. Cumhurbaşkanı Erdoğan mesajında, "Dün açıklanan verilere göre ihracatta yılbaşından bu yana %5,2 artışla 211 milyar dolar seviyesine ulaşarak yeni bir rekor kırdık. Eylül'de 26 milyar dolarlık ihracat yaparak cumhuriyet tarihimizin en yüksek eylül ayı ihracatına ulaştık. Yatırımı, üretimi, ihracatı, istihdamı önceleyen bir vizyonla inşallah daha nice başarılara hep birlikte imza atacağız." ifadelerini kullandı.

05 Ekim 2026
İstanbul

AileFest'i ziyaret

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Türkiye Gönüllü Teşekküller Vakfınca (TGTV) Rami Kütüphanesi'nde düzenlenen AileFest'i ziyaret etti. Cumhurbaşkanı Erdoğan, festival alanını gezerek katılımcılar ve çocuklarla sohbet etti, etkinliğe ilişkin çalışmalar hakkında bilgi aldı.

05 Ekim 2026
Antalya

77. Uluslararası Uzay Kongresi Açılış Töreni

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Antalya'da düzenlenen 77. Uluslararası Uzay Kongresi Açılış Töreni'ne katıldı. Cumhurbaşkanı Erdoğan konuşmasında, "Hedeflerimizi belirledik, kurumlarımızı güçlendirdik, insan kaynağımıza yatırım yaptık, sanayimizi harekete geçirdik, üniversitelerimizi ve araştırma altyapımızı destekledik. Türkiye'nin uzay yarışında geri kalmasına asla müsaade etmedik." dedi.

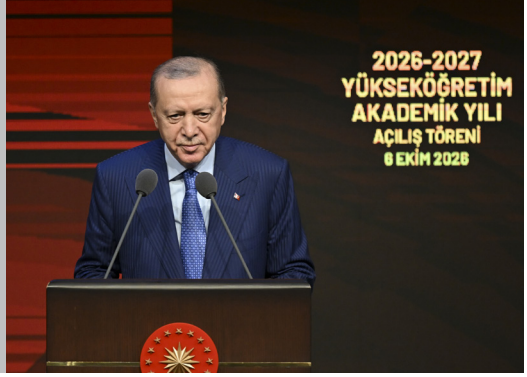

05 Ekim 2026

Antalya

SpaceX üst düzey yöneticileri Hunter ve Nicolls'u kabul

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, 77. Uluslararası Uzay Kongresi'nin açılış programının ardından SpaceX üst düzey yöneticileri Rebecca Hunter ve Michael Nicolls'u kabul etti.

06 Ekim 2026

Ankara

2026-2027 Yükseköğretim Akademik Yılı Açılış Töreni

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Beştepe Millet Kongre ve Kültür Merkezi'nde düzenlenen 2026-2027 Yükseköğretim Akademik Yılı Açılış Töreni'ne katıldı. Cumhurbaşkanı Erdoğan konuşmasında, "Son derece nitelikli bir yükseköğretim sürecini Anadolu'nun dört bir yanına ulaştırdık. Hangi gelir grubundan olursa olsun bu ülkenin evlatları bulundukları şehirlerde eğitim alabilsin diye devletimizin imkânlarını seferber ettik." dedi.

06 Ekim 2026

Ankara

Filistinli Hind Rajab'ın ailesini kabul

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Gazze'de İsrail'in saldırısı sonucu bir araçta mahsur kalarak hayatını kaybeden 6 yaşındaki Filistinli Hind Rajab'ın ailesini kabul etti.

06 Ekim 2026

Ankara

İstanbul'un kurtuluşunun 103. yıl dönümü mesajı

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, İstanbul'un düşman işgalinden kurtuluşunun 103. yıl dönümünü anan bir mesaj yayımladı. Cumhurbaşkanı Erdoğan mesajında, "Aziz İstanbul'umuzun düşman işgalinden kurtuluşunun 103'üncü yıl dönümünde, Gazi Mustafa Kemal başta olmak üzere Millî Mücadele'mizi zafere ulaştıran tüm kahramanlarımızı rahmetle yâd ediyorum. Bu gurur günü vesilesiyle İstanbullu kardeşlerime selam ve muhabbetlerimi iletiyorum." ifadelerini kullandı.

07 Ekim 2026

Ankara

Recai Kutan için anma mesajı

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Saadet Partisi Kurucu Genel Başkanı Recai Kutan'ı vefatının 2. yılında anan bir mesaj yayımladı. Cumhurbaşkanı Erdoğan mesajında, "Ülkemize ve milletimize önemli hizmetleri bulunan Mehmet Recai Kutan'ı ebedî âleme irtihalinin 2'nci yılında rahmetle yâd ediyorum." ifadelerini kullandı.

07 Ekim 2026

Ankara

Şehit Ahmet Türkoğlu için başsağlığı mesajı

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Ankara'nın Pursaklar ilçesindeki polis uygulama noktasında ateş açılması sonucu şehit olan polis memuru Ahmet Türkoğlu'nun ailesine başsağlığı mesajı gönderdi.

09 Ekim 2026

Kırklareli

Çerkezköy-Kapıkule Hızlı Tren Hattı Açılış Töreni

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Çerkezköy-Kapıkule Hızlı Tren Hattı'nın açılış törenine katıldı. Cumhurbaşkanı Erdoğan konuşmasında, "Türkiye'ye 24 yılda çağ atlattığımız alanların başında ulaştırma yatırımlarımız bulunuyor. İktidarlarımız döneminde ulaştırma yatırımlarımızın bugünkü değeri 355 milyar dolara yükseldi. Bunun içerisinde demir yollarımızın payı yaklaşık 80 milyar dolardır." dedi.

09 Ekim 2026

İstanbul

Uluslararası Adalet Zirvesi

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Çırağan Sarayı'nda düzenlenen Uluslararası Adalet Zirvesi'ne katıldı. Cumhurbaşkanı Erdoğan konuşmasında, "Birleşmiş Milletler çatısı altındaki 190'dan fazla ülkenin iradesinin, veto imtiyazına sahip sadece 5 üyenin kararlarına bağlı olduğu bir yapının adil ve sağlıklı olmadığının hepimiz bilincindeyiz." dedi.

10 Ekim 2026

İstanbul

İlim Yayma Cemiyeti 75. Yıl Buluşması

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, İstanbul Kongre Merkezi'nde düzenlenen İlim Yayma Cemiyeti 75. Yıl Buluşması'na katıldı. Cumhurbaşkanı Erdoğan konuşmasında, "Kuşkusuz bizim en büyük hazinemiz insandır. En büyük mirasımız, şuurlu, sağlıklı, vatanını ve milletini tutkuyla seven iyi yetişmiş gençler olacaktır." dedi.

10 Ekim 2026

Ankara

UID 9. Olağan Genel Kurulu'na video mesaj

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, merkezi Almanya'da bulunan Uluslararası Demokratlar Birliği'nin (UID) 9. Olağan Genel Kurulu'na video mesaj gönderdi. Cumhurbaşkanı Erdoğan video mesajında, "UID ailesi, kalplerinde memleket hasreti taşıyan kardeşlerimizin bulundukları ülkelerde daha iyi yerlere gelebilmesi için, kimlik ve kültürlerini muhafaza edebilmesi için ciddi bir gayret sarf ediyor. Kurumsal tecrübesi ve dinamik kadrolarıyla çok geniş bir coğrafyada son derece başarılı işlere imza atan Uluslararası Demokratlar Birliğini tebrik ediyor, bundan sonraki çalışmalarında başarılar diliyorum." ifadelerini kullandı.

11 Ekim 2026

Ankara

Türk Dünyası Gençlik Buluşması'na video mesaj

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Kocaeli Kongre Merkezi'nde düzenlenen Türk Dünyası Gençlik Buluşması'na video mesaj gönderdi. Cumhurbaşkanı Erdoğan video mesajında, "Bizim ortaklığımız haritaların çizdiği sınırların fersah fersah ötesindedir. Bizim yol arkadaşlığımız köklü bir tarihin, zengin bir kültürün ve çok güçlü bir gönül bağının üzerine inşa edilmiştir. Enerjilerini ortak bir ideal etrafında, müreffeh bir gelecek doğrultusunda birleştiren siz gençlere en güçlü destekleri sunmaya devam edeceğiz." ifadelerini kullandı.

12 Ekim 2026

Ankara

Kabine Toplantısı

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde başkanlığında düzenlenen Kabine Toplantısı'na katıldı. Cumhurbaşkanı Erdoğan, toplantının ardından yaptığı açıklamada, "Gençleri şahsi ikballerine alet etmeye çalışanlara inat, biz gençlerimizin eğitimine, istihdamına ve geleceğine desteğimizi artırarak sürdüreceğiz. Gençlerimizi ne marjinal yapıların ne terör örgütlerinin ne de kariyerist siyasetçilerin ihtiraslarına terk etmeyeceğiz." dedi.

14 Ekim 2026

Ankara

Cumhurbaşkanlığı Yüksek İstişare Kurulu Toplantısı

Cumhurbaşkanlığı Yüksek İstişare Kurulu, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın başkanlığında Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde toplandı. Toplantının gündeminde, bölgede ve dünyadaki son gelişmeler yer aldı.

14 Ekim 2026

Ankara

Yüksek Mahkeme Başkanlarıyla görüşme

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Yüksek Mahkeme Başkanlarıyla Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde düzenlenen yemekte bir araya geldi.

15 Ekim 2026

Ankara

Türkiye Maarif Vakfı 10. Yıl Programı

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Beştepe Millet Kütüphanesi'nde düzenlenen Türkiye Maarif Vakfı 10. Yıl Programı'na katıldı. Cumhurbaşkanı Erdoğan, konuşmasında, "Son 24 yılda eğitim altyapımızı geliştirdik, eğitime erişimi ve fırsat eşitliğini sağladık. Kurumsal kapasitemizi katbekat artırdık. Ders müfredatlarını yeni ihtiyaçlar doğrultusunda düzenledik. Okullarımızın yeşil ve dijital dönüşümlerini gerçekleştirdik." dedi.

15 Ekim 2026

Ankara

Üsküdar Belediye Başkan Vekili Dündar Ziya Gültekin için taziye mesajı

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, trafik kazası sonucu vefat eden Üsküdar Belediye Başkan Vekili Dündar Ziya Gültekin için başsağlığı mesajı yayımladı. Cumhurbaşkanı Erdoğan, mesajında, "Üsküdar Belediye Başkan Vekilimiz Dündar Ziya Gültekin'in Anadolu Otoyolu'nda geçirdiği trafik kazası sonucu vefat ettiğini derin bir teessürle öğrendim. Dündar Ziya kardeşimizin kederli ailesine, yakınlarına, AK Parti'mize ve Üsküdarlı hemşehrilerimize başsağlığı dileklerimi iletiyorum. Mekânı cennet olsun." ifadelerini kullandı.

16 Ekim 2026

İstanbul

TİM 13. İnovasyon Haftası Programı

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) ev sahipliğinde Haliç Kongre Merkezi'nde düzenlenen 13. İnovasyon Haftası Programı'na katıldı. Cumhurbaşkanı Erdoğan konuşmasında, "Türkiye olarak teknoloji yarışında geri kalmak istemiyoruz. Millî teknoloji hamlemizle dünyada sayılı ülkenin sahip olduğu muazzam bir araştırma geliştirme ve inovasyon altyapısı inşa ettik." dedi.

16 Ekim 2026

İstanbul

Üsküdar Belediye Başkan Vekili Dündar Ziya Gültekin'in cenaze töreni

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, trafik kazası sonucu hayatını kaybeden Üsküdar Belediye Başkan Vekili Dündar Ziya Gültekin için Büyük Çamlıca Camisi'nde düzenlenen cenaze törenine katıldı. Cumhurbaşkanı Erdoğan, törende yaptığı konuşmada, "Hep birlikte bir olacağız, iri olacağız, diri olacağız ama bileceğiz ki hepimizin de sonu bu. Bu yolculuk hepimiz için mukadder, bu mukadder olan yolculuğa hepimiz de her an hazır olalım. Rabbim yar ve yardımcımız olsun inşallah, makamı cennet olsun." dedi.

17 Ekim 2026

Ankara

Ara Güler için anma mesajı

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, foto muhabiri Ara Güler'i vefatının 8. yılında anan bir mesaj yayımladı. Cumhurbaşkanı Erdoğan mesajında, "Fotoğraf sanatının en değerli ustalarından Ara Güler'i vefatının 8'inci yılında saygıyla yad ediyorum." ifadelerini kullandı.

17 Ekim 2026

İstanbul

İstanbul Üniversitesi Hastanesi Çapa ve Esenyurt Yerleşkesi Toplu Temel Atma ve Açılış Töreni

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, İstanbul Üniversitesi Çapa Tıp Fakültesi Kampüsü'nde düzenlenen İstanbul Üniversitesi Hastanesi Çapa ve Esenyurt Yerleşkesi Toplu Temel Atma ve Toplu Açılış Töreni'ne katıldı. Cumhurbaşkanı Erdoğan konuşmasında, "Devlet hastanelerimizle, şehir hastanelerimizle, vakıf, üniversite ve özel hastanelerimizle insanımıza kaliteli, hızlı ve etkin sağlık hizmetleri sunuyoruz." dedi.

17 Ekim 2026

Ankara

Osman Gazi Yüzer Üretim Platformu Uğurlama Töreni'ne video mesaj

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Zonguldak'taki Filyos Limanı'nda düzenlenen Osman Gazi Yüzer Üretim Platformu Uğurlama Töreni'ne video mesaj gönderdi. Cumhurbaşkanı Erdoğan video mesajında, "Bugün enerji tarihimizde yepyeni bir sayfa açıyoruz. Adeta yüzen bir sanayi tesisi olan Osman Gazi'yi görev yerine, Karadeniz'e yolcu ediyoruz. Osman Gazi, Türkiye Yüzyılı vizyonumuzun denizlerdeki karşılığı olan 'mavi vatan'ın ilk fabrikasıdır." ifadelerini kullandı.

18 Ekim 2026

Ankara

Azerbaycan'ın Bağımsızlığın Yeniden Tesisi Günü mesajı

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Azerbaycan'ın Bağımsızlığın Yeniden Tesisi Günü'nü tebrik eden bir mesaj yayımladı. Cumhurbaşkanı Erdoğan mesajında, "Dost ve kardeş Azerbaycan'ın 'Bağımsızlığın Yeniden Sağlanması Günü'nü ülkem ve milletim adına gönülden tebrik ediyorum. Azerbaycan Cumhurbaşkanı gardaşım İlham Aliyev'e, tasa ve sevinçte her zaman bir olduğumuz Azerbaycan Türkü kardeşlerime selamlarımı iletiyorum." ifadelerini kullandı.

18 Ekim 2026

Ankara

Nuri Pakdil için anma mesajı

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Kudüs Şairi Nuri Pakdil'i vefatının 7. yılında anan bir mesaj yayımladı. Cumhurbaşkanı Erdoğan mesajında, "Bir dava adamı, bir gönül insanı olan, eşsiz eserleriyle edebiyatımıza, kültür dünyamıza çok kıymetli bir miras bırakan Kudüs Şairi Nuri Pakdil'i ebediyete irtihalinin 7'nci yılında rahmetle yâd ediyorum." ifadelerini kullandı.

18 Ekim 2026

Ankara

Özdemir Bayraktar için anma mesajı

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Özdemir Bayraktar'ı vefatının 5. yılında anan bir mesaj yayımladı. Cumhurbaşkanı Erdoğan mesajında, "Savunma sanayisinde tam bağımsız Türkiye hedefine ömrünü vakfeden, Millî Teknoloji Hamlemize mihmandarlık yapan değerli dostum Özdemir Bayraktar Beyefendi'yi ebedî âleme irtihalinin 5'inci yılında rahmetle, hasretle, saygıyla yâd ediyorum. Mekânı cennet, makamı ali olsun." ifadelerini kullandı.

19 Ekim 2026

Ankara

Aliya İzzetbegoviç için anma mesajı

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Bosna-Hersek'in ilk Cumhurbaşkanı Aliya İzzetbegoviç'i vefatının 23. yılında anan bir mesaj yayımladı. Cumhurbaşkanı Erdoğan mesajında, "Dost ve kardeş Bosna-Hersek'in İlk Cumhurbaşkanı, Bilge Lider Aliya İzzetbegoviç'i ebedî âleme irtihalinin 23'üncü yılında rahmetle, hasretle, saygıyla yâd ediyorum. Rabbim mekânını cennet eylesin." ifadelerini kullandı.

19 Ekim 2026

Ankara

Muhtarlar Günü Buluşması

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde düzenlenen Muhtarlar Günü Buluşması programına katıldı. Cumhurbaşkanı Erdoğan konuşmasında, "Hani diyorum ya, etrafımız ateş çemberi diye, içinde bulunduğumuz durum tam olarak böyle. Biz işte böyle bir kaos ve kriz ortamında Türkiye'nin kılına zarar gelmemesi için gecemizi gündüzümüze katıyoruz." dedi.

19 Ekim 2026

Ankara

Muhtarlar Günü mesajı

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, 19 Ekim Muhtarlar Günü dolayısıyla bir mesaj yayımladı. Cumhurbaşkanı Erdoğan mesajında, "Ülkemizdeki tüm muhtarlarımızın 19 Ekim Muhtarlar Günü'nü yürekten tebrik ediyorum. 81 vilayetimizdeki muhtarlarımızın tamamına Türkiye ve Türk milleti için ortaya koydukları gayretler dolayısıyla teşekkür ediyor, en kalbî selam ve sevgilerimi gönderiyorum." ifadelerini kullandı.

19 Ekim 2026

İzmir

TESK Genel Başkanı Mehmet Yiğiner'i kabul

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu (TESK) Genel Başkanı Mehmet Yiğiner'i Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde kabul etti.

24 Ekim 2026

Ankara

Birleşmiş Milletler Günü mesajı

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, 24 Ekim Birleşmiş Milletler Günü ve Birleşmiş Milletler (BM) Teşkilatı'nın kuruluşunun 81. yıl dönümü dolayısıyla bir mesaj yayımladı. Cumhurbaşkanı Erdoğan mesajında, "BM Güvenlik Konseyi'nin daha adil, kapsayıcı ve uluslararası toplumun beklentilerini karşılayabilecek bir yapıya kavuşturulması bilhassa önemli hâle gelmiştir. Gazze'de yaşanan ve 74 bini aşkın Gazzeli'nin hayatına mal olan soykırım başta olmak üzere dünyanın diğer bölgelerine uzanan kriz ve çatışmalar, bu ihtiyacın ne denli acil olduğunu gözler önüne sermektedir." ifadelerini kullandı.

24 Ekim 2026

İstanbul

Topkapı Sarayı Darphane-i Amire Müzeleri Açılış Töreni

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Topkapı Sarayı Darphane-i Amire Müzeleri Açılış Töreni'ne katıldı. Cumhurbaşkanı Erdoğan, konuşmasında, "Eşsiz güzelliklerle dolu İstanbul'un kültürel mirasını korumak, yaşatmak ve gelecek nesillere aktarmak için büyük bir gayretle çalışıyoruz." dedi.

26 Ekim 2026

Ankara

Şehit Sayit Gökgöz için taziye mesajı

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Ankara'da meydana gelen askerî araç kazasında şehit olan Albay Sayit Gökgöz'ün ailesine başsağlığı mesajı gönderdi.

26 Ekim 2026

Ankara

Prof. Dr. Aziz Sancar'ı kabul

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Nobel ödüllü bilim insanı Prof. Dr. Aziz Sancar'ı Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde kabul etti.

26 Ekim 2026

Ankara

Kabine Toplantısı

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'ndeki Kabine Toplantısı'na katıldı. Cumhurbaşkanı Erdoğan, toplantının ardından yaptığı açıklamada, "Bizim siyasette de dış politikada da tek pusulamız Türkiye'nin çıkarlarıdır. Ucunda bedel ödemek dahi olsa Türkiye için, Türk milleti için doğru olanı, hayırlı olanı yapmakta asla tereddüt göstermeyiz." dedi.

27 Ekim 2026

Ankara

MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli'yi kabul

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Milliyetçi Hareket Partisi (MHP) Genel Başkanı Devlet Bahçeli'yi Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde kabul etti.

27 Ekim 2026

Ankara

Siber Güvenlik Kurulu Toplantısı

Siber Güvenlik Kurulu, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın başkanlığında Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde toplandı. Toplantıda, Türkiye'nin dijital alandaki egemenliğini güçlendirmek amacıyla hazırlanan Dijital Egemenlik Stratejisi Kurula sunuldu.

29 Ekim 2026

Ankara

Cumhuriyet Bayramı mesajı

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Cumhuriyetin kuruluşunun 103. yıl dönümü dolayısıyla bir mesaj yayımladı. Cumhurbaşkanı Erdoğan, mesajında, "86 milyon olarak, ortak değerlerimiz etrafında kenetlenerek Türkiye Yüzyılı hedefimizi kuvveden fiile geçirecek, gök kubbemiz olarak gördüğümüz Türkiye Cumhuriyeti'ni çok daha aydınlık yarınlara hep birlikte taşıyacağız." ifadelerini kullandı.

29 Ekim 2026

Ankara

Anıtkabir'i ziyaret

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı'nın 103. yıl dönümü kutlamaları kapsamında Anıtkabir'de düzenlenen törene katıldı. Cumhurbaşkanı Erdoğan, Anıtkabir Özel Defteri'ne, "Millî davamız olarak gördüğümüz Türkiye Yüzyılı hedefine ulaşıncaya kadar kararlılıkla çalışmayı sürdüreceğiz. Ruhun şad olsun." ifadelerini yazdı.

29 Ekim 2026

Ankara

Cumhuriyet Bayramı tebriklerini kabul

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı tebriklerini Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde kabul etti.

29 Ekim 2026

Ankara

Türk Devletleri Medeniyet Parkı'nın açılışı

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ve beraberindeki heyet, Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) 13. Devlet ve Hükûmet Başkanları Zirvesi kapsamında Türk Devletleri Medeniyet Parkı'nın açılışına katıldı. Cumhurbaşkanı Erdoğan, zirveye katılan liderlere parktaki Orhun Yazıtları örneklerini ve kültürel miras minyatürlerini gezdirdi.

29 Ekim 2026

Ankara

Cumhuriyet Bayramı ve Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) Zirvesi onuruna verilen resmî akşam yemeği

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı ve Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) Zirvesi vesilesiyle konuk devlet ve hükûmet başkanları onuruna Beştepe Millet Sergi Salonu'nda verilen resmî akşam yemeğine katıldı. Cumhurbaşkanı Erdoğan, konuşmasında, "86 milyonun ortak eseri ve ortak çatısı olan Türkiye Cumhuriyeti, her alanda elde ettiği büyük kazanımlarla başarıdan başarıya koşmaya devam ediyor." dedi.

30 Ekim 2026

Ankara

Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) 13. Zirvesi Devlet Başkanları Konseyi Toplantısı

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, ev sahipliğinde düzenlenen "Türk Yüzyılı: Dilde, Fikirde, İşte Birlik" temasıyla düzenlenen Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) Devlet Başkanları Konseyi 13. Zirvesi'nde konuşma yaptı. Cumhurbaşkanı Erdoğan konuşmasında, "Türk dünyasının aile fotoğrafında ayrılığa, gayrılığa, ihtilafa yer yoktur. Hepimiz biriz, beraberiz, ezelden ebede kadar inşallah kardeşiz." dedi.

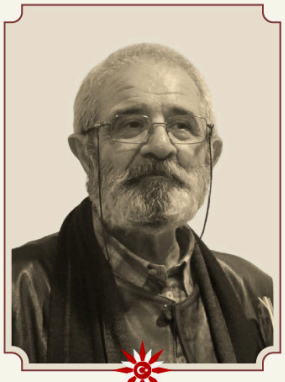
31 Ekim 2026

İstanbul

12. Türk Tıp Dünyası Kurultayı ve TÜSEB Aziz Sancar Bilim, Hizmet ve Teşvik Ödülleri Töreni

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Sağlık Bakanlığı ve TÜSEB iş birliğinde İstanbul'da gerçekleştirilen, 12. Türk Tıp Dünyası Kurultayı ve TÜSEB Aziz Sancar Bilim, Hizmet ve Teşvik Ödülleri Töreni'ne katıldı. Cumhurbaşkanı Erdoğan törende yaptığı konuşmada, "Yatırımlarımızla, desteklerimizle, teşviklerimizle sağlık altyapımızı güçlendirmek için yoğun gayret sarf ediyoruz. Bilhassa sağlıkta yerli üretim modeliyle, tıbbi cihaz ve ekipmanlarımızı dışarıdan almak yerine artık biz üretiyoruz." dedi.

2026 CUMHURBAŞKANLIĞI KÜLTÜR VE SANAT BÜYÜK ÖDÜLLERİ

Bilim ve kültür

Sabri Koz

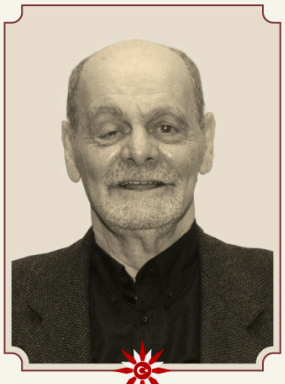
Geleneksel sanatlar

Prof. Dr. İlhami Turan

Edebiyat

Sibel Eraslan

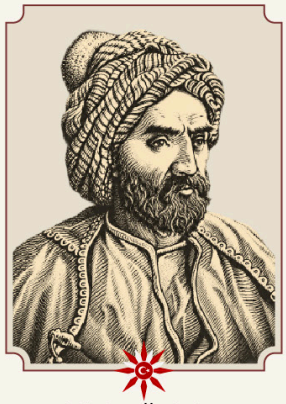
Sinema

Burçak Evren

Müzik

Prof. Dr. Gönül Paçacı

Vefa Ödülü

Ahmed-i Hani

29 Ekim Cumhuriyet Bayramı'nın 103. yıl dönümünü büyük bir coşkuyla kutladığımız bu ayda, Türk Devletleri Teşkilatı Devlet Başkanları Konseyi 13'üncü Zirvesi Türkiye'de gerçekleşti. Türk Silahlı Kuvvetlerinin (TSK) ateş gücünün sergilendiği NUSRET-2026, Ateş Serbest-2026 ve TURNAs-2026 tatbikatlarının yapıldığı, Türkiye'nin ilk yüzer üretim platformu Osman Gazi'nin Sakarya Gaz Sahası'ndaki görev yerine uğurlandığı ekim ayında ülkemizde yaşananların kısa bir özeti...

Yurt İçi

Türkiye gündemi kronolojisi

• 1 Ekim 2026

TBMM'de yeni yasama yılı başladı. 28. Dönem 5. Yasama Yılı açılışı dolayısıyla Türkiye Büyük Millet Meclisindeki (TBMM) Atatürk Anıtı önünde tören yapıldı.

• 3 Ekim 2026

Togg T10X otomobil pazarındaki liderliğini sürdürüyor. Togg T10X, eylül ayında toplam otomobil satışlarında en çok tercih edilen model olurken, pazar liderliğini üst üste ikinci aya taşımış oldu.

• 4 Ekim 2026

Türkiye Teknoloji Takımı Vakfı (T3 Vakfı) ile Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı yürütücülüğünde gerçekleştirilen TEKNOFEST Güneydoğu, 5 günde toplam 1,5 milyon ziyaretçiyi ağırlayarak tamamlandı.

• 6 Ekim 2026

Güneş ve rüzgâr kaynaklı toplam elektrik üretiminde ağustos ayında 9,9 milyar kilovatsaat ile tüm zamanların en yüksek seviyesine çıkılarak tarihî rekor kırıldı. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığından yapılan açıklamaya göre, ağustosta güneş kaynaklı elektrik üretimi 5,16 milyar kilovatsaat, rüzgâr kaynaklı elektrik üretimi ise 4,74 milyar kilovatsaat olarak gerçekleşti.

• 6 Ekim 2026

2026 Voleybol Kadınlar AXA Sigorta Şampiyonlar Kupası'nı, Eczacıbaşı Peron İstanbul'u 3-2 yenen VakıfBank kazandı. Şampiyonluk sayısını 6'ya çıkaran VakıfBank, kupayı en fazla kazanan Fenerbahçe ile aynı sayıya ulaştı.

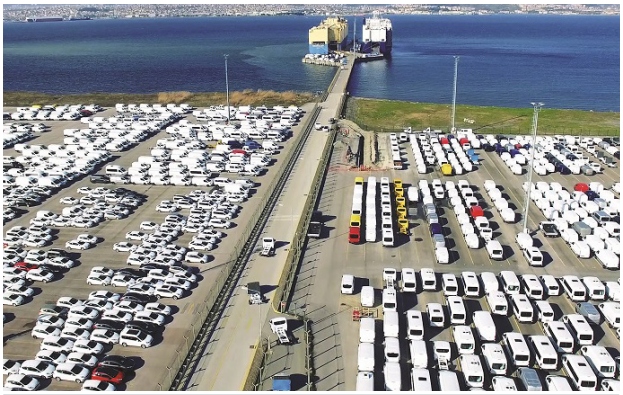
• 7 Ekim 2026

Türkiye Görme Engelli Kadın Millî Futbol Takımı, İstanbul'da düzenlenen 2026 IBSA Görme Engelliler Avrupa Şampiyonası'nda namağlup şampiyonluğa ulaştı. Hasan Doğan Millî Takımlar Kamp ve Eğitim Tesisleri'nde düzenlenen turnuvanın finalinde ay-yıldızlı takım, Polonya'yı Kaptan Gülşah Aktürk ve Kevser Ökmen'in golleriyle 2-0 mağlup ederek şampiyon oldu.

• 7 Ekim 2026

Fenerbahçe Tarfin, Çimsa ÇBK Mersin'i 79-71 yenerek 2026 FIBA Kadınlar Süper Kupa'yı kazandı. Mersin Servet Tazegül Spor Salonu'nda oynanan karşılaşmada rakibini mağlup eden Fenerbahçe, son 4 sezonda 3. kez bu kupanın sahibi oldu.

• 8 Ekim 2026

Türkiye otomotiv endüstrisi, ocak-eylül döneminde Avrupa Birliği (AB) ülkelerine 22 milyar 948 milyon 277 bin dolarlık ihracat yaptı. Bu dönemde de en çok ihracat yapılan ülke Almanya olurken onu Fransa ve Birleşik Krallık takip etti.

• 9 Ekim 2026

Bayraktar AKINCI Taarruzi İnsansız Hava Aracı (TİHA), ASELSAN'ın geliştirdiği MORFOZ Güdüm Kiti (MGK) ile gerçekleştirdiği ilk atış testini başarıyla tamamladı. Saros Körfezi'nde gerçekleştirilen atış testinde belirlenen hedef, MGK ile tam isabetle imha edildi.

• 9 Ekim 2026

Türkiye'nin tarım ürünleri ihracatı ocak-eylül döneminde 27,1 milyar dolarla tüm zamanların en yüksek seviyesine ulaştı. Tarım sektöründe faaliyet gösteren 10 sektörden 3'ü tüm zamanların en yüksek ocak-eylül ihracatını gerçekleştirdi.

• 10 Ekim 2026

Kapadokya'da sıcak hava balonları, Gazzelilere destek için sepetlerine asılan kefiyelerle uçtu. Katılımcıların Türk ve Filistin bayrakları ile "Aksa için Nevşehir omuz omuza" yazılı pankartlar taşıdığı etkinlikte, Gazze halkının sembolleşmiş kültür unsuru kefiye desenini taşıyan sıcak hava balonları gökyüzünü kapladı.

• 11 Ekim 2026

Türkiye bu yıl uluslararası bilim olimpiyatlarında madalya rekoru kırdı. Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır, Türkiye'nin bu yıl uluslararası bilim olimpiyatlarında tarihteki en yüksek madalya sayısına ulaştığını belirterek, "Bu yıl 78 madalya kazanan gençlerimiz gururumuz oldu." ifadesini kullandı.

• 11 Ekim 2026

Cumhurbaşkanlığı Yarı Maratonu, Ankara'da düzenlendi. Yarışta 21 kilometre kategorisinde kadınlarda Hamide Doğangün, erkeklerde Ali Kaya birinciliği elde etti. 10 kilometre kategorisinde kadınlarda Pelinsu Şahin, erkeklerde Enbiya Yazıcı ilk sırada yer aldı. 4,4 kilometre kategorisinde ise kadınlarda Deniz Koyuncu, erkeklerde Uğur Kemal Derin birinci oldu.

• 12 Ekim 2026

2026 Voleybol Erkekler AXA Sigorta Şampiyonlar Kupası'nı, Ziraat Bankkart'ı 3-1 yenen Galatasaray Madeş Mobilya kazandı. Bu kupada ilk zaferini 2019'da yaşayan Galatasaray, 2026'da da kupayı müzesine götürerek ikinci kez mutlu sona ulaşmış oldu.

• 13 Ekim 2026

NUSRET-2026 Tatbikatı seçkin gözlemci günü, Foça Deniz Üs Komutanlığında gerçekleştirildi. Tatbikatta yüzer unsurların yanı sıra Türkiye, ABD, Belçika, Hollanda, Kuveyt, Romanya ve Umman'dan toplam 59 personelin katılımıyla Ilıksu Plajı'nda çok sığ suda mayın karşı tedbirleri harekâtı icra edildi.

• 14 Ekim 2026

Türk Silahlı Kuvvetlerinin (TSK) ateş gücünün sergilendiği "Ateş Serbest-2026" tatbikatı tamamlandı. TSK'nın üstün ateş gücünü, yüksek koordinasyon kabiliyetini ve harekât etkinliğini ortaya koyduğu tatbikat, Ankara'nın Polatlı ilçesindeki General Nahit Şenoğlu Atış ve Tatbikat Bölgesi'nde icra edildi.

• 17 Ekim 2026

Türkiye'nin ilk yüzer üretim platformu Osman Gazi, Sakarya Gaz Sahası'ndaki görev yerine uğurlandı. Osman Gazi, Karadeniz'de 20 yıl boyunca karadan 170 kilometre açıkta, deniz tabanına zincirlerle sabitlenmiş şekilde doğal gaz işleme faaliyeti yürütecek.

• 18 Ekim 2026

36'ncısı Letonya'nın Jurmala kentinde düzenlenen NATO Satranç Şampiyonası'nda Türk oyuncular 2 altın ve 1 bronz madalya kazandı. Büyükusta Vahap Şanal, 7'de 7 yaparak klasik tempoda şampiyon olurken TSK takım sıralamasında zirvede yer aldı.

• 18 Ekim 2026

Tekerlekli Sandalye Basketbol Kadın Millî Takımı, İsviçre'de düzenlenen Avrupa Şampiyonası B Division'da tüm maçlarını kazanarak şampiyonluğa ulaştı. Finalde Avrupa karmasıyla karşılaşan millî takım, müsabakayı 41-39 kazanarak Avrupa Şampiyonası B Division'da şampiyon oldu.

• 20 Ekim 2026

İstanbul'da kentsel dönüşümü hızlandırmak için 22 Şubat 2024'te Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile yürürlüğe giren "Yarısı Bizden" desteğinin süresi 31 Aralık 2027'ye kadar uzatıldı.

• 21 Ekim 2026

Türkiye'nin makine ihracatı, yılın 9 ayında 2025'in aynı dönemine göre yüzde 1,5 artışla 21,3 milyar dolara ulaşarak rekor kırdı. Ocak-eylül döneminde en yüksek makine ihracatı, yüzde 8,7 artışla 2,5 milyar dolara ulaşılan Almanya'ya yapıldı. Bu ülkeyi yüzde 27,6 artış ve 1,8 milyar dolarla ABD izledi.

• 24 Ekim 2026

AKSUNGUR İnsansız Hava Aracı (İHA), Deniz Kuvvetleri İnsansız Deniz Sistemleri TURNAs-26 Tatbikatı kapsamında akustik dinleme sistemlerinin görev bölgesine taşınması, denize bırakılması, su altından elde edilen verilerin toplanması ve bu verilerin uzaktaki yer kontrol istasyonunda değerlendirilmesini kapsayan görev zinciri başarıyla tamamlandı.

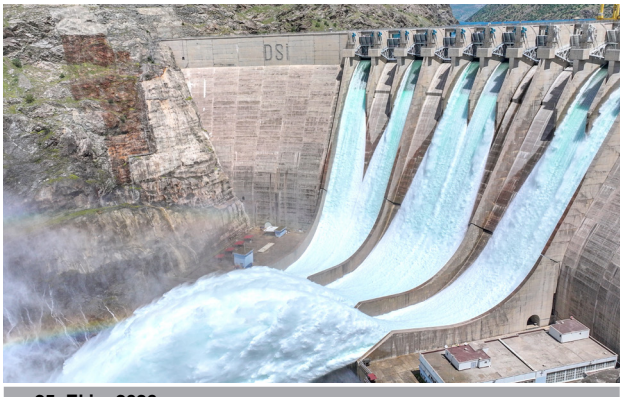
• 25 Ekim 2026

Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezince (ÖSYM) düzenlenen 2026 Kamu Personel Seçme Sınavı Ortaöğretim (2026-KPSS Ortaöğretim) yapıldı. Türkiye genelinde toplam 254 sınav merkezi, 9 bin 632 bina ve 167 bin 820 salonun kullanıldığı sınava 2 milyon 985 bin 438 aday başvuru yaptı.

• 25 Ekim 2026

Deniz Kuvvetleri Komutanlığının sevk ve idaresinde düzenlenen Millî İnsansız Deniz Sistemleri Tatbikatı-2026 (TURNAs-2026) Seçkin Gözlemci Günü tamamlandı. Tatbikatta millî ve NATO uyumlu insansız sistemlerin deniz harekât ortamındaki etkinlikleri sergilendi.

• 25 Ekim 2026

Türkiye'nin elektrik kurulu gücü eylül ayı sonu itibarıyla 127 bin 355 megavata ulaştı. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığından yapılan açıklamaya göre aynı dönemde yenilenebilir enerji kurulu gücü 80 bin 315 megavata yükselirken, yenilenebilir enerjinin toplam kurulu güç içindeki payı yüzde 63,1'e ulaşmış oldu.

• 26 Ekim 2026

DUMRUL insansız helikopteri TURNAs-2026 Tatbikatı'nda sergilendi. Gece ve gündüz keşif-gözetleme ile hedef tespit görevleri için geliştirilen DUMRUL, farklı silahlı görev konfigürasyonlarına da uyarlanabiliyor. DUMRUL'un 6'lı bombaatar, havan mühimmatı ve ROKETSAN METE füzesi entegre konfigürasyonları bulunuyor.

• 26 Ekim 2026

Ulusal Staj Programı'na başvurular 26 Ekim itibarıyla başladı. Cumhurbaşkanlığının himayesinde, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının destekleriyle ve Türkiye İş Kurumunun (İŞKUR) koordinasyonunda yürütülen Ulusal Staj Programı 2027 başvuruları 14 Aralık 2026'ya kadar devam edecek.

• 27 Ekim 2026

Ege ve Akdeniz sahillerine yakın, turistlerin yoğunlukla kullandığı 6 havalimanı, yaz turizm sezonunda 41,6 milyon yolcuya hizmet verdi. Antalya, Adnan Menderes, Milas-Bodrum, Dalaman, Çukurova ve Alanya Gazipaşa havalimanları mayıs-eylül döneminde 12,6 milyon iç hat yolcusuna hizmet verirken, aynı dönemde havalimanları dış hatlarda ise 29 milyon yolcuya ev sahipliği yaptı.

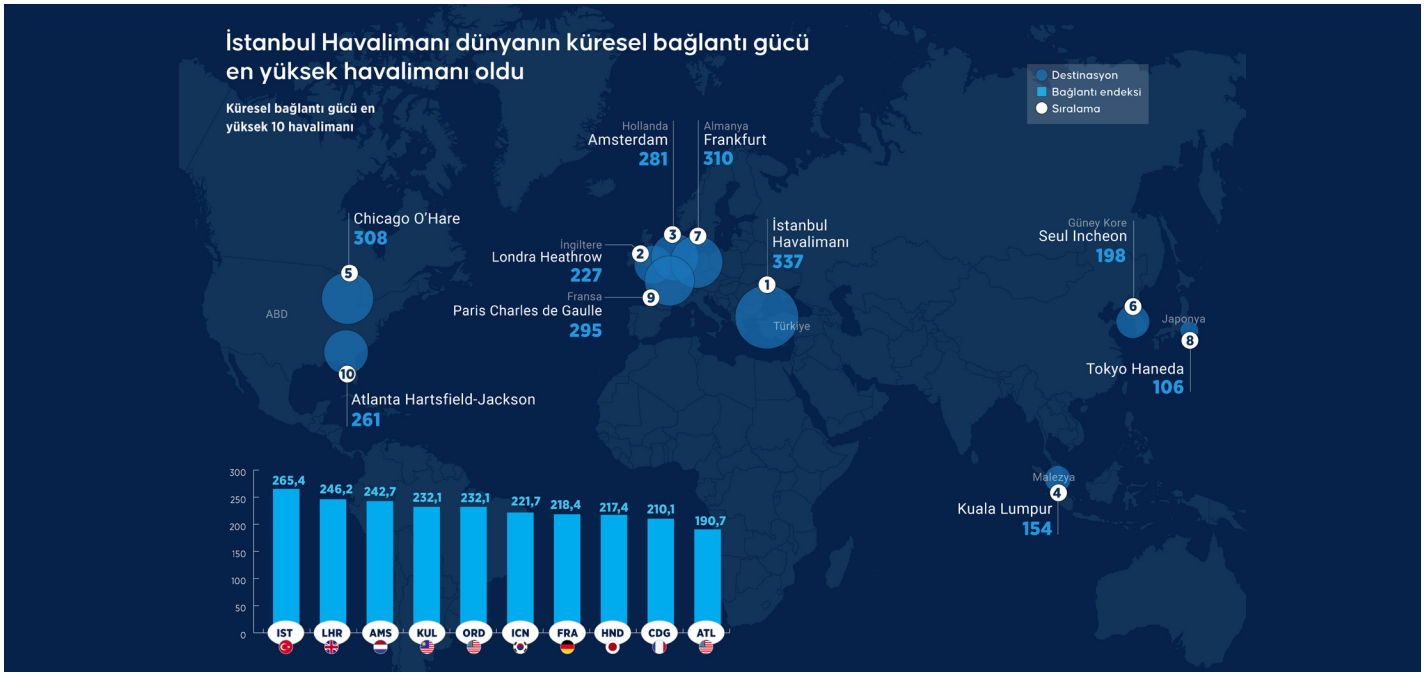
• 29 Ekim 2026

29 Ekim Cumhuriyet Bayramı, Cumhuriyet'in 103. yıl dönümünde tüm yurtta ve yurt dışı temsilciliklerde büyük bir coşkuyla kutlandı.

• 30 Ekim 2026

Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) Devlet Başkanları Konseyi 13'üncü Zirvesi, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın ev sahipliğinde "Türk Yüzyılı: Dilde, Fikirde, İşte Birlik" temasıyla başladı.

Gündem

TEKNOFEST Güneydoğu'da Teknoloji Şöleni

Dünyanın en büyük havacılık, uzay ve teknoloji festivali TEKNOFEST, 30 Eylül-4 Ekim tarihleri arasında Şanlıurfa GAP Havalimanı'nda gerçekleştirildi. Festivalin 15'inci durağı olan Şanlıurfa, beş gün boyunca teknoloji yarışmalarından hava gösterilerine uzanan çok sayıda etkinliğe ev sahipliği yaptı.

9 yılda 2'si yurt dışında olmak üzere toplam 14 festivalde 12 milyona yakın ziyaretçiyi ağırlayan TEKNOFEST, medeniyetlerin buluşma noktası, kadim şehir Şanlıurfa'da teknoloji tutkunlarını, genç mucitleri, öğrencileri, mühendisleri ve binlerce ziyaretçiyi bir araya getirdi. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Türkiye Teknoloji Takımı Vakfı (T3 Vakfı) yürütücülüğünde, 157 paydaş kurumun desteğiyle bu yıl 15. kez düzenlenen TEKNOFEST, gençlerin geliştirdiği projeler, teknoloji yarışmaları ve nefes kesen hava gösterileriyle beş gün boyunca büyük ilgi gördü.

Festivalin dördüncü gününde TEKNOFEST Güneydoğu, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ı ağırladı. Dördüncü gün programı kapsamında teknoloji yarışmalarında dereceye giren şampiyon takımlara birincilik ödülleri Cumhurbaşkanı Erdoğan tarafından takdim edildi.

Yoğun katılımın yaşandığı TEKNOFEST Güneydoğu tüm etkinliklerde 1,5 milyondan fazla ziyaretçi ağırlayarak bir rekora da imza attı. TEKNOFEST Şanlıurfa festivali kapsamında ise 1,3 milyon kişi, beş gün boyunca festivali ziyaret ederek teknoloji şölenine ortak oldu. Festivalde ayrıca konserler, sahne gösterileri, sergiler, eğitici atölyeler, simülasyon deneyim alanları, planetaryum, bilim şovları, TEKNOFEST Zaman Tüneli, millî deniz, kara ve hava araçlarının sergisi, fuar etkinlikleri ve öğrencilere özel ilk uçuş etkinlikleri gibi birçok deneyim ziyaretçilere sunuldu.

TEKNOFEST Güneydoğu'da bilim, teknoloji ve eğlence bir arada

Bu yıl 15. kez düzenlenen TEKNOFEST beş gün boyunca her yaştan katılımcıya yönelik birbirinden farklı etkinliklere ve gösterilere sahne oldu.

TEKNOFEST Güneydoğu'da teknoloji stantları, hava gösterileri, uygulamalı atölyeler, sergiler, sahne etkinlikleri, ileri teknoloji simülasyonları ve teknoloji yarışmaları festival alanını farklı yaş gruplarından ziyaretçilerin bir araya geldiği bir buluşma noktasına dönüştürdü.

TEKNOFEST Güneydoğu 2026 Teknoloji Yarışmaları kapsamında Türkiye'nin 81 ilinden ve 99 farklı ülkeden başvurular alındı.

62 ana kategori ve 145 alt kategoride düzenlenen yarışmalara 730 binden fazla takım ve 1 milyon 600 bini aşkın yarışmacı başvuruda bulundu. Eleme aşamalarını geçen 2 binden fazla finalist takım ve 14 bini aşkın finalist genç, projelerini jüri üyeleri ve ziyaretçilerle buluşturdu. Yapay zekâdan tarım teknolojilerine, insansız sistemlerden finansal teknolojilere ve ileri malzemelere kadar onlarca farklı alanda çalışmalarını sergileyen gençler, geliştirdikleri yenilikçi çözümlerle jürilerin ve teknoloji dünyasının dikkatini çekti.

TEKNOFEST'te yerli ve millî gökyüzü şöleni

Türk Yıldızları ve SOLOTÜRK'ün hava gösterilerine sahne olan TEKNOFEST Güneydoğu'da, yerli ve millî hava araçları ATAK helikopterleri, HÜRKUŞ, ANKA, Bayraktar TB2, Bayraktar TB3 ve Bayraktar AKINCI ile kara ve deniz araçları da yer aldı. Festival alanını dolduran binlerce vatandaş, gökyüzünde uçuş yapan yerli ve millî araçların gösterilerini büyük bir ilgi ve merakla takip etti. Yerli ve millî hava araçlarının gökyüzünü renklendirdiği Şanlıurfa semalarında görsel bir şölen yaşanırken, festival alanında havacılık ve savunma teknolojilerine yoğun ilgi gösterildi.

Festivalde SOLOTÜRK'ün F-16 ile gerçekleştirdiği gösteride yüksek hızda ve alçak irtifada yapılan zorlu manevralar, keskin tırmanışlar ve dalışlar izleyicilerin beğenisini topladı. Yaklaşık 15 ton ağırlığındaki F-16'nın saatte 1200 kilometre hızla alçak irtifada gerçekleştirdiği uçuşu, festival alanını dolduran binlerce kişi büyük ilgiyle izledi.

TEKNOFEST Güneydoğu'nun son gününde jandarma ekipleri de helikopterlerle gösteriler gerçekleştirdi. Festival alanına gelen vatandaşlar, Jandarma Genel Komutanlığı ekiplerinin helikopterlerle yaptığı "Çelik Kanatlar" ve "Üzüm Salkımı" gösterilerini ilgiyle takip etti.

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı, TEKNOFEST 2026'da ziyaretçilerle buluştu

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı, gençlerin yeni iletişim teknolojilerini yakından tanımalarına, dijital içerikleri bilinçli ve eleştirel biçimde değerlendirmelerine ve medya okuryazarlığı becerilerini geliştirmelerine katkı sağlamak amacıyla TEKNOFEST 2026'da ziyaretçilerle buluştu.

İletişim Başkanlığı TEKNOFEST Güneydoğu kapsamında hazırladığı stantta yapay zekâ, dijital medya, dezenformasyonla mücadele, medya okuryazarlığı ve kamu iletişimi alanlarındaki çalışmalarını ziyaretçilerin deneyimine sundu. Ziyaretçiler, İletişim Başkanlığının standında iletişim alanlarındaki çalışmaları interaktif uygulamalarla deneyimlerken, ayrıca Başkanlığın yayınlarını da yakından inceleme fırsatı buldu.

Yeni nesil iletişim teknolojilerine ilişkin uygulamaların bulunduğu stantta, özellikle gençlerin dijital içerik üretimi ve doğrulama süreçlerine aktif katılımını sağlayan oyunlaştırılmış uygulamalar yer aldı. Başkanlığın, stratejik iletişim, kamu diplomasisi ve farklı alanlardaki çalışmalarını konu alan yayınları da ziyaretçilerle buluşturuldu.

Yapay zekâyla kişiye özel festival gazetesi

"TEKNOFEST Gazete" uygulamasıyla ziyaretçiler, kendi fotoğrafları ve seçtikleri festival temaları doğrultusunda yapay zekâ destekli kişiselleştirilmiş bir festival gazetesi kapağı hazırladı. Oluşturulan içerik, QR kod aracılığıyla ziyaretçilerin telefonlarına aktarıldı.

TEKNOFEST Stüdyo

"TEKNOFEST Stüdyo"da ziyaretçiler, teknoloji, gençlik, bilim, yapay zekâ, Türkiye ve TEKNOFEST gibi başlıklardan seçtikleri anahtar kelimeler doğrultusunda yapay zekâ tarafından oluşturulan haber metinlerini profesyonel prompter sistemi üzerinden sundu. Böylece katılımcılar, dijital içerik üretiminden haber sunumuna uzanan süreci doğrudan deneyimleme fırsatı buldu.

Deepfake içeriklere karşı dijital farkındalık

Stantta yer alan "Deepfake Dedektörü" uygulaması ise ziyaretçilerin gerçek fotoğraflar ile yapay zekâ tarafından üretilen görselleri ayırt etme becerilerini oyunlaştırılmış bir deneyimle sınamalarına imkân sağladı. Uygulamayla yapay zekâ kaynaklı görsel manipülasyonlara ilişkin farkındalığın artırılması, dijital doğrulama becerilerinin geliştirilmesi ve medya okuryazarlığının desteklenmesi amaçlandı.

İletişim Challenge ile bilgiyi doğru ve etkili aktarma deneyimi

"İletişim Challenge" kapsamında CİMER, dezenformasyonla mücadele, kamu iletişimi, Şanlıurfa, TEKNOFEST ve medya okuryazarlığı temalarında hazırlanan sorular ziyaretçilerle buluştu. Oyunlaştırılmış bilgi yarışmasıyla katılımcıların bilgiyi kısa sürede doğru, açık ve öz biçimde aktarma becerilerini deneyimlemeleri sağlandı.

İletişim Başkanlığının yayınları TEKNOFEST'te

İnteraktif uygulamaların yanı sıra Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığının Türkiye'nin farklı politika alanlarındaki çalışmalarını, stratejik iletişim yaklaşımını, kamu diplomasisi faaliyetlerini ve Türkiye'nin tarihî ve kültürel birikimini ele alan yayınları da stantta ziyaretçilerin ilgisine sunuldu. Bu kapsamda Başkanlığın farklı konu alanlarında hazırladığı 30 yayın ile iki süreli yayın, TEKNOFEST 2026 boyunca ziyaretçilerle buluştu.

POLİS
POLİS

H-BLOK

TEKNOFEST
TEKNOFEST GÜNEYDOĞU
İSTASYONU
BAYKAR
KIZILELMA
KAAN

BAYKAR
BAYRAKTAR TB3
DİKKAT PERVANE
DANGER PROPELLER
MADEN TEKNOLOJİLERİ YARIŞMASI

"Türkiye Yüzyılı, TEKNOFEST Kuşağının Mührünü Taşıyacaktır"

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Şanlıurfa GAP Havalimanı'nda düzenlenen, Havacılık, Uzay ve Teknoloji Festivali (TEKNOFEST) Güneydoğu'yu ziyaret ederek festival kapsamında gerçekleştirilen programda konuşma yaptı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan konuşmasında, "Türkiye Yüzyılı, TEKNOFEST kuşağının izini, mührünü, damgasını taşıyacaktır. Buradaki gençler, bu milletin yüz akıdır, bu ülkenin göz bebeğidir. Müreffeh ve muteber Türkiye'nin en güçlü nişanesidir." dedi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, akılla emeği, zekâ ile bilgiyi, fikirle projeyi buluşturan bir TEKNOFEST'te gençlerle yine beraber olduklarını söyleyerek, şöyle devam etti: "Türkiye'nin teknolojide ulaştığı seviyeyi, TEKNOFEST kuşağının ürettiği nitelikli eserleri bugün bir kez daha gururla seyrediyoruz. Ürünlerini sergileyen, kurduğu hayalleri TEKNOFEST Güneydoğu'da gerçeğe dönüştüren tüm gençlerimizi ayrı ayrı tebrik ediyorum. GAP Havalimanı'mızdaki bu muazzam atmosfer, buradaki gençlerimizin azmi, heyecanı, kararlılığı, bizlere çok net bir şekilde gösteriyor. Türkiye'nin geleceği hamdolsun, emin ellerdedir. Ülkemin önü de ufku da bahtı da sonuna kadar açıktır.

Türkiye Yüzyılı, TEKNOFEST kuşağının izini, mührünü, damgasını taşıyacaktır. Buradaki gençler, bu milletin yüz akıdır, bu ülkenin göz bebeğidir. Müreffeh ve muteber Türkiye'nin en güçlü nişanesidir. Her birinizle iftihar ediyorum. Böylesine bilgili, ahlaklı, cesur ve öz güvenli bir gençlikle yol yürüttüğü için Cenabıallah'a sonsuz hamdediyorum. Gözlerinizdeki şu ışık hiç sönmesin, kalplerinizdeki şu coşku hiç ama hiç dinmesin Rabbim sizleri nazarlardan muhafaza eylesin."

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Türkiye Teknoloji Takımı ve bu görkemli şölene katkı sunan tüm paydaşları yürekten kutlayan Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Sevgili gençler, başından sonuna kadar sizlerin imzasını taşıyan, dünyanın en büyük havacılık, uzay ve teknoloji festivali TEKNOFEST'in coşkusunu bu kez Şanlıurfa'mızda yaşıyoruz. Rabbimize hamdolsun." dedi.

"İstedik ki gençlerimiz köklerini unutmasın"

TEKNOFEST için Şanlıurfa'yı neden tercih ettiklerini de söyleyen Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Selçuk Bey, 'Bu programı nerede yapalım?' dediğinde ben de kendisine dedim ki, 'Buraya Şanlıurfa yakışır.' Gerçekten de Şanlıurfa'da bu programın bu kadar coşkulu, bu kadar katılımı yüksek şekilde oluşması, şu anda ben de uçakta izlediğimde, bu güzelliği gördüm ve iftihar ettim." ifadelerini kullandı.

TEKNOFEST'in Şanlıurfa'ya yakıştığını belirten Cumhurbaşkanı Erdoğan, şunları kaydetti: "Unutmayın, burası her şeyden önce peygamberler şehridir. Burası binlerce yıllık bilim, kültür ve medeniyet birikimine sahiptir. Tarihin sıfır noktası olan Göbeklitepe, bu şehrin sınırları içindedir. Tıpta, matematikte, astronomide, geometride, fizik ve felsefede binlerce âlim en seçkin eserlerini bu şehirde vermiştir. El Battani'den Sinan bin Sabit'e, Harranlı İbni Vasıf'tan Yunus el Harrani'ye onlarca, yüzlerce bilim insanı burada yaptıkları çalışmalarla insanlığa çok kıymetli eserler hediye etmiştir. İşte bu yüzden mazinin birikimini bugünün gençleri ve geleceğin teknolojileriyle buluşturmak için TEKNOFEST'i Şanlıurfa'da düzenledik. Damada dedim ki, Şanlıurfa'ya bu yakışır. Şanlıurfa'yla inşallah şöyle bir semaya doğru huruç ederiz.

İstedik ki gençlerimiz köklerini unutmasın, ecdadın eserlerinden güç ve ilham alsın. Türkiye'nin istikbalini bu şuurla inşa etsin. İstedik ki dünyanın farklı ülkelerinden TEKNOFEST'e katılan gençler, Türkiye'nin bu değerlerini, bu derinliğini daha yakından görsün, tanısın. Biliyorsunuz bu etkinliğe 2018'de 4 bin 333 takım başvuruyla başlamıştık. Başvuru sayısı her sene daha da yükseldi, maşallah bu yıl TEKNOFEST Güneydoğu'ya ilgi itibarıyla gerçekten çok yoğun. Teknoloji yarışmalarına 81 ilimizden ve dünyanın 97 ülkesinden 730 bini aşkın takım, 1 milyon 600 binin üzerinde yarışmacı başvurdu. Bugüne kadar ziyaretçi sayımız ne oldu? 1 milyona yaklaştı, elhamdülillah bu ne güzellik, bu ne büyük coşku."

"Her birinin arkasında büyük emek olan buradaki teknolojilerin tamamıyla kıvanç duyuyoruz"

Bu sene TEKNOFEST'e 5G, yapay zekâ, elektronik harp, birinci şahıs görüşlü dron izleme, ileri otonom sistemler, robotik uygulamalar, savaşan İHA'lar, hava yolu optimizasyonu ve bağımlılıkla mücadele gibi alanlarda 11 yeni yarışma kategorisi eklendiğini söyleyen Cumhurbaşkanı Erdoğan, yeni deneyim, sergi, uçuş ve etkinlik alanlarının ise organizasyona ayrı bir zenginlik kazandırdığını ifade ederek, "Finale çıkanlar başta olmak üzere bu yarışmalara katılan tüm takımlarımızı, yarışmacılarımızın tamamını gönülden tebrik ediyorum. Rabbim bu başarılarınızı inşallah daim eylesin." dedi.

Gençlerin etkinlikle ilgili ne düşündüğünü bilmek istediğini dile getiren Cumhurbaşkanı Erdoğan, şu ifadeleri kullandı: "Burada sergilenen yerli ve millî savunma ürünlerini gördünüz değil mi? KIZILELMA'yı, KAAN'ı, GÖKBEY'i, ATAK'ı, HÜRJET'i, ANKA'yı, BAYRAKTAR TB2'yi ve son teknolojiye sahip diğer hava platformlarını beğendiniz değil mi? ZAHA, Pars, Gezgin, Boran, Fırtına, Korkut, Gökberk, Kalkan, Hisar, Ejderha ve diğer kara araçlarımız sizden tam not aldı değil mi? Albatros in-

sansız deniz aracımız, TÜRKSAT 6A uydumuz, HİSTEP roketimiz, yerel tespit sistemimiz, gösteri uçuşlarımız, bunlar sizi heyecanlandırdı, gururlandırdı değil mi? Evet. Bizler de tıpkı sizin gibi düşünüyoruz. Heyecanlıyız, coşkuluyuz. Her birinin arkasında büyük emek olan buradaki teknolojilerin tamamıyla kıvanç duyuyoruz. Savunma sanayimizde kendi mühendislerimizin, yazılımcılarımızın, teknisyenlerimizin hayata geçirdiği bu platformlarla iftihar ediyoruz."

"Türkiye'nin istikbalini sizler omuzlayacaksınız"

Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Bakın, bu ülkenin Cumhurbaşkanı olarak hayatı boyunca gençlerle yol yürümüş, gençlerin daima arkasında durmuş bir siyasetçi olarak şunu tüm kalbimle ifade etmek isterim. Burada izlediğiniz, beğendiğiniz, hayran kaldığınız, görünce gururlandığınız tüm bu teknolojileri ileride inşallah, sizler üreteceksiniz. Bu ürünleri tasarlayan, geliştiren, test eden ağabeylerinizle, ablalarınızla ileride inşallah beraber çalışacaksınız. Onların Vecihi Hürkuş, Nuri Killigil, Nuri Demirağ ve Özdemir Bayraktar gibi bu davaya ömrünü vermiş kahramanlardan devraldığı emaneti sizler yaşatacak, daha ileri noktalara sizler taşıyacaksınız. Türkiye'nin istikbalini sizler omuzlayacaksınız. Şehit ve gazilerimizin yücelttiği mücadele sancağını sizler başarıyla dalgalandıracaksınız. Şunu hiçbir zaman unutmayın, bu millet asırlardır sizi bekliyor, bu ümmet yüzyıllardır sizden işaret bekliyor. Mazlum ve mağdurlar çağlardır sizi dört gözle bekliyor." diye konuştu.

Bir hususu unutmamalarını söyleyen Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Sizi durdurmak, sizi yavaşlatmak, sizin ümitlerinizi kırmak isteyenler de var. Asırlardır tetikte bekliyor, yüzyıllardır pusuda bekliyor. Bekledikleri fırsatı onlara vermeyeceksiniz. Sizi yolunuzdan döndürmek isteyenlere aman vermeyeceksiniz. İlkelerinizden, değerlerinizden, kimliğinizden, unutmayın, Kızılelma mefkûrenizden en küçük bir taviz vermeyeceksiniz." dedi.

Merhum Erdem Bayazıt'ın şiirinden, "Zaman akar, yer direnir, gökyüzü kanat gerer, siz ölümsüz çiçeği taşırsınız göğsünüzde, karanlığın ormanında iman güneşidir gözünüz, soluğunuz umutsuz ceylanların gözyaşına sünger, şimdi siz taşıyorsunuz müjdenin kurşun yükünü, çatlayacak yalanın çelik kabuğu, sizin bahçenizde büyüyecek aşkın ve inancın güneş yüzlü çocuğu." mısralarını anımsatan Cumhurbaşkanı Erdoğan, şunları kaydetti: "Sizler yani müjdenin kurşun yükünü taşıyanlar, savaş suçlularını, insanlık düşmanlarını, soykırımcıları sizler durduracaksınız. Geliştirdiğiniz ürünlerle, hayata geçirdiğiniz projelerle, şahsiyetinizle, cesaretinizle, bilginizle, şefkat ve merhametinizle Filistin'den Lübnan'a,

Yemen'den Libya'ya gönül coğrafyamızda kanayan yaraları sizler saracaksınız. Yalanın çelik kabuğunu, doğrunun, vicdanın, hakkın ve hakikatin ışığıyla sizler kıracaksınız."

"Savunma sanayisindeki başarılarımızı sürdürüyoruz"

Gençlere inanıp güvendiğini belirten Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Türkiye olarak savunma sanayisindeki başarılarımızı sürdürüyoruz. Bu alanda tam bir devrime imza atıyoruz. 4 bin 500'den fazla firmamız, 100 binin üzerinde insanımız, Savunma Sanayii Başkanlığımızın koordinasyonunda başarı çıtasını her gün daha yükseğe taşıyor. Havada, karada, denizde ve uzayda devreye aldığımız projeler, geliştirdiğimiz ürünlerle destan yazmaya devam ediyoruz." ifadelerini kullandı.

Yerli ve millî imkânlarla üretilen savunma ürün, yazılım, platform ve ekipmanları ordunun ve güvenlik birimlerinin envanterine dâhil ettiklerini kaydeden Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Etkinlik ve caydırıcılığımızı artırırken, talep etmeleri durumunda dost ve müttefiklerimizin de savunma ihtiyaçlarını karşılıyoruz." dedi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, konuşmasını şöyle sürdürdü: "Kader birliği yaptığımız dostlarımız ne kadar güçlü olursa Türkiye'nin de o derece kuvvetli ve kudretli olacağına inanıyoruz. Bakın biz, yokluğun, başkalarına muhtaç olmanın acısını bilen bir milletiz. Bir dönem, savunma sanayisinde yüzde 80 dışa bağımlı olan bir ülkeydik. Savunma ihracatında şu anda dünyanın en büyük 11'inci ülkesiyiz. Sadece bu yılın ağustos ayında 511,4 milyon dolar değerinde savunma ve havacılık ürünü ihraç ettik. Ocak-ağustos dönemi ihracatımızı, geçtiğimiz senenin aynı dönemine kıyasla yüzde 16,2 oranında artırdık ve 6,3 milyar dolara ulaştık. Bu rakam, biz göreve geldiğimizde yıllık sadece 248 milyon dolardı. Türkiye, ürünlerini burada gördüğünüz firmalarımızın gayretleri, bizlerin de destekleriyle işte bugünlere geldi. Çalıştık, çabaladık, zorluklar karşısında pes etmedik ve bunları başardık. İnşallah daha iyi yerlere geleceğiz. İnşallah bu başarıları, yeni rekorlarla, rekabet gücü ve katma değeri yüksek yeni platformlarla daha da güçlendireceğiz."

TEKNOFEST Güneydoğu'nun hayırlara vesile olmasını dileyen Cumhurbaşkanı Erdoğan, ödül sahipleri ve finalistler başta olmak üzere tüm takımları ve yarışmacıları tebrik etti. Cumhurbaşkanı Erdoğan, tüm misafirlere ve katılımcılara şükranlarını sundu, organizasyonda emeği geçen herkese teşekkür etti.

Geleceğin Rotası Uzay:
Dünya Uzay İçin Antalya'da Buluştu

Uzay alanındaki en büyük uluslararası buluşmalardan biri olan 77. Uluslararası Uzay Kongresi (IAC 2026) 5-9 Ekim 2026 tarihlerinde "Dünyanın Daha Fazla Uzaya İhtiyacı Var" temasıyla Türkiye'nin ev sahipliğinde Antalya'da gerçekleştirildi. Türkiye'nin ilk kez ev sahipliği yaptığı kongre, dünyanın dört bir yanından uzay ajansları, bilim insanları, mühendisler, astronotlar, teknoloji şirketleri, girişimler, yatırımcılar, öğrenciler ve genç profesyonelleri aynı çatı altında bir araya getirdi. Kongrenin açılış töreni, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın teşrifleriyle gerçekleştirildi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan: Türkiye'nin uzay yarışında geri kalmasına asla müsaade etmedik

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Türkiye'nin ev sahipliğinde Antalya'da düzenlenen 77. Uluslararası Uzay Kongresi Açılış Töreni'ne katıldı. Cumhurbaşkanı Erdoğan açılış töreninde yaptığı konuşmada, "Türkiye'nin uzay yarışında geri kalmasına asla müsaade etmedik. Önümüze çıkan engellere ve zorluklara rağmen kısa sürede kayda değer mesafe aldık." dedi.

77. Uluslararası Uzay Kongresi vesilesiyle dünyanın 111 ülkesinden Türkiye'yi teşrif edenlere "Hoş geldiniz." diyen Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Türkiye'nin ilk kez ev sahipliği yaptığı bu büyük buluşmanın ülkelerimiz, halklarımız ve insanlığın ortak geleceği açısından hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum. Kongrenin düzenlenmesine destek olan, bu önemli uluslararası etkinliğin icrasında emeği geçen tüm kurumlarımızı canıgönülden tebrik ediyorum. 'Dünyanın daha fazla uzaya ihtiyacı var' temasıyla tertiplenen kongre kapsamındaki etkinliklerin yeni iş birliklerine kapı aralamasını diliyorum." dedi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, öncelikle bir hususa dikkat çekmek istediğini belirterek şöyle devam etti: "Haberleşmeden güvenliğe, ekonomiden ulaşıma, tarımdan afet yönetimine, insanlığın her alanda kat ettiği mesafenin temelinde bilim ve teknoloji vardır. Bilim ve teknolojideki ilerlemenin doğrudan yansıdığı en kritik alan ise şüphesiz uzaydır. Dolayısıyla bugün uzayda daha fazla yer edinmek, aslında yeryüzünde insanlığın hayatını daha güvenli, daha müreffeh ve daha sürdürülebilir hâle getirmek anlamına geliyor. Kongre münasebetiyle yapılacak toplantı, görüşme, sunum ve istişarelerin bu minvalde ufkumuzu aydınlatan tartışmalara vesile olacağına inanıyor, değerli fikirleriyle kongreye katkı sunacak herkese teşekkür ediyorum."

Türk milletinin gök bilimlerinde fevkalade zengin bir birikime tevarüs ettiğine dikkat çeken Cumhurbaşkanı Erdoğan, ataların asırlar boyunca Türkistan coğrafyasının uçsuz bucaksız bozkırlarında güneşin ve ayın hareketlerini takip ettiklerini, kayıt altına aldıklarını, yıldızların dilini çözmeye çalıştıklarını vurguladı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Bilim tarihine şöyle bir baktığımızda 6. yüzyılda yaşamış Göktürkler döneminde özellikle astronomik gözlemlerle ve takvim bilgisine ilişkin önemli izlerle karşılaşıyoruz. Esasında tek başına 'Göktürk' ifadesi dahi milletimizin gökyüzü ile kurduğu güçlü bağın mahiyetini göstermesi açısından yeterlidir." diye konuştu.

“Medeniyet havzamızdaki pek çok âlim gök bilimlerine eşsiz katkılar yapmıştır”

Kökleri 15 asır öncesine uzanan bu ilginin Türk milletinin İslam’la müşerref olması akabinde daha kurumsal bir hâl aldığının altını çizen Cumhurbaşkanı Erdoğan, şunları kaydetti: “Bağdat’tan Şam’a, Semerkant’tan Buhara’ya, Meraga’dan Kurtuba’ya, Kahire’den İstanbul’a uzanan geniş medeniyet havzamızdaki pek çok âlim gök bilimlerine eşsiz katkılar yapmıştır. İlim ve bilim insanlarımız devrin karanlığında yol ve yön arayan insanlığı aydınlatmak üzere yeni kandiller yakmıştır. Düşünürlerimiz, bilginlerimiz o dönemlerde ilmî heyet olarak adlandırılan astronomiye çok önemli eserler kazandırmıştır. Mesela ayın evrelerini hesaplayıp haritasını ilk çıkaran Ali Kuşçu’dan, 16. yüzyılda alemin merkezinin yerin merkezi olduğunu söyleyen Seydi Ali Reis’e kadar bu alanda çığır açan nice isim bu topraklarda yaşamış, yetişmiş, talebe yetiştirmiş, bugün bile hayran kaldığımız ilmî keşiflere imza atmıştır.”

Cumhurbaşkanı Erdoğan, trigonometri ilminin babası, ekliptik ile ekvator arasındaki mesafeyi ilk kez gerçeğe en yakın hesaplayan Takiyüddin’in, 16. yüzyılda İstanbul’da rasathane kurarak bu geleneği daha da ileri taşıdığını söyledi. Binlerce bilim insanının daha sonra gökyüzünün sırlarını çözmek için büyük uğraşlar verdiğini belirten Cumhurbaşkanı Erdoğan, 8 sene önce ebediyete uğurlanan Prof. Dr. Fuat Sezgin’in gayretleriyle kurulan İstanbul İslam Bilim ve Teknoloji Tarihi Müzesi’nin, bu zengin mirasa ışık tutan önemli bir merkez olduğunu ifade etti.

İmkânı olan veya yolu İstanbul’a düşenlere müzeyi ziyaret etmelerini tavsiye eden Cumhurbaşkanı Erdoğan, şöyle devam etti: “Bir taraftan sahip olduğumuz bu zengin ve köklü mirasla gurur duyarken, diğer taraftan bunu daha da zenginleştirmeye gayret ediyoruz. Türkiye’yi yönetme sorumluluğunu üstlendiğimiz günden itibaren her alanda geçmişle gelecek arasında güçlü köprüler kurmaya çalıştık. Tarihten ilham alarak bugüne ve yarına nasıl yön verebileceğimizi, nasıl mührümüzü vurabileceğimizi, geleceğin dünyasında hak ettiğimiz yeri nasıl alabileceğimizi planlamanın çabasında olduk. Hedeflerimizi belirledik, kurumlarımızı güçlendirdik, insan kaynağımıza yatırım yaptık, sanayimizi harekete geçirdik, üniversitelerimizi ve araştırma altyapımızı destekledik. Türkiye’nin uzay yarışında geri kalmasına asla müsaade etmedik. Önümüze çıkan engellere ve zorluklara rağmen hamdolsun kısa sürede kayda değer mesafe aldık.”

Bugün Türkiye’nin, kendi uydusunu tasarlayan, geliştiren, üreten, test eden ve uzayda işleten nadir ülkelerden biri olduğunu vurgulayan Cumhurbaşkanı Erdoğan, İMECE ile yüksek çözünürlüklü yer gözlem alanında önemli bir kabiliyet kazandıklarını kaydederek, “GÖKTÜRK uydularımızla ülkemizin uzaydan yer gözlem ve keşif kapasitesini artırdık. TÜRKSAT 5A ve TÜRKSAT 5B’yi başarıyla uzaya gönderdik. 2024 yılında ilk yerli ve millî haberleşme uydumuz TÜRKSAT 6A’yı uzaya fırlattık ve hizmete aldık. TÜRKSAT 6A, Türkiye’nin mühendislik kabiliyetini, sanayi altyapısını, insan kaynağını ve uzay teknolojilerindeki öz güvenini de teyit etmiştir.” ifadelerini kullandı.

“Hedeflerimizi belirledik, kurumlarımızı güçlendirdik, insan kaynağımıza yatırım yaptık, sanayimizi harekete geçirdik, üniversitelerimizi ve araştırma altyapımızı destekledik. Türkiye’nin uzay yarışında geri kalmasına asla müsaade etmedik. Önümüze çıkan engellere ve zorluklara rağmen hamdolsun kısa sürede kayda değer mesafe aldık.”

> “2024 yılında ilk yerli ve millî haberleşme uydumuz TÜRKSAT 6A’yı uzaya fırlattık ve hizmete aldık. TÜRKSAT 6A, Türkiye’nin mühendislik kabiliyetini, sanayi altyapısını, insan kaynağını ve uzay teknolojilerindeki öz güvenini de teyit etmiştir"

“Biz daha büyük hedeflerin peşinden koşuyoruz”

“Burada şunun da altını çiziyorum. Bizim için uzay sadece uydulardan ibaret değildir.” diyen Cumhurbaşkanı Erdoğan, sözlerini şöyle sürdürdü: “Uzay araştırmaları ve insanlı uzay faaliyetleri de Millî Uzay Programımızın önemli unsurları arasında yer alıyor. 2024 yılında Alper Gezeravcı’yı Uluslararası Uzay İstasyonu’na göndererek Cumhuriyetimizin ilk insanlı uzay misyonunu gerçekleştirdik. Ardından Tuva Cihangir Atasever’in yörünge altı araştırma uçuşuyla mikro yer çekimi araştırmalarında yeni bir tecrübe kazandık. Bunlar ülkemiz için son derece anlamlı ama yeterli olmayan adımlardı. Biz daha büyük hedeflerin peşinden koşuyoruz. Elde ettiğimiz bu tecrübeyi çok daha yukarılara taşımanın gayreti içindeyiz. İnşallah Türkiye, insanlı uzay çalışmalarında daha nice görevi başarıyla gerçekleştirecek, nice bilim insanını, mühendisini ve astronotunu uzaya gönderecektir.”

Cumhurbaşkanı Erdoğan, 2021 yılında açıklanan Millî Uzay Programı’nın en heyecan verici hedeflerinden birinin de Ay olduğunu aktardı. Bundan 5 yıl önce programı açıklarken Ay’a gitme hedefi koyduklarını, bunu da milletle paylaştıklarını anımsatan Cumhurbaşkanı Erdoğan, şunları kaydetti: “Ufku dar, vizyonu sığ, muhayyilesi kıt kimi çevrelerin küçümseyici eleştirilerine muhatap olan iddiamızı hayalden çıkarıp attığımız adımlarla bugün somut bir programa dönüştürdük. Ay Araştırma Programımız kapsamında geliştirdiğimiz Ay Uzay Aracı’nın üretim, montaj ve entegrasyon faaliyetlerini tamamladık. Şimdi sistem seviyesi çevresel testlerimizi gerçekleştiriyoruz. Yaklaşık 3,5 ton ağırlığındaki Ay Uzay Aracımızın yüzde 80’in üzerinde yerlilik oranına sahip olması, bizim için ayrıca büyük bir gurur kaynağıdır. Daha da önemlisi İMECE ve TÜRKSAT 6A gibi projelerde kazandığımız mühendislik tecrübesini Ay görevimize aktarıyoruz. Yani her seferinde sıfırdan başlamıyor, bir önceki görevde kazandığımız bilgi ve tecrübeyi bir sonraki hedefimize taşıyoruz.”

> “Ay Araştırma Programımız kapsamında geliştirdiğimiz Ay Uzay Aracı’nın üretim, montaj ve entegrasyon faaliyetlerini tamamladık. Şimdi sistem seviyesi çevresel testlerimizi gerçekleştiriyoruz. Yaklaşık 3,5 ton ağırlığındaki Ay Uzay Aracımızın yüzde 80’in üzerinde yerlilik oranına sahip olması, bizim için ayrıca büyük bir gurur kaynağıdır.”

> “Bugün Türkiye’nin uzay alanındaki en büyük gücü sadece sahip olduğu uydular veya geliştirdiği teknolojiler değildir. En büyük gücümüz genç ve nitelikli insan kaynağımızdır. Mühendislerimizle, bilim insanlarımızla, girişimcilerimizle ve bunları aynı hedef etrafında buluşturan siyasi irademizle hedeflerimize doğru sağlam adımlarla ilerliyoruz.”

“Uzay yarışı birkaç ülkenin kendi arasında yürüttüğü bir mücadele olamaz”

Cumhurbaşkanı Erdoğan, uzayda var olmak için yalnızca uydu üretmenin yetmeyeceğini, uzaya erişebilmenin de gerektiğini vurgulayarak, bu nedenle Millî Uzay Programı’yla uzaya erişim ve uzay limanı hedefini özel bir yere koyduklarını dile getirdi.

Türkiye’nin coğrafi şartlarını da dikkate alarak dost ve kardeş Somali ile uzay alanında tarihî bir iş birliğinin temellerini attıklarını ifade eden Cumhurbaşkanı Erdoğan, şunları söyledi: “Somali’de hayata geçireceğimiz uzay limanının inşa çalışmalarını başlattık. Bu stratejik projenin hayata geçirilmesi için çalışmalarımızı kararlılıkla sürdürüyoruz. Projemizle Türkiye’nin uzaya erişim kapasitesini geliştirme yanında, Afrika kıtasının uzay ekosisteminin gelişmesine de katkı sağlamayı hedefliyoruz. Bizim ilkemiz şudur, uzay yarışı birkaç ülkenin kendi arasında yürüttüğü bir mücadele olamaz. Böyle olmamalı, böyle görülmemelidir. Aynı şekilde uzay, önden gidenin el koyduğu bir ganimet de değildir. Özellikle uzayı silahlandırmak ve burayı silahlanma yarışının aracı hâline getirmek fevkalade yanlıştır. Dahası tehlikelidir. İnsanlığın ortak geleceğine yönelik aleni bir tehdit oluşturmaktadır. Bunun son dönemde yaygınlık kazandığını görüyor ve doğru bulmuyoruz.”

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Türkiye olarak uzayın imkânlarından daha fazla ülkenin yararlanmasını istediklerini, daha fazla ülkenin bilim üretmesini, daha fazla gencin uzay teknolojilerine erişmesini, daha fazla girişimcinin küresel uzay ekonomisine katılmasını arzu ettiklerini belirterek, “Şurası bir gerçek ki uzay, teknolojik kapasitesi ne olursa olsun bir ülkenin tek başına şekillendirebileceği bir alan olmaktan çıkmış, ortak hedefler etrafında birlikte hareket etmeyi gerektiren küresel bir alana dönüşmüştür.” diye konuştu.

Dünyanın dört bir yanından uzman isimleri bir araya getiren kongreyi ortak geleceği birlikte şekillendirmek açısından son derece kıymetli bulduğunu, uzayın geleceğinin aynı zamanda devletlerin, parlamentoların ve uluslararası kuruluşların ortaya koyacağı ortak iradeyle şekilleneceğini belirten Cumhurbaşkanı Erdoğan, bu minvalde “Uzayda Barış İçin Antalya Deklarasyonu”nu imzalayan tüm katılımcılara teşekkür etti.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, henüz imzalamayanları da bu adımı atmaya davet ederek, şöyle devam etti: “Bugün Türkiye’nin uzay alanındaki en büyük gücü sadece sahip olduğu uydular veya geliştirdiği teknolojiler değildir. En büyük gücümüz genç ve nitelikli insan kaynağımızdır. Mühendislerimizle, bilim insanlarımızla, girişimcilerimizle ve bunları aynı hedef etrafında buluşturan siyasi irademizle hedeflerimize doğru sağlam adımlarla ilerliyoruz. Cumartesi günü Türkiye’nin bu alanda hangi seviyeye ulaştığını bizzat gözlemleme imkânı bulduk. Nerede, Şanlıurfa ilimizde düzenlenen TEKNOFEST Güneydoğu’da farklı yaş gruplarından gençlerimizin heyecanına şahitlik ettim. 81 ilimizden ve dünyanın 97 ülkesinden 730 bini aşkın takımın başvurduğu bu muazzam teknoloji festivali gelecek adına umutlarımızı daha da artırdı. Umutlarını, heveslerini, iştiyaklarını kırmaya dönük her türlü kampanyaya rağmen TEKNOFEST kuşağı olarak yetişen pırıl pırıl gençlerimiz bugün, roketlerden uydulara, yapay zekâdan uzay teknolojilerine kadar pek çok alanda dünyayla yarışan projeler geliştiriyor. İnşallah bu gençler bizim açtığımız yoldan ilerleyerek yarının astronotları, mühendisleri, bilim insanları ve uzay girişimcileri olacaklar. Millî Uzay Programımızın diğer hedeflerini onlar gerçeğe dönüştürecekler. Zengin bir tarihî birikim ve güçlü bir iradeyle yürüdüğümüz bu yolda daha kat edecek çok mesafemiz var.”

“Türkiye’yi küresel uzay ekosisteminin güçlü ve saygın aktörlerinden biri hâline getirene kadar hedefimizden sapmayacağız.” diyen Cumhurbaşkanı Erdoğan, bu yolu tek başına değil, aynı ideallere inanan dostlarla yürümek istediklerini kaydetti.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, 77. Uluslararası Uzay Kongresi’nin bu ortak zemini büyütmek için çok anlamlı bir fırsat olduğuna inandığını dile getirerek, “Bu düşüncelerle kongremizin ülkelerimizle birlikte tüm insanlık için hayırlı sonuçlara vesile olmasını diliyorum.” ifadesini kullandı. Türkiye’ye gelen katılımcıları bir kez daha selamlayan Cumhurbaşkanı Erdoğan, kongrenin gerçekleşmesinde emeği geçen kurumları tebrik etti.

77. Uluslararası Uzay Kongresi

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının koordinasyonunda, Türkiye Uzay Ajansı (TUA) ve SAHA İstanbulun eş ev sahipliğinde düzenlenen 77. Uluslararası Uzay Kongresi (IAC 2026), 111 ülkeden 7 bin 604 delege ve toplam 18 bin 642 katılımcıyı Antalya’da buluşturdu. Türkiye’nin ilk kez ev sahipliği yaptığı, bilimsel başvuru ve katılım rekorlarıyla öne çıkan kongre; yeni uluslararası iş birliklerine, gençleri uzay ekosistemiyle buluşturan etkinliklere ve Uzayda Barış İçin Antalya Deklarasyonu’nun kabulüne sahne oldu.

Yalnızca uzay bilimlerindeki son gelişmelerin paylaşıldığı bir etkinlik değil, aynı zamanda geleceğin teknolojilerine yön verecek fikirlerin tartışıldığı uluslararası bir platform olma özelliği taşıyan kongre kapsamında, yuvarlak masa toplantıları, paneller, sergiler, bildiri sunumları ve çalıştaylar düzenlendi. Kongrede bilim ve keşiften uydu ve fırlatma teknolojilerine, insanlı uzay uçuşlarından dünya gözlemine, bilimsel araştırmalardan uluslararası iş birliklerine uzanan geniş bir gündem ele alındı.

5 gün süren bilim, teknoloji ve diplomasi maratonu, binlerce yıllık geçmişe sahip tarihî Aspendos Antik Tiyatrosu'nda düzenlenen Antalya Devlet Opera ve Balesi Müdürlüğünün sergilediği müzik ve sahne performansının eşlik ettiği gece ile sona erdi.

Geçtiğimiz yıl Avustralya'nın Sydney kentinde, bu yıl da Antalya'da düzenlenen etkinlik, gelecek yıl Polonya'nın Poznan kentinde kapılarını açacak.

Organizasyon tarihinin rekoru

Türkiye'nin ilk kez ev sahipliği yaptığı 77. Uluslararası Uzay Kongresi (IAC 2026) elde ettiği rekorlarla da öne çıktı. IAC 2026, 111 ülkeden 7 bin 604'ü delege olmak üzere 18 bin 642 katılımcısıyla organizasyon tarihinin rekoruna imza attı.

Kongre katılımcı sayısının yanı sıra bilimsel başvurularda da bir rekora imza attı. IAC 2026'ya 108 ülkeden 8 bin 330 bilimsel bildiri özeti başvurusu yapıldı. Türkiye, bin 810 başvuruyla kongre tarihinde tek bir ülkeden yapılan en yüksek bildiri özeti başvuru sayısına ulaştı. Kabul edilen 674 bildiri özetiyle de ülkeler arasında ilk sırada yer aldı. Kongrenin bilimsel ve teknik programında Ay ve Mars görevleri, insanlı uzay uçuşları, uydu ve fırlatma teknolojileri, Dünya gözlemi, uzayda üretim, yapay zekâ uygulamaları, uzay enkazı ve uzay trafiğinin yönetimi gibi başlıklar ele alındı. Türkiye'nin ilk Ay görevi de özel bir oturumda uluslararası uzay kamuoyuyla paylaşıldı.

Uzayda Barış İçin Antalya Deklarasyonu

Kongrenin önemli diplomatik çıktılarından biri, 4 Ekim'de gerçekleştirilen 16. Bakanlar ve Parlamenterler Toplantısı'nda kabul edilen "Uzayda Barış için Antalya Deklarasyonu" oldu.

Türkiye'nin öncülüğünde hazırlanan ve kongre tarihinde bir ilk olan deklarasyon, ilk aşamada 21 ülkeden 32 bakan, parlamenter ve uzay kuruluşu temsilcisinin desteğini aldı. Uzayın barışçıl, güvenli ve sürdürülebilir kullanımını esas alan metin; uluslararası iş birliğinin güçlendirilmesini ve uzayın sunduğu faydalara adil erişimi destekliyor.

"Future Space-Geleceğin Uzayı" alanı

IAC 2026'da etkinlik alanında "Future Space-Geleceğin Uzayı" alanının resmî açılışı da gerçekleştirildi. IAC tarihinde ilk kez oluşturulan "Future Space-Geleceğin Uzayı" alanı, yeni nesil uzay teknolojilerini, simülasyonları ve interaktif deneyimleri katılımcılarla buluşturdu.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı koordinasyonunda, TÜBİTAK yürütücülüğünde ve TUA iş birliğiyle hazırlanan Beyond Orbit programı kapsamında uzay girişimleri; yatırımcılar, sanayi kuruluşları, kamu kurumları ve uluslararası paydaşlarla bir araya geldi. Genç araştırmacılara ve profesyonellere yönelik etkinlikler, yeni fikirlerin paylaşılmasına ve iş birliği fırsatlarının değerlendirilmesine imkân sağladı.

Uzay temalı Anadoludakiler Bazaar

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın eşi Emine Erdoğan'ın himayesinde hayata geçirilen "Anadoludakiler" projesi, IAC 2026 kapsamında kurulan "Anadoludakiler Bazaar-Space Mission" alanında Anadolu'nun kültürel mirasını ve yerel üretim gücünü uluslararası katılımcılara tanıttı.

Binlerce yıllık üretim hafızasının uzayın keşif ruhuyla buluşturulduğu, uzay temalı Anadoludakiler Bazaar-Space Mission'da geleneksel el sanatlarından kadın kooperatiflerinin tasarımlarına kadar Anadolu'nun küresel mirası, alanı ziyaret eden konuklara tanıtıldı. Astronotlar ile yabancı delegelerin de ziyaret ettiği alanda konuklara Türk kahvesi ikram edildi. Astronotlar ayrıca ebru gibi geleneksel el sanatlarını yakından inceleyerek uygulamalara katıldı.

Uzay Kongresi tarihinde ilk kez gençler için özel alan

Antalya'da Türkiye'nin ev sahipliğinde düzenlenen 77. Uluslararası Uzay Kongresi bir ilke daha imza atarak Uzay Kongresi tarihinde ilk kez gençler için özel alan kuruldu. Gençler için açılan "Future Space" alanında, genç girişimciler uluslararası uzay sektörünün temsilcileriyle bir araya geldi.

Yeni nesil uzay teknolojileri, simülasyonlar ve interaktif deneyimlerin sergilendiği alanda TEKNOFEST şampiyonlarının projeleri de sunuldu. Gençler ve uzay girişimcileri projelerini tanıtma ve yeni iş birlikleri fırsatı buldu.

TUA'dan uluslararası iş birliğini güçlendiren adımlar

Türkiye Uzay Ajansı, kongre kapsamında uluslararası ortaklıklarını geliştirmeye yönelik iş birliği belgelerine imza attı.

Kongrede, Türk Devletleri Teşkilatı koordinesinde yürütülen ortak küp uydu projesindeki mevcut iş birliğinin devamı niteliğindeki çerçeve anlaşma imzalandı. Anlaşmayla ortak çalışmaların daha ileriye taşınması ve gelecekteki uzay projelerine zemin oluşturulması hedefleniyor. Birleşik Krallık Uzay Ajansı ile imzalanan niyet beyanı ise uzay alanında iş birliğinin ve ortak projelerin geliştirilmesini hedefliyor.

Astronotlarla bilim ve keşif buluşmaları

Dünyanın dört bir yanından farklı alanlardan çok sayıda katılımcının yer aldığı IAC 2026'ya 40'tan fazla astronot katıldı. Astronotlar, bilimsel programların yanı sıra ziyaretçilerle buluşarak uzay görevlerine ilişkin deneyimlerini paylaştı.

Kongre kapsamında gerçekleştirilen Salda programında misafir astronotlar, Mars ile jeolojik benzerlikleriyle bilim dünyasının ilgisini çeken Salda Gölü'nü ziyaret etti. Salda Gölü kıyısında açılan uzay temalı bilim merkeziyle, çocukların ve gençlerin bilimle buluşmasına kalıcı bir katkı sunuldu.

Halk gününde 11 binden fazla ziyaretçi

Uzay alanında kritik başlıkların ele alındığı ve dünya çapında alanın profesyonellerini bir araya getiren 77. Uluslararası Uzay Kongresi (IAC 2026), 9 Ekim'de gerçekleştirilen halk gününde vatandaşlara kapılarını açtı.

Toplumun her kesimini uzay bilimi ve teknolojileriyle buluşturan halk gününe 11 binden fazla teknoloji tutkunu, öğrenci ve ziyaretçi katılım sağladı.

"Gelecek Burada Başlıyor: Teknoloji, Uzay ve Yeni Nesil" panelinde Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır ile BAYKAR Yönetim Kurulu Başkanı Selçuk Bayraktar, Anadolu Ajansı Yönetim Kurulu Başkanı ve Genel Müdürü Serdar Karagöz'ün moderatörlüğünde bir araya geldi. Panelde Millî Teknoloji Hamlesi, Türkiye'nin uzay hedefleri ve gençlerin geleceği şekillendirmedeki rolü ele alındı.

Halk Günü kapsamında astronotlarla imza etkinlikleri de gerçekleştirildi.

ROKETSAN
aselsan

MİLLİ UZAY
PROGRAM

NL SPACE

IAC 2026
ANTALYA
CO-HOSTED BY
SAHA

IAC 2026
ANTALYA
77th
INTERNATIONAL
ASTRONAUTICAL
CONGRESS
ANTALYA/TÜRKİYE
5-9 OCTOBER 2026

Türkiye'nin Uzaydaki Yol Haritası: Millî Uzay Programı

Millî Uzay Programı, Türkiye'nin uzay politikaları alanındaki vizyon, strateji, hedef ve projelerinin belirlenmesi; bunların eş güdüm içinde yürütülmesine yönelik olarak, dünyadaki gelişmeler ve ülkemizdeki mevcut potansiyel dikkate alınarak hazırlanmış kapsamlı bir çalışmadır.

Millî Teknoloji Hamlesi vizyonu çerçevesinde şekillenen, Türkiye'nin uzay alanındaki vizyon, hedef ve stratejilerini belirleyen Millî Uzay Programı, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından 9 Şubat 2021 tarihinde kamuoyuna açıklandı.

Türkiye Uzay Ajansı koordinasyonunda hazırlanan Millî Uzay Programı, Türkiye'nin 10 yıllık uzay yol haritasını ortaya koyuyor. Türkiye'nin bilim, teknoloji ve kalkınma hedeflerini destekleyen önemli bir çerçeve sunan Millî Uzay Programı, uzay teknolojilerinin hızla geliştiği günümüzde ülkemizi uzay ve havacılık teknolojilerinde söz sahibi ülkeler arasına taşımayı amaçlıyor.

Millî Uzay Programı kapsamında, Ay Araştırma Programı, yerli uydu geliştirme, bölgesel konumlama ve zamanlama sistemi, uzay limanı, insanlı uzay uçuşu gibi on temel hedef bulunuyor. Uzaya bağımsız erişim, kritik teknolojilerde millîlik, bilime katkı, barışçıl amaçlarla kullanım, yumuşak güç, ticari fayda ve toplumsal farkındalık, programın on temel hedefi belirlenirken esas alınan temel politikaları oluşturuyor.

Millî Uzay Programı Neden Önemli?

- Uzay programları ülkeler açısından oldukça maliyetlidir. Ancak, elde edilen kazanç, güç ve uluslararası itibar bu maliyetin çok üstündedir.
- Uzay programları, ülkelerin coğrafi konumunun değerine, teknolojik yetkinliklerine, ekonomik kapasitesine, uluslararası iş birlikleri kabiliyetlerine ve ekonomik çarpanlara da önemli katkılar yapar.
- Uzay çalışmaları inovasyonu teşvik etmekte, farklı sektörlerde kullanılabilecek yeni teknolojilerin ve icatların ortaya çıkmasını sağlamaktadır. Bu açıdan uzay programları sadece uzay alanı ile kısıtlı olmayıp, bütün sektörlerde verimlilik ve istihdam artışı sağlamaktadır.
- Uzay çalışmaları insanların yaşamlarına dokunan ve değer üreten faaliyetlere dönüşmüştür. Farkında olarak ve olmayarak insanımız uzay teknolojilerinden faydalanmaktadır ve ülkemizde uzay ekonomisi getirileri büyük boyutlara ulaşmıştır.

Millî Uzay Programı'nın Amaçları

- Ülkemizde uzay teknolojileri alanındaki ihtiyaçlar ve yetenekler çerçevesinde öne çıkacak teknolojilerin ve gerekli altyapıların geliştirilmesi,
- Ülkemizin dışa bağımlılığının azaltılması,
- Uzay teknolojilerinin ülkemizin kalkınmasında bir araç olarak kullanımı için planlanması,
- Uzay alanında mevcut yeteneklerin ve başarıların millî teknolojiler ile daha ileriye taşınması,
- İnsanlığın bilimsel bilgi ve tecrübesine katkı sağlanması,
- Başta gençler olmak üzere ülkemiz insanının uzay farkındalığının artırılmasıdır.

Millî Uzay Programı'nın Stratejik Hedefleri

1- Ay Araştırma Programı:

Ay yüzeyine millî teknolojilerle bir gezen araç göndererek,

- Fırlatma teknolojileri ve derin uzayda çalışan uzay sistemleri konusunda deneyim elde etmek, sistemlerimize uzay tarihçesi kazandırmak,
- Ay'a ulaşan sayılı ülkeler arasına girerek, Türkiye'yi uzay alanında sınıf atlatmak,
- Uzay konusunda ülkemizdeki farkındalığı artırmak,
- Gezen araç üzerindeki bilimsel deneylerle Dünya bilim ve teknolojisine katkıda bulunmak hedeflenmektedir.

2- Uydu Üretiminin Tek Çatı Altına Toplanması ve Yerli Uydu Geliştirme Programı:

Uydu üretim faaliyetlerinin en yüksek verimlilik ve etkinlikle yürütülmesini sağlamak ve mükerrerlikten kaçınmak için,

- Ülkemizdeki uydu teknolojilerine ilişkin temel yetenekleri bir mükemmeliyet merkezinde toplamak,
- İhtiyaçlar doğrultusunda en etkin şekilde kaynak yönetimini tek elden sağlamak,
- Uydu teknolojilerinde bağımsızlık hedefini azami kaynakla gerçekleştirmek, hedeflenmektedir.

3- Bölgesel Konumlama ve Zamanlama:

Bölgesel konumlama ve zamanlama sistemi kurarak,

- Bağımsız konumlama ve zamanlama yeteneğine kavuşmak,
- Ülkemiz ve bölge ülkeleri için konumlama ve zamanlama doğruluğunu artırmak,
- Konumlama ve zamanlama sistemi teknolojisi kazanmak hedeflenmektedir.

4- Uzaya Erişim ve Uzay Limanı:

Ülkemizin uzay aracı ve uydu fırlatma ihtiyaçlarını bağımsız olarak gerçekleştirebilmek, ticari olarak sürdürülebilir bir sistem oluşturarak ihtiyaç fazlası kapasite ile uluslararası hizmet vermek amaçlarıyla,

- Kritik teknolojileri geliştirmek,
- Fırlatma tesis altyapısını oluşturmak hedeflenmektedir.

5- Uzay Havasına İlişkin Teknolojik Araştırmalar:

İhtiyaç duyulacak uzay görevlerinin güvenliğini ve sürdürebilirliğini sağlayacak teknik ve bilimsel altyapı ve birikimi oluştur-

mak, uzay havası ve uzay bilimleri konusunda Türkiye'nin bilimsel yetkinliğini ve uluslararası iş birliği seviyesini yükselterek evrensel bilime katkı yapmak hedeflenmektedir.

6- Uzay Nesnelerinin Yerden Gözlemi ve Takibi:

Aktif uyduların, uzay çöplerinin, gezegen ve gök cisimlerinin yerden ve ileride uzaydan izlenmesi yoluyla uzay durum farkındalığının elde edilmesi ve böylece;

- Uzaydaki varlıklarımızın güvenliğini sağlamak,
- Uydularımızın yörüngelerini yüksek doğrulukla bağımsız olarak tespit etme yeteneğini kazanmak,
- Gezegen keşfi ve uzay cisimlerine yönelik bilimsel analiz çalışmalar gerçekleştirmek hedeflenmektedir.

7- Uzay Sanayi Ekosisteminin Geliştirilmesi:

Türk uzay sanayisinin verimini yükselterek ayrılan kaynaklarla elde edilen çıktıları yükseltmek amacıyla,

- Millî Uzay Programı'nı gerçekleştirecek yetkinliği kazanmak ve sürdürmek,
- Uzay teknolojisi ürünleri ve hizmetlerinin ihracını sağlamak,
- Geliştirilen teknolojileri diğer alanlarda da kullanarak refaha katkısını sağlamak,
- Yüksek nitelikli insan kaynağı için istihdam oluşturmak hedeflenmektedir.

8- Uzay Teknolojileri Geliştirme Bölgesi:

Uzay sanayisi ekosisteminin gelişmesini teşvik etmek, uzay sanayisinin verimliliğini ve çevikliğini artırmak, uzay sanayisinin ihracat yeteneğini artırmak amacıyla Uzay Teknolojileri Geliştirme Bölgesi kurulması hedeflenmektedir.

9- Uzay Farkındalığı ve İnsan Kaynağının Geliştirilmesi:

Millî Uzay Programı ve uzay sanayisinin ihtiyaç duyacağı nitelikli insan kaynağını geliştirmek, insan kaynağımızın beyin göçü yolu ile kaybını engellemek ve tersine beyin göçünü kolaylaştırmak, çocukların ve gençlerin uzaya ilgisini yükselterek, bu alanda meslek seçmeye teşvik etmek, eğitimcileri gerekli bilgilerle donatmak hedeflenmektedir.

10- Türk Astronot ve Bilim Misyonu:

Türk insanlarının uluslararası iş birliği ile uzaya erişimini sağlayarak ve uzayda gerçekleştirilecek bilimsel çalışmalara katılımını teşvik ederek,

- Uzayda yapılabilecek araştırmalar konusunda Türk bilim insanına fırsat sağlamak,
- Türkiye'nin uzay alanında görünürlüğünü arttırmak,
- Genç nesilleri uzay alanında çalışmaya teşvik etmek,
- Bilim ve teknolojiye olan ilgiyi arttırma hedeflenmektedir.

IAC 2026 ANTALYA

MİLLÎ UZAY PROGRAMI NEDEN ÖNEMLİ?

- **Teknolojik yetkinliğe, ekonomik kapasiteye** ve **uluslararası iş birliklerine** katkı sağlar.
- Farklı sektörlerde **verimliliği** ve **istihdamı** destekler.
- Uzaktan algılama uyduları sayesinde **doğal kaynaklar, ulaşım ağları, şehirler** ve **tarım alanları gerçek zamanlı takip edilebilir.**
- **Ulusal savunma** için önemli bilgiler elde edilmesine imkân sağlar.

IAC 2026 ANTALYA

STRATEJİK HEDEFLER NELER?

- **Ay** Görevi
- Uydu Üretiminin **Tek Çatı Altına Toplanması** ve **Yerli Uydu Geliştirme Programı**
- **Bölgesel Konumlama** ve **Zamanlama Sistemi**
- **Uzaya Erişim** ve **Uzay Limanı**
- **Uzay Havasına** İlişkin **Teknolojik Araştırmalar**
- **Uzay Nesnelerinin** Yerden Gözlemi ve Takibi
- **Uzay Sanayi Ekosisteminin** Geliştirilmesi
- **Uzay Teknolojileri Geliştirme** Bölgesi
- **Uzay Farkındalığı ve İnsan Kaynağının** Geliştirilmesi
- **Türk Astronot ve Bilim** Misyonu

IAC 2026 ANTALYA SAHA İSTANBUL

MİLLÎ UZAY PROGRAMI NEDİR?

- **Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan** tarafından **9 Şubat 2021'de açıklandı.**
- **Türkiye'nin uzay alanındaki vizyon, hedef** ve **stratejilerini** belirleyen **ulusal eylem planıdır.**
- **Türkiye Uzay Ajansı** koordinasyonunda hazırlandı.
- Türkiye'nin 10 yıllık **uzay yol haritasını** ortaya koyuyor.

T.C. SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI · #MİLLÎ TEKNOLOJİ HAMLESİ · TUA · İLETİŞİM BAŞKANLIĞI

IAC 2026 ANTALYA

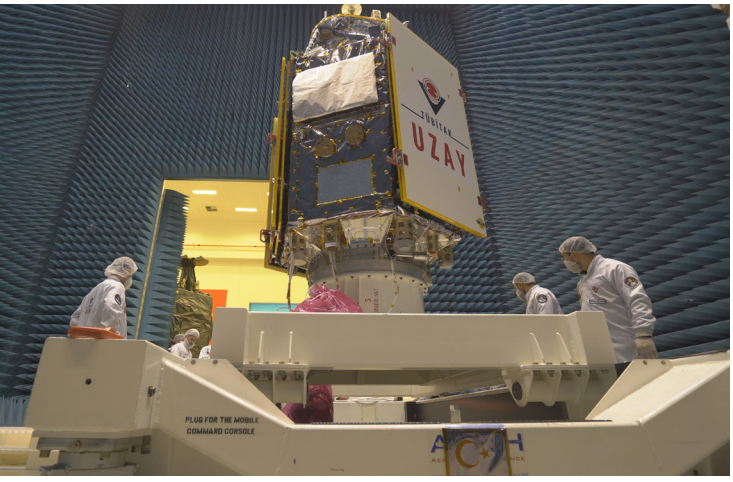
MİLLÎ UZAY PROGRAMI'NIN AMAÇLARI NELER?

- Uzay teknolojilerinde **ihtiyaç duyulan teknolojilerin ve altyapıların geliştirilmesi**
- Uzay teknolojilerinin **ülkemizin kalkınmasında etkin bir araç olarak kullanılması**
- Mevcut yetenek ve başarıların **millî teknolojilerle daha ileriye taşınması**

T.C. SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI · #MİLLÎ TEKNOLOJİ HAMLESİ · İLETİŞİM BAŞKANLIĞI

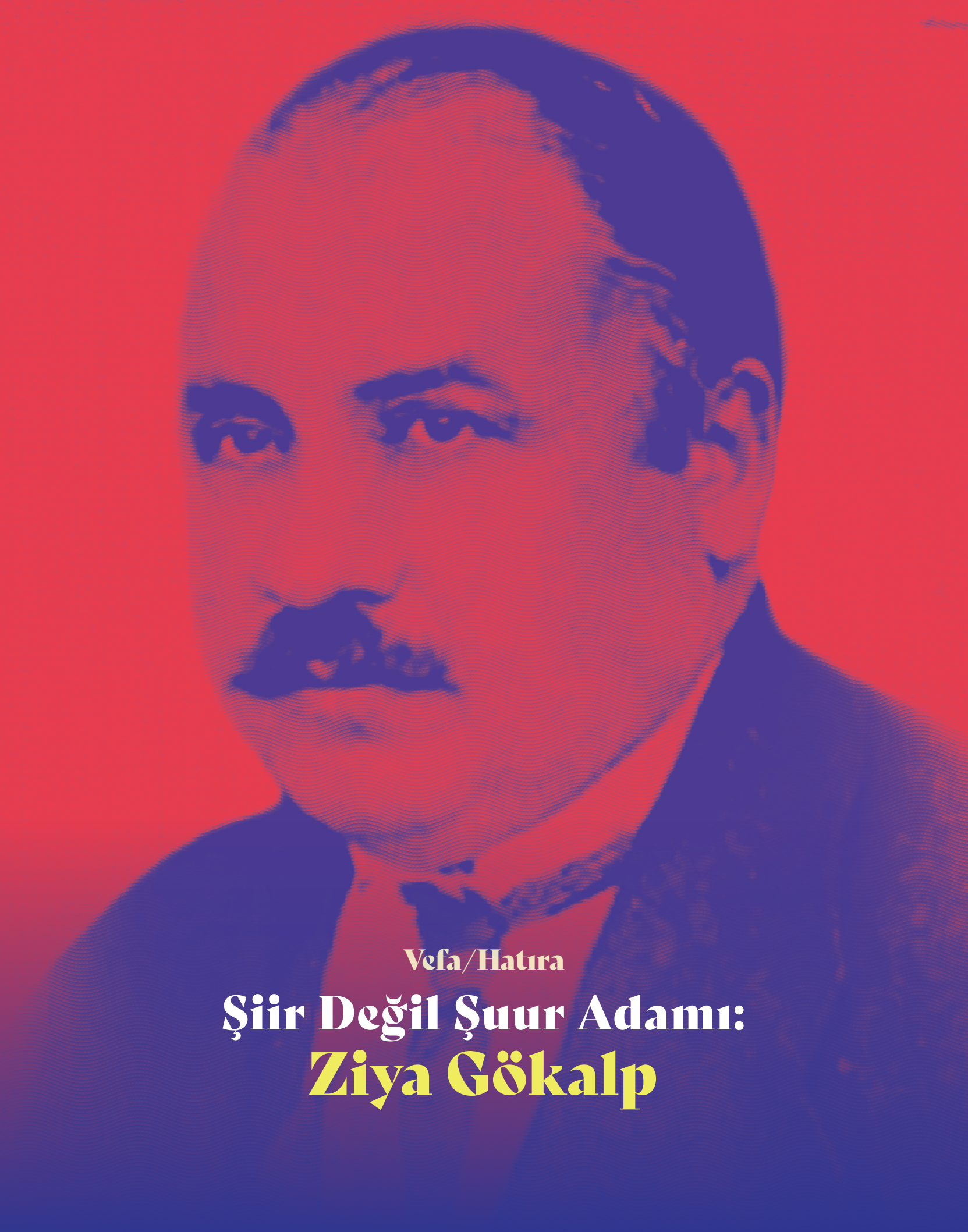

İSTANBUL
TUA
T.C. ATABEVER

UZAY
PLUG FOR THE MOBILE COMMAND CONSOLE

VSS UNITY
TUVA CİHANGİR ATABEVER

Vefa/Hatıra

Şiir Değil Şuur Adamı: Ziya Gökalp

Türkçülük düşüncesinin büyük ismi, Türk düşüncesine adını altın harflerle yazdıran Ziya Gökalp, fikirleriyle Meşrutiyet ve Cumhuriyet dönemlerine damgasını vurdu. Şair, yazar ve siyasetçi kimliğinin yanı sıra Türkiye'de sosyoloji denildiğinde akla ilk gelen kişi olan Gökalp, ömrünü öğrenmeye ve öğretmeye adamış bir fikir ve eylem adamı olarak geçirdi.

Asıl adı Mehmet Ziya olan Ziya Gökalp, 23 Mart 1876'da Diyarbakır'da doğdu. Ailesi şehirde Müftüzadeler olarak bilinirdi. Babası vilayette evrak müdürlüğü, nüfus nazırlığı yapmış, vilayet gazetesinde baş yazar olan Tevfik Efendi'dir. Annesi Pirinççizadelerin kızı Zeliha Hanım'dır. Ailesinde, üst düzey memurluklarda bulunmuş, divan sahibi erkekler ve okuma yazmaya meraklı kadınlar bulunmaktaydı.

Gökalp'in çocukluğu kitap, gazete, dergiden oluşan zengin bir kütüphanenin bulunduğu konakta geçti. Medresede yetişmiş olan amcasından Arapça, Farsça, tasavvuf ve kelam dersleri aldı. Böylece şark İslam kültürünün derinliklerine vakıf oldu. Ayrıca evlerinde halk şiiri ve halk hikâyelerinden oluşan geniş bir külliyat vardı. Bunlara olan ilgisini de her zaman korudu. Bir taraftan da Fransızcasını ilerletip batı düşüncesinin ürünleriyle hemhal oldu. Dr. Abdullah Cevdet ile tanışmasından sonra onun yönlendirmesiyle Fransız pozitivistlerini ve sosyologlarını okudu. Böylece doğu düşüncesiyle batıyı mezceden fikirlerinin temellerini attı.

Bir büyük fikir adamı, bir büyük ideolog

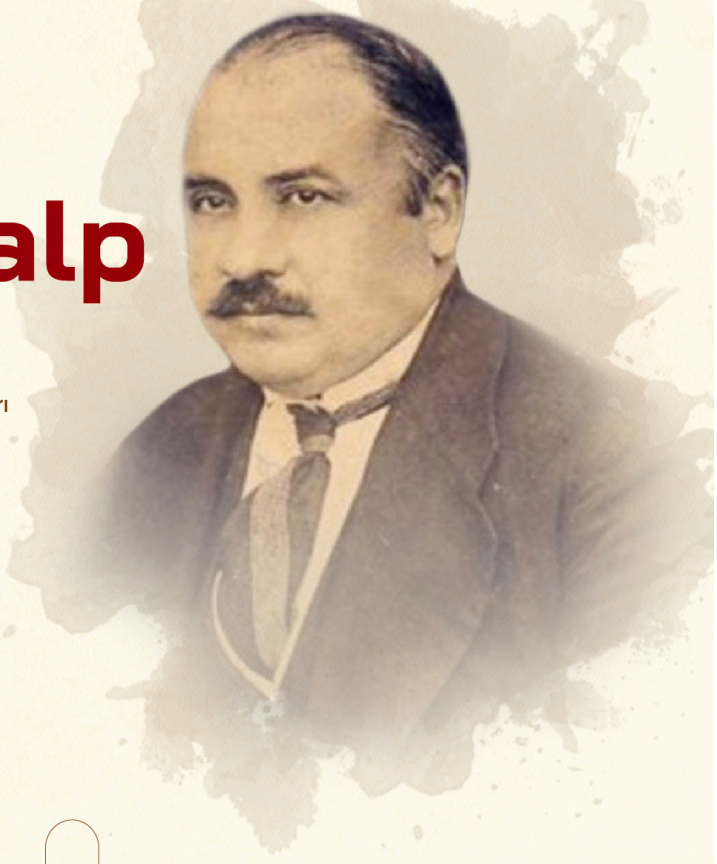
1896'da İstanbul'daki yatılı Mülkiye Baytar Mekteb-i Alisine kaydoldu. Gökalp, Abdullah Cevdet aracılığıyla gizli siyasi faaliyetlerde bulunan İttihat ve Terakki Cemiyetine üye oldu. 1898'de Baytar Mektebinin dördüncü sınıfındayken, gizli siyasi faaliyetleri nedeniyle tutuklandı. Serbest kaldıktan sonra okula dönmek istedi ama kabul edilmedi. Bu nedenle baytarlık eğitimini tamamlayamadı.

1900 yılında, aynı zamanda öğretmeni olan amcası Hacı Hasib Efendi'nin kızı Vecihe Hanım ile evlendi. Ancak siyasi faaliyetleri yine başına dert oldu. Dokuz ay kadar tutuklu kaldı. Hapishane ve tutukluluk süreçlerini okuyarak geçiren Gökalp ilk yazılarını Diyarbakır vilayet gazetesinde yayımladı. İkinci Meşrutiyet devrinde İttihat ve Terakki Cemiyetinin Diyarbakır şubesini kurdu.

1911 İttihat Terakki Kongresi için gittiği Selanik'te, İttihat ve Terakki İdadisinde gençlere dersler verdi. Her bakımdan yeni olan bu dersler ile Türkiye'de sosyolojinin temellerini attı. Derslerinde Fransız sosyologlarını tanıttı, bunların düşüncesini Muhyiddin İbnü'l Arabi ile karşılaştırdı.

Türkçülük düşüncesinin kalemi

Ziya Gökalp

Yazar ve sosyolog Ziya Gökalp, toplumcu bir düşünce adamı olmasının yanında milliyetçilik düşüncesini Turancı ideolojiyle destekleyerek bunları eserlerinin içerisine yerleştirmesiyle dikkati çekti

1876

Tam adı Mehmet Ziya olan usta edebiyatçı, **23 Mart'ta** Diyarbakır'da dünyaya geldi

1896

İstanbul'da Mülkiye Baytar Mekteb-i Alisi'ne kaydoldu

1898

Diyarbakır'da gizli toplantılara katılmak, **izinsiz cemiyet kurmak ve zararlı yayınları okumak** suçlamasıyla tutuklandı

Bir müddet sonra **serbest kalarak** İstanbul'a dönen Gökalp, okula alınmadığı için baytarlık eğitimini tamamlayamadı

Kısa süre memuriyetlerde bulundu, **askeri okulda Fransızca öğretmenliği** yaptı

1900

İttihat ve Terakki Cemiyetine üye oldu, muhalif hareketlerin içinde yer aldığından **9 ay tutuklu kaldı**

1908

II. Meşrutiyetin ilanıyla Diyarbakır'da İttihat ve Terakki Cemiyeti şubesini kurdu

1911

Selanik İttihat ve Terakki Mekteb-i Sultanisi'nde **Türkiye'nin ilk sosyoloji derslerini verdi**

Balkan savaşları başlayınca İstanbul'a dönmek zorunda kaldı

1912

Meclis-i Mebusan seçimlerinde Ergani **milletvekili oldu**

Meclis feshedilince Darülfünun'da (İstanbul Üniversitesi) **sosyoloji profesörü olarak** ders vermeye başladı

Ömer Seyfettin ve Ali Canip Yöntem'in çıkardığı **"Genç Kalemler"** dergisine şiir ve makaleleriyle katkıda bulundu, birçok dergi ve gazete için düşünce yazıları kaleme aldı

1919

I. Dünya Savaşı sonrası işgal güçleri tarafından **tutuklanarak Malta'ya sürüldü**

1921

Türkiye'ye döndü ve Diyarbakır'da **"Küçük Mecmua"** dergisini çıkardı

1923

Diyarbakır mebusu olarak meclise girdi

"Türkçülüğün Esasları" kitabıyla birlikte **"Türkçülüğün fikir babası"** olarak anılmaya başladı

1924

İstanbul Fransız Hastanesi'nde **25 Ekim'de,** 48 yaşında hayatını kaybetti

Kitapları

Şiir

"Şaki İbrâhim Destanı" **(1908)**, "Kızıl Elma" **(1914)**, "Yeni Hayat" **(1918)**, "Altın Işık" **(1923)**

Deneme-Düşünce

"Türkleşmek, İslamlaşmak, Muasırlaşmak" **(1918),** "Türkçülüğün Esasları" **(1923),** "Doğru Yol" **(1923)**

"Şiir değil şuur" adamı

Selanik'te öğretmenliğin yanında, yazmayı da sürdürdü. Genç Kalemler dergisine yazılarıyla katkıda bulundu. Yeni Lisan hareketini destekledi. Dilde sadeleşmeyi, hece veznini, edebiyatta halka yönelmeyi savundu. Kendi şiirlerini de bu anlayışla kaleme aldı. Sanatın toplum için yapıldığı kanaatinde olduğu için şiirlerinde herhangi bir süse yer vermedi. Şiirleriyle de bir fikri anlatmak isteyen Gökalp kendisini şiir değil, şuur adamı olarak gördü. "Muasırlaşmaya" giden yolun toplumun edebiyattan, düşünceye her anlamda eğitilmesinden geçtiğini düşündü. Sanatı da düşüncenin hizmetinde gördü.

Selanik yılları onun şöhretini iyice artırdı. Onu, İttihat ve Terakki çevresinin en etkili fikir adamı yaptı. Ancak şöhreti yalnız İttihat ve Terakki çevresi ile sınırlı kalmadı, farklı görüşlerden insanlar da bu büyük fikir adamına değer verdi. Devrinin en şöhretli fikir adamı olmasına rağmen tevazuu ve sıkılganlığıyla bilindi. Kendi halinde, sessiz, mahcup bir aile babası olarak hayatını sürdürdü.

Selanik safhası Balkan Savaşları başlayınca son buldu. Gökalp İstanbul'a döndü, 1912'de yenilenen seçimlerde Ergani Milletvekili oldu. Meclisin feshedilmesi üzerine Darülfünun'da sosyoloji dersleri verdi.

Türkçülüğün fikri mimarı

Adı Türkçülük fikriyle özdeşlemiş olan Gökalp'in, bilinen en meşhur dizesi 1914'de yayınladığı ilk şiir kitabı Kızıl Elma'daki "Turan" şiirinde geçer: "Vatan ne Türkiye'dir Türklere/ Ne Türkistan Vatan/ Büyük ve müebbet bir ülkedir: Turan"

Gökalp turan fikri ile Türklerin birlikte yaşamasına dair arzusunu ifade etti. Siyasi bir program olmaktan çok bir ülkü olan turan fikri ile muasırlaşma ve Türkleşme yolunda topluma kültürel bir yön tayin etme hedefinde oldu.

Gökalp, "Sosyolojik çalışmalarımdan öğrendim ki milliyet eğitime dayanır." diyerek, milliyetçiliğin kültürel temeline vurgu yaptı. Onun bu söyledikleri sonraki dönemde Türk milliyetçiliğini derinden etkiledi. Düşüncesinin belli başlı özelliklerinden biri ayrıştırmaya değil birleştirmeye yönelmesi oldu. "Türkleşmek, İslamlaşmak, Muasırlaşmak" ve "Türkçülüğün Esasları" kitapları bu birleştirme çabasının sonucu olarak ortaya çıktı. Kültürün hiçbir unsurunu ayırmayan Gökalp, batı düşüncesini doğuyla kaynaştırmaya, Türkler için en uygun olan yolu tayin etmeye çalıştı.

Son Osmanlı Meclisinin feshiyle Malta'ya sürüldü. Buradaki sürgün hayatında da boş durmadı. Kendisi gibi sosyal konulara meraklı Malta sürgünlerine konferanslar verdi. Günümüzde kitap olarak bulunan konferansları daha önce yazılarında söz etmediği konuları içermesi bakımından da kıymetlidir. 1921 yılında Malta sürgününden döndü, Diyarbakır'da Küçük Mecmua'yı çıkardı. 1923 yılında Diyarbakır mebusu olarak Meclis'e girdi.

Başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere, Türkiye Cumhuriyeti'ni kuran siyasi aktörlerin fikrî hayatını derinden etkiledi ve Cumhuriyet ideolojisini siyasal, kültürel, sosyolojik, felsefi anlamda şekillendiren en önemli ideologlardan biri oldu.

1924'te hastalanması üzerine dinlenmek için gittiği İstanbul'da rahatsızlığı iyice arttı. Kaldırıldığı hastanede 25 Ekim 1924'te vefat eden Gökalp, Sultan Mahmut Türbesi haziresine defnedildi.

Şiirleri ve makaleleri toplu olarak basıldı, mektupları yayımlandı. "Türkçülüğün Esasları", "Türkleşmek, İslamlaşmak, Muasırlaşmak" kitapları, klasik eserler olarak okunmaya devam ediliyor.

Ziya Gökalp'in Diyarbakır'da doğup büyüdüğü ev, şairin anısını yaşatmak ve ismini ebedileştirmek amacı ile 1956 yılında müze olarak hizmete açıldı. Müzede, Gökalp'ın kişisel eşyaları, belge ve fotoğrafları, kitapları, mektupları ile yöresel eserler sergileniyor.

Türk Oğullarına

Düşman yine öz yurduna el attı,
Mezarından Ata'n kılıç uzattı,
Yürü diyor, hakkı zulüm kanattı,
Attilâ'nın oğlusun sen unutma!

Ziya Gökalp

Türk Okçuluğunun Serüveni

Okçuluk, insanlık tarihinin en kadim spor ve savaş sanatlarından biri olarak, Türk kültür ve medeniyet tarihinde müstesna bir yere sahiptir. Bozkır coğrafyasının şekillendirdiği yaşam tarzı içerisinde at ve yay, yalnızca birer araç değil, aynı zamanda bir yaşam felsefesinin, disiplin anlayışının ve askerî organizasyon kabiliyetinin sembolleri hâline gelmiştir.

Türklerin tarih sahnesine çıktığı ilk dönemlerden itibaren okçuluk, bireysel bir beceri olmanın ötesine geçerek devlet teşkilatının temel unsurlarından biri olmuştur. Bu gelenek, Selçuklular ve Osmanlılar döneminde kurumsal bir yapıya kavuşmuş; Okmeydanı, Okçular Tekkesi ve menzil taşları gibi kurum ve uygulamalarla hem askerî hem de kültürel bir kimlik kazanmıştır.

Zaman içerisinde ateşli silahların yaygınlaşmasıyla birlikte askerî fonksiyonunu büyük ölçüde yitiren okçuluk, Türk toplumunda tamamen ortadan kalkmadığı gibi bilakis bir kültürel miras ve spor disiplini olarak varlığını sürdürmüştür. Cumhuriyet döneminde ise geleneksel sporların yeniden ihyası çerçevesinde okçuluk, yeniden kurumsal bir yapıya kavuşmuş ve modern spor sistemi içinde hak ettiği yeri almaya başlamıştır.

Bugün Türk okçuluğu, yalnızca sportif başarılarla değil, aynı zamanda köklü bir tarihî mirasın yeniden yorumlanması ve yaşatılmasıyla da dikkat çekiyor. Bu yönüyle okçuluk, geçmiş ile gelecek arasında güçlü bir kültürel köprü vazifesi görüyor.

Bozkır kültüründe okçuluğun doğuşu

Türklerin tarih sahnesine çıktığı Orta Asya bozkırlarında, atlı göçebe yaşam tarzı okçuluğun gelişmesinde belirleyici oldu. At üzerinde yüksek hareket kabiliyeti ve yay kullanma becerisi, Türkleri dönemin en etkili savaş güçlerinden biri hâline getirdi. Kompozit yay teknolojisi, boynuz, sinir ve ahşabın birleşimiyle üretilen özel yaylar, Türklerin hem menzil hem de isabet açısından üstünlük sağlamasına imkân verdi.

Hunlar, Göktürkler ve diğer erken Türk topluluklarında okçuluk, askerî eğitimin temelini oluşturdu. Çocuk yaşlardan itibaren başlayan bu eğitim, bir "ordu-millet" yapısının oluşmasına zemin hazırladı. Bu yapı, Türklerin geniş coğrafyalara hızlı şekilde yayılmasında ve güçlü devletler kurmasında kritik rol oynadı.

Selçuklu ve Osmanlı'ya uzanan gelenek

Türklerin Anadolu'ya gelişiyle birlikte okçuluk geleneği yeni bir safhaya taşındı. Selçuklu döneminde okçuluk, hem askerî teşkilatın hem de saray kültürünün önemli bir parçası oldu. Ancak bu geleneğin en kurumsallaşmış hâli Osmanlı Devleti döneminde ortaya çıktı.

Osmanlılarda okçuluk, yalnızca bir savaş becerisi değil, aynı zamanda bir disiplin ve ahlak sistemi olarak görüldü. İstanbul'un fethinden sonra Fatih Sultan Mehmed'in teşvikiyle Okmeydanı'nın tesis edilmesi, bu alandaki kurumsallaşmanın en önemli adımlarından biri oldu. Okmeydanı, yüzyıllar boyunca hem eğitim verilen hem de menzil atışlarının yapıldığı önemli bir alan olarak varlığını sürdürdü.

Osmanlı'da okçuluk faaliyetleri yalnızca bireysel maharet değil, aynı zamanda düzenli bir sistem çerçevesinde yürütüldü. Okçular Tekkesi gibi kurumlar, hem teknik eğitimin hem de manevi terbiyenin verildiği merkezler oldu. Bu yapı, okçuluğu bir "spor" olmanın ötesine taşıyarak kültürel bir disiplin hâline getirdi.

Osmanlı okçuluğunun en dikkat çekici yönlerinden biri menzil atışlarıdır. Kemankeşler arasında yapılan bu atışlarda amaç, okun mümkün olan en uzak mesafeye isabetli şekilde ulaşmasıdır. Bu yarışmalar aynı zamanda teknik ustalık ve ruhsal disiplin gerektirir.

Osmanlı yayları, kompozit yapıları sayesinde yüksek esneklik ve güç üretme kapasitesine sahipti. Boynuz, sinir ve ahşabın ustalıkla birleştirilmesiyle üretilen bu yaylar, döneminin en gelişmiş silah teknolojilerinden biri olarak kabul edilir. Tarihî kaynaklar, menzil atışlarının 700–800 metreyi aşabildiğini göstermektedir; ancak bu atışların özel koşullarda gerçekleştirildiği unutulmamalıdır. Kemankeş Kara Mustafa Paşa gibi önemli devlet adamları da okçulukla ilgilenmiş, bu alanda düzenlemeler yaparak geleneğin kurumsallaşmasına katkı sağlamıştır.

TÜRKİYE
TÜRKİYE

PARIS 2024
TOYOTA
airbnb
Alibaba
Allianz
BRIDGESTONE

17. yüzyıldan itibaren ateşli silahların savaş alanında yaygınlaşmasıyla birlikte okçuluk, askerî önemini yavaş yavaş kaybetmeye başladı. Özellikle II. Mahmud döneminde modern ordu düzenine geçişle birlikte okçuluk, aktif savaş unsurundan çok geleneksel bir spor ve kültürel miras alanına dönüştü.

Bu süreçte okçuluk tamamen ortadan kalkmadı ancak daha dar bir çevrede, usta-çırak ilişkisiyle yaşatılmaya devam etti. Okmeydanı ve benzeri alanlar, zamanla tarihî ve sembolik mekânlar hâline geldi.

Cumhuriyet Dönemi'nde okçuluk

Cumhuriyet'in ilanından sonra geleneksel Türk sporlarının yeniden canlandırılması çabaları kapsamında okçuluk da yeniden gündeme geldi. 1920'li yıllarda sınırlı imkânlarla sürdürülen faaliyetler, 1930'lu yıllarda kurumsallaşma sürecine girdi.

1937 yılında Okspor Kurumu gibi girişimlerle geleneksel okçuluk yeniden organize edilmeye çalışıldı ancak bu girişimler uzun süreli olamadı. Buna rağmen bu dönem, modern Türk okçuluğunun temellerinin atıldığı süreç olarak kabul ediliyor.

1950'li yıllarda devlet desteğinin artmasıyla birlikte okçuluk yeniden kurumsal bir yapıya kavuştu, 1961 yılında federasyonlaşma süreci tamamlandı. Türkiye, 1955 yılında uluslararası okçuluk camiasına katılarak küresel spor sistemine entegre oldu.

1980'li yıllardan itibaren Türk okçuluğu yeni bir gelişim sürecine girdi. Sporcu sayısındaki artış, altyapı yatırımları ve teknik eğitimlerin gelişmesiyle birlikte Türkiye, uluslararası okçuluk sahnesinde önemli bir konuma yükseldi.

2000'li yılların ardından geleneksel okçuluğun yeniden canlandırılması amacıyla önemli kurumsal girişimler hayata geçirildi. Bu kapsamda Okçular Vakfı, geleneksel Türk okçuluğunu hem tarihî miras hem de çağdaş spor anlayışıyla buluşturan önemli bir yapı olarak öne çıktı.

Okmeydanı'nın yeniden ihyası, Etnospor Kültür Festivalleri, Fetih Kupası gibi uluslararası organizasyonlar ve geleneksel okçuluğun yaygınlaştırılması, bu sürecin en dikkat çekici adımları arasında yer alıyor.

Özellikle Antalya'da bulunan modern okçuluk tesisleri, uluslararası sporcuların da kamp ve hazırlık süreçlerinde tercih ettiği merkezler hâline geldi. Bu durum, Türkiye'nin okçuluk alanında küresel bir cazibe merkezi olmasına katkı sağlıyor.

Türk okçuluğu, 21. yüzyılın ikinci on yılından itibaren olimpik düzeyde büyük başarılar elde etti. Bu dönemin en önemli figürlerinden biri Mete Gazoz oldu.

Mete Gazoz, 2020 Tokyo Olimpiyat Oyunları'nda bireysel kategoride altın madalya kazanarak Türkiye'ye okçuluk tarihindeki ilk olimpiyat şampiyonluğunu kazandırdı ve Türk spor tarihinde bir ilke imza attı. Mete Gazoz aynı zamanda olimpiyat, dünya ve Avrupa şampiyonu olan ilk Türk okçu oldu. Bu başarı, yalnızca bireysel bir zafer değil, aynı zamanda Türk okçuluğunun küresel ölçekte ulaştığı seviyenin de sembolüdür.

Son dönemde erkeklerde Emircan Haney, Ulaş Berkim Tümer gibi genç şampiyonlarımız da öne çıkarken, kadınlarda ise Yasemin Anagöz, Elif Berra Gökkır, Öznur Cüre Girdi gibi millî sporcularımız uluslararası alanda şampiyonluklar kazanarak rekorlar kırdı. Paris 2024 Olimpiyat Oyunları'nda Mete Gazoz, Muhammed Abdullah Yıldırmış ve Ulaş Berkim Tümer'den oluşan Klasik Yay Erkek Millî Takımı da bronz madalya kazandı.

Türk okçuluk geleneği, binlerce yıllık bir tarihsel sürekliliğin ürünüdür. Bozkırda başlayan bu serüven, imparatorluk kurumlarıyla gelişerek modern spor sistemiyle yeniden şekillendi. Geçmişin kemankeşleri ile bugünün sporcuları arasında kurulan bu tarihsel bağ, Türk okçuluğunu yalnızca bir rekabet alanı değil, aynı zamanda bir kültür mirası hâline getiriyor.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
CUMHURBAŞKANLIĞI
İLETİŞİM
BAŞKANLIĞI

TÜRKİYE YÜZYILI

Ayın Tarihi Diplomasi

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın
Diplomasi Trafiği

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın
Telefon Diplomasisi

Emine Erdoğan,
Çocukların Refahı İçin Semerkant'ta

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Diplomasi Trafiği

15 Ekim 2026
Özbekistan Cumhuriyeti

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Özbekistan Cumhurbaşkanlığı İdaresi Başkanı Saida Mirziyoyeva'yı Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde kabul etti. Kabulde, Cumhurbaşkanlığı Özel Kalem Müdürü Hasan Doğan ile Özbekistan'ın Ankara Büyükelçisi İlham Haydarov da hazır bulundu.

16 Ekim 2026
Kamboçya Krallığı

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Türkiye'yi ziyaret eden Kamboçya Başbakanı Hun Manet'i Cumhurbaşkanlığı Dolmabahçe Ofisi'nde resmî törenle karşıladı. Cumhurbaşkanı Erdoğan ve Başbakan Manet, baş başa ve heyetler arası görüşmeler gerçekleştirdi. Görüşmelerin ardından iki ülke arasında "Askerî Çerçeve Anlaşması" imzalandı. Anlaşmaya Türkiye adına Dışişleri Bakanı Hakan Fidan, Kamboçya adına Millî Savunma Bakan Yardımcısı Prak Sovanna imza attı.

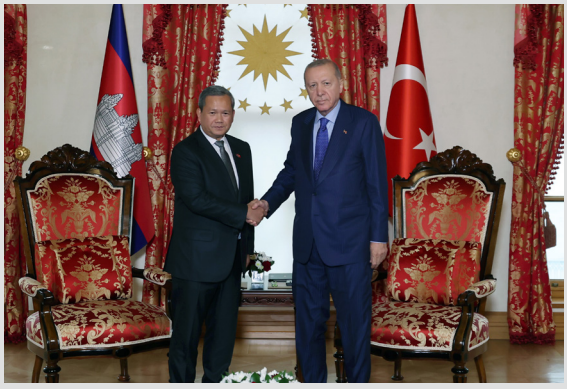
Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Kamboçya Başbakanı Hun Manet ile gerçekleştirdiği görüşmelerin ardından düzenlenen ortak basın toplantısında, Kamboçya'yı Güneydoğu Asya'da Türkiye'nin önemli ortaklarından biri olarak gördüklerini belirtti. İki ülke arasındaki ticaret hacminin 1 milyar dolara çıkarılması hedefinin sürdüğünü ifade eden Cumhurbaşkanı Erdoğan, Türkiye-Kamboçya İş Forumu'nun iş çevreleri arasındaki temasları güçlendirmesini beklediklerini kaydetti. Cumhurbaşkanı Erdoğan, ticaret ve yatırımların yanı sıra savunma sanayisi, enerji, eğitim ve kültür alanlarında da iş birliğinin geliştirilmesinin ele alındığını bildirdi. Kamboçya'nın Türk savunma sanayisi ürünlerine ilgisinden duyulan memnuniyeti dile getirirken TİKA, Yunus Emre Enstitüsü ve Türkiye Bursları aracılığıyla beşerî ilişkilerin de desteklendiğini vurguladı.

Bölgesel gelişmelere de değinen Cumhurbaşkanı Erdoğan, Kamboçya'nın Gazze Barış Kuruluna kurucu üye olarak katılmasını memnuniyetle karşıladıklarını, Filistin meselesinde iki devletli çözüme katkı sunmasını beklediklerini ifade etti. Kamboçya ile Tayland arasındaki sınır ihtilafının uluslararası hukuk temelinde ve barışçıl yollarla çözülmesi gerektiğini belirten Erdoğan, çatışmalardan etkilenen sivillere yönelik insani yardımların sürdürüleceğini kaydetti.

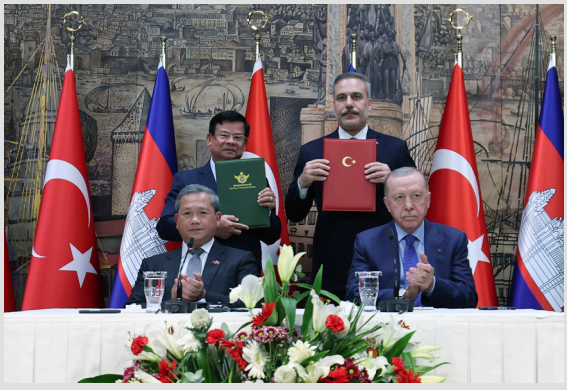
Kamboçya Başbakanı Hun Manet ise ziyaretin iki ülke ilişkilerinde yeni bir dönemi başlattığını belirterek

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Özbekistan Cumhurbaşkanlığı İdaresi Başkanı Mirziyoyeva'yı kabul etti.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Kamboçya Başbakanı Hun Manet'i kabul etti.

Cumhurbaşkanı Erdoğan ve Kamboçya Başbakanı Manet'in huzurunda Türkiye ile Kamboçya arasında 'Askerî Çerçeve Anlaşması' imzalandı.

siyaset, savunma ve güvenlik alanlarında iş birliğinin güçlendirilmesine yönelik somut adımlar atıldığını söyledi. İmzalanan Askerî Çerçeve Anlaşması'nın bu yönde önemli bir adım olduğunu vurgulayan Manet; ticaret, yatırım, turizm, eğitim ve kültür alanlarında iş birliğinin genişletilmesini istediklerini ifade etti. Türkiye'nin ASEAN ile ilişkilerinin geliştirilmesine destek verdiklerini belirten Manet, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ı Kamboçya'ya davet etti.

22 Ekim 2026
Türk Devletleri Teşkilatı

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) Genel Sekreteri Kubanıçbek Ömüraliyev'i Cumhurbaşkanlığı Külliyesinde kabul etti.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Türk Devletleri Teşkilatı Devlet (TDT) Genel Sekreteri Ömüraliyev'i kabul etti.

22 Ekim 2026
Kanada

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Türkiye'yi ziyaret eden Kanada Başbakanı Mark Carney ile Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde görüştü. Baş başa ve heyetler arası görüşmelerde Türkiye-Kanada ilişkilerinin yanı sıra ticaret, yatırım, enerji, savunma sanayisi, ulaştırma ve bölgesel gelişmeler ele alındı. Taraflar, iki ülke ilişkilerini stratejik ortaklık düzeyine yükseltme kararı alarak bu çerçevede üç yıllık bir Eylem Planı başlattı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Türkiye'yi ziyaret eden Kanada Başbakanı Carney'le görüştü.

Görüşmelerin ardından Türkiye ile Kanada arasında üç belge imzalandı. "Savunma Sektörü Ortaklıkları Mutabakat Zaptı", "Hava Ulaştırma Antlaşması" ve "Enerji Alanında İş Birliğine Dair Ortak Bildiri" ile savunma sanayisi, hava ulaştırması ve enerji alanlarındaki iş birliğinin geliştirilmesi hedeflendi. Taraflar ayrıca Serbest Ticaret Anlaşması müzakerelerine başlanması, ikili ticaret hacminin önce 5 milyar, ardından 10 milyar dolara çıkarılması ve üçüncü ülkelerde ortak yatırım imkânlarının değerlendirilmesi konusunda mutabık kaldı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan ve Başbakan Carney, imza töreninin ardından ortak basın toplantısı düzenledi. Cumhurbaşkanı Erdoğan, stratejik ortaklık kararının ilişkilerde yeni bir dönemin başlangıcı olduğunu belirterek enerji, ticaret, ulaştırma ve savunma sanayisi başta olmak üzere somut projelerin hayata geçirilmesini hedeflediklerini ifade etti. Güncellenen Hava Ulaştırma Antlaşması ile doğrudan uçuşların artırılacağını, enerji alanında LNG, nükleer enerji, madencilik ve kritik minerallerde önemli iş birliği imkânları bulunduğunu kaydetti.

Ortak basın toplantısında Gazze, Ukrayna ve Körfez'deki gelişmeler de değerlendirildi. Cumhurbaşkanı Erdoğan, kalıcı barış için diplomatik yöntemlerin önemine işaret ederken Kanada'nın İsrail'in yerleşim faaliyetlerine yönelik yaptırım adımlarını olumlu karşıladıklarını belirtti. Kanada tarafı ise Türkiye'nin COP31 ev sahipliğine destek verdiğini ve iki ülke arasındaki stratejik ortaklığın güvenlik, ekonomi, enerji ve beşerî ilişkiler alanlarında derinleştirilmesini hedeflediklerini vurguladı.

Görüşmelerin ardından iki liderin huzurunda Türkiye ile Kanada arasında üç belge imzalandı.

23 Ekim 2026

R4+E3 Dışişleri Bakanları Toplantısı

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, İtalya'nın da katıldığı R4+E3 Dışişleri Bakanları Toplantısı için İstanbul'a gelen Almanya, Fransa, İtalya, Pakistan, Mısır ve Suudi Arabistan Dışişleri Bakanlarını kabul etti. Cumhurbaşkanı Erdoğan, Cumhurbaşkanlığı Dolmabahçe Çalışma Ofisi'nde gerçekleşen kabulde, misafir ülkelerin Dışişleri Bakanları ile sohbet etti. Kabulde, Dışişleri Bakanı Hakan Fidan, Almanya Dışişleri Bakanı Johann Wadephul, Fransa Dışişleri Bakanı Jean-Noel Barrot, İtalya Başbakan Yardımcısı ve Dışişleri Bakanı Antonio Tajani, Pakistan Dışişleri Bakanı Muhammed İshak Dar, Mısır Dışişleri Bakanı Bedir Abdulati ve Suudi Arabistan Dışişleri Bakanı Faysal bin Ferhan yer aldı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, R4+E3 Dışişleri Bakanları Toplantıları kapsamında Türkiye'ye gelen dışişleri bakanlarını kabul etti.

28 Ekim 2026

Kazakistan Cumhuriyeti

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, resmî ziyaret kapsamında Türkiye'ye gelen Kazakistan Cumhurbaşkanı Kasım Cömert Tokayev'i Ankara'da resmî törenle karşıladı. Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde gerçekleştirilen karşılama töreninin ardından iki lider baş başa görüştü ve daha sonra heyetler arası görüşmelere başkanlık etti. Temaslarda Türkiye-Kazakistan ilişkilerinin mevcut durumu ile bölgesel ve küresel gelişmeler değerlendirildi. Cumhurbaşkanı Erdoğan, Türkiye ile Kazakistan arasındaki Geliştirilmiş Stratejik Ortaklık seviyesindeki ilişkilerin daha da güçlendirilmesi konusunda kararlı olduklarını belirtti. Bu çerçevede ticaret, yatırım, enerji, ulaştırma ve savunma sanayisi başta olmak üzere birçok alanda iş birliğinin geliştirilmesine yönelik yeni adımların ele alındığını ifade etti. İki ülke arasındaki köklü tarihî ve kültürel bağların, siyasi ve ekonomik ilişkilerin ilerletilmesi açısından güçlü bir zemin oluşturduğu vurgulandı.

Görüşmelerde Türk Devletleri Teşkilatı kapsamındaki iş birliği de gündeme geldi. Cumhurbaşkanı Erdoğan, Türkiye'nin Türk Devletleri Teşkilatı Dönem Başkanlığı süresince Teşkilatın kurumsal kapasitesini ve Türk dünyası içindeki dayanışmayı güçlendirecek girişimlere öncelik vereceğini belirtti. Türkiye ile Kazakistan'ın bu süreçte yakın eş güdüm ve dayanışma içinde hareket etmeyi sürdüreceği ifade edildi. Cumhurbaşkanı Erdoğan ayrıca Kazakistan Cumhurbaşkanı Tokayev'i Antalya'da düzenlenecek COP31 Liderler Zirvesi'ne davet etti. Ziyaretin, Türkiye ile Kazakistan arasındaki stratejik ortaklığın derinleştirilmesine ve Türk dünyasının ortak hedefleri doğrultusunda iş birliğinin daha ileri taşınmasına katkı sağladığı değerlendirildi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Kazakistan Cumhurbaşkanı Tokayev'i, Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde resmî törenle karşıladı.

29 Ekim 2026

Özbekistan Cumhuriyeti

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Özbekistan Cumhurbaşkanı Şevket Mirziyoyev ile Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde bir araya geldi. Görüşmede Türkiye-Özbekistan ilişkilerinin mevcut durumu ile bölgesel ve küresel gelişmeler değerlendirildi. Cumhurbaşkanı Erdoğan, iki ülke arasındaki Yüksek Düzeyli Stratejik İş Birliği

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) 13. Zirvesi'ne katılmak için Ankara'ya gelen Özbekistan Cumhurbaşkanı Mirziyoyev ile görüştü.

seviyesindeki ilişkilerin ticaret, yatırım, madencilik, ulaştırma ve savunma sanayisi başta olmak üzere çeşitli alanlarda daha ileri taşınması yönündeki çalışmaların sürdürüleceğini belirtti. Cumhurbaşkanı Erdoğan, Türk Devletleri Teşkilatının yeni iş birliği adımlarıyla daha da güçleneceğine inandığını ifade etti. Ankara'da düzenlenen Liderler Zirvesi'nin bu süreçte önemli bir aşama oluşturmasını temenni eden Erdoğan, Özbekistan Cumhurbaşkanı Mirziyoyev'i Antalya'da gerçekleştirilecek COP31 Liderler Zirvesi'ne davet etti.

Görüşmenin ardından Türkiye ile Özbekistan arasında beş anlaşma imzalandı. "29 Mart 2022 tarihli Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Ülke Sınırlarından Geçen Taşıtlar ve Eşyalara Dair Ön Bilgi Değişimine İlişkin Protokolün Tadiline İlişkin Ek Protokol" ile "Türkiye Cumhuriyeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Arasındaki Tercihli Ticaret Anlaşması'nı Tadil Eden Protokol" ticaret alanındaki iş birliğinin geliştirilmesine yönelik olarak imza altına alındı. Taraflar ayrıca "Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşması" ile bu anlaşmanın uygulanmasına ilişkin "İdari Anlaşma"yı imzaladı. Cumhurbaşkanı Erdoğan ile Özbekistan Cumhurbaşkanı Mirziyoyev ise "Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında İş Dünyasının Desteklenmesine Dair Yüksek Düzeyli Konsey'in Kurulmasına İlişkin Anlaşma"ya imza attı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan ve Özbekistan Cumhurbaşkanı Mirziyoyev görüşmelerinin ardından iki ülke arasında yapılan anlaşmaların imza törenine katıldı.

30 Ekim 2026

Türk Devletleri Teşkilatı Devlet Başkanları Konseyi 13. Zirvesi

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Beştepe Millet Sergi Salonu'nda "Türk Yüzyılı: Dilde, Fikirde, İşte Birlik" temasıyla düzenlenen Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) Devlet Başkanları Konseyi 13. Zirvesi'nde konuştu. Türkiye'nin TDT Dönem Başkanlığını Azerbaycan'dan devraldığını açıklayan Cumhurbaşkanı Erdoğan, yeni dönemde Teşkilatın kurumsal birikiminin somut sonuçlara dönüştürülmesini hedeflediklerini belirtti. Ortak dilin yaygınlaştırılması, kültürel ve sportif faaliyetlerin artırılması, ülkeler arasındaki seyahatlerin kolaylaştırılması, aile kurumunun güçlendirilmesi ve kadınların toplumsal rolünün desteklenmesi öncelikler arasında yer aldı. Cumhurbaşkanı Erdoğan, Türk dünyasında birlik ve dayanışmanın güçlendirilmesi gerektiğini vurgulayarak Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ile temasların artırılmasını ve Türkmenistan'ın en kısa sürede TDT'ye tam üye olmasını temenni etti.

Güney Kafkasya'da kalıcı barışın Türk dünyasına önemli fırsatlar sunacağını belirten Erdoğan, Azerbaycan ile Ermenistan arasındaki temaslara destek verdiklerini ve Türkiye'nin barış sürecine katkı sunmayı sürdüreceğini ifade etti. İran ile artan gerilimin diplomasi yoluyla çözülmesi gerektiğini belirten Erdoğan, Gazze'ye insani yardımların ulaştırılması, yeniden imar çalışmalarının başlatılması ve 1967 sınırları temelinde, başkenti Doğu Kudüs olan bağımsız Filistin Devleti'nin kurulmasına

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın ev sahipliğinde "Türk Yüzyılı: Dilde, Fikirde, İşte Birlik" temasıyla düzenlenen zirve öncesinde liderler, aile fotoğrafı için bir araya geldi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Türk Devletleri Teşkilatı 13. Zirvesi Devlet Başkanları Konseyi Toplantısı'na katılarak konuşma yaptı.

yönelik desteğin sürdürülmesi çağrısında bulundu. Ekonomik ve stratejik iş birliğine ilişkin hedeflere de değinen Cumhurbaşkanı Erdoğan, Türk dünyasının doğudan batıya uzanan güçlü bir ticaret, ulaştırma ve enerji merkezi hâline getirilebileceğini söyledi. Trans-Hazar-Doğu-Batı Orta Koridoru'nun stratejik önemine dikkat çeken Erdoğan; siber güvenlik ve siber iş birliği mutabakatının imzalanması, ortak uydu projesinin hızlandırılması, ortak dijital ticaret platformunun kurulması ve Oğuz, Kıpçak ve Karluk dil gruplarını kapsayan büyük Türk dili modelinin geliştirilmesi yönündeki çalışmalara hız verilmesini istedi. Cumhurbaşkanı Erdoğan, Türkiye'nin dönem başkanlığı süresince yapay zekâ ve dijital kalkınma alanlarında ortak bir eylem planının ilerletileceğini, 2027-2031 Stratejisi ile Stratejik Ortaklık Ebedi Dostluk Anlaşması'nın tamamlanmasına önem verildiğini belirtti. TDT üyelerini 11-12 Kasım tarihlerinde Antalya'da düzenlenecek COP31 Liderler Zirvesi'ne davet eden Erdoğan, görev süresi sona eren TDT Genel Sekreteri Kubanıçbek Ömüraliyev'e teşekkür ederek yeni Genel Sekreter Mirvahid Azimov'a başarılar diledi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, TDT 13. Zirvesi'ne katılmak için Ankara'ya gelen Türkmenistan Devlet Başkanı Serdar Berdimuhammedov ile görüştü.

30 Ekim 2026
Türkmenistan

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, "Türk Yüzyılı: Dilde, Fikirde, İşte Birlik" temasıyla düzenlenen Türk Devletleri Teşkilatı Devlet Başkanları Konseyi 13. Zirvesi'nin ardından Türkmenistan Devlet Başkanı Serdar Berdimuhammedov ile bir araya geldi. İki lider, fotoğraf çektirdikten sonra basına kapalı baş başa görüşme gerçekleştirdi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, TDT 13. Zirvesi kapsamında Ankara'da bulunan Kırgızistan Cumhurbaşkanı Caparov ile bir araya geldi.

30 Ekim 2026
Kırgızistan Cumhuriyeti

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, "Türk Yüzyılı: Dilde, Fikirde, İşte Birlik" temasıyla düzenlenen Türk Devletleri Teşkilatı Devlet Başkanları Konseyi 13. Zirvesi'nin ardından Kırgızistan Cumhurbaşkanı Sadır Caparov ile bir araya geldi. İki lider, fotoğraf çektirdikten sonra basına kapalı görüşme gerçekleştirdi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, TDT 13. Zirvesi kapsamında Ankara'da bulunan KKTC Cumhurbaşkanı Erhürman ile bir araya geldi.

30 Ekim 2026
Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Türk Devletleri Teşkilatı 13. Liderler Zirvesi kapsamında KKTC Cumhurbaşkanı Tufan Erhürman ile Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde bir araya geldi. Cumhurbaşkanı Erdoğan, KKTC'nin Türk Devletleri Teşkilatı'nda temsil edilmesinden duyduğu memnuniyeti dile getirdi. Kıbrıs Türklerinin hak ve menfaatlerini korumayan hiçbir sürecin kalıcı çözüm getiremeyeceğini belirterek Türkiye'nin KKTC'ye desteğini sürdüreceğini vurguladı.

30 Ekim 2026
Azerbaycan Cumhuriyeti

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Türk Devletleri Teşkilatı Devlet Başkanları Konseyi 13. Zirvesi

kapsamında Ankara'da bulunan Azerbaycan Dışişleri Bakanı Ceyhun Bayramov'u Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde kabul etti. Kabul, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın zirve sonrasında gerçekleştirdiği ikili temaslar kapsamında yapıldı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Azerbaycan Dışişleri Bakanı Bayramov'u Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde kabul etti.

31 Ekim 2026
Ukrayna

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, çalışma ziyareti kapsamında Türkiye'ye gelen Ukrayna Devlet Başkanı Volodimir Zelenskiy ile Cumhurbaşkanlığı Dolmabahçe Ofisi'nde bir araya geldi. Resmî karşılama töreninin ardından iki lider baş başa ve heyetler arası görüşmeler gerçekleştirdi.

Temaslarda Ukrayna'daki savaşın seyri, barış girişimleri, Karadeniz'de güvenlik ve seyrüsefer emniyeti ile Türkiye-Ukrayna ilişkileri ele alındı. Görüşmede, Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler, Ukrayna Dışişleri Bakanı Andrii Sybiha, Millî İstihbarat Teşkilatı (MİT) Başkanı İbrahim Kalın ile Ukrayna Dış İstihbarat Servisi Başkanı Rüstem Umerov da hazır bulundu.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, davetine icabetle Türkiye'ye çalışma ziyareti yapan Ukrayna Cumhurbaşkanı Zelenskiy ile görüştü.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ile Ukrayna Devlet Başkanı Volodimir Zelenskiy, Cumhurbaşkanlığı Dolmabahçe Ofisi'nde yapılan ikili ve heyetler arası görüşmelerinin ardından ortak basın toplantısı düzenledi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Zelenskiy ile görüşmesinde Ukrayna'da barışın sağlanmasına yönelik son dönemde artan çabaları ve Karadeniz'deki güvenlik durumunu etraflıca ele aldıklarını ifade etti. Savaşın yol açtığı kayıp ve yıkımın arttığını belirten Cumhurbaşkanı Erdoğan, diplomatik çözüm arayışlarının yeniden hız kazanmasından memnuniyet duyduklarını ifade etti. Türkiye'nin daha önce ev sahipliği yaptığı Ukrayna-Rusya müzakerelerinin diplomasi yoluyla somut sonuç alınabileceğini gösterdiğini vurgulayan Erdoğan, adil ve kalıcı barış için her türlü katkıyı sunmaya hazır olduklarını kaydetti.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, son dönemde Karadeniz'e yayılan gerilime dikkat çekerek sivil gemilere yönelik saldırıların kimden gelirse gelsin ve gerekçesi ne olursa olsun hiçbir şekilde kabul edilemez olduğunu belirtti. Karadeniz'de seyrüsefer güvenliğinin yeniden tesis edilmesi amacıyla taraflarla görüşmelerin sürdürüleceğini, bu konuda sağlanacak ilerlemenin Ukrayna'da kalıcı barış çabalarına da katkı sunacağını ifade etti.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Ukrayna Devlet Başkanı Zelenskiy ile yapılan ikili ve heyetler arası görüşmelerinin ardından ortak basın toplantısı düzenledi.

Türkiye'nin Ukrayna'nın toprak bütünlüğü, egemenliği ve bağımsızlığına verdiği desteği yineledi. Ekonomik ilişkiler konusunda ise 2022'de imzalanan Türkiye-Ukrayna Serbest Ticaret Anlaşması'nın 1 Ekim'de yürürlüğe girmesinin önemli bir adım olduğunu belirten Cumhurbaşkanı Erdoğan, bunun 10 milyar dolarlık ticaret hacmi hedefine ulaşılmasına katkı sağlayacağını söyledi. Türkiye'deki şirketlerin savaş sonrasında Ukrayna'nın yeniden imar sürecinde de önemli rol üstlenebileceğini ifade etti.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Telefon Diplomasisi

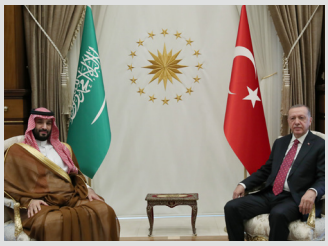
7 Ekim 2026
Rusya

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin ile bir telefon görüşmesi gerçekleştirdi.

Görüşmede Türkiye ile Rusya arasındaki ikili ilişkiler ile bölgesel ve küresel gelişmeler ele alındı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Karadeniz'de seyrüsefer emniyetinin sağlanmasına yönelik çalışmaların önem arz ettiğini belirterek, Türkiye'nin Rusya ile Ukrayna arasında doğrudan temasların başlatılmasına ilişkin gayretlere katkı sunmaya her zaman hazır olduğunu ifade etti.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, görüşmede Rusya Devlet Başkanı Putin'in doğum gününü ve partisinin Duma seçimlerinde elde ettiği başarıyı tebrik etti.

13 Ekim 2026
Suudi Arabistan

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Suudi Arabistan Veliaht Prensi Muhammed bin Selman ile bir telefon görüşmesi gerçekleştirdi.

Görüşmede bölgedeki son gelişmeler ile Suudi Arabistan'a yönelik saldırılar ele alındı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Türkiye'nin Suudi Arabistan topraklarını hedef alan Husi saldırılarını en güçlü şekilde kınadığını belirterek, hayatını kaybedenler için üzüntülerini ve başsağlığı dileklerini ifade etti.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, önümüzdeki süreçte de Türkiye'nin Suudi Arabistan'ın yanında olacağını belirterek, bu sınamanın aşılacağına inandığını dile getirdi.

21 Ekim 2026
Azerbaycan

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev ile bir telefon görüşmesi gerçekleştirdi.

Görüşmede Türkiye ile Azerbaycan arasındaki ikili ilişkiler ile bölgesel ve küresel gelişmeler ele alındı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Türkiye ile Azerbaycan'ın kardeşlik hukukundan aldığı güçle iş birliğini daha ileri seviyelere taşıyacağını ifade etti.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Azerbaycan'ın bağımsızlığının 35'inci yıl dönümünü bir kez daha kutlayarak, Cumhurbaşkanı Aliyev'i Ankara'da düzenlenecek Türk Devletleri Teşkilatı 13'üncü Zirvesi'ne davet etti.

21 Ekim 2026
Bulgaristan

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Bulgaristan Başbakanı Rumen Radev ile bir telefon görüşmesi gerçekleştirdi.

Görüşmede Türkiye ile Bulgaristan arasındaki ikili ilişkiler ile bölgesel ve küresel gelişmeler ele alındı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, iki ülke arasındaki ilişkilerin geliştirilmesi için adımlar atmayı sürdüreceklerini belirterek, başta ticaret olmak üzere iş birliğini artıracak somut hamleler yapmaya devam edileceğini ifade etti.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Türkiye'nin Karadeniz'de seyrüsefer emniyetinin tesis edilmesi için Rusya ve Ukrayna ile temaslar gerçekleştirdiğini belirterek, Bulgaristan'ın Münhasır Ekonomik Bölgesi'nde meydana gelen SİHA saldırısından duyduğu üzüntüyü dile getirdi ve geçmiş olsun dileklerini iletti.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, görüşmede Bulgaristan Başbakanı Radev'i 11-12 Kasım'da Antalya'da düzenlenecek COP31 Liderler Zirvesi'ne davet etti.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Telefon Diplomasisi

27 Ekim 2026
Fransa

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron ile bir telefon görüşmesi gerçekleştirdi. Görüşmede Türkiye ile Fransa arasındaki ikili ilişkiler ile bölgesel ve küresel gelişmeler ele alındı.

Birleşmiş Milletler'in yeni Genel Sekreteri'nin belirlenmesi sürecinin de değerlendirildiği görüşmede Cumhurbaşkanı Erdoğan, yeni Genel Sekreterin BM'yi yeniden çok taraflılığın merkezi hâline getirebilecek ve gerekli reformları etkin şekilde hayata geçirebilecek bir vizyon ve tecrübeye sahip olması gerektiğini belirtti.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, görüşmede Fransa Cumhurbaşkanı Macron'u Türkiye'de düzenlenecek COP31 Liderler Zirvesi'ne davet etti. Cumhurbaşkanı Macron ise Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Cumhuriyet Bayramı'nı tebrik etti.

28 Ekim 2026
Amerika Birleşik Devletleri

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Amerika Birleşik Devletleri (ABD) Başkanı Donald Trump ile bir telefon görüşmesi gerçekleştirdi. Görüşmede Türkiye ile ABD arasındaki ikili ilişkiler ile bölgesel ve küresel gelişmeler ele alındı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, önümüzdeki yıl tesisinin 100'üncü yıl dönümü idrak edilecek olan Türkiye-ABD ilişkilerinin geliştirilmesi ve iş birliğine her alanda ivme kazandırılması için çalışmaların sürdürüleceğini belirtti.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Mekke Ortak Savunma İttifakı olarak Hürmüz Boğazı ve Yemen'deki gelişmelerin yakından takip edildiğini belirterek, sorunun diplomasi zemininde çözülmesi için gayret gösterildiğini ifade etti.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Türkiye'nin Ukrayna ile Rusya arasında diplomatik sürecin canlandırılması ve savaşın bu yolla sona erdirilmesi için yürütülen çalışmalara destek vermeye hazır olduğunu dile getirdi.

Görüşmede ABD Başkanı Trump, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın ve Türk halkının Cumhuriyet Bayramı'nı tebrik ederek, Türk Devletleri Teşkilatı Zirvesi'nin başarılı geçmesi temennisinde bulundu.

29 Ekim 2026
Amerika Birleşik Devletleri

Amerika Birleşik Devletleri (ABD) Başkanı Donald Trump, 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı münasebetiyle liderlerin katıldığı akşam yemeği sırasında Türk Devletleri Teşkilatı Zirvesi dolayısıyla Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ı telefonla aradı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, görüşmede yemeğe katılan liderlerin selamlarını ABD Başkanı Trump'a iletti.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Türk Devletleri Teşkilatı'nın 13'üncü Zirvesi'nin Ankara'da düzenleneceğini belirterek, bu zirvede 200 milyonu aşan nüfusuyla Orta Asya'da istikrar ve güvenin adresi hâline gelen Teşkilatı ileriye taşıyacak kararların alınacağını ifade etti.

ABD Başkanı Trump ise Cumhurbaşkanı Erdoğan'a Türk Devletleri Teşkilatı Liderler Zirvesi için başarı dileklerini iletti.

Emine Erdoğan, Çocukların Refahı için Semerkant'ta

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın eşi Emine Erdoğan, çocukların refahını ele almak amacıyla Özbekistan'ın Semerkant kentinde düzenlenen "Çocukların Refahına Yatırım Yapmak: Gelecek Nesillerin Sürdürülebilir ve Adil Kalkınmasına Giden Yol Dünya Zirvesi"ne katıldı. Zirvede konuşma yapan Emine Erdoğan, Özbekistan programı kapsamında rehabilitasyon merkezi ve okul öncesi eğitim kurumunun açılışına iştirak etti, zirve kapsamında açılan sergiyi gezdi ve İmam Buhari Türbesi'ni ziyaret etti.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın eşi Emine Erdoğan, Özbekistan'ın Semerkant kentinde gerçekleştirilen "Çocukların Refahına Yatırım Yapmak: Gelecek Nesillerin Sürdürülebilir ve Adil Kalkınmasına Giden Yol Dünya Zirvesi"ne katıldı. Zirvedeki konuşmasına katılımcıları selamlayarak başlayan Emine Erdoğan, bu anlamlı zirve vesilesiyle Maveraünnehir'in incisi Özbekistan'da bulunmaktan büyük mutluluk duyduğunu söyledi.

Çocukların refahını konuşmak için bir arada olduklarını belirten Emine Erdoğan, "Bu hayati meseleyi, kadim geleneğimizin en ihtişamlı medeniyet havzalarından biri olan Semerkant'ta ele almayı bilhassa anlamlı buluyorum. Biruni'den İbn Sina'ya, İmam Buhari'den Harezmi'ye uzanan eşsiz ilim ve hikmet birikiminin, çocuklarımız için esenlik dolu adil bir dünya kurma gayemizde yolumuza ışık tutacağına inanıyorum. Bizim nazarımızda çocuk, insanlığın kalbidir. Onlara dair meseleler her zaman küresel gündemin merkezinde tutulmalıdır." dedi.

"Dünya her gün değişiyor"

Emine Erdoğan, bir toplumun sürdürülebilir kalkınması ve geleceği ile çocuk refahına yapılan yatırım arasında doğrudan bir ilişki olduğunu ifade ederek, "Çocuk refahı dediğimizde ölçütlerimiz de bellidir. Beslenme, barınma, güvenlik, eğitim ve sağlık hizmetlerine erişim gibi temel ihtiyaçların karşılanmasını esas alırız. Ancak dünya her gün değişiyor. Dolayısıyla, çocuk refahını ölçen geleneksel göstergeler, yüzdelerle ifade edilen rakamlar, büyük resmi perdeleyen toptancı bir yaklaşıma dönüşebiliyor. Çünkü yaptığımız ölçümler aslında bir görme biçimidir. Seçicidir. Rakamlar, neyi mercek altına aldığımızı anlatırken, aynı rakamlar neyi görmezden geldiğimizi de anlatır." diye konuştu.

Çocukların okula gitmesinin ve fiziksel şiddete maruz kalmamasının refah istatistikleri için elzem olduğunu söyleyen Emine Erdoğan, "Fakat okula gitmek her zaman nitelikli eğitim almak, şiddete maruz kalmamak, sevgi ve değer görmek anlamına gelmez. Haliyle, bugünün dünyasını dünün kriterleriyle değerlendirmeye tabi tutmak eksik sonuçlar verir. Zira çoklu krizler çağında yaşıyoruz ve çocuklarımız çok boyutlu zorluklarla karşı karşıyalar. İklim krizi, savaş şartları ve bunların neden olduğu zorunlu göçleri de denkleme katmalıyız." ifadelerini kullandı.

Bunun yanında, dünyada yaşanan hızlı değişimlerin literatüre her gün yeni kavramlar eklediğine işaret eden Emine Erdoğan, iklim kaygısı, yapay zekâ, dijital şiddet, dikkat sömürüsü gibi konuların insanlığın yeni nesil sorun alanları haline geldiğini ve "çocuk refahı" tanımını çağın ihtiyaçlarına göre yeniden ele almaları gerektiğini dile getirdi.

"Dijital Dünyada Çocuk Hakları Sözleşmesi ile çocuklarımızı korumak üzere harekete geçen ilk ülkelerden biriyiz"

Emine Erdoğan, Türkiye'de, sosyal politikaları bu anlayışla, zamanın ruhunu okuyarak geliştirdiklerini, çocuğun fiziksel ihtiyaçlarıyla zihinsel, ruhsal ve ahlaki ihtiyaçları bir bütün olarak gördüklerini vurgulayarak, şu örnekleri paylaştı: "Her şeyden önce aile kurumunu korumanın, çocuğu korumada temel koşul olduğu ilkesini benimsiyoruz. Bu itibarla, 2025 yılının Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından Aile Yılı ilan edilmesi, uzun soluklu bir vizyonun ilk adımı oldu. 2026-2035 dönemini 'Aile ve Nüfus 10 Yılı' olarak belirledik. Türkiye Yüzyılı Maarif Modelimizle, çocuklarımızı dünyaya kendi coğrafyasının penceresinden bakabilen ve çağı yakalayan donanımlı bireyler olarak yetiştiriyoruz. Hayata geçirdiğimiz Dijital Dünyada Çocuk Hakları Sözleşmesi ile çocuklarımızı dijital yaşamın risklerine karşı korumak üzere harekete geçen ilk ülkelerden biriyiz. Bu çerçevede, 15

yaş altı çocukların sosyal medyaya erişimini sınırladık. Platformlara yaş doğrulama ve ebeveyn denetimi gibi yükümlülükler getirdik."

UNICEF'in örnek proje olarak gösterdiği Gönül Elçileri Projesi'yle koruyucu aile hizmetlerini yaygınlaştırdıklarını anlatan Emine Erdoğan, "Bugün 11 binden fazla çocuğumuz, koruyucu ailelerinin himayesinde mutlu bir yaşam sürdürüyor. Bu sisteme, göçlerle ülkemize gelmiş, savaş mağduru çocukları da dahil ediyoruz. Çünkü, hiçbir ayrım yapmadan tüm çocukların refahını sağlamak biz büyüklerin görevidir. Bu görevi yerine getirmede, hükümetler, aileler, eğitimciler, sivil toplum ve medya kuruluşları gibi birçok paydaş olarak el ele vermeliyiz. İfade etmek isterim ki, çocuklar bizim en önemli meselemizdir ve Türkiye olarak onlara fayda sağlayacak iş birliklerine her zaman hazırız." diye konuştu.

"Bir coğrafyada okul zili çaldığında sınıfa koşan çocuklar, başka bir coğrafyada savaş sirenlerinden kaçmak için koşuyorlar"

Emine Erdoğan, bu zirvenin 100'den fazla ülkeyi ağırladığını ifade ederek, "100'den fazla ülkenin temsilcileri olarak, dünyanın tüm çocuklarına adil ve eşit imkânlar sağlamak, onların ihtiyaçlarına ses olmak için bir aradayız. O halde bu sesi, bilhassa savaş bölgelerinde yaşayan ve geleceğe dair hiçbir hayal kuramayan çocukların sorunlarını çözmek için yükseltelim. Çünkü bugün bir coğrafyada okul zili çaldığında sınıfa koşan çocuklar, başka bir coğrafyada savaş sirenlerinden kaçmak için koşuyorlar. Bir yerde yağan kar çocukların ellerinde kardan adama dönüşürken, savaş bölgelerindeki çocukların çadırlarda donarak hayata gözlerini yummasına sebep oluyor. Çocukluk kanserine bağlı ölümlerin yüzde 60'ı silahlı çatışma bölgelerinde meydana geliyor." dedi.

Gazze'de 3 yılda 21 binden fazla çocuğun hayatını kaybettiğini belirten Emine Erdoğan, "10 binden fazla çocuk kalıcı sakatlık ve uzuv kaybı yaşadı. 197 ambulans, 38 hastane ve 96 sağlık merkezi bombalanarak hizmet dışı kaldı. 700 bin öğrenci eğitim hakkından mahrum edildi. Bugün Gazze'deki 1 milyondan fazla çocuk, çocuk refahından haklarını alabilmenin hayaliyle yaşıyor. Unutmayalım ki kimsenin geride kalmadığı bir dünya ancak savaş sirenleri sustuğunda mümkün olabilir. Şahsen bunun, Semerkant'tan vereceğimiz en kıymetli mesaj olduğuna inanıyorum." ifadelerini kullandı.

Zirvenin çocuklar ve tüm insanlık için hayırlar getirmesini dileyen Emine Erdoğan, bu anlamlı buluşma için Özbekistan Cumhurbaşkanı Şevket Mirziyoyev'in eşi Ziroat Mirziyoyeva'ya teşekkür ederek sözlerini tamamladı.

Zirvenin yoğun gündemi

Zirveye katılmak üzere Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Mahinur Özdemir Göktaş ve NUN Eğitim ve Kültür Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Esra Albayrak ile Semerkant'a gelen Emine Erdoğan, Özbekistan Cumhurbaşkanı Şevket Mirziyoyev'in eşi Ziroat ile kızı Özbekistan Ulusal Sosyal Koruma Ajansı Birinci Başkan Yardımcısı Shakhnoza Shavkatovna Mirziyoyeva tarafından karşılandı. Mirziyoyeva ailesi Emine Erdoğan ve beraberindekilere hatıra fotoğrafı çektirdi.

Emine Erdoğan, program öncesinde zirveye katılan Lübnan Cumhurbaşkanı'nın eşi Nimet Avn, Zimbabve Cumhuriyeti liderinin eşi Auxillia Mnangagwa, Kırgızistan Cumhurbaşkanı'nın eşi Aygül Caparova, eski Sırbistan Cumhurbaşkanı'nın eşi Tamara Vucic, Azerbaycan Cumhurbaşkanı'nın kızı Leyla Aliyeva ve Pakistan Cumhurbaşkanı'nın kızı Asıfa Butto Zerdari'yle sohbet etti.

Özbekistan Cumhurbaşkanı Şevket Mirziyoyev'in mesajının Özbekistan Cumhurbaşkanı'nın Basın Sözcüsü Şerzod Asadov tarafından okunmasıyla başlayan zirvede, video gösterimi yapıldı.

Birleşmiş Milletler (BM) Genel Kurulu Başkanı Khalilur Rahman, Ziroat Mirziyoyeva, Shakhnoza Shavkatovna Mirziyoyeva ve BM Genel Sekreteri'nin Çocuklara Yönelik Şiddet Özel Temsilcisi Dr. Najat Maalla M'jid'in konuştuğu zirvede, BM Genel Sekreter Yardımcısı Amina J. Mohammed'in programa gönderdiği video mesajı izlendi. Ayrıca programda, BM Özbekistan Mukim Koordinatörü Sabine Machl de BM Genel Sekreteri Antonio Guterres'in mesajını okudu.

Programda ayrıca çocuklar dans ve müzik gösterisi sundu. Zirvenin açılış töreninin ardından düzenlenen ve Emine Erdoğan'ın konuşmasıyla başlayan genel oturumda, diğer liderlerin eşleri ile bazı kurum temsilcileri konuşma yaparken, Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) Genel Direktörü Dr. Tedros Adhanom Ghebreyesus'un video mesajı izletildi.

İlk oturumun ardından katılımcıların öğle yemeğinde bir araya geldiği zirve, öğleden sonra Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Göktaş ile Esra Albayrak'ın da katılımıyla düzenlenen oturumlarla devam etti.

Emine Erdoğan, Özbekistan'da İMKON Rehabilitasyon Merkezi ve Okul Öncesi Eğitim Kurumu'nun açılışına katıldı

Emine Erdoğan, Özbekistan'ın Semerkant şehrinde gerçekleştirilen "Çocukların Refahına Yatırım Yapmak: Gelecek Nesillerin Sürdürülebilir ve Adil Kalkınmasına Giden Yol Dünya Zirvesi"nin ardından İMKON Rehabilitasyon Merkezi ve Çok Amaçlı Özel Okul Öncesi Eğitim Kurumunun beşincisinin açılış törenine iştirak etti.

Programda Emine Erdoğan, Özbekistan Cumhurbaşkanı'nın eşi Ziroat Mirziyoyeva ile kızı Özbekistan Ulusal Sosyal Koruma Ajansı Birinci Başkan Yardımcısı Shakhnoza Shavkatovna Mirziyoyeva, Lübnan Cumhurbaşkanı'nın eşi Nimet Avn, Zimbabve Cumhuriyeti liderinin eşi Auxillia Mnangagwa, Kırgızistan Cumhurbaşkanı'nın eşi Aygül Caparova, Başkurdistan Cumhuriyeti Başkanı'nın eşi Karine Habirova, Eski Sırbistan Cumhurbaşkanı Aleksandar Vucic'in eşi Tamara Vucic, Azerbaycan Cumhurbaşkanı'nın kızı Leyla Aliyeva ve Pakistan Cumhurbaşkanı'nın kızı Asıfa Butto Zerdari'yle birlikte kurdele kesti.

Açılış programında okul öncesi eğitimi ve kapsamlı çocuk rehabilitasyonunu bir araya getiren İMKON merkezleri ağına ilişkin video gösterimi yapılarak, merkezin temel faaliyet alanları, eğitim ve rehabilitasyon koşulları, ebeveynlerin sürece katılımı ve elde edilen sonuçlara ilişkin bilgi paylaşıldı. 2-18 yaş aralığındaki 100'den fazla çocuğa hizmet sunulan rehabilitasyon bölümünün gezildiği programda, özel gelişim ihtiyaçları bulunan çocuklara yönelik kapsamlı rehabilitasyon sistemi, uzmanların çalışmaları ve merkezin teknik donanımı tanıtıldı.

Rejoice

Raim Fahodiy

Programda, bu bölümde yer alan masal terapisi odası, ince motor becerileri geliştirme odası, sosyal uyum odası, sanat terapisi odası, fizyoterapi odası, duyusal bütünleme odası ve parafin terapisi odası gibi alanlar ziyaret edilerek, burada eğitim alan özel gereksinimli bireylerle görüşüldü. 2-7 yaş aralığında 150 çocuğa hizmet verecek kapasiteye sahip okul öncesi eğitim bölümünün de tanıtımının yapıldığı programda, "Benim Anaokulum" temalı bir tasarım ve yapılandırma etkinliği gerçekleştirildi. Çocukların bireysel gelişim hedefleri doğrultusunda seçilen materyallerin ve görevlerin kullanıldığı, gelişimi destekleyici ve düzeltici nitelikte bir grup eğitiminden de kısa bir bölüm sunulan programda, eğitimcilerin desteğiyle çocuklar tarafından hazırlanan hatıra eserleri misafirlere takdim edildi.

Lider eşleri, programda yemekhaneyi ziyaret ederken, özel gereksinimli çocuklar için hazırlanan yemekleri inceledi. Yemek tariflerinin yer aldığı kitaplar katılımcılara hediye olarak takdim edilirken, bu sırada Emine Erdoğan'ın öncülüğünde Cumhurbaşkanlığının himayesinde yayımlanan "Asırlık Tariflerle Türk Mutfağı" kitabına da atıfta bulunuldu.

Ayrıca programda Ziroat ile Shakhnoza Shavkatovna Mirziyoyeva, Emine Erdoğan ve NUN Eğitim ve Kültür Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Esra Albayrak'a gezi sırasında eşlik ederek merkez hakkında bilgi verdi. Öğrenciler ve öğretmenlerle sohbet eden Emine Erdoğan, öğrencilerle yakından ilgilenerek hatıra fotoğrafı da çektirdi.

Emine Erdoğan, Özbekistan'da düzenlenen zirve kapsamında açılan sergiyi ziyaret etti

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın eşi Emine Erdoğan, Özbekistan'da düzenlenen "Çocukların Refahına Yatırım Yapmak: Gelecek Nesillerin Sürdürülebilir ve Adil Kalkınmasına Giden Yol Dünya Zirvesi" kapsamında açılan "Özbekistan'da Beşerî Sermayenin Geliştirilmesine Yönelik Reformlar" konulu sergiyi ziyaret etti.

Emine Erdoğan, Özbekistan'da her çocuğun sağlığının korunması, haklarının güvence altına alınması ve potansiyelini gerçekleştirebilmesi amacıyla hayata geçirilen dönüşümlere odaklanan ve 13 bölümden oluşan sergiyi gezerek, buradaki yetkililerden bilgi aldı.

Çocuklara yapılan yatırımların aile ortamında yaşama, sağlıklı olma, eğitim alma, korunma ve toplumsal yaşama katılma fırsatlarına nasıl dönüştüğünü ortaya koymayı amaçlayan sergideki eserleri tek tek inceleyen Emine Erdoğan, eser sahipleriyle de görüştü. Gemilere dileklerin yazıldığı bölüme "Stop the wars/Savaşlar dursun" mesajını yazan Emine Erdoğan, katılımcılarla aile fotoğrafı da çektirdi.

Ziyarette, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Mahinur Özdemir Göktaş, NUN Eğitim ve Kültür Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Esra Albayrak, Özbekistan Cumhurbaşkanı'nın eşi Ziroat Mirziyoyeva ile kızı Özbekistan Ulusal Sosyal Koruma Ajansı Birinci Başkan Yardımcısı Shakhnoza Shavkatovna Mirziyoyeva, Lübnan Cumhurbaşkanı'nın eşi Nimet Avn, Kırgızistan Cumhurbaşkanı'nın eşi Aygül Caparova ve Başkurdistan Cumhuriyeti Başkanı'nın eşi Karine Habirova ve Pakistan Başbakanı'nın kızı Ayesha Haroon da yer aldı.

Emine Erdoğan, Özbekistan'da İmam Buhari Türbesi'ni ziyaret etti

Emine Erdoğan, Özbekistan'ın Semerkant şehrindeki İmam Buhari Türbesi'ni ziyaret etti, burada dua etti. İmam Buhari Anıt Kompleksi içindeki müzeyi de ziyaret edip eserleri inceleyen Emine Erdoğan'a, İmam Buhari'nin hayatı hakkında bilgi verildi.

Ziyarette, NUN Eğitim ve Kültür Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Esra Albayrak, Özbekistan Cumhurbaşkanı'nın eşi Ziroat Mirziyoyeva, Lübnan Cumhurbaşkanı'nın eşi Nimet Avn, Kırgızistan Cumhurbaşkanı'nın eşi Aygül Caparova ve Pakistan Başbakanı'nın kızı Ayesha Haroon da yer aldı.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
CUMHURBAŞKANLIĞI
İLETİŞİM
BAŞKANLIĞI

TÜRKİYE
YÜZYILI

Ayın Tarihi
Dünya

Dünya Gündemi Kronolojisi

Türk Dünyası Ankara'da Buluştu:
Türk Devletleri Teşkilatı 13. Zirvesi

TDT Aile ve Kadın Konseyi
1. Yüksek Onur Kurulu Toplantısı

Türk Dünyası Diyalog Forumu

Gazze'den Dünyaya:
Üç Yılda Değişen Dengeler, Derinleşen Fay Hatları

Dünya Medyasında Türkiye

Dünya

Dünya gündemi kronolojisi

1 Ekim 2026

• AB Konseyi, Gazze ile Mısır arasındaki Refah Sınır Kapısı'nda görev yapan AB Sınır Yardım Misyonunun (EUBAM Refah) başkanlığına İtalyan Albay Vittorio Stingo'yu atadı. Stingo'nun 1 Kasım 2026'dan 30 Haziran 2027'ye kadar görev yapacağı ve Nataliya Apostolova'nın yerini alacağı belirtildi. Misyonun, Filistinli personelin çalışmalarını izleme ve sınır yönetimi konusunda teknik destek sağlama görevini sürdürdüğü kaydedildi.

2 Ekim 2026

• Suudi Arabistan, Yemen'deki İran destekli Husilerin Medine'yi besleyen Taybe Elektrik Santrali'ne İHA saldırısı düzenlediğini açıkladı. Arap Koalisyonu sözcüsü Tuğgeneral Turki el-Maliki, saldırının Husi unsurlarınca gerçekleştirildiğinin kalıntılardan tespit edildiğini belirtti.

• Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin, Rusya'nın ana kara parçasından ayrı, Polonya ile Litvanya arasında Baltık Denizi kıyısında bulunan Kaliningrad'a yönelik olası bir saldırıya sert karşılık verileceğini açıkladı. Putin, böyle bir durumda Rusya'nın sahip olduğu tüm silahların kullanılmasının gündeme gelebileceğini söyledi.

4 Ekim 2026

• Bosna Hersek'te genel seçimlerin resmî olmayan ilk sonuçlarına göre Denis Becirovic, oyların yüzde 38,11'ini alarak Devlet Başkanlığı Konseyinin Boşnak üyeliğine yeniden seçildi. Bakir İzetbegoviç yüzde 33,95 oyla ikinci sırada kalarak yenilgiyi kabul etti. Becirovic, Bosna Hersek'in Avrupa Birliği ve NATO yönelimini sürdüreceğini belirtti. Konseyin Hırvat üyeliğine Filipovic, Sırp üyeliğine ise Cvijanovic seçildi.

• Brezilya'da devlet başkanlığı seçiminin ilk turunda eski Devlet Başkanı Jair Bolsonaro'nun oğlu olan Flávio Bolsonaro yüzde 47,03 oyla birinci, mevcut Devlet Başkanı Lula da Silva ise yüzde 45,16 ile ikinci oldu. Bolsonaro gerekli yüzde 50 çoğunluğa ulaşamadığı için seçim ikinci tura kaldı. İki adayın 25 Ekim'de yeniden karşı karşıya geleceği bildirildi.

5 Ekim 2026

• Türkiye, Suudi Arabistan ve Pakistan, Riyad'da düzenlenen Mekke Savunma İttifakı Olağanüstü Toplantısı'nda ortak savunma mekanizmasının güçlendirilmesi konusunda uzlaştı. Üç ülke, Suudi Arabistan'a yönelik tehditlere karşı üzerinde mutabık kalınan askerî unsurların ve kabiliyetlerin hızla devreye alınmasına karar verdi. Açıklamada, taraflardan birinin güvenliğinin üç ülkenin ortak güvenliğinin parçası olduğu vurgulandı.

• Yemen ordusu, İran destekli Husilere karşı geniş kapsamlı "Yemen Şafağı" operasyonunu başlattı. Operasyon kapsamında hükûmet güçlerinin Babulmendeb Boğazı ile Zubab Havalimanı'nda ilerleme sağladığı ve kontrolü ele geçirdiği açıklandı. Husilere yakın kaynaklar ise Babulmendeb'in el değiştirdiği yönündeki açıklamayı reddetti.

• Romanya açıklarında seyreden Türk yük gemisi

2 Ekim 2026 Putin, Rus toprağı olan Kaliningrad'a yönelik bir saldırının Moskova'nın tüm silah seçeneklerini değerlendirmesine yol açacağını söyledi.

4 Ekim 2026 Denis Becirovic, Bosna Hersek Devlet Başkanlığı Konseyinin Boşnak üyeliğine yeniden seçildi.

4 Ekim 2026 Flávio Bolsonaro, Brezilya'daki başkanlık seçiminin ilk turunda Lula da Silva'yı geride bıraktı.

5 Ekim 2026 Türkiye, Suudi Arabistan ve Pakistan, mutabık kalınan askerî kuvvet ve yeteneklerin Suudi Arabistan'a hızla konuşlandırılması kararı aldı.

Karadeniz'de İHA saldırısının ardından çıkan yangın sonucu battı. Olayda iki mürettebat hayatını kaybederken 11 kişi kurtarıldı. Ukrayna Devlet Başkanı Volodimir Zelenskiy, mısır taşıyan geminin tarafsız sularda iki Rus İHA'sı tarafından vurulduğunu ileri sürdü. Saldırının sorumluluğuna ilişkin Romanya tarafından henüz resmî bir açıklama yapılmadı.

• ABD Dışişleri Bakanı Marco Rubio, Suudi Arabistan'ın Husi saldırılarına karşı savunulmasında Washington'ın mevcut güvenlik anlaşmasına bağlı kalacağını belirtti. Rubio, Riyad'ın kendini savunma hakkına sahip olduğunu ifade ederken Babülmendeb Boğazı çevresindeki Husi kontrolünün bölgesel güvenlik açısından risk oluşturduğunu söyledi.

6 Ekim 2026

• ABD Başkanı Donald Trump, İngiltere'deki RAF Fairford Üssü'nde bulunan Amerikan bombardıman uçaklarının olası "İran bağlantılı tehditler" nedeniyle başka bölgelere kaydırıldığını açıkladı. Trump, uçakların çok uzağa taşınmadığını ve kararın ihtiyati amaçla alındığını belirtti. Pentagon da Fairford'daki tüm ABD bombardıman uçaklarının ana üslerine döndüğünü doğruladı.

• Almanya'da eski Federal İstihbarat Servisi (BND) Başkanı August Hanning, casusluk ve vatana ihanet suçlamalarıyla gözaltına alındı. Hanning'in devlet sırlarını araştırmak ve casusluk faaliyetlerinde bulunmakla suçlandığı açıklandı. Aynı soruşturma kapsamında, uzun yıllar BND başkanlarının ofis müdürlüğünü yapan ve gizli bilgilere erişimi bulunan Manfred D. de gözaltına alındı.

• Litvanya parlamentosu, ülkede nükleer silah bulundurulmasını ve yabancı askerî üs kurulmasını yasaklayan anayasa hükmünün kaldırılmasına yönelik değişikliği ilk oylamada kabul etti. Düzenleme, ülkede nükleer silah konuşlandırılmasının önünü açabilecek bir adım olarak değerlendirilirken, Kremlin Sözcüsü Dmitriy Peskov böyle bir gelişmenin ve ABD askerî altyapısının Rusya sınırlarına yaklaşmasının Avrupa'daki gerilimi artıracağını söyledi.

• Bulgaristan Başbakanı Rumen Radev, tahıl taşıyan Togo bayraklı ve Türk sahipli yük gemisinin Bulgaristan'ın münhasır ekonomik bölgesinde saldırıya uğradığını açıkladı. Hava ve deniz İHA'larının kullanıldığı saldırıda gemideki 18 mürettebat kurtarılırken, son iki günde Karadeniz'de saldırılar sonucu battığı bildirilen gemi sayısı üçe yükseldi.

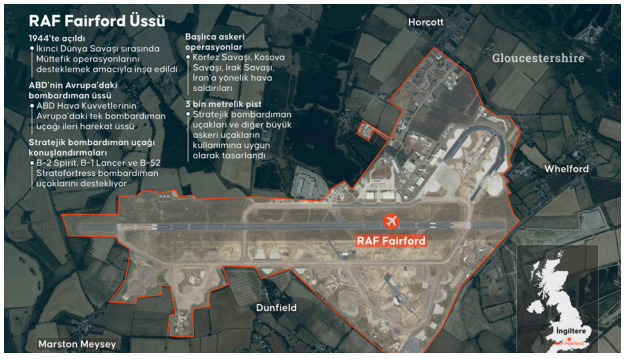
7 Ekim 2026

• AB Komisyonu, Ukrayna'ya dron, dron önleme sistemleri, mühimmat ve füze tedariki için 1,24 milyar avroluk ödeme yaptı. Kaynağın, 90 milyar avroluk destek kredisinin savunma bileşeni kapsamında Ukrayna'da üretilen sistemlerin finansmanında kullanılacağı belirtildi. AB'nin 2026-2027 döneminde Ukrayna savunmasına toplam 60 milyar avro ayırması öngörüldü.

• Kosova Meclisi, Kosova Bilimler ve Sanatlar

5 Ekim 2026 Rubio, Husi saldırıları karşısında ABD'nin Suudi Arabistan'la mevcut güvenlik anlaşmasına bağlı kalacağını belirtti.

6 Ekim 2026 ABD, İngiltere'deki bombardıman uçaklarını olası İran bağlantılı tehditler nedeniyle RAF Fairford Üssü'nden çekti.

6 Ekim 2026 Eski BND Başkanı August Hanning, casusluk ve vatana ihanet suçlamalarıyla Almanya'da gözaltına alındı.

7 Ekim 2026 AB, Ukrayna'nın dron, mühimmat ve füze kapasitesini desteklemek için 1,24 milyar avroluk yeni ödeme yaptı

Akademisi Başkanı Justina Shiroka Pula'yı ülkenin yeni cumhurbaşkanı seçti. Başbakan Albin Kurti'nin aday gösterdiği Pula'ya ana muhalefetteki Kosova Demokratik Partisi de destek verdi. Seçim, Anayasa Mahkemesinin 6 Ekim'e kadar cumhurbaşkanının belirlenmemesi hâlinde Meclisin feshedileceğine ilişkin kararının ardından gerçekleştirildi.

• ABD Kongre Araştırma Servisi (CRS), 28 Şubat'tan bu yana İran'a yönelik operasyonlarda ABD ordusuna ait en az 81 hava aracının kaybolduğunu veya hasar gördüğünü açıkladı. Yaklaşık 3,3 milyar dolar değerindeki kayıplar arasında 45 MQ-9 Reaper İHA, 12 F-15E Strike Eagle ve çeşitli savaş, tanker ve erken ihbar uçakları yer aldı. Raporda, kayıpların ABD savunma sanayisi üzerindeki baskıyı artırabileceği ve uçakların hızlı biçimde yenilenmesi konusunda riskler bulunduğu belirtildi.

• Fransa'da öğretmen eksikliği, kalabalık sınıflar ve yetersiz eğitim imkânlarına karşı başlayan öğrenci protestoları ülke geneline yayıldı. Lise ve üniversite öğrencilerine öğretmenler, veliler ve sendikalar da destek verirken düzenlenen gösterilere İçişleri Bakanlığına göre 250 binden fazla kişi katıldı. Hükûmet, tepkiler üzerine eğitim sistemindeki personel açığını gidermeye yönelik acil önlemler açıklarken öğrenci örgütleri eylemleri sürdürme kararı aldı.

8 Ekim 2026

• İsrail, işgal altındaki Doğu Kudüs'te Filistin nezdinde faaliyet gösteren İngiltere Konsolosluğunun görevine son verildiğini açıkladı. Mutabakat kapsamında Başkonsolos dahil 20 İngiliz diplomatın görevleri sona ererken, binada 7 diplomatla sınırlı diplomatik faaliyetlerin sürdürüleceği belirtildi. Kararın, İngiltere'nin Batı Şeria'daki yasa dışı Yahudi yerleşimlerine yönelik yaptırımlarına karşı alınan önlemler kapsamında uygulandığı bildirildi.

• ABD Başkanı Donald Trump, İran'a yönelik askerî seçeneklerin 3 Kasım'daki Kongre ara seçimlerinden önce gündeme alınmayacağını söyledi. İran ile temasların verimli ilerlediğini belirten Trump, Tahran'ın ekonomik ve askerî baskı altında bulunduğunu ifade etti.

9 Ekim 2026

• Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin, Bağımsız Devletler Topluluğu (BDT) ülkeleri arasındaki ticarette ulusal para birimleriyle yapılan ödemelerin payının yüzde 90'ı aştığını açıkladı. Putin, Avaza'daki BDT Liderler Zirvesi'nde ekonomik iş birliğinin derinleştirildiğini, ulaştırma koridorlarının geliştirildiğini ve ithal ikamesi çalışmalarının sürdürüldüğünü belirtti.

10 Ekim 2026

• ABD Başkanı Donald Trump yönetimi, Uluslararası Ceza Mahkemesine (UCM) yönelik kapsamlı yeni yaptırımlar açıkladı. ABD Dışişleri Bakanı Marco Rubio, UCM'nin Amerikalılar üzerinde yargı yetkisi kullanmasına izin vermeyeceklerini belirterek yaptırımların mahkemeye yönelik baskıyı artıracağını söyledi.

11 Ekim 2026

• Suudi Arabistan'da bir hafta içinde 5 havalimanını hedef

7 Ekim 2026 ABD'nin İran'a yönelik saldırılarında en az 81 hava aracının kaybolduğu veya hasar gördüğü ve toplam kaybın 3,3 milyar dolara ulaştığı bildirildi.

7 Ekim 2026 Fransa'da eğitim koşullarının iyileştirilmesi talebiyle başlayan öğrenci protestoları yüz binlerce kişinin katıldığı ülke çapında bir harekete dönüştü.

8 Ekim 2026 Trump, İran'a yönelik yeni bir askerî adımın ara seçimler sonrasına bırakılacağını duyurdu.

9 Ekim 2026 Putin, BDT ülkeleri arasındaki ticarette ulusal para birimlerinin kullanımının yüzde 90'ı aştığını ve ekonomik entegrasyonun güçlendiğini açıkladı.

alan 10 saldırıda 19 kişi hayatını kaybetti, yüzlerce kişi yaralandı. Riyad'daki Kral Halid Uluslararası Havalimanı 5 kez hedef alınırken, saldırılar nedeniyle operasyonlar geçici olarak durduruldu. Husiler ise Mekke ve Medine dışındaki Suudi havalimanları ile hava sahasını hedef alacaklarını açıkladı.

12 Ekim 2026

• İran Ulusal Güvenlik Yüksek Konseyi Sekreteri Muhsin Rızai, Hürmüz Boğazı'nın yeniden açılması için Tahran'ın sunduğu yedi şarttan bazılarının ABD tarafından kabul edildiğini açıkladı. Rızai, Vaşington'un cevabını yetersiz bulduklarını belirterek İran'ın önceki diplomatik tutumuna geri dönmeyeceğini söyledi.

• AB, Rusya'nın askerî-sanayi kompleksini hedef alan yaklaşık 1600 yeni yaptırımı kabul etti. AB Yüksek Temsilcisi Kaja Kallas, bunun savaşın başlamasından bu yana yaptırım listesindeki en büyük genişleme olduğunu belirtti. Yeni yaptırımların yarısından fazlasının balistik füze üretim zinciriyle bağlantılı olduğu açıklandı.

• Kremlin Sözcüsü Dmitriy Peskov, Ukrayna Devlet Başkanı Volodimir Zelenski'nin seçimlerin yapılabilmesi için önerdiği 60 günlük ateşkesi reddetti. Peskov, Moskova'nın geçici bir ateşkes yerine uzun vadeli bir barış anlaşması istediğini belirtti. Zelenski ise Rusya'nın 60 günlük tam ateşkesi kabul etmesi hâlinde Ukrayna'da seçim düzenlemeye hazır olduklarını açıklamıştı.

13 Ekim 2026

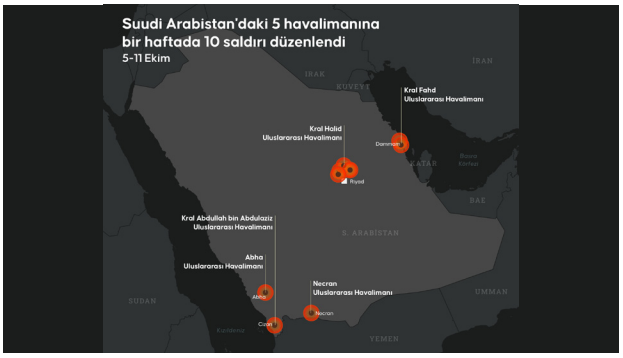
• İngiltere Başbakanı Andy Burnham, 2016'daki Brexit referandumunda Rusya'nın müdahalesinin bulunduğunu doğruladıklarını belirtti. Burnham, seçim süreçlerine yönelik dış müdahaleler konusunda kamuoyunun geçmişte yeterince bilgilendirilmediğini söyledi. Almanya'daki temaslarında da Rusya kaynaklı dezenformasyonun Avrupa siyasetindeki etkilerinin ele alındığını aktardı.

• Mısır; Türkiye, Suudi Arabistan ve Pakistan'ın taraf olduğu Mekke Ortak Savunma Anlaşması'na dahil olma seçeneğini gündemine aldı. Dışişleri Bakanı Bedr Abdulati, Husilerin saldırıları karşısında Riyad'ın talebi doğrultusunda Mısır'ın gerekli askerî ve siyasi desteği sağlayabileceğini belirtti. Kahire'nin anlaşmanın mevcut taraflarıyla yakın ilişkiler yürüttüğünü ifade etti.

• ABD Başkanı Donald Trump, Rusya ile Ukrayna arasındaki enerji ateşkesinin her iki tarafça da ihlal edildiğini söyledi. Vaşington'un Kiev'e yönelik istihbarat desteğini kesmediğini belirten Trump, Ukrayna ile bilgi paylaşımının sürdüğünü açıkladı. Trump ayrıca Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin'in anlaşmaya Zelenskiy'den daha istekli olduğunu savundu.

14 Ekim 2026

• ABD Başkanı Donald Trump, Grönland'da petrol, doğal gaz ve maden arama faaliyetlerinin başlamak üzere olduğunu açıkladı. Trump, adanın ABD ve Avrupa'nın savunması açısından stratejik önem taşıdığını ve gelecekte ABD'ye yönelik olası saldırıların Grönland hattından geçebileceğini savundu. Vaşington, 22 Eylül'de Danimarka ve Grönland yönetimleriyle adadaki güvenlik iş birliğini düzenleyen bir anlaşma imzalamıştı.

11 Ekim 2026 İran destekli Husilerin Suudi Arabistan'daki 5 havalimanına yönelik bir hafta içinde düzenlediği 10 saldırıda 19 kişi hayatını kaybetti.

12 Ekim 2026 AB, Rusya'nın askerî-sanayi kompleksine yönelik yaklaşık 1600 yeni yaptırım kararı aldı.

13 Ekim 2026 Burnham, Brexit referandumuna Rus müdahalesinin bulunduğunu ve bu tür dış etkilerin Avrupa siyasetinde de sürdüğünü söyledi.

13 Ekim 2026 Mısır, Mekke Ortak Savunma Anlaşması'na katılmayı ciddi biçimde değerlendirdiğini ve Suudi Arabistan'a gerekli desteği vermeye hazır olduğunu açıkladı.

• NATO Genel Sekreteri Mark Rutte, Avrupa'da NATO'dan ayrı tek bir ordu kurulmasına gerek olmadığını söyledi. Böyle bir yapının ülkelerin ulusal ordularından vazgeçmesini gerektireceğini ve egemenlik kaygıları nedeniyle uygulanabilir olmadığını belirten Rutte, NATO'nun mevcut komuta-kontrol sisteminin 32 ülkenin ordularını birlikte hareket ettirebildiğini vurguladı.

• ABD yönetimi, 3 Kasım'daki Kongre ara seçimleri için Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı (AGİT) gözlemcilerini davet etmeyerek 2002'den bu yana sürdürülen uygulamayı sona erdirdi. Beyaz Saray, Amerikan seçimlerinin kendi vatandaşları tarafından yürütülüp denetlenmesinin yeterli olduğunu savundu. Karar, bazı Demokrat Kongre üyelerinin tepkisine yol açtı.

15 Ekim 2026

• ABD'nin 3 Ocak'taki askerî müdahalesiyle alıkonulan Venezuela Devlet Başkanı Nicolas Maduro ile eşi Cilia Flores, New York'ta hâkim karşısına çıktı. Maduro, işkence talimatı verdiği yönündeki iddialar dahil hakkındaki tüm suçlamaları reddetti ve iddianameyi "asılsız" olarak nitelendirdi. Flores de işkence, uyuşturucu ve silah suçlamalarını kabul etmedi. Bir sonraki duruşmanın 17 Aralık'ta yapılacağı açıklandı.

• İsrail'in, Gazze'de Barış Kurulu tarafından kurulması planlanan ve 150 uluslararası askerin konuşlandırılacağı geçici üs projesine izin vermediği bildirildi. ABD'li bir şirketle sözleşme imzalanmasına rağmen müteahhit ve ekipmanların Gazze'ye girişine onay verilmemesi nedeniyle inşaat başlatılamadı. Bu durumun Barış Kurulu'nun Gazze'deki diğer faaliyetlerini de geciktirdiği belirtildi.

• Irak Meclisi, başbakan yardımcılıkları ile kabinede boş bulunan bakanlıklar için yeni isimleri belirledi. Muhammed Temim, Leys Hazali ve Muhsin Mendelavi başbakan yardımcılığına seçilirken savunma, içişleri, planlama ve diğer bazı bakanlıklara da atamalar yapıldı. Irak Türkmen Cephesi (ITC) Başkanı ve Kerkük Valisi Muhammed Seman Ağa ise Devlet Bakanı oldu. Yeni seçilen başbakan yardımcıları ve bakanlar yemin ederek görevlerine başladı.

• AB üyesi ülkelerin liderleri, bütçe, enerji fiyatları, Rusya-Ukrayna Savaşı, Orta Doğu, genişleme ve göç başlıklarını görüşmek üzere Brüksel'de iki günlük zirvede bir araya geldi. AB Konseyi Başkanı Antonio Costa, "Tek Avrupa, Tek Pazar" gündemiyle ekonomik ve siyasi taahhütlerin somut adımlara dönüştürülmesi gerektiğini söyledi. Avrupa Parlamentosu Başkanı Roberta Metsola ise Rusya'ya yönelik yaptırımların artırılmasını ve enerji piyasalarında iş birliğinin güçlendirilmesini savundu.

16 Ekim 2026

• ABD Başkanı Donald Trump, İran'daki nükleer tesislere yönelik olası bir saldırıda "tüm bombaların anası" olarak bilinen GBU-43/B (MOAB) bombasının kullanılabileceğine işaret etti. Trump, söz konusu silahın nükleer olmadığını vurgularken İran'ın Pickaxe Dağı bölgesindeki yeraltı tesisinin de hedef alınabileceğini söyledi. Olası operasyonun kara birliklerini kapsamasını ise öngörmediğini belirtti.

14 Ekim 2026 Rutte, Avrupa ordusu fikrinin hem egemenlik sorunları hem de NATO'nun mevcut yapısı nedeniyle gerekli olmadığını söyledi.

14 Ekim 2026 Trump yönetimi, 24 yıl sonra AGİT gözlemcilerini Kongre ara seçimlerine davet etmeyerek yerleşik uygulamayı sonlandırdı.

15 Ekim 2026 Irak Meclisi, kabinedeki boşlukları doldururken ITC Başkanı ve Kerkük Valisi Muhammed Seman Ağa'yı Devlet Bakanı olarak seçti.

16 Ekim 2026 Trump, İran'daki yeraltı nükleer tesislerine yönelik olası saldırıda "tüm bombaların anası" olarak bilinen GBU-43B'nin kullanılabileceğini açıkladı.

• Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin, Rus ordusunun Donetsk bölgesindeki Dobropolye kentini kontrol altına aldığını açıkladı. Putin, bu gelişmenin Donetsk bölgesinin tamamına ulaşma hedefi açısından önemli bir ilerleme olduğunu söyledi. Rus güçlerinin 2026 başından bu yana 6 bin 500 kilometrekarelik alanı ve 310 yerleşim birimini ele geçirdiğini belirten Putin, Lugansk'ın tamamen Rus kontrolüne geçtiğini savundu.

• İsrail işgali altındaki Batı Şeria'da diplomatların bulunduğu bir heyet, maskeli İsrailli yerleşimcilerin saldırısına uğradı. Belçika, başkonsolosu ve diğer diplomatik temsilcilere yönelik saldırıyı kınayarak İsrail'den sorumluların yargılanmasını istedi. İsrail ordusu olayı "ağır bir şiddet eylemi" olarak nitelendirip soruşturma başlatırken Başbakanlık Ofisi haberlerin İsrail'i hedef alan bir kampanyanın parçası olabileceğini savundu.

17 Ekim 2026

• ABD Başkanı Donald Trump, Rusya'yı hedef alan yeni yaptırımların uygulanmasını askıya alan kararnameyi imzaladı. Beyaz Saray, kararın "ulusal çıkarlar" gerekçesiyle alındığını açıkladı. Trump yönetimi daha önce de Rusya ile dizel tedariki anlaşması kapsamında yaptırımların geçici olarak durdurulduğunu duyurmuştu.

• Almanya Başbakanı Friedrich Merz, ülkesinin İsrail'in var olma hakkını sorgulayan tutumlara karşı duracağını ve İsrail'e desteğini sürdüreceğini açıkladı. Merz, Ukrayna'ya desteğin de devam edeceğini belirterek Rusya kaynaklı güvenlik tehditlerinin Avrupa için ciddi olduğunu savundu. Almanya'da antisemitizmin hiçbir siyasi veya toplumsal çevrede kabul edilemeyeceğini vurguladı.

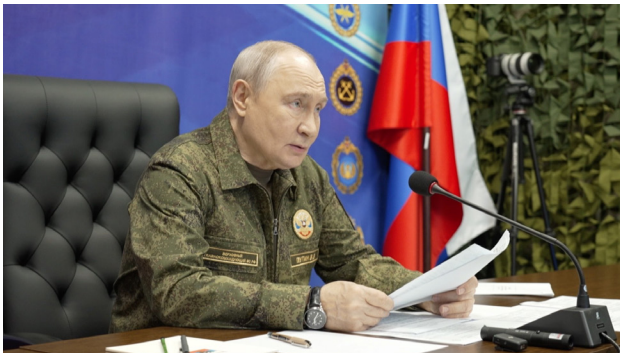
• İran Cumhurbaşkanı Mesud Pezeşkiyan, Türkiye, Suudi Arabistan ve Pakistan arasında oluşturulan Mekke İttifakı'na İran'ın da katılmaya hazır olduğunu açıkladı. Pezeşkiyan, girişimin Müslüman ülkeler arasındaki iş birliğini güçlendirebileceğini belirterek birlik çağrısı yaptı. Tahran'ın ittifak kapsamında alınan somut kararlar ve ayrıntılar hakkında henüz tam bilgi sahibi olmadığını da ifade etti.

18 Ekim 2026

• Mısır Ulusal Savunma Konseyi, Husilerin saldırılarına maruz kalan Suudi Arabistan'a güvenlik ve istikrarının korunması amacıyla gerekli ve mümkün olan her türlü desteğin sağlanmasına karar verdi. Toplantıda bölgesel gelişmeler ve Suudi Arabistan'a yönelik saldırılar ele alındı. Mısır ayrıca Türkiye ve Suudi Arabistan'ın da yer aldığı bölgesel dörtlü mekanizmayla koordinasyonun artırılması yönünde mesaj verdi.

• Fransa'da öğrencilerin de destek verdiği sarı yelekliler, hayat pahalılığı ve yüksek akaryakıt fiyatlarına karşı ülke genelinde gösteriler düzenledi. Paris başta olmak üzere birçok kentte polis ile göstericiler arasında çatışmalar yaşanırken, Limoges'taki tarihî belediye binası ateşe verildi. Gösterilerde 2 binden fazla kişi gözaltına alındı, 600'den fazla polis, jandarma ve itfaiyeci yaralandı.

• ABD Başkanı Donald Trump, İsrail'de 27 Ekim'de yapılacak seçimlerde Başbakan Binyamin Netanyahu'ya tam destek verdiğini açıkladı. Trump, Netanyahu'yu İran'a karşı mücadelede ABD'nin önemli ortağı olarak

16 Ekim 2026 Putin, Donetsk'teki Dobropolye kentinin ele geçirildiğini ve bunun bölgenin tamamına ilerlemek açısından stratejik önem taşıdığını açıkladı.

17 Ekim 2026 Merz, Almanya'nın İsrail'in var olma hakkını savunmayı ve Ukrayna'ya desteğini sürdürmeyi devam ettireceğini belirtti.

17 Ekim 2026 Pezeşkiyan, İran'ın Türkiye, Suudi Arabistan ve Pakistan'ın oluşturduğu Mekke İttifakı'na katılmaya hazır olduğunu açıkladı.

18 Ekim 2026 Fransa'da düzenlenen sarı yelekliler gösterilerinde 2 binden fazla kişi gözaltına alındı, 600'den fazla güvenlik ve itfaiye personeli yaralandı.

nitelendirerek yeniden seçilmesini istedi. İsrail'in farklı bir lider tercih etmesi hâlinde Vaşington'un İran konusunda daha doğrudan adım atabileceğini de ima etti.

• İsrail Başbakanı Binyamin Netanyahu, 27 Ekim seçimlerini "varoluşsal önemde" olarak nitelendirerek yeni güvenlik doktrinini açıkladı. Netanyahu, "önleyici saldırıları" doktrinin temel unsurlarından biri olarak tanımlarken İran'daki rejimin devrilmesini stratejik hedef olarak gösterdi. İsrail'in gerektiğinde ABD desteği olmadan da İran'a karşı hareket edebileceğini belirtti.

19 Ekim 2026

• ABD Başkanı Donald Trump, Rusya-Ukrayna barış görüşmelerinde "büyük ilerleme" sağlandığını öne sürdü. Trump, Rusya'yı müzakere masasından uzaklaştıracak adımlardan kaçınılması gerektiğini belirtirken Ukrayna Devlet Başkanı Volodimir Zelenskiy'i Rus dizel rafinerilerine yönelik saldırılar nedeniyle eleştirdi. Zelenskiy'nin savaşı sona erdirmek istemediğini savunan Trump, çatışmaların bir an önce bitmesini istediğini söyledi.

• ABD Başkanı Donald Trump, Fransa'daki son olayların öğrenci hareketlerinden değil göç sorunundan kaynaklandığını savundu. Trump, Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron'a geçmişte sınırları kapatma çağrısı yaptığını belirterek Fransa'nın göç politikalarını eleştirdi. Ülkedeki mevcut tablonun sınır güvenliğinde yeterli adım atılmamasının sonucu olduğunu öne sürdü.

20 Ekim 2026

• Arnavutluk'ta üniversite öğrencilerinin eğitim koşullarına yönelik taleplerle başlattığı protestolar bir hafta içinde ülke geneline yayıldı. Tiran'da göstericiler ile polis arasında çıkan olaylarda kamu binalarına taş ve molotof kokteyli atıldı, polis ise göz yaşartıcı gaz kullandı. Çatışmaların ardından göstericiler gözaltına alındı.

• Libya Temsilciler Meclisi, Türkiye ile 2019'da imzalanan deniz yetki alanlarının sınırlandırılmasına ilişkin mutabakatı oy birliğiyle onayladı. Meclis ayrıca mutabakatı reddeden 2020 tarihli karar ile Türkiye'yle siyasi ilişkilerin kesilmesini öngören kararı da iptal etti. Söz konusu adım, Libya'daki farklı siyasi aktörler tarafından olumlu karşılandı.

• AB Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen, Arktik bölgesinde güvenlik, dayanıklı altyapı, ekonomik kalkınma ve iklim değişikliğiyle mücadeleyi esas alan yeni stratejiyi açıkladı. Stratejide kritik altyapının korunması, buz kırıcı gemi kapasitesinin artırılması ve deniz altı kablolarının güvenliğinin güçlendirilmesi öne çıktı.

• NATO, Karadeniz'de ticari gemilere yönelik son İHA saldırılarının ardından bölgedeki güvenlik tedbirlerini artırma kararı aldı. İttifak, gözetleme, keşif ve adli inceleme desteğinin yanı sıra insansız hava araçlarına karşı koyma kabiliyetlerini de güçlendireceğini açıkladı. Karar, Bulgaristan ve Romanya açıklarında ticari gemilerin hedef alındığı son saldırıların ardından alındı.

21 Ekim 2026

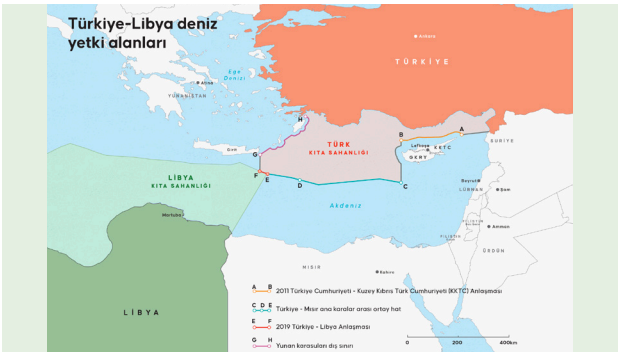
• Türkiye, Katar, Endonezya ve Pakistan, Doha'da savunma alanındaki iş birliğini kurumsallaştıran "Bedir Mutabakat Zaptı"na imza attı. Anlaşma kapsamında

18 Ekim 2026 Trump, 27 Ekim'deki İsrail seçimlerinde Binyamin Netanyahu'ya açık destek verdi.

19 Ekim 2026 Trump, barış görüşmelerinde ilerleme sağlandığını savunurken Zelenskiy'i Rus rafinerilerine saldırarak müzakereleri zorlaştırmakla suçladı.

20 Ekim 2026 Libya Temsilciler Meclisi, Türkiye ile deniz yetki alanlarının sınırlandırılmasına ilişkin 2019 tarihli mutabakatı oy birliğiyle onayladı.

20 Ekim 2026 16-20 Ekim 2026 NATO, Karadeniz'de gemilere yönelik saldırıların ardından bölgeye ek gözetleme, keşif ve güvenlik unsurları sevk etme kararı aldı.

askerî üretim, savunma teknolojileri, eğitim ve araştırma-geliştirme alanlarında ortak kapasitenin artırılması kararlaştırıldı. Taraflar, savunma sanayisinde entegrasyonu güçlendirerek ortak ihtiyaçlara yönelik yeni üretim ve iş birliği modelleri geliştirmeyi hedefledi.

• Alman Silahlı Kuvvetlerinin iç değerlendirme raporunda, Rusya kaynaklı sabotaj tehdidi ilk kez en yüksek ikinci seviye olan "ciddi" düzeyine yükseltildi. Raporda, Leipzig-Halle Havalimanı'nda patlayıcı yüklü İHA bulunması gibi olayların Moskova'nın Alman askerî tesislerine zarar verme kapasitesine sahip olduğunu gösterdiği savunuldu. Rusya'nın Almanya'nın Ukrayna'ya desteğini zayıflatmayı amaçladığı ileri sürülürken güvenlik tedbirlerinin genişletilebileceği belirtildi.

22 Ekim 2026

• Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron Sarı Yelekliler gösterilerinde yaşanan yağma ve şiddet olaylarının ardından protestolara yönelik yeni kısıtlamalar getirileceğini duyurdu. Macron, sendikalarca düzenlenmeyen eylemlerin birçok yerde yasaklanacağını, sendikal gösterilerin ise güzergâh ve güvenlik koşullarına göre değerlendirileceğini söyledi. Muhalefet kararı otoriter bir adım olarak eleştirirken hükûmet, valiliklerin kamu düzenini korumak için bu yetkiye sahip olduğunu savundu.

23 Ekim 2026

• Dünya Yahudi Kongresi Başkanı Ronald Lauder, 27 Ekim seçimleri öncesinde Netanyahu hükûmetine sert eleştiriler yöneltti. Lauder, Netanyahu'nun siyasi hesaplarını ülkenin geleceğinin önüne koyduğunu, aşırı sağcı ortaklarının ise İsrail'e kalıcı zarar verdiğini savundu. Ayrıca mevcut politikaların ABD'de hem Demokratlar hem de Cumhuriyetçiler nezdindeki desteği zayıflattığını belirtti.

• İngiltere hükûmeti, aşırı hava olayları, siber saldırılar ve devlet kaynaklı güvenlik tehditlerine karşı vatandaşlara en az 3 gün yetecek gıda ve su stoku yapma çağrısında bulundu. "Be Ready" kampanyası kapsamında hanelere içme suyu, bozulmayan gıda, ilk yardım malzemesi, el feneri, nakit para ve pilli radyo bulundurmaları tavsiye edildi. Hükûmet, olası krizlerde elektrik, su, iletişim ve tedarik zincirlerinde kesintiler yaşanabileceği uyarısında bulundu.

• Ukrayna Devlet Başkanı Volodimir Zelenskiy, Rusya-Ukrayna Savaşı'nın sona erdirilmesi amacıyla Vaşington ve Moskova ile yeni bir üçlü toplantı yapılmasının kararlaştırıldığını bildirdi. Görüşmenin kasım ayının ilk yarısında gerçekleştirilmesinin planlandığını belirten Zelenskiy, temasların liderler düzeyine taşınması gerektiğini söyledi.

• ABD First Lady'si Melania Trump'ın arabuluculuğunda, Ukrayna'nın Herson bölgesindeki Oleşki kenti için Rusya ile Ukrayna arasında sınırlı bir ateşkes sağlandığı açıklandı. Taraflar, 29 Ekim'den itibaren kentteki askerî faaliyetleri geçici olarak durdurma, insani yardım girişine izin verme ve sivillerin güvenli tahliyesini hazırlama konusunda anlaştı. Beyaz Saray, Melania Trump'ın ateşkes şartlarının belirlenmesi için Rus ve Ukrayna taraflarıyla

21 Ekim 2026 Katar, Türkiye, Pakistan ve Endonezya arasında savunma sanayisinde iş birliğini güçlendirmeyi amaçlayan çok taraflı "Bedir Mutabakat Zaptı" imzalandı.

22 Ekim 2026 Macron, Sarı Yelekliler eylemlerinin ardından sendika dışı protestolara yönelik geniş kapsamlı yasaklar getirileceğini açıkladı.

23 Ekim 2026 Lauder, Netanyahu hükümetinin izlediği çizginin İsrail'in iç siyasetini ve ABD ile ilişkilerini ciddi biçimde aşındırdığını savundu.

23 Ekim 2026 Melania Trump'ın arabuluculuğunda, Oleşki kentinde insani yardım ve sivil tahliyesi amacıyla özel ateşkes sağlandığı açıklandı.

doğrudan temas kurduğunu bildirdi.

25 Ekim 2026

• Sırbistan'da cumhurbaşkanlığından istifa ederek başbakan adayı olan Aleksandar Vucic, öğrenci protestolarından doğan ve bağımsız adayları bir araya getiren "Öğrenci Listesi" karşısında yenilgiyi kabul etti. Resmî olmayan sonuçlara göre Öğrenci Listesi oyların yüzde 52'sini, Vucic'in liderliğindeki SNS Listesi ise yüzde 39'unu aldı. Vucic, bundan sonraki süreçte muhalefette mücadele edeceklerini açıkladı.

• Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin, Avrupa'daki protestoların arkasında Moskova'nın bulunduğu yönündeki suçlamaları reddetti. Putin, gösterilerin temel nedeninin Avrupa hükûmetlerinin ekonomi, finans ve göç politikalarındaki hataları olduğunu savundu. Avrupalı liderleri sorumluluğu başka ülkelere yüklemekle eleştiren Putin, göçmenlerin topluma uyumu konusunda da ciddi sorunlar yaşandığını belirtti.

26 Ekim 2026

• Brezilya'daki devlet başkanlığı seçiminin ikinci turunu Luiz Inacio Lula da Silva kazandı. Lula, oyların yüzde 51,78'ini alarak yüzde 48,22'de kalan Flavio Bolsonaro'yu geride bıraktı ve dördüncü kez devlet başkanlığına seçildi. İlk turu ikinci sırada tamamlamasına rağmen ikinci turda sonucu tersine çeviren Lula, seçim sonrası tüm ülkeyi temsil edeceğini söyledi.

• BM İşgal Altındaki Filistin Toprakları Hakkında Bağımsız Uluslararası Soruşturma Komisyonu, İsrail'in Gazze'de soykırım niteliğindeki eylemlerini sürdürdüğünü, işgal altındaki Filistin topraklarında ise savaş suçları ve insanlığa karşı suçlar işlendiğini bildirdi. Raporda, Filistinli sivillerin kasten hedef alındığı, işkence ve cinsel şiddetin de daha geniş kapsamlı saldırıların parçası olduğu belirtildi. Batı Şeria'da hava saldırılarında yaşamını yitiren Filistinlilerin sayısının 7 Ekim 2023 sonrasında keskin biçimde arttığına dikkat çekildi.

• Mısır Meclisi, Cumhurbaşkanı Abdulfettah es-Sisi'ye Riyad'ın talebi hâlinde Suudi Arabistan'ın savunmasına destek verilmesi için gerekli adımları atma yetkisi verdi. Karar, Mecliste üçte iki çoğunlukla kabul edildi. Mısır Ulusal Savunma Konseyi de daha önce Husi saldırıları karşısında Suudi Arabistan'a gerekli ve mümkün olan her türlü desteğin sağlanmasını kararlaştırmıştı.

• İran'ın başkenti Tahran'da Türkiye, İran, Suudi Arabistan ve Pakistan temsilcileri bölgesel güvenlik gündemiyle bir araya geldi. Toplantıda, İsrail'in bölgedeki faaliyetleri ile Filistin ve Lübnan'daki gelişmeler ele alındı. Yayımlanan sonuç bildirgesinde, dört ülkenin bölgesel barış ve güvenlik alanındaki iş birliğini güçlendirmek ve istişareleri sürdürmek konusunda uzlaştığı belirtildi.

27 Ekim 2026

• Dünya doğal gaz rezervlerinin yüzde 70'ini ve küresel üretimin yüzde 38'ini temsil eden Gaz İhraç Eden Ülkeler Forumu'nun (GECF) 8. zirvesi Moskova'da başladı. Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin, zirve kapsamında Katar Emiri Şeyh Temim bin Hamed Al Sani

25 Ekim 2026 Sırbistan'da öğrenci protestolarından doğan "Öğrenci Listesi" erken genel seçimi önde tamamladı, Vucic yenilgiyi kabul etti.

26 Ekim 2026 Lula da Silva, ikinci turda Flavio Bolsonaro'yu geçerek dördüncü kez Brezilya Devlet Başkanı seçildi.

26 Ekim 2026 Mısır Meclisi, Sisi'ye Suudi Arabistan'ın savunmasına destek için gerekli askerî adımları atma yetkisi verdi.

26 Ekim 2026 Türkiye, İran, Suudi Arabistan ve Pakistan, bölgesel güvenlik konularında iş birliğini artırma kararı aldı.

ve İran Cumhurbaşkanı Mesud Pezeşkiyan ile ayrı ayrı görüştü. Katar ile enerji piyasalarında koordinasyonun önemini vurgulayan Putin, İran çevresindeki çatışmaların diplomatik yollarla çözülmesini desteklediklerini belirtti.

• AB Yüksek Temsilcisi Kaja Kallas ve Genişlemeden Sorumlu Komisyon Üyesi Marta Kos, Sırbistan'da 25 Ekim'de düzenlenen erken genel seçimlere ilişkin ortak açıklama yaptı. Devlet kaynaklarının kötüye kullanılması, medyanın iktidar lehine taraflı tutumu ve seçmenler üzerindeki baskıların, seçim ortamını olumsuz etkilediği ifade edilen açıklamada AB'nin kurulacak yeni hükûmetle üyelik müzakereleri ve reformlar konusunda iş birliğine hazır olduğu bildirildi.

28 Ekim 2026

• Brezilya'da devlet başkanlığı seçimini kaybeden Senatör Flavio Bolsonaro'nun, yurt dışı çıkış yasağına rağmen ailesiyle Arjantin ve Ekvador üzerinden ABD'ye gittiği bildirildi. İşçi Partisi milletvekilleri, Bolsonaro hakkında tutuklama kararı ve kırmızı bülten çıkarılmasını talep etti. Miami'ye ulaşan Bolsonaro, kaçtığı iddialarını reddederek kendisini Brezilya'nın "seçilmiş başkanı" ilan etti ve siyasi mücadelesini ABD'den sürdüreceğini açıkladı.

29 Ekim 2026

• İsrail'de 27 Ekim'de düzenlenen genel seçimlerin ardından tamamlanan oy sayımında Netanyahu liderliğindeki iktidar bloku 53, muhalefet bloku ise 48 milletvekili çıkardı. Her iki blok da hükûmet kurmak için gerekli 61 sandalyeye ulaşamazken, İsrail vatandaşı Filistinlileri temsil eden partiler 19 milletvekili kazanarak tarihî bir başarı elde etti.

• AB Komisyonu, Almanya başta olmak üzere bazı üye ülkelerin itirazlarına rağmen Kanada'ya "ortak üyelik" statüsü verilmesine yönelik çalışmaların devam edeceğini açıkladı. Komisyon Sözcüsü Paula Pinho, AB-Kanada Zirvesi'nde konunun ele alınacağını ve Kanada'nın Birliğe daha fazla yakınlaştırılmasının hedeflendiğini belirtti.

• Ermenistan Parlamentosu, Azerbaycan ile Nahçıvan arasında kara bağlantısı kurulmasını öngören Uluslararası Barış ve Refah için Trump Güzergâhı (TRIPP) anlaşmasını 63 oyla kabul etti. Zengezur Koridoru olarak bilinen proje kapsamında, Ermenistan'ın Sünik bölgesinde 42-44 kilometrelik ulaşım hattının geliştirilmesi ve demir yolu başta olmak üzere yeni altyapı yatırımları yapılması kararlaştırıldı. Projeyi yürütecek ortak girişimde ABD'ye yüzde 74, Ermenistan'a yüzde 26 pay ayrıldı.

30 Ekim 2026

• Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın ev sahipliğinde Ankara'da düzenlenen Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) 13. Zirvesi'nde Ankara Bildirisi kabul edildi ve dönem başkanlığı Türkiye'ye geçti. Bildiride, savunma sanayisi, siber güvenlik, enerji, ulaştırma ve dijitalleşme alanlarında iş birliğinin güçlendirilmesi

27 Ekim 2026 Putin, Moskova'daki GECF Zirvesi'nde Katar ve İran liderleriyle enerji iş birliği ve bölgesel gelişmeleri ele aldı.

28 Ekim 2026 ABD'ye giden Flavio Bolsonaro, kendisini Brezilya'nın meşru lideri ilan ederken hakkında tutuklama ve kırmızı bülten talep edildi.

29 Ekim 2026 İsrail'de düzenlenen genel seçimlerde, İsrail vatandaşı Filistinlileri temsil eden partiler 19 milletvekili çıkararak tarihi bir temsil düzeyine ulaşırken hiçbir siyasi blok hükümet kuracak çoğunluğu sağlayamadı.

29 Ekim 2026 Ermenistan Parlamentosu, Azerbaycan'ı Nahçıvan'a bağlayacak ve ABD'nin yüzde 74 pay sahibi olacağı TRIPP projesini onayladı.

kararlaştırıldı. Zengezur Koridoru ve Orta Koridor projelerine destek verilirken Kıbrıs Türk halkının hakları ile Gazze'de ateşkes ve iki devletli çözüm çağrıları yinelendi.

• Pentagon, ABD ve İsrail'in İran'a saldırılarıyla başlayan savaşta hayatını kaybeden ABD askerlerinin sayısının 23'e yükseldiğini açıkladı. Askerlerden 11'inin çatışmalarda, 12'sinin ise muharebe dışı nedenlerle öldüğü belirtildi. Son olarak iki askerin daha yaşamını yitirdiği, ölümlerden birine ilişkin soruşturmanın sürdüğü bildirildi.

31 Ekim 2026

• Polonya'da Başbakan Donald Tusk hükûmeti ile Anayasa Mahkemesi yönetimi arasındaki gerilim, mahkeme başkanı Bogdan Swieczkowski ile yardımcısı Bartlomiej Sochanski'nin görevden uzaklaştırıldığının duyurulmasıyla tırmandı. Adalet Bakanı Waldemar Zurek, iki ismin dokunulmazlıklarının kaldırılmasını isterken mahkeme binası çevik kuvvet tarafından çevrildi. Cumhurbaşkanı Karol Nawrocki ise görevden uzaklaştırma kararının hukuki meşruiyetini sorguladı.

• ABD, Ukrayna'nın savunma kapasitesini güçlendirmek amacıyla 2,1 milyar dolarlık olası silah satışına onay verdi. Satış kapsamında Ukrayna'ya 500 PAC-3 füzesi ve ilgili teçhizatın sağlanması planlandı. ABD Dışişleri bakanlığından yapılan açıklamada finansmanın Kanada, Almanya ve Norveç'in katkıları ile AB'nin Ukrayna Destek Kredisi üzerinden karşılanacağı, ABD fonlarının kullanılmayacağı belirtildi.

• Birleşmiş Milletlerin Somali'de 30 yılı aşkın süredir yürüttüğü siyasi misyonlar, BM Güvenlik Konseyinin kararı doğrultusunda 31 Ekim itibarıyla sona erdi. Somali'deki BM Geçiş Yardım Misyonunun (UNTMIS) görev ve sorumlulukları Somali kurumları ile ülkede faaliyet gösteren BM kuruluşlarına devredildi. BM, siyasi misyonların kapanmasına rağmen insani yardım, insan hakları, barış ve sürdürülebilir kalkınma alanlarındaki faaliyetlerini sürdüreceğini açıkladı.

• BM Güvenlik Konseyi, Libya'daki BM Destek Misyonunun (UNSMIL) görev süresini 31 Ekim 2027'ye kadar uzattı. İngiltere'nin hazırladığı karar tasarısı 13 ülkenin desteğiyle kabul edilirken Rusya ve Yunanistan çekimser kaldı. UNSMIL, Libya'daki siyasi geçiş sürecini destekleme, taraflar arasında arabuluculuk yapma ve kurumsal bölünmüşlüğün giderilmesine katkı sağlama görevini sürdürecek.

30 Ekim 2026 Türk Devletleri Teşkilatı 13'üncü Zirvesi Ankara'da gerçekleştirildi.

30 Ekim 2026 Pentagon, İran savaşında 11'i çatışmalarda olmak üzere toplam 23 ABD askerinin hayatını kaybettiğini duyurdu.

31 Ekim 2026 Polonya'da Anayasa Mahkemesi yönetimi ile hükûmet arasındaki kriz, görevden uzaklaştırma kararı ve polis ablukasıyla derinleşti.

31 Ekim 2026 BM'nin Somali'de 30 yılı aşkın süredir yürüttüğü siyasi misyonlar 31 Ekim itibarıyla sona erdi.

Türk Dünyası Ankara'da Buluştu: Türk Devletleri Teşkilatı 13. Zirvesi

Türk dünyasının ortak tarihî ve kültürel mirasını geleceğe taşıma iradesi, Türk Devletleri Teşkilatı'nın 13. Zirvesi'nde "Türk Yüzyılı: Dilde, Fikirde, İşte Birlik" ülküsüyle yeniden vücut buldu. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın ev sahipliğinde Ankara'da gerçekleştirilen zirvede, kardeş Türk devletleri arasındaki siyasi, ekonomik, kültürel ve stratejik iş birliğinin güçlendirilmesi hedefi öne çıktı. Türkiye'nin dönem başkanlığını devraldığı buluşma, ortak vizyonun somut adımlara dönüştürülmesi ve Türk dünyasının bölgesel ve küresel ölçekte daha etkin bir aktör hâline gelmesi yolunda yeni bir dönemin kapısını araladı.

Türk Devlet Geleneğinden Türk Devletleri Teşkilatı'na

1991 yılında SSCB'nin dağılmasının ardından bağımsızlığını kazanan Türk devletleriyle Türkiye arasında gelişen diyaloğun temelleri, Türkiye'nin Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Özbekistan ve Türkmenistan'ı tanıyan ilk ülke olmasıyla atıldı. Manevi bağlarla harekete geçen Türk dünyası, bölgenin refahını ve barışı korumak, huzur iklimini tesis etmek amacıyla bölgesel güvenliğin güçlendirilmesine yönelik adımlar atmaya ve stratejik ortaklık mekanizmaları geliştirmeye yöneldi. Kolektif kimlik bilinci ve birlikte hareket etme kabiliyetiyle öne çıkan Türk devletleri, Türk toplumunun dinamik yapısının da etkisiyle uluslararası sistem üzerinde etkili olma potansiyeline sahipti. Bu konjonktürde Türk devletleri arasında gelişen ilişkiler, zaman içerisinde derinleşerek günümüzdeki çok taraflı iş birliği mekanizmalarının oluşmasına zemin hazırladı.

Türk devletleri arasında kimlik, dil, kültür ve tarih özelinde var olan organik bağlar, Türk dünyasının uluslararası çevrelerde marka görünürlüğünün artmasını ve etkin temsilini kolaylaştırdı. Ayrıca bu mefhumlar siyasi, ekonomik ve diplomatik alanlarda eş güdüm ile hareket edilmesine olanak sağladı. Mevcut eğilimlerin istikrarlı bir şekilde sürdürülmesi, bütüncül bir yaklaşımın benimsenmesini zorunlu hâle getirdi. Günümüzde Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) adıyla faaliyet gösteren yapının temelleri de bu ihtiyacın karşılanması amacıyla atıldı.

Türk devletleri ve halkları arasındaki bağların güçlendirilmesi, ortak tarihî ve kültürel mirasın korunarak gelecek nesillere aktarılması ve dayanışmanın kurumsal bir zemine kavuşturulması gayesi, devletlerin arasındaki sürecin şekillenmesinde belirleyici oldu. Bu iradenin bir yansıması olarak bölgesel ölçekte etkinliğini arttırmayı ve küresel etki sahibi olmayı hedefleyen Türk Devletleri Teşkilatı'nın yapısal çerçevesi oluştu.

TDT'nin kurumsallaşma sürecinin seyrini ise 1992-2010 yılları arasında gerçekleştirilen zirveler belirledi. Resmî adıyla Türk Dili Konuşan Ülkeler Devlet Başkanları Zirveleri olarak sıralı şekilde icra edilen bu toplantılar, Türk Devletleri Teşkilatı (eski adıyla Türk Konseyi) sekretaryasının kurulduğu 2010 yılına kadar devam etti.

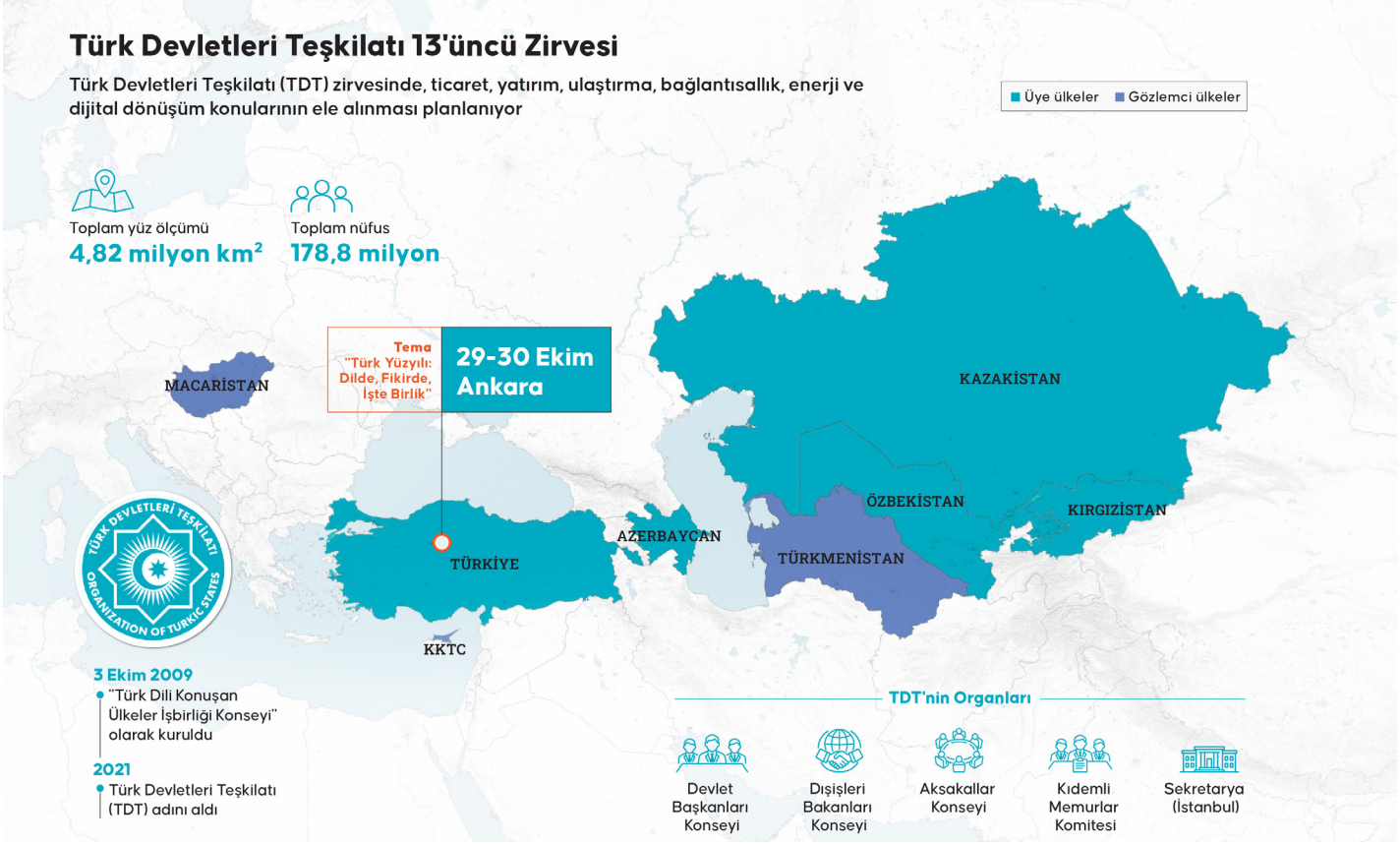
"Dilde, fikirde, işte birlik" ülküsüyle çıkılan yolda bugün 17. senesini dolduran Türk Devletleri Teşkilatı, "Türk Dili Konuşan Ülkeler İşbirliği Konseyi" adıyla 3 Ekim 2009 tarihinde imzalanan Nahçıvan Anlaşması ile hukuki varlık kazandı. 2010'da İstanbul'da gerçekleştirilen son toplantı ise eski adıyla Türk Konseyi olarak bilinen Türk Devletleri Teşkilatı'nın bugünkü organizasyon şemasına kavuşmasını sağladı. Türk Dili Konuşan Ülkeler İşbirliği Konseyinin teşkilat yapısı, 15-16 Eylül 2010 tarihleri arasındaki 10. Zirve ile nihai halini aldı. Bünyesinde Devlet Başkanları Konseyi, Dışişleri Bakanları Konseyi, Kıdemli Memurlar Komitesi ve Sekretarya gibi temel organları barındıran Konsey, kadim Türk geleneğinin "Bilgeler Zümresi" olarak tanınan danışma meclisine atıfta bulunarak, Aksakallılar Konseyi aracılığıyla köklü tarihî ve kültürel gelenekleriyle bağını sürdürdü.

İlk Zirve: "Ekonomik ve Ticari İş birliği"

20-21 Ekim 2011 tarihleri arasında Kazakistan'ın Almatı şehrinde düzenlenen Türk Dili Konuşan Ülkeler İşbirliği Konseyinin ilk zirvesi "Ekonomik ve Ticari İş Birliği" temasıyla gerçekleşti. Türk iş dünyası arasında iletişimi güçlendirmek, ticari ilişkileri geliştirmek ve yatırımları teşvik etmek amacıyla üye ülkelerin temsilcilerini bir araya getirecek Türk İş Konseyi resmî olarak hayata geçirildi. Türk Konseyi ismi ilk defa kullanılarak düzenlenen zirve sonucunda Almatı Bildirisi kabul edildi. Sanayi, tarım, ulaştırma başta olmak üzere iletişim, enerji kaynakları ve turizm gibi çeşitli alanlarda iş birliğinin kapsamını genişletme hedefini vurgulayan Almatı Deklarasyonu; Türk devletlerinin eşitlik ve ortak menfaatleri doğrultusunda ekonomik ve ticari ilişkilerini güçlendirme iradesini ortaya koydu.

İkinci Zirve: "Eğitim, Bilim ve Kültürel İş Birliği"

22-23 Ağustos 2012 tarihleri arasında Kırgızistan'ın Bişkek kentinde düzenlenen ikinci zirve ise "Eğitim, Bilim ve Kültürel İş Birliği" temasıyla gerçekleşti. Bir önceki toplantı hasebiyle isim değişikliğine giden Teşkilat, Türk Konseyi çatısı altında yeni kurumların oluşturulması kararı aldı. Bu doğrultuda Astana'da Türk Akademisi ile Bakü'de Türk Kültür ve Mirası Vakfı'nın kurulmasına ilişkin anlaşmalar imzalandı. Ek olarak zirve sırasında imzalanan Mali Esaslar Anlaşması ile de Türk Konseyi Sekretaryası'nın kurumsal hüviyeti de güçlendirildi. Bişkek Zirvesi'nin Konsey için bir diğer kazanımı ise; Türk Cumhuriyetleri'nin millî bayraklarından esinlenilerek oluşturulan bayrak simgesi, Türkler arasındaki birlik ve beraberliğe de güçlü bir vurgu yaptı.

Üçüncü Zirve: "Ulaştırma ve Bağlantı"

15-16 Ağustos 2013 itibarıyla Azerbaycan'ın Gebele şehrinde gerçekleştirilen üçüncü zirve "Ulaştırma ve Bağlantı" konularının ele alınmasıyla dikkat çekti. Zirvede dış politika, güvenlik, ekonomi, diaspora, eğitim, bilim, kültür ve spor konularında iş birliğinin arttırılmasına yönelik, "Türk Dili Konuşan Ülkeler İşbirliği Konseyi Dışişleri Bakanlıkları Arasında İşbirliği Protokolü" imzalandı.

Dördüncü Zirve: "Turizm Alanında İş birliği"

5 Haziran 2014'te, Türkiye'nin gözde turizm destinasyonlarından Bodrum'un ev sahipliğinde gerçekleştirilen dördüncü zirve, "Turizm Alanında İş birliği" teması etrafında düzenlendi. Zirvenin bu temayla bağlantılı olarak Bodrum'da gerçekleştirilmesi, mekân ile zirvenin gündemi arasında sembolik bir ilişki kurulmasıyla da dikkate değer bulundu. Bodrum Zirvesi'nde "Modern İpek Yolu" turizm programı ile birlikte Türk devletlerinin ortak kültürel mirasın korunması çabaları gibi girişimler üzerinde konsensüs sağlandı. Zirve, 2014-2015 yılları arasında TDT (o zamanki adıyla Türk Konseyi) dönem başkanlığının Türkiye'ye devredilmesiyle sona erdi.

Beşinci Zirve: "Medya ve Enformasyon İş birliği"

11 Eylül 2015 tarihinde Kazakistan'ın Astana şehrinde gerçekleştirilen beşinci zirve "Medya ve Enformasyon İş Birliği" teması çerçevesinde düzenlendi. Beşinci zirvenin ana gündem maddesi uyarınca alınan en önemli kararlardan birisi Türk Konseyi ülkeleri arasında ortak medya ve enformasyon alanını oluşturmak amacıyla "Uluslararası Türk Televizyon Kanalı" adıyla yeni bir televizyon kanalının kurulması ile kültürel-enformasyon gelişim stratejisini hayata geçirecek yeni bir merkezin oluşturulmasına yönelik adımların atılması oldu. Zirve kapsamında kaydedilen diğer önemli gelişmeler ise Türk Yatırım Fonu'nun kurulmasında ilerleme kaydedilmesi ve İpek Yolu bağlantısının geliştirilmesine yönelik anlaşmalar hakkındaydı. Zirvede ayrıca Türk Akademisi ile Türk Kültür ve Miras Vakfının tamamlayıcı anlaşmaları ile Türk Sporları ve Göçebe Kültür Merkezinin kurucu ve tamamlayıcı anlaşmaları imzalandı.

Altıncı Zirve: "Gençlik ve Ulusal Sporlar"

3 Eylül 2018 itibarıyla gerçekleştirilen altıncı zirve için Kırgızistan'ın Çolpan Ata şehri tercih edildi. Kırgızistan Cumhurbaşkanı Sooronbay Ceenbekov'un başkanlığında gerçekleştirilen zirvede "Gençlik ve Ulusal Sporlar" teması ele alındı. Toplantıda Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın "Bugün bizleri bir araya getiren sadece dilimiz, tarihimiz ve kültürümüz değil, güvenli ve müreffeh bir geleceği hep birlikte inşa etme arzu ve irademizdir. Refahımızı ilerletmek, kalkınma hamlelerimizi başarıya ulaştırmak ve yüzleştiğimiz sorunlarla etkin bir şekilde mücadele etmek için güç birliği yapmamız şarttır." sözleri Türkiye'nin Türk dünyası iş birliğine bakışını ortaya koyması açısından anlam ifade etti. Zirve sonunda Cumhurbaşkanları, Çolpan Ata Deklerasyonu'nu imzaladı ve Türk Dili konuşan ülkelerin entegrasyonuna ilişkin Kavram Kâğıdı ile Cengiz Aytmatov'un 90. doğum yıl dönümü vesilesiyle ve gençlik ve ulusal sporlar alanında iş birliğinin geliştirilmesine ilişkin hazırlanan ortak bildirileri kabul etti. Ek olarak dördüncü zirvenin konusu olan "Modern İpek Yolu" turizm programına yönelik olarak "Modern İpek Yolu Ortak Tur Paketi" geliştirildi. Macaristan'ın Konseyde gözlemci statüsü kazanması ise bu zirvenin bir diğer kazanımı oldu.

Yedinci Zirve: "Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin (KOBİ'lerin) Desteklenmesi"

15 Ekim 2019'da Azerbaycan'ın Bakü şehrinde düzenlenen yedinci zirve, "Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin (KOBİ'lerin) Desteklenmesi" konusu üzerine icra edildi. Nahçıvan Anlaşması ile hukuki varlık kazanan Türk Konseyinin onuncu yıldönümü olması itibarıyla da anlam kazanan zirve, Özbekistan'ın tam üye olmasıyla da Türk dünyasının birlik ve bütünleşme sürecinde yeni bir dönemi beraberinde getirdi.

Zirve vesilesiyle Kazakistan Kurucu Cumhurbaşkanı Elbaşı Nursultan Nazarbayev'e Türk Dünyası Ali Nişanı takdim edildi. Nazarbayev'e bunun yanı sıra, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın teklifi üzerine Türk Konseyi Onursal Başkanı ünvanı verildi. Nazarbayev zirvede yaptığı konuşmada "Yeni bir tarih sayfası açılıyor. Türk Konseyi, küresel anlamda önemli siyasi ve ekonomik popülerlik kazandı. Aynı zamanda Türk dünyasında entegrasyonumuzu da arttırmış bulunuyoruz. Türk ülkeleri arasındaki etkileşim yeni bir seviyeye çıkmaktadır." sözleriyle Türk Konseyinin başarısının altını çizdi.

Zirve Bildirisi'nde Türk Konseyi üye devletleri arasında Ortak Yatırım Fonu'nun kurulması konusunda fizibilite çalışmalarının yapılarak sürecin hızlandırılması kararının alınmasına ek olarak Konseyin Türkiye'nin Barış Pınarı Operasyonuna destek verdiğini belirten bir açıklamada yer aldı.

Takip eden süreçte, küresel COVID-19 pandemisinin etkisiyle 10 Nisan 2020 tarihinde Olağanüstü Video Konferans Zirvesi ile 31 Mart 2021 tarihinde gayriresmî bir zirve daha gerçekleştirildi. Böylece küresel salgın koşullarına rağmen Türk Konseyi zirveleri çevrim içi ve gayriresmî toplantılar aracılığıyla sürdürüldü.

Sekizinci Zirve: "Dijital Çağda Yeşil Teknolojiler ve Akıllı Şehirler"

12 Kasım 2021'de İstanbul'da düzenlenen sekizinci zirve "Dijital Çağda Yeşil Teknolojiler ve Akıllı Şehirler" temasıyla toplandı. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın başkanlığında gerçekleşen zirvede organizasyonun isminin "Türk Devletleri Teşkilatı" olarak değiştirilmesi başta olmak üzere kurumun geleceğini ilgilendiren bir dizi önemli karar alındı. Bu stratejik kararlar arasında Türk Yatırım Fonu'nun kurulması ve Teşkilatın orta ve uzun vadeli amaç ve görevlerini ortaya koyan Türk Dünyası 2040 Vizyon belgesinin onaylanması önemli bir yer tuttu. Türk devletlerinin bağımsızlığının 30. yıl dönümüne denk gelen bu zirve, Türkmenistan'ın Teşkilata gözlemci üye olarak katılmasıyla da anlam kazandı.

Dokuzuncu Zirve: "Türk Medeniyeti için Yeni Dönem: Ortak Kalkınma ve Refaha Doğru"

11 Kasım 2022 itibarıyla gerçekleştirilen dokuzuncu zirve Türk Dünyası Medeniyet Başkenti ilan edilen Özbekistan'ın Semerkant şehrinde düzenlendi. Zirvede Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, Türk Devletleri Teşkilatı gözlemci üyesi olarak kabul edildi. Bu zirvenin Türk Devletleri Teşkilatı için kazanımı ise üye ve gözlemci statüsüne sahip ülkelerin Türk bütünleşmesine olan inançları ve Türk Dünyası 2040 Vizyonu'na bağlılıklarının altının çizilmesi oldu.

Olağanüstü Ankara Zirvesi: "Afet-Acil Durum Yönetimi ve İnsani Yardım"

16 Mart 2023 tarihinde "Afet-Acil Durum Yönetimi ve İnsani Yardım" çerçevesinde Ankara'da Türk Devletleri Teşkilatı Olağanüstü Zirvesi düzenlendi. Azerbaycan Cumhuriyeti'nin girişimleri ile gerçekleştirilen zirve, Türkiye'nin güney ve güneydoğu bölgelerinde 6 Şubat 2023 itibarıyla meydana gelen depremler sonrasında yaşanan hususları gündeme alma amacıyla bir araya geldi. Olağanüstü zirvede 6 Şubat depremlerinin ardından Türk Devletleri Teşkilatı üye ve gözlemci devletleri tarafından Türkiye'ye sağlanan arama-kurtarma ekipleri ve insani yardımlarla ortaya konulan dayanışmadan duyulan memnuniyet ifade edildi. Türk devletleri arasında afet ve acil durum yönetimi alanında iş birliğinin güçlendirilmesinin altı çizildi.

Bölgesel ve uluslararası gelişmelerin de değerlendirildiği zirve sonunda Ankara Bildirisi imzalandı. Afet müdahalesi alanında iş birliğinin kurumsallaştırılması amacıyla bir "Sivil Koruma Mekanizması" kurulmasına yönelik çalışmaların hızlandırılması ve söz konusu mekanizmanın TDT 10. Zirvesi'ne kadar tamamlanması kararlaştırıldı. Ayrıca Türkiye'nin deprem bölgesindeki iyileştirme ve yeniden inşa çalışmalarında Türk Devletleri Teşkilatı üye ve gözlemci devletleriyle dayanışmanın sürdürülmesi gerektiği belirtildi.

Onuncu Zirve: "Türk Devri"

3 Kasım 2023 tarihinde Kazakistan'ın Astana şehrinde "Türk Devri" temasıyla Türk Devletleri Teşkilatı onuncu toplantısını gerçekleştirdi. Zirve sonunda 156 maddeden oluşan Astana Bildirisi kabul edildi. Nahçıvan Anlaşması'nın 15. yıldönümüne tekabül eden tarihi zirvede, Türk Yatırım Fonu Anlaşması'nın imzalanmasının ardından fonun toplam yetkili sermayesinin 600 milyon ABD Doları olarak belirlenmesi kararı alındı. Türk devletlerinin ilk ortak finans kuruluşu olarak hayata geçirilen fon ile ticari ve ekonomik iş birliğinin güçlendirilmesi hedeflendi. 2024 yılı için Astana'nın, 2025 yılı için ise İstanbul'un; Türk Dünyası Finans Merkezi ilan edilmesi konusunda ortak irade beyan edildi. Ek olarak Ticaretin Kolaylaştırılması Stratejisi ve Komitesi kuruldu, e-ticaret ve dijital ekonomi anlaşmaları teşvik edildi ve TDT Sivil Koruma Mekanizması taslağının yıl sonuna kadar tamamlanması konusunda görüş birliğine varıldı. 6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen depremlerde hayatını kaybedenleri anmak ve afetlerden etkilenenlerle dayanışmayı güçlendirmek amacıyla, 6 Şubat'ın "Afet Mağdurlarını Anma ve Dayanışma Günü" olarak ilan edilmesi hususunda mutabık kalındı.

Gayriresmî Şuşa Zirvesi: "Ulaştırma, Bağlantısallık ve İklim Eylemi Yoluyla Sürdürülebilir Bir Gelecek İnşa Etmek"

6 Temmuz 2024 tarihinde, Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev'in ev sahipliğinde Azerbaycan'ın Şuşa şehrinde, "Ulaştırma, Bağlantısallık ve İklim Eylemi Yoluyla Sürdürülebilir Bir Gelecek İnşa Etmek" temasıyla Türk Devletleri Teşkilatı gayriresmî zirvesi gerçekleştirildi.

Zirvede liderler, Orta Koridor'un (Trans-Hazar Doğu-Batı) ticaret hacmini artırması amacıyla liman, demiryolu ve otoyol yatırımlarının teşvik edilmesinin aciliyetini vurgularken Bakü-Tiflis-Kars demiryolunun modernizasyonu ile Çin-Kırgızistan-Özbekistan demiryolu projesi sürdürülebilirlik ve ulaşım noktasında önemli bir adım olarak değerlendirdi. İklim alanında Azerbaycan-Kazakistan-Özbekistan Yeşil Enerji Koridoru desteklenirken TDT İklim ve Yeşil Dijital Platformu ile İklime Dirençli Köyler Forumu'nun kurulması kararlaştırıldı. Bunun yanında Dijital İpek Yolu, e-devlet uygulamaları, siber güvenlik ve yapay zekâ politikaları iş birliği konuları önem arz etti. Zirve sonunda Karabağ Bildirisi kabul edildi.

On Birinci Zirve: "Türk Dünyasının Güçlendirilmesi: Ekonomik Entegrasyon, Sürdürülebilir Kalkınma, Dijital Gelecek ve Herkes için Güvenlik"

6 Kasım 2024'de Kırgızistan'ın başkenti Bişkek'te gerçekleştiren on birinci zirve, "Türk Dünyasının Güçlendirilmesi: Ekonomik Entegrasyon, Sürdürülebilir Kalkınma, Dijital Gelecek ve Herkes için Güvenlik" temasıyla toplandı.

Zirve kapsamında liderler, Türk Dünyası Şartı, yeni TDT bayrağı, TDT Sivil Koruma Mekanizması ve Yeşil Finans Konseyi Mutabakat Zaptı'nı kabul etti. Bunun yanında dijitalleşme ve sürdürülebilir kalkınma noktasında Dijital Ekonomi Ortaklık Anlaşması (DEPA) imzalandı, Bişkek'in 2025 Türk Dünyası Dijital Başkenti ilan edilmesi kararlaştırıldı. Ayrıca Türk Yatırım Fonu'nun ilerlemesi, Ticaretin Kolaylaştırılması Komitesi, Rekabet Kurumları Konseyi, Merkez Bankaları Konseyi toplantıları ve "Türk Metaverse" ile siber koruma platformu çalışmaları desteklendi. Güvenlik alanında Gazze için ateşkes ve Filistin'in BM üyeliği çağrısı yapıldı ve "Türk Stratejik Öngörü Ağı" kurulması kararı alındı. Zirve sonunda Bişkek Bildirisi imzalandı ve Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından devlet ve hükûmet başkanlarına hatıra parası hediye edildi.

Budapeşte Zirvesi: "Doğu ve Batının Buluşma Noktası"

21 Mayıs 2025 itibarıyla Macaristan Başbakanı Victor Orbán'ın ev sahipliğinde Türk Devletleri Teşkilatı üye ve gözlemci ülkeler, Macaristan'ın başkenti Budapeşte'de buluştu. Zirve "Doğu ve Batının Buluşma Noktası" temasıyla gerçekleştirildi. Gayriresmî Budapeşte Zirvesi, Teşkilatın tarihinde ilk kez bir gözlemci ülkenin ev sahipliğinde gerçekleştirilen gayriresmî zirve olması bakımından önem arz etti. Zirve sonunda Budapeşte Bildirisi kabul edildi.

Bildiri ile Nahçıvan Anlaşması'nın ilke, amaç ve ruhuna olan bağlılık vurgulanırken, Türk Dünyası Vizyonu 2040 ve Türk Dünyası Şartı'nın birleştirici çerçevesinin altı çizildi. Küresel meselelerin müzakere edildiği toplantıda, Suriye'nin toprak bütünlüğü, Gazze'deki insani durum ve iki devletli çözüm, Afganistan Çalışma Grubu, Kıbrıs sorunu ve diaspora bağlarının güçlendirilmesi gibi konularda ortak tavır alındı. Ek olarak TDT Sekretaryası'nın personel ve bütçesinin artırılması, 2025 yılının "TDT Ülkelerinde Temel Sağlık Hizmetleri Yılı" ilan edilmesi ve Nevruz, Türk Dünyası Kültür Forumu gibi kültürel etkinliklerin desteklenmesi kararlaştırıldı.

On İkinci Zirve: "Bölgesel Barış ve Güvenlik"

7 Ekim 2025 tarihinde Azerbaycan'ın Gebele şehrinde Türk Devletleri Teşkilatı on ikinci zirvesi "Bölgesel Barış ve Güvenlik" gündem maddesi ekseninde tertiplendi. Zirve kapsamında TDT+ Formatı'nın ihdası ile TÜRK-SOY'un geliştirilmesi ve güçlendirilmesine ilişkin kararlar alındı.

Toplantıda, Ekonomide Hizmetler ve Yatırımların Kolaylaştırılması Anlaşması müzakerelerinin başlatılmasının yanı sıra Türk Yatırım Fonu'nun operasyonel faaliyetlerinin 2026 yılının ilk çeyreğinde yürürlüğe girmesi vurgulandı. İlaveten Yeşil Enerji Koridoru genişletildi, Zengezur Koridoru taahhüt edildi ve Bişkek Dijital Başkent Forumu, TDT-SAT uydusu ve Türk Yeşil Vizyonu desteklendi.

Azerbaycan Cumhuriyeti ile Ermenistan Cumhuriyeti arasında 8 Ağustos 2025 tarihinde Vaşington'da imzalanan Ortak Bildiri'den yaklaşık iki ay sonra gerçekleşen TDT 12. Zirvesi vasıtasıyla bu bildirinin kritik rolü de ifade edilmiş oldu.

Gayriresmî Türkistan Zirvesi : "Yapay Zekâ ve Dijital Kalkınma"

15 Mayıs 2026'da Kazakistan'ın Türkistan şehrinde "Yapay Zekâ ve Dijital Kalkınma" temasında Türk Devletleri Teşkilatı üye ve gözlemci ülkelerinin liderleri bir araya geldi. Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev, zirve esnasında yaptığı konuşmada dijital gelişim alanında Türk devletleriyle iş birliğinin başarıyla devam ettiğini belirterek, Avrupa ile Asya arasında "Dijital İpek Yolu" projesinin uygulandığını, projenin parçası olan Azerbaycan ile Kazakistan arasındaki Trans-Hazar Fiber Optik Kablo Hattı'nın gelecek aylarda hizmete alınmasının planlandığını aktardı. Aliyev sözlerine Orta Koridor'un öneminin arttığını ve hayata geçirilmekte olan Zengezur Koridoru'nun Orta Koridor'un temel bileşenlerinden birine dönüşeceğini ifade ederek devam etti.

Zirveye ev sahipliği yapan Kazakistan Cumhurbaşkanı Kasım Cömert Tokayev ise "Türbülanslı bir dönemde Türk devletlerinin birliği özel önem taşımaktadır. Çünkü bizi yüzyıllara dayanan ortak tarih birleştiriyor." değerlendirmelerinde bulundu. Türkiye'nin "Türk Devletleri Teşkilatı +" formatının oluşturulmasına yönelik girişimini desteklediklerini ifade etti. Sözlerinin devamında eğitim ve teknoloji alanında "Türk Devletleri Yapay Zekâ Merkezleri Ağı" kurulmasını teklif eden Tokayev, ayrıca "Turkic AI" adıyla ortak bir Bilgi Teknolojileri (IT) ve yapay zekâ merkezi oluşturulabileceğini söyledi.

Kırgızistan Cumhurbaşkanı Sadır Caparov, Türk Devletleri Teşkilatının jeo-ekonomik ve teknolojik bir merkez olarak kurgulanabileceğine değinerek "Bu alanda iş birliğini güçlendirme zamanıdır. Bilgi alışverişi ve teknolojik entegrasyon sayesinde modern dünyanın gereksinimlerini karşılayabiliriz. Ortak inovasyon potansiyelimiz, yeni ekonomik fırsatlar yaratacak ve bölgeyi küresel bir teknoloji merkezi haline getirecektir." değerlendirmesinde bulundu.

Özbekistan Cumhurbaşkanı Şevket Mirziyoyev zirvede gerçekleştirdiği konuşmasında Türk Devletleri Teşkilatının son yıllarda uluslararası bir yapıya dönüştüğünü belirterek, teşkilat üyesi ülkelerin toplam ekonomik büyüklüğünün 2025 itibarıyla 2,4 trilyon doları aştığını aktardı. Zirvenin yapay zekâ ve dijital kalkınma temasıyla düzenlenmesinin tesadüf olmadığını vurgulayan Mirziyoyev, Muhammed el-Harezmi, Ahmed el-Fergani, Ebu Reyhan el-Biruni ve Mirza Uluğbey gibi Türk-İslam dünyasının büyük alimlerinin matematik, astronomi ve algoritma alanındaki katkılarının bugünkü yapay zekâ teknolojilerinin temelini oluşturduğunu ifade etti.

KKTC Cumhurbaşkanı Tufan Erhürman da zirvedeki konuşmasında Türk Devletleri Teşkilatındaki birlikteliğin yalnızca diplomatik bir destek değil, aynı zamanda Kıbrıs Türk halkının yalnız olmadığını gösteren güçlü bir dayanışma mesajı olduğunu dile getirdi.

Kıbrıs Türk halkının, uzun yıllardan beri bilim, spor, kültür, ekonomi, ticaret, ulaşım ve uluslararası temaslar dahil hayatın tüm alanlarında karşı karşıya kaldığı kısıtlamaların "bir halkın bir bütün olarak temel insan haklarının sınırlandırılması" anlamına geldiğine dikkati çeken Erhürman, "Kıbrıs Türk tarafının ortaya koymuş olduğu tüm yapıcı çaba ve samimi çözüm iradesine rağmen hala izolasyona maruz bırakılması kabul edilebilir değildir. Oysa Kıbrıs Türk halkı, insan hakları, demokrasi ve hukukun üstünlüğü gibi evrensel değerleri özümsemiş bir halk olarak, adada adil ve kalıcı bir çözüme ulaşılmasına yönelik çözüm ve uzlaşı iradesini her dönemde açık bir biçimde ortaya koymuştur." dedi.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ise Türkistan Kongre Merkezi'nde, "Yapay Zekâ ve Dijital Kalkınma" temasıyla düzenlenen Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) Gayriresmî Zirvesi'nde konuştu. Cumhurbaşkanı Erdoğan sözlerine Hoca Ahmet Yesevi Hazretleri'nin şehri Türkistan'da olmanın bahtiyarlığını yaşadığını belirterek ve Kazakistan Cumhurbaşkanı Kasım Cömert Tokayev'e ev sahipliği için teşekkür ederek başladı. Türk dünyasının ayrılmaz parçası Kıbrıs Türk halkının Türkistan zirvesinde temsil edilmesinden dolayı Tufan Erhürman'ı görmekten duyduğu memnuniyeti ifade etti.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Zirvemizin 'Yapay Zekâ ve Dijital Kalkınma' temasıyla gerçekleştirilmesini bu bakımdan çok isabetli buluyorum. Geleceğe yön verme noktasında, dijitalleştirerek kalkınan Türk dünyası vizyonunu benimsememiz büyük önem taşıyor. Gaspıralı'nın 'Dilde, fikirde, işte birlik' şiarına 115 yıl sonra şimdi bizlerin, 'Dijital vizyonda birlik' ifadesini eklememizin zamanı gelmiştir. Bu vizyon nitelikli insan kaynağı, güçlü, dijital altyapılar ve veri temelli kamu idaresi anlayışı üzerine inşa edilmeli, aramızdaki dijital bağlantısallık kuvvetlendirilmelidir. Ülkelerimiz arasında ortak teknoloji projelerinin geliştirilmesi hiç şüphesiz bu vizyonu destekleyecektir. Dijital dönüşüm sürecinde geri kalmamızın bağımsızlığımızı da tehdit eden bir unsur olacağının farkındayız. Yapay zekânın bir tahakküm aracına dönüşmemesi için bu temayı doğru bir yaklaşımla fırsat zaviyesinden ele almalıyız. İnanıyorum ki cebir ve algoritmanın babası Harezmi'yi, felsefe ve mantığın piri Farabi'yi, eseriyle tıp bilimine ışık tutan İbn-i Sina'yı, astronomi biliminin önderleri Biruni, Ulubey ve Ali Kuşçu'yu yetiştiren bu münbit topraklardan yeni bilim insanları da çıkartacağız." açıklamalarında bulundu.

Türkiye ile Türk Devletleri Teşkilatı Üyesi Ülkeler Arasında İlişkiler Güçleniyor

Türkiye, Türk Devletleri Teşkilatı üyesi ülkeler: Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan ve Özbekistan ile son beş yılda serbest bölgelerden yapay zekâya kadar birçok farklı alanda karşılıklı ticaret hacmini 72,2 milyar dolar bandına çıkardı. 2021-2025 döneminde toplam 41,6 milyar dolar ihracat gerçekleştiren Türkiye, bahsi geçen ülkelerden de 30,6 milyar dolarlık alım yaptı. Bu dönemde Türkiye, üye ülkelerle yaptığı dış ticarette 10,9 milyar dolarlık fazla elde etti.

Türk Dünyası 2040 Vizyon Belgesi uyarınca Teşkilatın orta ve uzun vadeli amaçları: üye devletler arasında emtia, sermaye, hizmet, teknoloji ve insan kaynaklarının serbest dolaşımının kademeli olarak sağlanması ile Orta Koridor'un dünyanın en hızlı, güvenli ve ucuz lojistik hattı haline getirilmesine kadar farklı hedefleri kapsıyordu. Bu koşullar göz önünde bulundurulduğunda üye ülkelerin, siyasi, ekonomik, kültürel ve toplumsal olarak entegre olmuş bir bölgesel güce dönüştürülmesi önceliklendiriliyor.

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) verilerine göre ise bu yılın 9 ayında ilgili ülkelere yapılan ihracat 4,8 milyar dolar olarak kayıtlara geçti. Türkiye'nin, son 5 yılda en fazla dış satım yaptığı ülke 13,7 milyar dolarla Azerbaycan oldu. Bu dönemde Kazakistan'a 12,4 milyar dolar, Özbekistan'a 9,9 milyar dolar, Kırgızistan'a 5,6 milyar dolar ihracat gerçekleştirildi. Aynı dönemde en fazla dış alım ise 16,7 milyar dolarla Kazakistan'dan yapıldı. Azerbaycan'dan 6,2 milyar dolarlık, Özbekistan'dan 6,9 milyar dolarlık, Kırgızistan'dan 951,9 milyon dolarlık ithalat kayıtlara geçti.

Halihazırda Türkiye ve Azerbaycan arasında savunma, enerji, ulaşım, medya ve teknoloji gibi çok taraflı anlaşmalarla taahhüt edilen ortaklıklar bulunuyor. Bu kapsamda, Asya ile Avrupa'yı birbirine bağlayan Bakü-Tiflis-Kars Demir Yolu Hattı, iki ülke arasındaki ulaştırma iş birliğinin önemli unsurlarından biri olarak öne çıkıyor.

Türkiye ile Kazakistan ise tarihî bağlarını son yıllarda özellikle Orta Koridor sayesinde stratejik bir ekonomik ortaklığa dönüştürürken, karşılıklı iş birlikleri yapay zekâ, inovasyon ve uzay faaliyetlerinden madenciliğe kadar birçok alanda gelişiyor.

Kırgızistan ve Özbekistan ile ilişkiler de Orta Koridor ve uluslararası ulaşım hatları, enerji, madencilik, serbest bölgeler, dijital ticaret ve karşılıklı yatırımlar üzerinden derinleştiriliyor.

Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) 13. Zirvesi Devlet Başkanları Konseyi Toplantısı

Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) 13. Zirvesi Devlet Başkanları Konseyi Toplantısı Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın ev sahipliğinde "Türk Yüzyılı: Dilde, Fikirde, İşte Birlik" temasıyla Ankara'da düzenlendi. 30 Ekim'de gerçekleşen zirve öncesinde 29 Ekim'de Türkiye'ye gelen liderler Cumhurbaşkanı Erdoğan ve eşi Emine Erdoğan tarafından Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde ağırlandı.

Türk Devletleri Medeniyet Parkı açılışı gerçekleştirildi

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ve Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) 13. Zirvesi Devlet Başkanları Konseyi Toplantısı için Ankara'ya gelen liderler, Türk Devletleri Medeniyet Parkı açılını gerçekleştirdi.

Liderler, Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nden törenin yapıldığı Türk Devletleri Medeniyet Parkı'na Türkiye'nin yerli ve millî otomobili TOGG T10X'in özel olarak tasarlanan limuzin modelleriyle geldi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan ile Kazakistan Cumhurbaşkanı Kasım Cömert Tokayev, Türkmenistan Devlet Başkanı Serdar Berdimuhamedov, Özbekistan Cumhurbaşkanı Şevket Mirziyoyev, Kırgızistan Cumhurbaşkanı Sadır Caparov, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) Cumhurbaşkanı Tufan Erhürman, Azerbaycan Dışişleri Bakanı Ceyhun Bayramov, TDT Genel Sekreteri Kubanıçbek Ömüraliyev, parkta çam fidanı dikti.

Fidan dikiminin ardından, Millî Savunma Bakanlığı Mehteran Birliği ve Muhafız Alayı Bandosu, çeşitli marşlar seslendirdi. Marşlara geleneksel dans gösterisiyle eşlik edildi. Dans gösterisinin ardından, Türk Hava Kuvvetlerinin akrobasi timi Türk Yıldızları tören alanının üzerinden gösteri uçuşu yaptı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan ve eşi Emine Erdoğan, Kazakistan Cumhurbaşkanı Tokayev, Özbekistan Cumhurbaşkanı Mirziyoyev ve eşi Ziroat Mirziyoyeva, Kırgızistan Cumhurbaşkanı Caparov ve eşi Aygül Caparova, KKTC Cumhurbaşkanı Erhürman ve eşi Nilden Bektaş Erhürman, Türkmenistan Devlet Başkanı Berdimuhamedov, Azerbaycan Dışişleri Bakanı Bayramov, TDT Genel Sekreteri Ömüraliyev ile parkta bulunan Orhun Yazıtları örneklerinin önünde fotoğraf çektirdi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, zirveye katılan konuklara, aralarında Ayasofya, Anıtkabir, Çanakkale Şehitler Abidesi, Göbeklitepe, Selimiye Camisi, Haydarpaşa Garı, Dolmabahçe Sarayı ve Sümela Manastırı gibi kültürel mirasların minyatürlerinin bulunduğu bölümü gezdirdi.

"Atların Dansı: Diriliş Ateşi" gösterisi sergilendi

Cumhurbaşkanı Erdoğan ve konuklar, TOGG T10X'in özel olarak tasarlanan limuzin modelleriyle Malazgirt Gösteri Merkezi'ndeki kültürel programa da katıldı.

Türk Devletleri Teşkilatı liderlerinin yanı sıra TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz, MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli ve TDT Aksakallar Konseyi Başkanı Binali Yıldırım'ın da yer aldığı programda "Atların Dansı: Diriliş Ateşi" gösterisi sergilendi.

Türklerin Orta Asya'dan Anadolu'ya uzanan tarihî yolculuğunu konu alan gösteride, Türk Dünyası'nın köklü kültürel mirası, ortak tarihi ve gelenekleri sahneye taşındı.

Zirve öncesi TDT Dışişleri Bakanları Konseyi Toplantısı gerçekleştirildi

Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) 13. Zirvesi kapsamında Dışişleri Bakanı Hakan Fidan'ın ev sahipliğinde Ankara'da TDT Dışişleri Bakanları Konseyi Toplantısı düzenlendi. Dışişleri Bakanı Hakan Fidan'ın toplantı marjında Azerbaycan Cumhuriyeti Dışişleri Bakanı Ceyhun Bayramov ile bir araya geldi.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ve eşi Emine Erdoğan'dan konuklara resmî akşam yemeği

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ve eşi Emine Erdoğan, 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı ve Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) Zirvesi dolayısıyla konuk devlet ve hükûmet başkanları ile heyetleri onuruna Beştepe Millet Sergi Salonu'nda resmî akşam yemeği verdi.

Programda konuşan Cumhurbaşkanı Erdoğan tüm vatandaşların 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı'nı tebrik etti, Cumhuriyet'in banisi Gazi Mustafa Kemal Atatürk başta olmak üzere Millî Mücadele'yi sevk ve idare eden tüm kadroları, şehitleri, gazileri, Meclis'in o dönemki mensuplarını rahmet ve minnetle yâd etti.

Cumhuriyet'in 103. yıl dönümünü millet olarak bu sene çok farklı idrak ettiklerini belirten Cumhurbaşkanı Erdoğan, bundan 103 sene önce "Kimsesizlerin kimsesi olma" idealiyle ilan edilen Cumhuriyet'in, millet için olduğu kadar dünyanın mazlum ve mağdur halkları için de bir umut ışığı olarak doğduğunu bildirdi. Cumhurbaşkanı Erdoğan konuşmasında, "Cumhuriyetimizin kurucu iradesi, 103 sene evvel nasıl 7 düveli diz çöktürerek bu vatanı işgalden kurtarmışsa biz de hedeflerimizle aramıza girmeye çalışanları aynı şekilde bertaraf etmekte kararlıyız." ifadesine yer verdi.

Aynı inancı, kültürü ve ülküyü paylaştıkları kardeş Türk Cumhuriyetlerinin de bağımsızlıklarının 35. yıl dönümünde önlerine çıkan çeşitli zorluklara rağmen çok büyük başarılara imza attığını gördüklerini ifade eden Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Türk dünyası olarak tam bir dayanışma içinde, karşılıklı saygı ve kardeşlik içinde geleceğimize beraber yürüyeceğimize, önümüzdeki dönemi inşallah Türk asrı yapmak için mücadele edeceğimize yürekten inanıyorum." diye konuştu.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, konuşmasını şöyle sürdürdü: "Bugün aynı zamanda 'Marifet iltifata tabidir' ilkesi gereğince Kırgızistan Cumhurbaşkanı, kıymetli kardeşim Sayın Sadır Caparov'u Türk dünyası liderleri adına bilhassa zikretmek istiyorum. Kendisi ticaretten ulaştırma ve teknolojiye birçok alanda iş birliğimizin derinleştirilmesine katkılar sağlamış, kültürel mirasımıza sahip çıkmıştır. 2024'te Bişkek'te kabul ettiğimiz Türk Dünyası Şartı ile Aile Meclisi'mizin yeni bayrağında Sadır kardeşimizin önemli katkısı olmuştur. Biz de bugün Türk dünyası liderleri olarak Aile Meclisi'mize yaptığı çok değerli katkılardan dolayı Sayın Sadır Caparov'a 'Türk Dünyası Âli Nişanı'nı tevcih etmekten büyük bir bahtiyarlık duyuyoruz. Sadır kardeşimin bu nişanı ebedi ve sarsılmaz kardeşliğimizin güçlü bir sembolü olarak inşallah her zaman gururla taşıyacağını biliyorum." Türk dünyasının ilmî ve kültürel varlığına katkı sunanlar için ihdas ettikleri Ali Şir Nevai Uluslararası Ödülü'nü de birazdan takdim edeceklerini dile getiren Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Komisyonumuz bu ödülü Kazakistan'dan Sayın Düsen Kaseinov'a tevcih etmeyi uygun buldu. Sanatçı, akademisyen ve diplomat kimliklerine sahip Sayın Kaseinov 2008-2022 yılları arasında TÜRKSOY Genel Sekreterliği'ni de başarıyla yürüttü. Kendisine Türk Devletleri Teşkilatı olarak teşekkür ediyoruz." dedi.

Cumhuriyet Bayramı heyecanlarını paylaştıkları için salondaki davetlilere teşekkür eden Cumhurbaşkanı Erdoğan, konuşmasını "29 Ekim Cumhuriyet Bayramı'nız kutlu olsun. Türk devletlerinin birliği ve beraberliği daim olsun." diyerek sonlandırdı.

Kırgızistan Cumhurbaşkanı Caparov'a "Türk Dünyası Âli Nişanı" verildi

Cumhurbaşkanı Erdoğan, konuşmasının ardından, Kırgızistan Cumhurbaşkanı Sadır Caparov'a "Türk Dünyası Âli Nişanı"nı tevcih etti. Programda ayrıca Türk dili, kültürü, bilimi ve Türk dünyasının belleğine sunduğu üstün katkılardan dolayı 2026 yılı "Ali Şir Nevai Uluslararası Ödülü" Cumhurbaşkanı Erdoğan tarafından eski TÜRKSOY Genel Sekreteri Düsen Kaseinov'a verildi.

Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) 13. Zirvesi Devlet Başkanları Konseyi Toplantısı aile fotoğrafı çekimi ile başladı

Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) 13. Zirvesi Devlet Başkanları Konseyi Toplantısı Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın ev sahipliğinde "Türk Yüzyılı: Dilde, Fikirde, İşte Birlik" temasıyla 30 Ekim 2026 tarihinde başladı.

Konuk devlet başkanları, Beştepe Millet Sergi Salonu'na gelişinde Cumhurbaşkanı Erdoğan tarafından karşılandı. Burada çekilen aile fotoğrafında Cumhurbaşkanı Erdoğan, Kazakistan Cumhurbaşkanı Kasım Cömert Tokayev, Özbekistan Cumhurbaşkanı Şevket Mirziyoyev, Kırgızistan Cumhurbaşkanı Sadır Caparov ve Azerbaycan Dışişleri Bakanı Ceyhun Bayramov ile gözlemci ülkeler Türkmenistan Cumhurbaşkanı Serdar Berdimuhamedov ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Tufan Erhürman ile Türk Devletleri Teşkilatı Genel Sekreteri Kubanıçbek Ömüraliyev yer aldı.

Konuk devlet başkanlarının Beştepe Millet Sergi Salonu'na girişinde tarihteki 16 Türk devletini temsil eden bayraklar ve askerler ile yeniçeri kıyafetli askerler de hazır bulundu.

Aile fotoğrafı çekimi ve liderlerin zirveye özel hazırlanan panoyu imzalamasının ardından Cumhurbaşkanı Erdoğan, liderlere hitap etti. Konuşmasına katılımcıları selamlayarak başlayan Erdoğan, "Dün Cumhuriyetimizin 103'üncü yıl dönümünü sizlerin katılımıyla büyük bir gurur ve coşkuyla idrak ettik. Bugün ise kardeş Türk devletlerinin liderleri olarak müşterek geleceğimizi konuş-

mak üzere bir araya gelmiş bulunuyoruz. Öncelikle Cumhuriyet Bayramı sevincimizi paylaştığınız için her birinize ayrı ayrı teşekkür ediyorum." ifadelerini kullandı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan: Türkiye'nin dönem başkanlığında daha somut kazanımlar hedefliyoruz.

Dün açılışını yaptıkları Türk Devletleri Teşkilatı Medeniyet Parkı'na konuk devletlerin de özel hediyeleriyle aralarındaki birlikteliği daha da kökleştirdiğini belirten Erdoğan, "Dün ve bugün verdiğimiz aile fotoğrafı hem geçmişimize duyduğumuz sadakatin hem de ortak geleceğimizi birlikte inşa etme irademizin sembolü olmuştur." diye konuştu.

Zirveyi merhum İsmail Gaspıralı'dan ilhamla "Türk Yüzyılı: Dilde, Fikirde, İşte Birlik" olarak belirlediklerini anımsatan Erdoğan, şöyle devam etti: "Bize göre dilde birlik, ortak hazinemizi yaşatmak, geliştirmek ve birbirimizi aracısız anlayabilmektir. Fikirde birlik, ortak hedefler etrafında kenetlenmek ve müşterek bir strateji geliştirebilmektir. İşte birlik ise sözümüzü eyleme, irademizi esere, kararlarımızı neticeye dönüştürebilmektir. Bu anlayışla Türkiye olarak Teşkilatımızın dönem başkanlığını bugün Azerbaycan'dan devralıyoruz. Azerbaycanlı kardeşlerimize dönem başkanlıkları boyunca gösterdikleri çabalar dolayısıyla Teşkilatımız adına tebriklerimi iletiyorum." dedi.

Türkiye'nin dönem başkanlığında daha somut kazanımlar hedeflendiğini belirten Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Kardeşlik bağlarımızı pekiştirecek şekilde ortak dilin yaygınlaştırılması spor başta olmak üzere kültürel etkinliklerin desteklenmesi, ülkelerimiz arasında seyahatlerin kolaylaştırılması gibi alanlarda ilerleme kaydedelim diyoruz. Türk dünyasının geleceğini inşa ederken aile kurumunun güçlendirilmesine ve kadınların toplumlarımızdaki rolünün desteklenmesine önem veriyoruz."dedi.

"Türk dünyasının aile fotoğrafında ayrılığa, gayrılığa, ihtilafa yer yoktur"

Aile ve Kadın Konseyi Yüksek Onur Kurulu'nun ilk toplantısının eşi Emine Erdoğan'ın himayesinde yapılmasından büyük memnuniyet duyduğunu söyleyen Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Şunu, burada altını çizerek vurgulamak isterim: Türk dünyasının aile fotoğrafında ayrılığa, gayrılığa, ihtilafa yer yoktur. Hepimiz biriz, beraberiz, ezelden ebede kadar inşallah kardeşiz. Bu noktada aile meclisimizin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ile temaslarını artıracağına inanıyorum. Bu vesileyle Türkmenistan'ın çalışmalarımıza sunduğu katkıları da takdirle karşıladığımızı vurgulamak istiyorum. Serdar kardeşimin dinamik liderliğinde Türkmenistan'ı en kısa zamanda tam üye olarak aile meclisimizde görmeyi temenni ediyoruz." şeklinde konuştu.

"Azerbaycanlı kardeşlerimizin Ermenistan ile yürüttüğü temasları destekliyorum"

"Barış ve istikrarın hâkim olduğu bir Güney Kafkasya, bölge ülkeleriyle birlikte bütün Türk dünyasına önemli fırsatlar sunacaktır." diyen Erdoğan, şu değerlendirmelerde bulundu:

"Azerbaycanlı kardeşlerimizin Ermenistan ile yürüttüğü temasları destekliyor, kalıcı barış için elimizden gelen katkıyı sunmaya devam edeceğimizi ifade ediyorum. Bölgemizde yaşanan ihtilafların hiçbir tarafa kazanç getirmediği gibi küresel ekonomi, ticaret ve enerji piyasaları üzerinde ağır sonuçları olmaktadır. İran ile son dönemde tekrar artan tansiyonun silahlar yerine diplomasiye tahvil edilmesi temennimizdir. Kanayan yaramız olan Filistin meselesinin adil çözümü için Türk devletleri olarak daha fazla çaba göstermemiz gerektiği kanaatindeyim. Gazze'ye insani yardımların ulaştırılması ve yeniden imar çalışmalarının bir an evvel başlatılması için gerekli katkıyı sağlamalıyız. 1967 sınırları temelinde ve başkenti Doğu Kudüs olan bağımsız ve egemen Filistin Devleti'nin hayata geçirilmesine destek vermeyi sürdürmeliyiz. Mazimiz gibi istikbalimiz, sıkıntılarımız gibi başarılarımızla ortaktır. Her bir üyemizin milli hassasiyetlerini gözeterek kazan kazan anlayışıyla ortak çıkarlarımızı büyütmeye gayret etmeliyiz. Ben inanıyorum ki Türk dünyasını doğudan batıya uzanan güçlü bir ticaret, ulaştırma ve enerji merkezine dönüştürmek bizlerin elindedir. Trans-Hazar-Doğu-Batı Orta Koridoru, yarının ticaretine yön verecek stratejik bir hattır."

“Ülkelerimizin pazarlarını tek bir çatı altında buluşturabiliriz”

Cumhurbaşkanı Erdoğan, siber güvenliğin kara, hava ve deniz güvenliği kadar hayati olduğunu vurguladı. Siber güvenlik ve siber iş birliği mutabakatının en kısa sürede imzalanarak hayata geçirilmesini beklediklerini vurgulayan Cumhurbaşkanı Erdoğan, şunları kaydetti:

“Uzay alanında ortak uydu projemizin hızlandırılması önceliklerimiz arasında olmayı sürdürüyor. Ortak bir dijital ticaret platformu üzerinden ülkelerimizin pazarlarını tek bir çatı altında buluşturabiliriz. Oğuz, Kıpçak ve Karluk dil gruplarını kapsayacak büyük Türk dili modelinin geliştirilmesine yönelik çalışmalara bütün üye ülkelerimizin katkı sunmasını bekliyoruz. Dönem başkanlığımızda yapay zekî ve dijital kalkınma eylem planını sonuç odaklı ve mükerrerlikten uzak bir anlayışla ilerleteceğiz. 2027-2031 stratejisiyle Stratejik Ortaklık Ebedi Dostluk Anlaşması’nın nihayetlendirilmesini çok önemli buluyorum. Biliyorsunuz 11-12 Kasım tarihlerinde COP31 Liderler Zirvesi’ne Antalya’da ev sahipliği yapacağız. Siz değerli kardeşlerimin katılımını beklediğimi tekrar ifade etmek isterim.”

Görev süresi sona eren TDT Genel Sekreteri Kubanıçbek Ömüraliyev’e 2022’den bu yana Teşkilata sunduğu hizmetler için teşekkür eden Erdoğan, yeni Genel Sekreter Mirvahid Azimov’a da başarılar diledi.

Erdoğan, “Bugün devraldığımız dönem başkanlığını ağır bir sorumluluk ve kıymetli bir emanet olarak görüyoruz. İnşallah bu emanete hakkıyla sahip çıkmanın gayretinde olacağız.” diye konuştu.

Cumhurbaşkanı Erdoğan: ‘Dilde, Fikirde, İşte Birlik’ şiarımız rehberliğinde somut adımları belirledik

Zirvenin açış konuşmasının ardından konuk devlet başkanları ve yetkililere söz veren Cumhurbaşkanı Erdoğan, konuşmalar sonrasında zirvenin tamamlandığını belirterek, “Bugün kabul ettiğimiz Ankara Bildirisi ve aldığımız kararlarla, ‘Dilde, Fikirde, İşte Birlik’ şiarımız rehberliğinde somut adımları belirledik. Kıymetli katkılarınız, yapıcı yaklaşımlarınız ve sergilediğiniz kardeşlik ruhu için her birinize teşekkür ediyorum.” diye konuştu.

Erdoğan, konuşmasında Dede Korkut’un “Kara dağların yıkılmasın, gölgelice büyük ağacın kesilmesin, taşkın akan görklü suyun kurumasın, koşar iken ak-boz atın sendelemesin, vuruştuğunda kara çelik öz kılıcın çentilmesin, ak sakallı babanın yeri cennet olsun, ak bürçekli ananın yeri cennet olsun, ahir sonu arı imandan ayırmasın, Kadir Mevlam seni namerde muhtaç eylemesin.” duasına yer verdi.

Katılımcılara teşekkür eden Erdoğan, “Rabbim, Türk devletleri olarak dayanışmamızı daim eylesin. Zirvemizin ve aldığımız kararların Türk dünyası için hayırlara vesile olmasını diliyor, sizleri Allah’a emanet ediyorum.” dedi.

Kazakistan Cumhurbaşkanı Tokayev: Türkiye dünyanın en önemli ülkelerinden biri haline geldi

29 Ekim Cumhuriyet Bayramı’nı kutlayarak Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ı ve Türk halkını tebrik eden Kazakistan Cumhurbaşkanı Kasım Cömert Tokayev, “100 yıldan fazla bir süre içerisinde Türkiye dünyanın en önemli ülkelerinden birisi haline geldi. İnanılmaz bir uluslararası prestije sahip bir ülke. Sayın Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın güçlü politikaları sayesinde, kardeş Türkiye’nin sosyoekonomik potansiyeli de anlamlı derecede arttı. Türkiye küresel anlamda çok güçlü bir pozisyona, bölgesel ve küresel güce sahip bir ülke.” ifadelerini kullandı.

Türk dünyası vizyonu 2040 programını uygulamanın çok önemli olduğunu, bu noktada hemen Türk Devletleri Teşkilatı 2027-2031 stratejisinin kabul edilmesi gerektiğini belirten Tokayev, ulaştırma ve lojistik alanındaki iş birliğinin öncelikleri arasında bulunduğunu, Trans-Hazar Uluslararası Taşıma Güzergahı’nın Türk dünyasında bağlantısallığın geliştirilmesi açısından önemli olduğunu ifade etti. Kazakistan’ın transit potansiyelini artırmaya yönelik özel program uyguladığını aktaran Tokayev, lojistik altyapısı ile Orta Koridor üzerindeki deniz limanlarının modernizasyonunun ülkesinin öncelikleri arasında yer aldığını söyledi.

TÜRKİYE
TÜRKİYE

TÜRKMENİSTAN

AZERBAYCAN

Dijitalleşme ve yapay zekânın yeni zorlukları ortaya çıkardığını belirten Tokayev, Kazakistan'ın dijital ülke olmayı hedeflediğini, bu kapsamda büyük yatırımlar yaptığını, Astana'da Yapay Zekâ Merkezinin kurulduğunu ve yapay zekâ alanında uzman yetiştirmek amacıyla Kazak Yapay Zekâ Araştırma Üniversitesinin açıldığını anlattı. Kazakistan Cumhurbaşkanı Tokayev, bu deneyimleri kardeş ülkelerle paylaşmaya hazır olduklarını vurguladı.

Tokayev, Trans-Hazar fiber optik iletişim hattının Kazakistan ile Azerbaycan arasında açıldığını belirterek, diğer Türk devletlerinin de projeye katılabileceğini söyledi. Siber Güvenlik Konseyinin kurulmasına yönelik çalışmaların hızlandırılmasını tavsiye eden Tokayev, bunun dijital alandaki iş birliğini güçlendireceğini ifade etti.

Kırgızistan Cumhurbaşkanı Caparov: Türkiye uluslararası arenadaki itibarını artırıyor

Kırgızistan Cumhurbaşkanı Sadır Caparov, Türkiye'nin Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde siyasi, ekonomik, askerî, teknolojik başarılarıyla uluslararası arenadaki itibarını artırdığını söyledi.

Zirvenin temasına işaret eden Caparov, "Bu yalnızca zirvenin bir teması değil, tarihimizin derin kökleriyle geleceğe yönelik vizyonumuzu birbirine bağlayan ortak bir anlayıştır." dedi.

Caparov, yaşanan jeopolitik ve ekonomik değişimlerin TDT ülkelerinin ortak hareket etmesini gerekli kıldığını vurgulayarak, "Bu koşullarda Türk Devletleri Teşkilatının önemi giderek artmaktadır. Ülkelerimizin coğrafi konumları, ekonomik imkanları ve doğal kaynakları, iş birliğinin genişletilmesi için uygun koşullar oluşturmaktadır. Kırgız Cumhuriyeti somut sonuçlara dayalı bir iş birliğinden yanadır." ifadelerini kullandı.

Karşılıklı ticaretin daha da artırılması potansiyelinden bahsederek, ortak yatırım projelerinin hayata geçirilmesi ve üretim zincirlerinin oluşturulmasını desteklediklerini bildiren Caparov, Kırgızistan'da kurulan Özel Finansal Yatırım Bölgesi "Tamçı"nın önemini vurguladı. Caparov, "Kardeş ülkelerimizin iş dünyası temsilcilerini Tamçı bölgesinin potansiyelinden yararlanmaya davet ediyorum." dedi.

Caparov, ulaştırma ve lojistik alanındaki iş birliğinin genişletilmesi gerektiğini söyleyerek, "Bu amaçla sınır işlemlerinin kolaylaştırılması ve yük taşımacılığının hızlandırılması için 2026 yılında Bişkek'te imzalanan Elektronik Uluslararası Mal Taşıma İrsaliyesi'nin uygulanmasına ilişkin mutabakat zaptı hayata geçirilmelidir." diye konuştu. "Türk devletlerinin transit potansiyelinin artırılması bakımından Çin-Kırgızistan-Özbekistan demir yolunun Hazar Denizi üzerinden Orta Koridor'a bağlanması büyük bir önem taşımaktadır." diyen Caparov, Kırgız hava yolu şirketlerinin Avrupa Birliği Hava Güvenliği listesinden çıkarılmasının ülkeler arasında yeni fırsatlar oluşturacağını söyledi.

Caparov, Kırgızistan'ın önemli hidroelektrik enerji potansiyeline ve yenilenebilir enerji kaynaklarının geliştirilmesi için geniş imkânlara sahip olduğunun altını çizerek, ülkenin hidroelektrik enerji potansiyelinin yalnızca yüzde 15'inin kullanıldığına işaret etti. Bu alandaki başarılı iş birliğinin örneklerinden biri olarak Türk şirketi İhlas Holding'in katılımıyla hayata geçirilmekte olan Kazarman HES Kaskadı projesine dikkati çeken Caparov, enerji alanındaki karşılıklı yarara dayalı iş birliğini geliştirmek için yatırımcılara çağrıda bulundu.

KKTC Cumhurbaşkanı Erhürman: Türkiye ile yakın istişare ve iş birliği içinde Ada'da adil ve kalıcı çözüm için çalışmaya devam edeceğiz

KKTC Cumhurbaşkanı Tufan Erhürman KKTC'nin bütün çabalarının temelinde, Ada'da ve bölgede "barış, istikrar ve iş birliğinin güçlendirilmesinin" olduğunu söyleyerek, Kıbrıs Türk halkının dünyayla bütünleşmesi ile Kıbrıs'ta çözüm arayışlarının birbirlerini güçlendiren süreçler olduğunu vurguladı.

"Türkiye ile yakın istişare ve iş birliği içinde Ada'da adil ve kalıcı çözüm için çalışmaya devam edeceğiz." diyen Erhürman, Doğu Akdeniz'in gerilimlerin ve dışlayıcı politikaların değil karşılıklı saygının, kapsayıcı iş birliğinin ve ortak refahın hâkim olduğu bir bölgeye dönüşmesini istediklerini belirtti.

Birliğin gerçek gücünün, ortak geçmişten alınan ilhamın ortak geleceği inşa edecek somut adımlara dönüştürülmesiyle ortaya çıkacağına dikkat çeken Erhürman, "Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti olarak, 2022 yılında Semerkant Zirvesi'nde gözlemci üye statüsüyle katıldığımız Türk Devletleri Teşkilatının çalışmalarına bu anlayışla katkı koymayı ve kardeş ülkelerle ilişkilerimizi her alanda geliştirmeyi arzuluyoruz." ifadelerini kullandı.

Erhürman, Kıbrıs Türk halkının uzun yıllardır uluslararası toplumla doğrudan temasını, ekonomik ve sosyal girişimini ve dünyanın geri kalanıyla bütünleşmesini sınırlandıran haksız izolasyonla karşı karşıya olduğunu dile getirdi. Bir halkın kültür, sanat, spor, bilim, eğitim ve ekonomi alanlarında uluslararası toplumla ilişki kurabilmesinin siyasi anlaşmazlıkların ötesinde değerlendirilmesi gereken temel insan hakları sorunları olduğuna dikkat çekti.

Erhürman, zirvenin temasındaki "işte birlik" anlayışının Kıbrıs Türk halkı açısından özel önem taşıdığını vurgulayarak, "Ortak dayanışma fikrini daha fazla somut iş birliğine dönüştürmeliyiz." dedi.

"Bu bağlamda Türk dünyası ile Doğu Akdeniz arasında ekonomik, bilimsel ve kültürel bir köprü olma hedefi ile hareket etmeye hazırız. Bütün çabalarımızın temelinde Kıbrıs Adası'nda ve bölgemizde barış, istikrar ve iş birliğinin güçlendirilmesi bulunmaktadır." diyen Erhürman, Türk dünyasının geleceğini şekillendirirken ortak değerleri korumak kadar bunları gelecek nesiller için somut kazanımlara dönüştürmenin de herkesin sorumluluğu olduğunu sözlerine ekledi.

Özbekistan Cumhurbaşkanı Mirziyoyev: Bütün gücümüzü Türk dayanışması için seferber etmeye hazırız

Özbekistan Cumhurbaşkanı Şevket Mirziyoyev, TDT'yi karşılıklı güvene ve uygulamaya dayalı bir ortaklık platformu olarak gördüklerini aktararak, "Stratejik hedeflerimiz etrafında daha da kenetlenmeli, çıkarlarımızı uluslararası alanda birlikte ilerletmeliyiz. Hepimiz bu hayırlı yolda aynı görüşteyiz ve bütün gücümüzü Türk dayanışması için seferber etmeye hazırız." ifadelerini kullandı.

Teşkilat bünyesinde güncel uluslararası ve bölgesel meseleler üzerine düzenli siyasi istişareler yapılmasının önemine işaret eden Mirziyoyev, Teşkilatın uluslararası etkinliği ve itibarının dış ortaklarla açık ve karşılıklı yarara dayalı ilişkiler geliştirebilmesine bağlı olduğunu söyledi.

Mirziyoyev, "Bu amaçla üçüncü ülkelerle Türk Devletleri Teşkilatı Plus formatındaki iş birliğine, sektörel bakanlar toplantılarından başlanmasını öneriyorum." dedi. Bu görüşmelerin ticaret, ulaştırma, yatırım ve diğer öncelikli alanlarda somut ortak projelere odaklanması gerektiğini belirten Mirziyoyev, teknolojik iş birliğinin derinleştirilmesi ve dünya pazarına birlikte çıkılmasını sağlayacak sanayi iş birliğinin geliştirilmesi gerektiğini kaydetti. Mirziyoyev, "Somut bir adım olarak Türk dünyası 100 stratejik ortak yatırım ve sanayi projesini kapsayan bir program kabul edilmesini öneriyorum. Bu projelere Türk Yatırım Fonu ve uluslararası finans kuruluşlarının kaynaklarının yönlendirilmesi özel önem taşımaktadır." diye konuştu.

Nadir ve stratejik minerallerin işlenmesi, yeşil enerji ekipmanlarının üretimi ve yüksek katma değerli ürünlerin geliştirilmesine öncelik verilmesi gerektiğini belirten Mirziyoyev, girişimcilerin hak ve çıkarlarının korunması amacıyla ticari işlerde karşılıklı hukuki yardım sağlanmasına ilişkin çok taraflı bir anlaşma hazırlanmasını önerdi.

Hukuki yardım talepleri ve belgelerin elektronik ortamda paylaşılmasına yönelik dijital platform oluşturulmasının önemine dikkat çeken Mirziyoyev, küresel tedarik zincirlerinin değiştiği mevcut ortamda Türk devletlerinin coğrafi konumu ve transit imkanlarının giderek daha büyük stratejik önem kazandığını söyledi.

Mirziyoyev, "Uluslararası yük taşımacılığı ve lojistikte ülkelerimizin katılımını genişletmek ve ekonomik kazancımızı artırmak için Orta Koridor'u ve ona bağlanan diğer ulaşım koridorlarını bütünleşik bir ekonomik sisteme dönüştürmemiz gerekmektedir." ifadelerini kullandı. Türk devletleri lojistik kompleksleri ağının kurulmasını ve bu ağın ortaklaşa yönetilmesini öneren Mirziyoyev, bunun bölgesel ulaştırma ve ticaret iş birliğini güçlendireceğini kaydetti.

Türkmenistan Devlet Başkanı Berdimuhamedov: Türk devletleri geniş ekonomik imkanlara sahip

Türkmenistan Devlet Başkanı Berdimuhamedov konuşmasında "Türk devletleri geniş ekonomik imkanlara sahip. Onların verimli kullanılması için enerji, sanayi, ham maddelerin rafine edilmesi ve ekonominin diğer sektörlerinde iş birliğini geliştirmek gereklidir." dedi.

Hazar Geçişli Orta Koridor'un kapasitesinin artırılmasının önemine işaret eden Berdimuhamedov, ülkesinin Türkmenbaşı Uluslararası Limanı'nın altyapısını yönlendirmeye hazır olduğunu belirtti.

Berdimuhamedov, tarihi ve kültürel mirasın incelenmesi, korunması, dünyada geniş bir şekilde tanıtılması konusunda ortak etkinliklerin düzenlenmesinin uygun olduğunu dile getirdi.

Turizm alanında karşılıklı mübadelenin geliştirilmesi ve ülkelerin uluslararası düzeyde tanıtılması için ortak çabaları, girişimleri desteklediklerini ifade eden Berdimuhamedov, "Ülkelerimizin tarihi yerleri, doğal güzellikleri ve ulusal gelenekleri uluslararası turizmi geliştirmede büyük öneme sahip." dedi.

Berdimuhamedov, uluslararası barışın ve güvenliğin güçlendirilmesi, uluslararası hukukun genel kabul gören kurallarına saygı duyulması ve çok yönlü iş birliğinin geliştirilmesinin TDT'nin önemli görevleri arasında olduğunu vurgulayarak, "Bu bağlamda Türk Devletleri Teşkilatı ile Birleşmiş Milletler arasındaki iş birliğinin genişletilmesi ayrı bir öneme sahip. Bu durum, istikrarlı kalkınma amaçlarına ulaşmaya, uluslararası düzeyde güveni güçlendirmeye, ekonomik münasebetleri genişletmeye, insani ve çevre sorunlarının çözüme kavuşmasına katkı sağlar." değerlendirmesinde bulundu.

Azerbaycan Dışişleri Bakanı Bayramov: Orta Koridor'un geliştirilmesi ülkelerimizin ekonomik imkânlarını artıracaktır

Azerbaycan Dışişleri Bakanı Ceyhun Bayramov, askerî çatışmaların, yeni güvenlik tehditlerinin ve uluslararası hukuk ilkelerinin ihlal edilmesinin devletler açısından ciddi sınamalar oluşturduğunu belirterek, "Böyle bir ortamda Azerbaycan, istikrar ve güvenlik alanı olmayı sürdürmektedir. Ülkemiz yalnızca kendi güvenliğini sağlamakla kalmamakta, daha geniş bir bölgede barışın ve istikrarın güçlendirilmesinde de istikrar sağlayıcı bir rol oynamaktadır." ifadelerini kullandı.

Bayramov, Azerbaycan'ın dönem başkanlığında TDT kapsamında düzenlenen etkinliklerden de bahsederek, şunları kaydetti:

"Türk devletlerinin coğrafi konumu, ekonomik potansiyeli ve enerji kaynakları, uluslararası ulaşım, ticaret ve enerji güvenliğindeki rolümüzü daha da artırmak için geniş imkânlar sunmaktadır. Azerbaycan, bu doğrultuda yürütülen bölgesel projelerin aktif katılımcısıdır. Orta Koridor'un geliştirilmesi, Zengezur Koridoru'nun hayata geçirilmesi ve ülkelerimiz arasındaki ulaşım bağlantılarının genişletilmesi, ülkelerimizin ekonomik imkânlarını artıracaktır. Temel amacımız, bu imkânlardan yalnızca transit taşımacılık için değil, karşılıklı ticaretin, sanayi iş birliğinin ve yatırımların geliştirilmesi için de yararlanmaktır."

TDT üyesi ülkelerin enerji, dijital bağlantılar ve yeni teknolojiler alanındaki iş birliklerinin de yeni boyut kazandığını söyleyen Bayramov, "Geleneksel enerji kaynaklarının güvenilir tedarikçisi olan Azerbaycan, aynı zamanda Orta Asya ile Avrupa arasında yeşil enerji ve dijital bağlantıların oluşturulmasında önemli rol oynamaktadır." dedi.

Bayramov, TDT+ formatının üçüncü ülkeler ve uluslararası kuruluşlarla iş birliklerinin genişletilmesi için yeni imkânlar sunduğunu, TDT'nin Birleşmiş Milletler Genel Kurulu nezdinde gözlemci statüsü elde etmesine yönelik ortak çabaların sürdürülmesi gerektiğini vurguladı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan TDT Zirvesi sonrası ikili görüşmeler gerçekleştirdi

Cumhurbaşkanı Erdoğan Türk Devletleri Teşkilatı Devlet Başkanları Konseyi 13. Zirvesi sonrası ikili görüşmeler gerçekleştirdi.

Bu kapsamda Cumhurbaşkanı Erdoğan, Türkmenistan Devlet Başkanı Serdar Berdimuhammedov görüşmesinde, Türkiye ile Türkmenistan arasındaki ikili ilişkilere ticaret, yatırım, enerji ve savunma sanayisi başta olmak üzere her alanda ivme kazandıracak adımlar atmanın önemli olduğunu ifade etti. Erdoğan, Türkmenistan'ın Türk dünyasına katkılarının takdire şayan olduğunu, Türk Devletleri Teşkilatı çatısı altında da iş birliğini kuvvetlendirmeyi arzu ettiklerini belirtti.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Kırgızistan Cumhurbaşkanı Caparov ile görüşmesinde, Türkiye ile Kırgızistan'ın ticaret ve yatırımlar alanındaki potansiyelini harekete geçirecek adımlar atmanın gerekliliğini belirtirken, savunma sanayisi ve enerji gibi alanlarda iş birliğini ileriye taşımanın önemine işaret etti. Erdoğan, TDT'nin yeni dönemde güçlü adımlar atacağına inandığını, Türkiye ile Kırgızistan'ın Birleşmiş Milletler başta olmak üzere uluslararası platformlarda dayanışmasını kuvvetlendirmesinin iki ülkeye de fayda sağlayacağını vurguladı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan ile KKTC Cumhurbaşkanı Erhürman görüşmesinde liderler, Türkiye ile KKTC arasındaki ikili ilişkileri ve bölgesel konuları ele aldı. Cumhurbaşkanı Erdoğan, KKTC'nin Türk Devletleri Teşkilatında temsil edilmesinden memnuniyet duyduğunu ifade etti. Erdoğan, Kıbrıs Türklerinin hak ve menfaatlerinin korunmadığı hiçbir sürecin Kıbrıs'ta kalıcı çözümün anahtarı olamayacağını, Türkiye'nin her zaman KKTC'nin yanında olmaya devam edeceğini belirtti.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ayrıca Azerbaycan Dışişleri Bakanı Ceyhun Bayramov'u Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde kabul etti.

TDT Devlet Başkanları Konseyi 13. Zirvesi'nin ardından "Ankara Bildirisi" imzalandı

Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) Devlet Başkanları Konseyi 13. Zirvesi'nin ardından yayımlanan Ankara Bildirisi'nde, TDT'nin Türk dünyasının ortak vizyonunu ortaya koyan, bölgesel ve uluslararası barış, istikrar ve refaha katkı sağlayan, "giderek daha etkili ve nüfuzlu bir platform" olarak güçlendirilmesine yönelik kararlılık vurgulandı.

Bildiride, Türk dünyasında giderek güçlenen dayanışmanın kalıcı stratejik iş birliğine dönüştürülmesi ve gelecek yüzyılın daha büyük birlik ve refah çağı haline getirilmesine yönelik ortak iradenin teyit edildiği belirtildi.

Uluslararası iş birliğine güvenin azaldığı bir dönemde Türk dünyasının birlik, dayanışma ve ortak direncinin stratejik öneminin arttığına işaret edilen bildiride, daha dayanıklı, birbirine bağlı ve küresel ölçekte etkili bir Türk dünyası inşa etme kararlılığı yinelendi.

TDT'yi Türk dünyasının ortak vizyonunu ortaya koyan, bölgesel ve uluslararası barış, istikrar ve refaha yapıcı bir şekilde katkıda bulunan, giderek daha etkili ve nüfuzlu bir platform olarak daha da güçlendirme konusundaki kararlılığın vurgulandığı bildiride, Macaristan, Türkmenistan ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin Türk dünyasının ayrılmaz bir parçası olarak, gözlemci sıfatıyla TDT çalışmalarına yaptıkları değerli katkılar takdir edildi.

- **Siyasi koordinasyon ve ortak dış politika vurgusu**

Bildiride, "Türk Dünyası 2040 Vizyonu"nun bir sonraki aşaması olarak TDT 2027-2031 Stratejisi'nin sonuçlandırılmasının teşvik edildiği, "Türk Devletleri Arasında Stratejik Ortaklık, Ebedi Dostluk ve Kardeşlik Antlaşması" taslağında kaydedilen ilerlemenin memnuniyetle karşılandığı belirtildi.

Üye devletler arasında uluslararası kuruluşlardaki adaylıklara karşılıklı destek verilmesi, ortak karar ve girişimlerde eş güdümün güçlendirilmesi çağrısında bulunulan bildiride, Aksakallılar Konseyinin düzenli toplantılarının desteklendiği ve UNESCO nezdinde Türk Devletleri Grubu'nun kurulmasının memnuniyetle karşılandığı aktarıldı.

Bildiride, ortak ilgi alanına giren bölgesel ve küresel gelişmeler karşısında zamanında istişarede bulunulmasını, daha yakın eş güdüm sağlanmasını ve ortak hareket edilmesini teminen, üye devletlerin dışişleri bakanları arasındaki sık temasların sürdürülmesi çağrısında bulunuldu.

- **KKTC, Gazze, Suriye ve Afganistan mesajları**

Bildiride, Kıbrıs meselesinin Ada'daki mevcut gerçekler temelinde "müzakere edilmiş, karşılıklı olarak kabul edilebilir ve sürdürülebilir bir çözüme" ulaştırılması gerektiği ihtiyacı vurgulanarak, "Türk dünyasının ayrılmaz bir parçası olan" Kıbrıs Türk halkının özden gelen eşit haklarını güvence altına alma çabalarına destek verildiği belirtildi.

Gazze'deki ağır insani durumun ele alınması, güvenlik ve istikrarın sağlanması ile yeniden toparlanma yolunun açılması amacıyla Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin 2803 (2025) sayılı kararının ve Gazze İhtilafını Sona Erdirmek için Kapsamlı Planı'nın tam uygulanması gerekliliğine işaret edilen bildiride, "İsrail-Filistin çatışmasına adil ve kalıcı bir çözüm bulunması ve ilgili BM kararları uyarınca iki devletli çözümün hayata geçirilmesi ihtiyacının" altı çizildi.

Bildiride, Suriye'nin toprak bütünlüğü ve birliğine, ülkenin güvenliği, istikrarı ve yeniden inşasına desteğin yeniden teyit edildiği, Afganistan'da barış, istikrar ve sürdürülebilir kalkınmaya katkı sağlanması amacıyla TDT Afganistan Çalışma Grubu dahil ortak çabaların kararlılıkla sürdürüleceği ifade edildi.

- **Güvenlik ve savunma iş birliği**

Bildiride, TDT Üye Devletleri Güvenlik Konseyi Sekreterleri ile Savunma Sanayisi Kurumları Başkanları toplantılarının sonuçlarının memnuniyetle karşılandığı aktarılarak, ilgili makamlar, karşılıklı çıkar alanına giren bölgesel ve uluslararası meseleler hakkında düzenli siyasi ve güvenlik istişareleri düzenlemeye devam etmeye çağrıldı.

Öte yandan bildiride, savunma sanayi alanında çok taraflı iş birliğinin geliştirilmesine yönelik iradenin yeniden teyit edildiği aktarıldı.

Bilgi ve deneyim paylaşımını teşvik etmek, nitelikli personel yetiştirmek, savunma sanayisi sektöründe teorik ve pratik uzmanlığı geliştirmek ve teknolojik gelişmelere ayak uydurmak amacıyla Türkiye'nin ev sahipliğinde bir TDT Savunma Sanayisi Koleji programı kurulması imkânının araştırılmasının teşvik edildiği bildiride, terörizm, aşırıcılık, ayrılıkçılık, organize suçlar, uyuşturucu kaçakçılığı, silah kaçakçılığı ve siber suçlarla mücadelede iş birliği ve eş güdümün sürdürülmesi kararlılığı vurgulandı.

Bildiride ayrıca, "TDT Üye Devletleri ve Gözlemcileri Arasında Suçla Mücadele Konseyi Kurulmasına İlişkin Anlaşma"nın imzalanmasının teşvik edildiği, siber güvenlik alanındaki mutabakat zaptının imzalanmasının hızlandırılması ve TDT Siber Güvenlik Konseyinin kurulmasına ilişkin istişarelerin hızlandırılması çağrısı yapıldığı ifade edildi.

Irkçılık, ayrımcılık, yabancı düşmanlığı, İslam karşıtlığı, nefret söylemi ve dezenformasyonla mücadelede iş birliği taahhüdünün de yinelendiği bildiride, uluslararası biyolojik güvenliğin güçlendirilmesi amacıyla Biyolojik Silahlar Sözleşmesi temelinde bir Uluslararası Biyolojik Güvenlik Ajansı kurulması ihtimalinin değerlendirildiği kaydedildi.

- **Ekonomik ve sektörel iş birliği**

Bildiride, bölge içi ticaretin artışından duyulan memnuniyet ifade edilerek, ekonomik bütünleşmeyi derinleştirmeyi amaçlayan "Sürdürülebilir Kalkınma için Hizmetler ve Yatırımların Kolaylaştırılması Anlaşması" taslağına yönelik müzakerelerin sürdürülmesi teşvik edilerek, bu kapsamda gümrük süreçlerinin optimize edilmesi, teknik engellerin kaldırılması ve ticaret maliyetlerinin düşürülmesinde TDT Ticaretin Kolaylaştırılması Komitesinin kritik rolüne dikkat çekildi.

Ekonomi, rekabet, vergi, sanayi, finansal istihbarat ve gümrük alanlarında ilgili kurum başkanlarının gerçekleştirdiği toplantıların sonuçlarının memnuniyetle karşılandığı bildiride, dijital platformların kurulmasının ve standardizasyon alanında iş birliğinin geliştirilmesinin altı çizildi.

Bildiride, sürdürülebilir dağ kalkınması ve "Bişkek+25" İkinci Küresel Dağ Zirvesi'ne yönelik beklentilerin dile getirildiği aktarılarak, tarım ve gıda ürünlerinin sevkiyatında hızlı gümrük mekanizmaları ile elektronik belge paylaşımının önemi vurgulandı.

Hazar Geçişli Uluslararası Doğu-Batı Orta Koridoru, Zengezur Koridoru, Çin-Kırgızistan-Özbekistan Demir Yolu ve Trans-Afgan Demir Yolu projelerinin bölgesel bağlantısallık ve ticaret açısından taşıdığı stratejik değere işaret edilen bildiride, "TDT Ulaşım Koridorları Stratejisi"nin hazırlanması teşvik edildi.

Bildiride, ulaştırma, dijital altyapı ve enerji alanlarında; Orta Koridor'un geliştirilmesine ilişkin iş birliği anlaşmaları, havalimanlarında özel yolcu şeritleri oluşturulması, Azerbaycan-Kazakistan fiber optik kablo hattını içeren "Dijital İpek Yolu" girişimi ve e-CMR Mutabakat Zaptı'nın hayata geçirilmesi desteklenerek, enerji güvenliğini artırmak amacıyla boru hatları, yeşil enerji koridorları, kritik mineraller, enerji verimliliği ve nükleer enerjinin barışçıl kullanımı konularında iş birliğinin derinleştirileceği belirtildi.

Uzay teknolojileri ve dijitalleşme alanlarında uzay ajansları toplantılarının takdir edildiği bildiride, 12U "TDT-SAT" Küp Uydusu'nun üretiminin tamamlanması ile "TDT Bünyesinde Uzay Sanayii Alanında İşbirliği Kapasitesinin Geliştirilmesine Yönelik İlk Çerçeve Sözleşmesi"nin imzalanması memnuniyetle karşılandı ve Kırgızistan'ın ilk ulusal uydusunu fırlatması tebrik edildi.

Bildiride, "Dijital Türk Dünyası" konsepti, TEKNOFEST, yapay zekâ yönetişimi ve fikrî mülkiyet haklarının korunmasına yönelik çalışmaların önemine değinilerek, Azerbaycan'ın COP29 Başkanlığının sonuçlarının memnuniyetle karşılandığı kaydedildi.

Çevre, iklim değişikliği ve şehircilik konularında Türkiye'nin COP31 ev sahipliği ve belirlenen önceliklerin desteklendiği bildiride, BM'de ilan edilen "Gezegeni Yeşillendirme Uluslararası Günü" ve TDT ile İslam Gıda Güvenliği Teşkilatı ortaklığı memnuniyetle karşılandı.

Bildiride, sürdürülebilir şehircilik, uygun fiyatlı konutlar ve Azerbaycan'daki 13. Dünya Kent Forumu kapsamında imzalanan Kentsel ve Mekânsal Planlama Mutabakat Zaptı'nın pratik adımlarla uygulanması teşvik edildi.

Kültür turizmi, sosyal koruma ve hukuki iş birliği alanlarında; Ortak Müze Kart projesi, "Tabarruk Ziyorat" turizm rotaları ve Ankara ile Taşkent'in Türk Dünyası Turizm Başkenti ilan edilmelerinin desteklendiği bildiride, çalışma, istihdam, göç yönetimi, sağlık turizmi, adli bilimler ağı, yargı etiği, yüksek mahkemeler ve başsavcılıklar gibi alanlarda imzalanan mutabakat zaptları ile kurulan iş birliği mekanizmaları takdirle karşılandı.

Bildiride, TDT çerçevesinde Kızılay ve Kızılhaç Dernekleri arasında Türk Devletleri Kızılay ve Kızılhaç Ağı tarafından yürütülen bölgesel insani iş birliği faaliyetlerine de değinildi.

◆ **Halklar arası iş birliği**

Bildiride, kadının güçlendirilmesine destek verilmesi, aile kurumunun güçlendirilmesi, geleneksel aile ve kültür değerlerinin genç nesiller arasında teşvik edilmesi ile kültürel mirasın korunması ve aktarılmasında yaşlı nesillerin rolünün takdir edilmesinin önemi vurgulanırken, sağlıklı ve dinamik bir nüfusun toplumların kalkınması ve sürdürülebilirliği için temel öneme sahip olduğunun kabul edildiği ve bu amaçla aile ve nüfus politikaları alanında üye devletler arasında iş birliğinin teşvik edildiği kaydedildi.

Aile ve kadın konularındaki iş birliğinin artırılmasını sağlamak amacıyla gönüllülük esasına dayalı olarak, devlet başkanlarının eşlerinden ve TDT Üye Devletlerinin Başkanları tarafından belirlenen temsilcilerden oluşan Yüksek Onur Konseyinin kurulmasına yönelik görüşmelerin teşvik edildiği belirtilen bildiride, TDT Ankara Zirvesi çerçevesinde Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın eşi Emine Erdoğan'ın ev sahipliğinde gerçekleştirilen açılış toplantısının memnuniyetle karşılandığı ve müteakip toplantıların gelecekteki TDT zirvelerinin marjında düzenlenmeye devam edilmesinin desteklendiği aktarıldı.

Bildiride, Türk devletleri ile küresel topluluklar arasındaki kültürel, dilsel ve sosyal ilişkilerin güçlendirilmesinin önemi yeniden teyit edilirken, TDT'nin Diaspora İşlerinden Sorumlu Bakanları ile Kurum Başkanları, "Türk Dili Konuşan Diasporalar Ortak Faaliyet Stratejisi", yıllık "Türk Diaspora Ortak Eylem Planları" ve "Türk Dünyası 2040 Vizyonu" doğrultusunda iş birliği ve eş güdümlerini artırmaya çağrıldı.

Türk devletleri ve diasporaları arasındaki bağların güçlendirilmesine katkı sağlayan, Türkiye Bursları Programı çerçevesindeki "TDT Diaspora Ortak Burs Programları"nın hayata geçirilmesinin takdirle karşılandığı bildiride, 8 Haziran'da Türkistan'da düzenlenen TDT 9. Eğitim Bakanları Toplantısı'nın sonuçları memnuniyetle karşılandı.

Bildiride, üye devletlerin vatandaşı olan futbolcuların "yabancı olmayan futbolcu" statüsünde karşılıklı olarak muamele edilmesi ve üye devletlerin millî takımları arasında çeşitli düzeylerde bir "Türk Kupası" turnuvası düzenlenmesi yönündeki istişareler memnuniyetle karşılanırken, bu girişimlerin somutlaştırılması için daha fazla çaba gösterilmesinin teşvik edildiği belirtildi.

Stratejik iletişim, dezenformasyonla mücadele ve medya sektöründe yeni ortaya çıkan teknolojilerin kullanımı alanlarında iş birliğinin daha da güçlendirilmesinin öneminin vurgulandığı bildiride, 16 Ekim'de Astana'da düzenlenen TDT Medya ve Enformasyondan Sorumlu Bakanlar ve Üst Düzey Yetkililer 8. Toplantısı'nın sonuçlarının da memnuniyetle karşılandığı ifade edildi.

◆ **Ortak Türk alfabesi**

Bildiride, TÜRKSOY'un 2026'yı "Ziya Gökalp'i Anma Yılı" ilan etmesinin takdir edildiği ve Gökalp'in entelektüel mirası ile Türk kültürü ve düşüncesine katkılarını onurlandırmak amacıyla yıl boyunca düzenlenen anma faaliyetlerinin memnuniyetle karşılandığı bildirildi.

Bilge Tonyukuk Anıtı'nın korunmasına yönelik özverili çalışmalarından ötürü Türkiye'nin takdir edildiği bildiride, Türk dünyası genelinde yürütülen son arkeolojik kazılardan memnuniyet duyulduğu açıklandı.

Bildiride, Aktau'nun 2025 Türk Dünyası Kültür Başkentliği takdir edilirken, Andican'ın 2026 Türk Dünyası Kültür Başkenti olarak ilan edilmesi memnuniyetle karşılandı.

Bakü'de düzenlenen TDT Müslüman Dinî Kurul Başkanları Konseyi 7. Toplantısı'nın sonuçlarının memnuniyetle karşılandığı bildiride, TDT Fetva Komitesi çerçevesinde kabul edilen tavsiyelerin ve ortak fetvaların dikkate alındığı aktarıldı.

Ortak Türk alfabesinin yaygınlaştırılması, bu alfabenin kullanımına ilişkin önerilen kılavuz ilkelerinin benimsenmesi ve bu alfabeyle yazılmış edebi ve bilimsel eserlerin yayımlanması konusunda Türk Akademisinin gösterdiği çabaların takdir edildiği bildiride, Türk Ticaret ve Sanayi Odaları Birliğinin Türk devletleri arasında ekonomik iş birliğini, ticareti, yatırımı ve işletmeler arası ilişkileri güçlendirmek amacıyla tüm Türk Devletleri Ulusal Ticaret Odalarını bir araya getiren önemli bir mekanizma olarak tanındığı kaydedildi.

◆ **Diğer kurumlarla iş birliği**

Bildiride, üçüncü ülkelerin ve uluslararası kuruluşların TDT ile kurumsal iş birliği kurmaya yönelik artan ilgisinden memnuniyet duyulduğuna işaret edilirken, üye devletlerin ilgili makamları, TDT'nin BM Genel Kurulu ve İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT) nezdinde gözlemci statüsü elde etmesine yönelik ortak çabaları hızlandırmaya çağrıldı.

Sekretaryaya, uluslararası ve bölgesel kuruluşlarla kurumsal ilişkilerin geliştirilmesine yönelik çabalarını hızlandırması talimatının verildiği aktarılan bildiride, "TDT+" formatı aracılığıyla ilgili harici taraflarla iş birliğini geliştirmeye özel önem atfedildiği bildirildi.

Bildiride, Sekretaryanın büyüyen görevlerini etkin bir şekilde yerine getirebilmesi için kapasitesinin daha da güçlendirilmesinin desteklendiği ve bir sonraki Genel Sekreter Mirvahid Azimov'a başarı dilekleri iletildi.

TDT 14. Zirvesi'nin 2027'de Özbekistan'da gerçekleştirilmesine karar verildiği bilgisi paylaşılan bildiride, Kırgızistan Cumhurbaşkanı Sadır Caparov'un 2027 TDT Gayriresmî Zirvesi'nin ülkesinde düzenlenmesine ilişkin teklifinin büyük takdirle karşılandığı belirtildi.

Devlet başkanlarının Cumhurbaşkanı Erdoğan'a TDT 13. Zirvesi müzakerelerini başarılı bir şekilde sonuçlandırdığı için derin teşekkürlerini sunduğu aktarılan bildiride, Türkiye hükûmeti ve halkının gösterdiği sıcak misafirperverlik takdir edildi.

Bildiride, son olarak bir sonraki zirveye kadar TDT Dönem Başkanlığının Türkiye tarafından üstlenilmesinin memnuniyetle karşılandığı vurgulandı.

TDT Aile ve Kadın Konseyi 1. Yüksek Onur Kurulu Toplantısı

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın eşi Emine Erdoğan'ın ev sahipliğinde Çankaya Köşkü'nde Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) Aile ve Kadın Konseyi 1. Yüksek Onur Kurulu Toplantısı gerçekleştirildi.

Türk dünyasında aile ve kadın alanındaki ortak iradenin kalıcı iş birliğine dönüştürülmesi hedefiyle Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın eşi Emine Erdoğan tarafından "Dayanışmadan Kurumsal İş Birliğine: Türk Dünyasında Aile ve Kadın" başlıklı Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) Aile ve Kadın Konseyi 1. Yüksek Onur Kurulu Toplantısı düzenlendi.

Toplantıya Türk Devletleri Teşkilatı 13. Zirvesi için Ankara'ya gelen liderlerin eşleri, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Mahinur Özdemir Göktaş ile ülkelerin üst düzey temsilcileri katıldı.

Çankaya Köşkü'ne gelen Özbekistan Cumhurbaşkanı Şevket Mirziyoyev'in eşi Ziroat Mirziyoyeva, Kırgızistan Cumhurbaşkanı Sadır Caparov'un eşi Aygül Caparova ve KKTC Cumhurbaşkanı Tufan Erhürman'ın eşi Nilden Bektaş Erhürman, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın eşi Emine Erdoğan tarafından karşılandı.

"Türk Dünyası 2040 Vizyonu'na yeni bir boyut kazandırmak niyetindeyiz"

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın eşi Emine Erdoğan ve lider eşlerinin de katılımıyla gerçekleşen aile fotoğrafı çekiminin ardından toplantıya geçildi. Emine Erdoğan, toplantıdaki konuşmasında, Türk Devletleri Teşkilatı 13. Zirvesi vesilesiyle lider eşleriyle Ankara'da bir arada olmaktan duyduğu mutluluğu ifade etti. Türk dünyasının ortak tarih, kültür, kimlik ve medeniyet de-

ğerleriyle çok büyük bir aile olduğunu belirten Emine Erdoğan, misafirlerini değil kardeşlerini ağırladığını söyledi, her birine katılımları için teşekkürlerini iletti.

Emine Erdoğan, bugüne kadar Türk Devletleri Teşkilatı çatısı altında ekonomiden enerjiye, kültürden teknolojiye kadar birçok alanda önemli iş birlikleri gerçekleştirdiklerini anımsatarak, Türk Dünyası 2040 Vizyonu ile ortak geleceği birlikte şekillendirme iradesini ortaya koyduklarını ve şimdi bu vizyona yeni bir boyut kazandırmak niyetinde olduklarını dile getirdi. Çağın en önemli özelliklerinden birinin dünyanın daha önce hiç olmadığı kadar birbirine yakınlaşması olduğunu anlatan Emine Erdoğan, aynı teknolojilerin kullanıldığını ve aynı küresel gelişmelerden etkilenildiğini belirtti.

Dijital, ekonomik ve toplumsal dönüşümlerin sonuçlarının istisnasız hep birlikte tecrübe edildiğine işaret eden Emine Erdoğan, "Uzak bir ülkenin küçük bir kasabasında popüler olan bir akımın, dakikalar içinde tüm dünyayı etkisi altına alabildiğine şahit oluyoruz. Toplumlar gittikçe tek tipleşiyor ve otantik dokularını kaybediyorlar. Her ne kadar aynı gökyüzünün altında yaşasak da her toplum kendi medeniyetinin ufkuna bakar. Kendi tarihinden, kültüründen ve inançlarından oluşan bir dünya kurar. Aileye yüklediğimiz anlamdan tutun, toplumsal ilişkilerimizin dinamiklerine kadar bizi biz yapan tüm değerler bu dünyaya has şekillenir." diye konuştu.

"Güçlü kadın, tek yaşam tarzına indirgenemeyecek kadar geniş bir kavramdır"

Emine Erdoğan, küreselleşmeyle bazı toplumların anlayışlarının ve yaşam tarzlarının sanki bütün insanlık için geçerli ölçütlermiş gibi sunulduğunu belirterek, şöyle devam etti: "Bunun en güncel örneklerinden biri, kadın meselelerine dair tartışmalardır. İdealize edilmiş tek kadın tipi, kadının gücünü, özgürlüğünü, başarısını ve yaşam tarzını belirler hâle geliyor. Bu hazır kalıpların dışında kalan kadınlarsa, seslerini ve görünürlüklerini kaybediyor. Böylece kadınlara tırnak içinde özgürlük, başarı, kariyer getirmeyi vadeden yaklaşımlar, perde arkasında kadınların en büyük açmazı oluyor. Mesela anneliğin ve iş yaşamının birbirini dışlayan alternatifler olarak sunulması, kadınları aile hayatı ile kariyerleri arasında bir seçim yapmaya zorluyor."

Kadınların başarısının mesleki konumlarıyla ölçülmesinin, aile yaşamındaki büyük emeklerini gölgede bırakığını belirten Emine Erdoğan, "Aynı şekilde kadınları yalnızca aile içi rolleriyle tanımlamak da onların bilimde, siyasette, ekonomide, kamusal hayatta ve daha birçok alanda potansiyellerini gerçekleştirmelerine ket vuruyor. Hâlbuki güçlü kadın olmak, tek yaşam tarzına indirgenemeyecek kadar geniş bir kavramdır. Velhasıl bizim arzumuz, kadınların ithal kalıplara hapsolmadığı, kendi değerleri, yetenekleri ve iradeleriyle var olabildikleri bir toplum düzenidir."

Büyük toplumların kendi hikâyelerini kendi rol modelleriyle yazdıklarını ifade eden Emine Erdoğan, bu bakımdan Türk dünyasının tarihî tecrübesinin son derece zengin olduğunu dile getirdi. Emine Erdoğan, 14. yüzyılda Türk diyarlarını gezen İbn-i Battuta'nın, kadınların toplumdaki yüksek konumlarını seyahatnamesine hayranlıkla yazdığını, Timurlu coğrafyasında Gevher Şad'ın, siyasi nüfuzunun yanı sıra kurduğu ilim ve kültür kurumlarıyla yaşadığı döneme damgasını vurmuş bir kadın olduğunu bildirdi.

Kırgız tarihinin en önemli kadın şahsiyetlerinden Kurmancan Datka'nın, siyasi liderliği ve diplomatik yeteneğiyle tarih sayfalarına geçtiğini belirten Emine Erdoğan, 1546 tarihli İstanbul vakıf kayıtlarına bakıldığında vakıfların yüzde 36'sının kadınlar tarafından kurulduğunun görülebileceğini söyledi.

Emine Erdoğan, 13. yüzyılda Anadolu'da toplumsal meselelere çözüm üreten, ekonomiye yön veren, zanaatla uğraşan kadınların teşkilatlanarak Bacıyan-ı Rum'u kurduğunu hatırlatarak, "Bugün bu mirası hatırlamak, geçmişle iftihar etmenin ötesinde bir anlam taşıyor. Elbette tarihimizin her döneminde kadınların eşit imkânlara sahip olduğunu söyleyemeyiz. Fakat görüyoruz ki kadınların toplum hayatında güçlü ve etkin konumları olması, bizim medeniyet coğrafyamıza yabancı bir tecrübe değildir. Bizim yapmamız gereken, bu tecrübeyi toplumlarımızın kültürel hassasiyetleriyle, öncelikleriyle ve sosyal gerçeklikleriyle örtüşen, Türk dünyasına özgü bir perspektife dönüştürmektir." ifadelerini kullandı.

"Doğum oranlarının düşmesi aileyi buhrana sürüklüyor"

Modern dünyanın bir toplumun gelişmişliğini ölçerken göstergelerini genellikle ekonomik büyüme, üretim kapasitesi, teknoloji gibi alanlardan seçtiğine işaret eden Emine Erdoğan, bir toplumun gerçek gücünün aslında aile kurumunun gücünden geldiğini belirtti.

Ailelerin toplumların görünmez kaleleri olduğunu anlatan Emine Erdoğan, konuşmasını şöyle sürdürdü: "Ne mutlu ki aile, toplumlarımızın en güçlü kurumlarından biri olmaya devam ediyor. Aile, yeri gelir çocukların okulu, yeri gelir hastaların şifahanesi, yaşlıların bakımevi olur. Hayatın birçok sınaması, toplumsal bir soruna dönüşmeden aile dayanışmasıyla, aile aklıyla bertaraf edilir. Ancak günümüzde yaşanan sosyal dönüşümler, bireyselleşme, dijitalleşme, doğum oranlarının düşmesi gibi birçok faktör aile kurumunu bir buhrana sürüklüyor. Bu buhranı körükleyen bir diğer faktör de kadınlara dair meselelerin aile hayatından bağımsız ele alınmasıdır. Bu noktada kadınların annelikle iş hayatı arasında kalmadıkları, aile içi sorumlulukların adil biçimde paylaşıldığı ve gençlerin kolaylıkla aile kurabildikleri bir sosyal düzen oluşturmamız gerektiğini düşünüyorum."

Türkiye'nin bu anlayışla aile dostu politikalar geliştirdiğini, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın liderliğinde 2025'in "Aile Yılı", 2026-2035 döneminin ise "Aile ve Nüfus On Yılı" olarak belirlendiğini hatırlatan Emine Erdoğan, "Kadınları eğitim, girişimcilik, istihdam, teknoloji gibi alanlarda destekliyoruz. Kadına yönelik şiddetle 'sıfır tolerans' ilkesiyle mücadele ediyoruz. Türkiye olarak yaklaşımımız, kadını ve aileyi güçlendiren her adımın, kalkınmanın, sürdürülebilir bir geleceğin ve toplumsal refahın ön koşulu olduğu şeklindedir." diye konuştu.

"Konseyimizin kalıcı bir iş birliği zemini olmasını hedefliyoruz"

Bu konuların diğer lider eşlerinin gündeminde de önemli yer tuttuğunu bildiğini belirten Emine Erdoğan, şunları kaydetti: "Ülkelerimizin bu alanlarda birbiriyle paylaşacağı çok kıymetli tecrübeleri var. İşte bugün kuruluşu için bir araya geldiğimiz Aile ve Kadın Konseyimizin fikrî temelini bu niyetler oluşturuyor. Ortak sorunlara ortak akılla çözümler üretebileceğimiz, bize ait bir platformumuz olsun arzusundayız. Konseyimizin kalıcı bir iş birliği zemini olmasını hedefliyoruz. Bu süreçte Yüksek Onur Kurulumuzun siz değerli mensuplarının, Konseyimizin çalışmalarını destekleye-

ceğine ve bu ortak vizyonu en üst düzeyde sahipleneceğine yürekten inanıyorum. Biz bugün Ankara'da Konseyimizin ilk adımlarını sizlerle birlikte atmış olduk. Konseyimizin ilk resmî toplantısını inşallah önümüzdeki sene Türk Devletleri Teşkilatının Özbekistan'da gerçekleşecek 14. Zirvesi'nde değerli kardeşim Ziroat Hanımefendi'nin ev sahipliğinde yapmayı temenni ediyorum."

Konseyin Türk dünyasına ve tüm insanlığa hayırlar getirmesini dileyen Emine Erdoğan, başta Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı olmak üzere tüm üye ülkelerin bakanlıklarına ve süreçte emeği geçen herkese emekleri için teşekkür etti. Lider eşleriyle birlikte olmaktan duyduğu mutluluğu bir kez daha ifade eden Emine Erdoğan, "Toplantımızın verimli geçmesini diliyorum. Allah kardeşliğimizi ve birliğimizi daim etsin." dedi.

Emine Erdoğan'ın hitabının ardından Özbekistan Cumhurbaşkanı'nın eşi Ziroat Mirziyoyeva, Kırgızistan Cumhurbaşkanı'nın eşi Aygül Caparova ve KKTC Cumhurbaşkanı'nın eşi Nilden Bektaş Erhürman da yaptıkları konuşmalarda konuyla ilgili görüşlerini ifade etti.

Lider eşlerinin konuşmaları sonrası Türk dünyasında aile ve kadın alanındaki ortak iradenin somut iş birliği adımlarına dönüştürülmesi amacıyla "Türk Devletleri Teşkilatı Aile ve Kadın Konseyi Kurucu Bakanlar Oturumu: Kurumsal İş Birliği ve Ortak Adımlar" başlıklı oturum düzenlendi. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Göktaş'ın moderatörlüğünde düzenlenen oturumda, ülkelerin ilgili bakanları konuşma yaptı.

Olgunlaşma Enstitüleri Sergisi

Emine Erdoğan ve lider eşleri, program kapsamında "Olgunlaşma Enstitüleri Sergisi"ni gezdi. Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğüne bağlı Olgunlaşma Enstitülerinin koleksiyonlarından seçilen eserlerin yer aldığı sergiyle, geleneksel el sanatlarının estetik zenginliği ve kültürel anlamı gözler önüne serildi. Sergide, Türk medeniyetinin Türkistan'dan Anadolu'ya uzanan geniş coğrafyada hayat bulan dokuma, nakış, giyim, süsleme sanatları ve çeyiz geleneğinden 34 eser yer aldı.

Yakından inceledikleri kıyafetleri çok beğendiklerini ifade eden lider eşleri, kıyafetlerin kendi kültürlerindeki kıyafetlerle benzeyen yönlerini birbirlerine anlattı. Lider eşleri, Türk kahvesi ikramının ardından Olgunlaşma Enstitülerince hazırlanan kıyafetlerin sergilendiği defileyi izledi. Defilede, Anadolu'nun köklü giyim ve süsleme kültürü ile Türk dünyasının geleneksel giyiminden izler davetlilerle buluşturuldu.

Koleksiyonda, Anadolu'nun geleneksel giyiminin ve gelinliklerinin özgün detaylarından ilham alınarak tasarlanan kıyafetler öne çıkarken, Türk dünyasının geleneksel giyim kültürünü yansıtan eserlere ve Osmanlı saray kadın giyiminden örneklere de yer verildi. Sergilenen eserler arasında TDT ülkelerinin geleneksel giyim kültürlerinden ilhamla hazırlanan gelinlikler de yer aldı.

Lider eşlerine Türk mutfağının seçkin lezzetleri tanıtıldı

Emine Erdoğan ve lider eşleri, sergi programının ardından öğle yemeğine geçti. Şef Çiğdem Seferoğlu tarafından hazırlanan ve Türk gastronomisini yansıtan lezzetlerin tadına bakan konuk lider eşleri, Türk mutfağını yakından tanıma fırsatı buldu. Tenor Murat Karahan'ın sahne performansı sergilediği yemekte misafirlere, asma yapraklı muhacir ekmeği, ekşili pirpirim salata, bezelyeli çıtır Urla enginarı, sade yağlı firik pilavı ve isli yoğurt, fındıklı şekerpare ve reyhan şerbetinin aralarında bulunduğu eşsiz lezzetler ikram edildi.

Lider eşleri, Türk devletlerinin ortak tarihinden, köklü kültürel mirasından ve yüzyıllardır süregelen güçlü bağlarından ilham alınarak tasarlanan özel sofrada yemek yedi. Turkuaz rengin hâkim olduğu masanın merkezinde yer alan özel bakır enstalasyon, Türk dünyasının ortak köklerini ve bu köklerden doğan birlikteliği simgeledi. Tek bir noktadan doğarak farklı yönlere uzanan, dallanıp çiçeklenen motifler, ortak bir kültürel mirastan beslenen Türk devletlerinin zenginliğini, gelişimini ve sürekliliğini temsil etti. Nakışların arasından geçerek onları birbirine bağlayan kordonlar ise tarih boyunca varlığını koruyan kültürel bağların, dayanışmanın ve birlikteliğin sembolü olarak tasarlandı.

Emine Erdoğan programda Ankara keçisinin tiftiğinden elde edilen sof kumaşıyla tasarlanan kıyafeti tercih etti. Ankara Valiliği İz Ankara Tasarım ve El Sanatları Merkezi'nde hazırlanan kıyafetin üzerindeki desen de yüzde 100 tiftik ipiyle Çin iğnesi tekniği kullanılarak el işçiliğiyle işlendi. Emine Erdoğan, bu kıyafeti tercih ederek çevreye karşı duyarlı yaklaşım, "Sıfır Atık" ve sürdürülebilirlik mesajı verdi.

Türk Dünyası Diyalog Forumu “Fikirden Diyaloğa, İleri”

Türkiye’nin ev sahipliğinde düzenlenen Türk Devletleri Teşkilatı 13. Zirvesi kapsamında, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı tarafından, 30-31 Ekim 2026 tarihlerinde, “Fikirden Diyaloğa, İleri” temalı Türk Dünyası Diyalog Forumu düzenlendi. Açış konuşmasını Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz ve Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Burhanettin Duran’ın gerçekleştirdiği forum kapsamında Türk Devletleri üye ve gözlemci üye ülkeler ile dünyanın farklı ülkelerinden 114 konuşmacının yer aldığı çok sayıda panel ve yuvarlak masa toplantısı gerçekleştirildi.

Türk Dünyası Diyalog Forumu kapsamında Türk dünyasında medya ve iletişim, diplomaside kadın temsili ve rolü, parlamenter diplomasi, değişen küresel düzen içerisinde Türk dünyasının stratejik öncelikleri gibi hususlar tartışıldı. Türk devletleri arasında enerji güvenliği ve iş birliği olanaklarının değerlendirildiği programda ayrıca Türk devletlerinin stratejik iletişim ve dezenformasyonla mücadele kapasitesi, kalkınma vizyonu ile medeniyet perspektifinden Türk dünyasının gelecek tasavvuru konuları ele alındı. Bunun yanı sıra, küresel dönüşüm çağında Türk dünyasının jeopolitik rolü, iletişim perspektifinden yapay zekânın ortaya çıkardığı sınamalar ve Orta Koridor'dan ortak üretim ekosistemine uzanan ekonomik iş birliği modeli değerlendirildi. Çok kutuplu dünya düzeninde Türk dünyasının konumu, Türk savunma sanayisinin geleceği ve ortak bilgi ve düşünce ekosisteminin oluşturulması da oturumların gündeminde yer aldı. Ayrıca Türk dünyasının geleceğinde aile ve toplumun rolü, İsmail Gaspıralı'nın düşünce mirası çerçevesinde dil, kültür ve hafıza, diaspora aracılığıyla küresel ağlar ve ortak kimlik inşası ile gelenekten geleceğe kültür ve sanat konuları ele alındı.

Çeşitli kültür-sanat etkinlikleri ile sergilere yer verilen programda Türk dünyasından üst düzey bürokratlar, milletvekilleri, iletişim ve medya profesyonelleri, akademisyenler, düşünce kuruluşları temsilcileri ile bilim, kültür ve sanat alanında faaliyet gösteren isimler bir araya geldi.

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz, Türk Dünyası Diyalog Forumu açılışında konuştu

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz, Türk Dünyası Diyalog Forumu açılışında yaptığı konuşmada Türk dünyasının kökleri asırlar öncesine uzanan müşterek medeniyetin mirasçısı kardeş halkların dil, tarih, kültür ve gönül bağlarıyla birbirine bağlı olduğu büyük bir aile olduğunu vurgulayarak, TDT'nin bu tarihî yakınlığı kurumsal zemine taşıyan ve ortak geleceğin birlikte şekillendirilmesine imkân veren temel platform olduğunu söyledi.

30 Ekim'de gerçekleşen Ankara Zirvesi'nde kardeş Azerbaycan'dan Türkiye'nin devralacağı dönem başkanlığını, bugüne kadar oluşturulan kurumsal birikimi ülkelerin istikrarı, kalkınması ve refahı için somut kazanımlara dönüştürme anlayışıyla yürüteceklerini dile getiren Yılmaz, "Siyasi istişarelerimizi güçlendirmeyi, ekonomik bütünleşmemizi ilerletmeyi, enerji ve ulaştırma bağlantılarımızı geliştirmeyi hedefliyoruz. Orta Koridor'un çok boyutlu bağlantısallık oluşturmasından enerji tedarik sistemlerinin çeşitlendirilmesine, savunma sanayisinden bilim ve teknolojiye kapsamlı bir gündemimiz var. Dijital dönüşüm, eğitim ve kültür alanlarındaki ortak çalışmalarımıza da yeni bir ivme kazandıracağız." diye konuştu.

Yılmaz, geleneksel iş birliği alanlarındaki kazanımları pekiştirirken, değişen ihtiyaçlar ve ortaya çıkan yeni sınamalar doğrultusunda ortak çalışmaları yeni alanlara teşmil ettiklerini belirterek, "Bu süreçte kadınların toplumsal, ekonomik ve siyasi hayata katılımının güçlendirilmesine özel önem atfediyoruz. Bugün Sayın Emine Erdoğan Hanımefendi'nin himayelerinde gerçekleştirilecek TDT Aile ve Kadın Konseyi Yüksek Onur Kurulu Toplantısı da bu doğrultuda atılan önemli bir adımdır." ifadelerini kullandı.

"Türk dünyasının dezenformasyonlara karşı direncini ve uluslararası görünürlüğünü artırmayı hedefliyoruz"

Bugün ülkelerin uluslararası alandaki etkisi, ekonomik büyüklükleri ve askerî kapasitelerinin yanı sıra bilgi üretme, doğru bilgiyi yayma ve kendi sesini dünyaya duyurma kabiliyetleriyle de şekillendiğine işaret eden Yılmaz şöyle konuştu:

"Dijital iletişim imkânları bilgiye erişimi kolaylaştırırken dezenformasyon, manipülasyon ve yanıltıcı içerikler toplumlar arasındaki güveni ve uluslararası ilişkileri zedeleyebilmektedir. Devletler ve toplumlar olarak dezenformasyon, manipülasyon konusunda çok uyanık olmak zorundayız. Bu tablo, Türk dünyasının ortak meseleleri kendi bakış açısıyla ele almasını ve doğru, güvenilir bilginin dolaşımını güçlendirmesini her zamankinden daha önemli hale getirmektedir.

TDT bünyesinde medya alanındaki iş birliğimizi, enformasyon ve medyadan sorumlu bakanlarımızın düzenli toplantıları, Medya Koordinasyon Komitesi ve ilgili çalışma grupları aracılığıyla geliştiriyoruz. Kamu yayın kuruluşlarımız arasındaki iş birliğini geliştirmeye yönelik düzenlemelerin yanı sıra 2023 yılında Türk Haber Ajansları Birliği kurulmuştur. 2025 yılında Bakü'de düzenlenen Medya ve Enformasyon Bakanları Toplantısı'nda kabul edilen eylem planı da ortak çalışmamıza yeni bir çerçeve kazandırmıştır. Önümüzdeki dönemde bu mekanizmalardan daha etkin biçimde yararlanarak Türk dünyasının dezenformasyonlara karşı direncini ve uluslararası görünürlüğünü artırmayı hedefliyoruz."

Yılmaz, TDT eş güdümünde geliştirilen 34 harfli Ortak Türk Alfabesi'nin kullanımına ilişkin kılavuz ilkelerin haziran ayında Astana'da kabul edildiğini hatırlatarak, söz konusu adımın halklar arasındaki iletişimi kolaylaştıracağını, dil ve kültür bağlarını daha da güçlendireceğini söyledi.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın "Türkiye Yüzyılı, aynı zamanda Türk dünyasının asrı olacaktır." sözünün, ortak gelecek için ortaya konan büyük hedefi ifade ettiğini belirten Yılmaz, şunları kaydetti: "Bu hedef, müşterek tarih ve kültürümüzden aldığımız gücü, devletlerimiz arasında kalıcı iş birliğine, halklarımız için refaha dönüştürme sorumluluğunu da beraberinde getiriyor. 2040 Türk Dünyası Vizyon Belgesi, bu sorumluluğu siyasi istişareden ekonomik bağlantısallığa, bilim ve teknolojiden kültür ve gençliğe uzanan ortak hedeflerle uzun vadeli bir çerçeveye kavuşturuyor. Forumda parlamenter diplomasiden enerji güvenliğine, stratejik iletişimden yapay zekâya uzanan başlıklarda yürütülen tartışmalar, Türk asrının hangi alanlarda ortak çaba gerektirdiğini somut bir şekilde belirleyecek, önümüze koyacaktır. Bu fikir alışverişinin 2040 Vizyonu'ndaki hedeflere katkı sunmasını ve Teşkilatımızın ortak çalışma gündemini beslemesini temenni ediyorum."

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Burhanettin Duran, Türk Dünyası Diyalog Forumu'nun açılışında konuştu

İletişim Başkanı Duran konuşmasına, "Bugün burada, 'Fikirden Diyaloğa, İleri' temasıyla hayata geçirdiğimiz Türk Dünyası Diyalog Forumu'nun açılışında sizlerle bir arada olmaktan büyük bir onur duyuyorum. Cumhuriyetimizin 103'üncü yıldönümünü idrak ettiğimiz bugünlerde sizleri başkentimiz Ankara'da ağırlamak bizler için bir gurur vesilesidir." sözleriyle başladı.

Türklerin, kadim medeniyetler inşa ederek var olmuş, insanlık tarihinin en eski ve güçlü milletlerinden biri olduğunun altını çizen İletişim Başkanı Duran, "Bizler üç kıtada 16 imparatorluk ve yüzlerce devlet kurarak, dünyaya bir medeniyet tasavvuru sunduk. Bu, ancak üst düzey bir teşkilatlanma kapasitesi ile mümkündür." ifadelerini kullandı.

"Liderler masasının yanında güçlü bir fikir ve iletişim masası daha kuruyoruz"

Türklerin yüzyıllardır öne çıkan hasletlerinden birinin örgütlenmeye yönelik kabiliyetleri olduğuna işaret eden İletişim Başkanı Duran, "Türk Devletleri Teşkilatı tarihsel olarak teşkilatlanma kabiliyetimizin en son ve en geniş örneğidir. Bizler, kıtaları aşan varlığımızı bugün, birbirimize olan bağlılığımız ile taçlandırıyoruz." diye konuştu.

İletişim Başkanı Duran şunları kaydetti: "Sözlerime başlarken, hoş bir tevafuku da hatırlatmak isterim. Türk Dili Konuşan Ülkeler Devlet Başkanları Toplantısı ilk kez 1992 yılında ve yine bir 30 Ekim günü bu şehirde yapılmıştı. Aradan geçen 30 yılda yoğun çabalarımız olgunlaştı ve Türk Devletleri Teşkilatı'na dönüştü. Şimdi bugün yine aynı tarihte bu kez liderler masasının yanında güçlü bir fikir ve iletişim masası daha kuruyoruz. Bu masanın da nice 30 yıllar var olmasını ve iletişim alanında Türk töresine hizmet etmesini temenni ederim."

"Yıllar içerisinde güzergâhlar değişse de birlik olma ihtiyacımız hiç değişmemiştir"

11. yüzyılda Kaşgarlı Mahmud'un, Bağdat'ta Divanu Lugati't-Türk'ü kaleme aldığını hatırlatan İletişim Başkanı Duran, "Türk boylarının lehçelerini tek bir sözlükte toplamış, kitabın başına da bir harita yerleştirmiştir. O haritada Türk boyları, Uzak Doğu'dan Anadolu'ya uzanan yurtlarıyla tek bir sayfada yan yana durmaktadır." dedi.

Kaşgarlı Mahmud'un asırlar evvelinden dağınık görünen bir coğrafyanın esasında bir bütün olduğunu hatırlattığını kaydeden İletişim Başkanı Duran, bu yolu modern çağda yeniden açan ismin ise İsmail Gaspıralı olduğunu ifade etti. Gaspıralı'nın bir asır evvel yayımladığı Tercüman gazetesiyle, Kırım'dan Türkistan'a uzanan coğrafyayı aynı sayfalarda buluşturduğunu belirten İletişim Başkanı Duran, Gaspıralı'nın "Dilde, fikirde, işte birlik" ülküsünü adeta erken bir iletişim projesi olarak hayata geçirdiğini anlattı.

"Yıllar içerisinde güzergâhlar değişse de birlik olma ihtiyacımız hiç değişmemiştir." diyen İletişim Başkanı Duran, "Bugün, 'Fikirden Diyaloğa, İleri' diyerek bir araya geldiğimiz bu forum, hem Kaşgarlı Mahmud'un hem de Gaspıralı'nın ortak sayfada buluştuğu bir iradenin yansımasıdır. Bu forum, birbirimize olan tarihsel bağlılığımızı, 21. yüzyılın küresel iletişim düzleminde yeniden kurma girişimidir." ifadelerini kullandı.

"Türkiye, bu yürüyüşün başından beri içinde olmuş ve olmaya devam edecektir"

İletişim Başkanı Duran, 2009 yılında Nahçıvan'da atılan temelin, 2021'de İstanbul'da Türk Devletleri Teşkilatı'na dönüştüğünü, aynı zirvede ilan edilen Türk Dünyası 2040 Vizyonu'nun iş birliğinin yönünü tayin ettiğini belirterek, "TÜRKSOY'dan TÜRKPA'ya, Türk Yatırım Fonundan Uluslararası Türk Akademisine uzanan kurumlarımız bu yolun taşıyıcılarıdır. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde Türkiye, bu yürüyüşün başından beri içinde olmuş ve olmaya devam edecektir." değerlendirmesinde bulundu.

Türk dünyasının, Avrasya'nın kalbinde, birçok bağlantının kesiştiği, stratejik önemi son derece yüksek bir coğrafyada yer aldığına dikkat çeken İletişim Başkanı Duran, Hazar'dan Akdeniz'e ve Avrupa'ya uzanan enerji hatlarının, bugün dünyadaki enerji arzı için çok büyük öneme sahip olduğunu dile getirdi. Orta Koridor'un demir yolları, limanları ve lojistik merkezlerinin ise Doğu ile Batı, Kuzey ile Güney arasındaki hareketin en kritik merkezlerinden birini oluşturduğuna işaret eden İletişim Başkanı Duran, "Bugün enerji dengeleri, tedarik zincirleri ve ticaret yolları yeniden şekillenirken Türk dünyasının jeopolitik ağırlığı da açıkça artmaktadır. Ağırlığımız arttıkça sorumluluklarımız da büyümektedir. Bu sorumluluğu, hep birlikte inşa edeceğimiz bir geleceğe taşımak ortak hedeflerimiz arasında olmalıdır." diye konuştu.

“Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın Türk dili modeli çağrısı stratejik bir öneme haizdir”

19’uncu yüzyılda “Dilde, fikirde, işte birlik” diyen Gaspıralı’nın, birliğin ilk ayağının “dil” olduğuna işaret ettiğini anlatan İletişim Başkanı Duran, “Şüphesiz ki, ortak hafıza zeminini ilk inşa eden unsur, dildir. Bugünün dünyasında ortak hafızamız, dijital ortamdaki verilerle ve anlatılarla şekillenmektedir. Ve biliyoruz ki yapay zekâ modelleri, dijital ortamdaki o verileri işliyor, öğreniyor ve yeni bilgiler üretiyor. Böylelikle dijital ortamdaki hâkim anlatının şekillenmesinde başat rol oynuyorlar.” dedi.

İletişim Başkanı Duran, konuşmasını şöyle sürdürdü: “Bu durumda şu önemli soru karşımıza çıkıyor: ‘Yapay zekâ modelleri ne derece güvenilir ve hakiki bilgilerden besleniyor?’ Kanaatimce bizler, bu sorunun cevabı üzerine düşünmek ve sorumluluk üstlenmek zorundayız. Kendi dilimizde ve kendi kaynaklarımızla nitelikli içerikler oluşturmak, yapay zekâ modellerinin de verilerimizden beslenmesini temin etmek durumundayız. Dijital ortamdaki anlatının hakikate uygun olarak şekillenmesine ancak bu şekilde katkı verebiliriz. Aksi halde bize dair anlatı başkaları tarafından yazılacaktır. Başkaları tarafından çerçevelenmiş bir Türk dünyası kurgulanacaktır. Bu bağlamda, mayıs ayında Türkistan’da devlet ve hükûmet başkanlarımızın yaptığı ‘Dijital Türk Dünyası’ vurgusunu oldukça önemsiyorum. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın Türk dili modeli çağrısı da yine bu sebeple stratejik bir öneme haizdir. Türk Devletleri Teşkilatı çatısı altında 34 harfli Ortak Türk Alfabesi önerisinde uzlaşılmış olması da ortak hafızamızın okunabilirliği açısından oldukça önemlidir. Bugün bizler kendi hikâyemizi kendi sesimizle, kendi dilimizle ve kendi değerlerimizle anlatabilecek imkânlara sahibiz. Bunun yolu, ortak anlatı kapasitemizi büyütmekten geçiyor.”

“Sıra, ortak hikâyelerimizi, ortak film, dizi ve belgesellerle, ortak bir medya ekosistemi ile birlikte anlatmaktadır”

Türk dizilerinin, Türk dünyasında ve dünyanın dört bir tarafında milyonlarca izleyiciye ulaştığını kaydeden İletişim Başkanı Duran, Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan ve Özbekistan sinemalarının uluslararası festivallerde giderek daha görünür hale geldiğini söyledi.

“Sıra, ortak hikâyelerimizi, ortak film, dizi ve belgesellerle, ortak bir medya ekosistemi ile birlikte anlatmaktadır.” ifadelerini kullanan İletişim Başkanı Duran, yarınki “Türk Dünyasında Medya ve İletişim” panelinin bu yolda atılacak önemli bir adım olmasını temenni etti.

Yusuf Has Hacib’in “Kutadgu Bilig” isimli eserine işaret eden İletişim Başkanı Duran, “Yani ‘mutluluk veren bilgi’… Yusuf Has Hacib’in bilgi ile mutluluk arasında kurduğu bağ bin yıl sonra bugün hala geçerli. Fakat bilginin bu denli bol olduğu bu çağda bizi hikmete ulaştırarak mutluluk verecek bilginin ayrımı da bir o kadar zor.” yorumunu yaptı.

İçinde yaşanılan çağda yalanın düşük maliyetlerle üretildiğinin, doğrulamanın ise emek istediğinin altını çizen İletişim Başkanı Duran, dezenformasyon, manipülasyon ve algı operasyonlarının da bu boşluktan beslendiğini söyledi.

“Tarih, hiçbir kuşağa yazılmış hazır bir sayfa vermemiştir, her kuşak kendi hikâyesini yazmıştır”

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı olarak bu meselede kurumsal bir cevap vermek için 2022’de Dezenformasyonla Mücadele Merkezini kurduklarını hatırlatan İletişim Başkanı Duran, geçen yıl aralık ayında Ankara’da Türk Devletleri Dezenformasyonla Mücadele Forumu’nu gerçekleştirdiklerini belirtti.

Türk dünyasına yönelik dezenformasyon girişimleri, kimi zaman ortak hedefler üzerinden aynı anda, kimi zaman her ülkenin kendi hassasiyetine göre ayrı ayrı yürütüldüğünü kaydeden İletişim Başkanı Duran, “Bu forumda, dezenformasyonun bir iletişim sorunu olmadığını, Türk dünyası için kolektif bir güvenlik meselesi olduğunu tekrar tespit etmiştik. Bu soruna vereceğimiz en iyi cevap, teyit faaliyetlerini bir kurumun görevi olmaktan çıkarıp ortak bir refleks haline getirmektir. Bişkek’te ortaya çıkan bir dezenformasyona, aynı anda Bakü’den, Taşkent’ten, Astana’dan ve Ankara’dan hızla cevap verilebilmelidir.” diye konuştu.

Bugün gerçekleşecek “Medya ve İletişim” panelinin kurumların ortak bir iletişim dili kurabileceğine dair güçlü bir işaret olduğunu dile getiren İletişim Başkanı Duran, “Yarınki Gaspıralı oturumunun ise dilin ve hafızanın dijital çağdaki yerine dair yeni bir bakış ortaya çıkaracağına inanıyorum.” dedi.

Burada kurulacak ilişkilerin bu iki günle sınırlı kalmamasını, düzenli istişare mekanizmalarının başlangıcı olmasını dileyen İletişim Başkanı Duran, “Tarih, hiçbir kuşağa yazılmış hazır bir sayfa vermemiştir, her kuşak kendi hikâyesini yazmıştır. Bizim kuşağımızın sayfası, ortak olanın dağılmaya yüz tuttuğu bir çağda yazılmaktadır. Onu birlikte yazarsak, Türk dünyasının ortak yüzyılı da kendi sesiyle konuşacaktır.” ifadelerini kullandı. İletişim Başkanı Duran, Türk Dünyası Diyalog Forumu’nun hayırlara vesile olmasını diledi.

TBMM Dışişleri Komisyonu Başkanı Fuat Oktay “Bölgesel İstikrar ve Güç Birliği İçin Parlamenter Diplomasi: TÜRKPA Perspektifi” panelinde konuştu

Panelin açılışında konuşan TBMM Dışişleri Komisyonu Başkanı Oktay, Türk dünyasının kendi geleceğinin sözünü kendisi söylemesi gerektiğini, başkalarının etkisinden olabildiğince kurtulmak zorunda olduğunu belirtti. “Türk dünyası, Avrasya’nın atan kalbidir.” diyen Oktay şöyle konuştu: “Bu kalp ne kadar güçlü atarsa çevremizde barışın ve refahın zemini de o kadar güçlenecektir. Esas itibarıyla bizim birlikteliğimizden, birliğimizden bölgemizin tamamı hatta tüm dünya kazançlı çıkacaktır. Onun için çağrımız açıktır: Türk Birliği için daha güçlü dayanışma, ortak geleceğimiz için daha kararlı adımlar ve somut eylemler.”

“Türk ülküsünün ufkunda Kızıl Elma vardır”

Türk Yüzyılı’nı omuz omuza inşa ettiklerini belirten Oktay, “Türk ülküsünün ufkunda Kızıl Elma vardır. Bugünün Kızıl Elması’nı bağımsızlığı sağlam, egemenliği sağlam, refahı yüksek, bilimde ve teknolojide öncü, dünyada sözü geçen, birlikte hareket eden, entegre olmaya doğru emin adımlarla yürüyen bir Türk dünyası olarak görüyorum.” diye konuştu. TÜRKPA’yı ortak aile meclisi olarak gördüğünü ifade eden Oktay, “Modern kanun çalışmalarında, birbirimizin yasama tecrübesinden daha fazla yararlanmanın da mekanizmalarını oluşturuyoruz, oluşturmaya da devam edeceğiz.” dedi.

Fuat Oktay, Orta Koridor'u güçlendiren her adımın ülkeleri birbirine yaklaştıracağını ve ortak refaha ilaveten bölgesel ve küresel refaha katkı sağlayacağının altını çizerek, bölgesel istikrarı hedef alan dış kaynaklı manipülasyonlarda ve yapay gerilimlerde parlamentolar arası doğrudan iletişimin kesintisiz sürdürülmesinin, yanlış algıların süratle giderilmesinde ve art niyetli operasyonların boşa çıkarılmasında hayati öneme sahip olduğunu dile getirdi.

"Türk birliğini gelecek nesillerin hayatında somut bir kazanıma dönüştüreceğiz"

Geçen yıl İstanbul'da düzenlenen "Türk Devletleri Parlamentoları Dışişleri Komisyonları İkinci Toplantısı"ndan bu yana küresel çatışmalar ve istikrarsızlıkların tırmanarak devam ettiğine dikkat çeken Oktay, "Türk devletleri olarak gerek hükûmetler düzeyinde gerekse parlamenter diplomasi kulvarında sergilediğimiz ortak duruş ve benimsediğimiz kararlı politikalar, bu coğrafyalarda istikrarın tesisi ve çatışmaların önlenmesi adına hayati bir rol oynamaktadır." dedi.

Türk dünyasının, Macaristan'dan Balkanlar'a, Doğu Akdeniz'den Hürmüz ve Aden körfezlerine uzanan geniş jeopolitik alanları kapsadığını belirten Oktay, bu bölgelerin Türk dünyasının tarihî, kültürel, ekonomik ve lojistik bağlantısallığının ayrılmaz birer parçası olduğunu vurguladı. Bu bölgelerde yaşanan her krizin, tüm Türk coğrafyasını doğrudan ve derinden etkilediğine dikkat çeken Oktay, "Bu geniş havzada barış, istikrar ve refahın temini için 'bölgesel sahiplenme' ilkesi çerçevesinde ortak politikalar üretip hayata geçirmemiz, Türk dünyasının stratejik çıkarlarını korumak adına kritik bir öneme sahiptir." değerlendirmesinde bulundu.

"Doğu Akdeniz, Türk'ün ve Türk dünyasının Akdeniz üzerinden açık denizlere erişim koridorudur"

Oktay, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin Türk dünyasıyla bağlarını güçlendirmeyi, parlamenter temaslarını geliştirmeyi ve halkının maruz kaldığı haksız izolasyonun aşılması için dayanışmanın sürdürülmesi gerektiğini belirterek, "Unutmamalıyız ki Doğu Akdeniz, Türk'ün ve Türk dünyasının Akdeniz üzerinden açık denizlere erişim koridorudur." dedi.

"Önümüzdeki dönemi Türk asrı yapacak irade de bizim, hepimizindir." diyen Oktay, şöyle devam etti: "Kızıl Elma ülküsünü çalışarak, üreterek ve birbirimize sahip çıkarak yaşatacağız. Türk Devletleri Teşkilatı ve TÜRKPA çatısı altında ortak irademizi güçlendireceğiz, güçlendirerek de Türk asrını nesillerimizin hayatında somut kazanımlara dönüştüreceğiz. Türkiye Yüzyılı'nın aynı zamanda Türk dünyasının asrı olması yönünde üzerimize düşeni yapmaya sonuna kadar devam edeceğiz."

MİT Başkanı Kalın: Türk Devletleri Teşkilatı hiçbir üçüncü tarafa tehdit oluşturmuyor

Moderatörlüğünü Cumhurbaşkanlığı Güvenlik ve Dış Politikalar Kurulu Üyesi Prof. Dr. Kılıç Buğra Kanat'ın üstlendiği "Medeniyet Perspektifinden Türk Dünyası ve Gelecek Tasavvuru" başlıklı özel oturuma konuk olan Millî İstihbarat Teşkilatı (MİT) Başkanı İbrahim Kalın, Türklerin kadim Orta Asya coğrafyasını birleştiren ve bugüne taşıyan üç ana düşünce ekseninin devlet aklı, dil ve fikir birliği ile gönül birliği olduğunu belirtti. Birlik ikliminin inşa edilmesi ve zenginleştirilmesi için bugün de yoğun çaba sarf edildiğini vurgulayan Kalın, Türk Devletleri Teşkilatı vizyonunun üç ana hedefinin millî değer birliği, dil ve fikir birliği ile farklılıkları anlama konusundaki geniş ufuk olduğunu söyledi.

Kalın, geniş Türk coğrafyasına bakıldığında kültürel farklılıkların ve bir arada yaşama kültürünün en üst düzeyde hala sürdürüldüğünün görülebileceğini ifade ederek, 1991'de Türk cumhuriyetlerinin bağımsızlıklarını kazanmasıyla Orta Asya Türk tarihinde yeni bir sayfa açıldığını dile getirdi. Bugüne kadarki süreçte Türk dünyasının birçok konuda önemli adım attığına işaret eden Kalın, "Bunun en üst düzey ve kurumsal yapısı da bugün Ankara'da 13'üncüsü yapılan Türk Devletleri Teşkilatı Zirvesi olmuştur." dedi.

MİT Başkanı Kalın, "Yaklaşık 4,8 milyon kilometrekareye, 200 milyona yakın nüfusa ve 2,17 trilyon dolarlık bir ekonomik güce sahip olan Türk dünyası, Orta Asya'dan Kafkasya'ya, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nden Doğu Akdeniz'e ve Macaristan'a kadar uzanan bu geniş coğrafya içerisinde küresel barışa çok önemli katkılar sunuyor." diye konuştu.

Bütün bu gelişmelerin Orta Asya Türk coğrafyasını takip edilen bir bölge haline getirdiğini değerlendiren Kalın, "Zaman zaman buranın başka ülkelere, çevrelere farklı bir alternatif, tehdit veya rakip olarak algılandığına dair tasavvurların öne çıktığını görüyoruz. Temel prensip olarak Türk Devletleri Teşkilatının hiçbir üçüncü tarafa tehdit oluşturmadığını, her aktör ve her coğrafyayla eşit, karşılıklı çıkar ilişkisine dayalı, göz hizasında bir ilişkiyi esas aldığını ifade etmek isterim." dedi.

SSCB'nin yıkılmasıyla bağımsızlığını kazanan ülkelerin geçirdiği dönüşüme değinen Kalın, "Azerbaycan'ın, Kazakistan'ın,

Özbekistan'ın bugün ulaştığı ekonomik kalkınma seviyesine, enerji güvenliğindeki kilit rolüne ve diğer alanlara baktığımız zaman, geçtiğimiz 40 yıla yakın süreç boşa geçmedi. Liderler gerçekten yoğun çalıştılar ve ülkelerini güvenli, huzurlu ve istikrarlı tutmak suretiyle kalkınma hamlelerini gerçekleştirdiler." ifadelerini kullandı.

Kalın, Türk dünyasının coğrafi birlik, hafıza, kültür ve düşünce anlamında bir arada hareket etmesinin önemli olduğunu söyleyerek, Orta Asya Türk cumhuriyetlerinin ekonomilerinin birbirini tamamlayıcı nitelikte olduğuna dikkat çekti. Orta Asya coğrafyasının hem enerji hem de gıda güvenliği anlamında kilit bir konumda bulunduğunun altını çizen Kalın, bunun da ortak hedef olarak Türk cumhuriyetlerini yakınlaştıran bir etkiye sahip olduğunu belirtti.

Kalın, ekonomik ve siyasi küreselleşmenin, tarih, hafıza ve kültür gibi temel unsurları ortadan kaldıramayacağını vurgulayarak, "Biz istediğimiz kadar 'homo digitus' adlı dijital varlığa doğru gitsek de insan, insan olmaya devam edecek. En azından bu iddiasını devam ettirip insan kalmaya gayret edecek." dedi.

Aidiyet, tarih, hafıza ve kültürel birlik gibi kavramların belirleyici olmaya devam edeceğini söyleyen Kalın, bu anlamda Orta Asya'nın dünyanın yeni istikametinin şekillenmesine önemli katkılar sunacağını ifade etti.

"Tehditleri paydaşlarla birlikte tespit ve takip etme imkanına sahibiz"

Türk dünyasında teknoloji alanında önemli adımlar atıldığını belirten Kalın, terörle mücadele, insan kaçakçılığı, radikalleşme ve çatışma bölgelerinden kaynaklanan tehditlere karşı istihbarat teşkilatları arasında yakın iş birliği yürütüldüğünü söyledi.

Kalın, oluşturdukları alarm sistemi sayesinde ortaya çıkan tehditlerin eş zamanlı olarak takip edilebildiğini belirterek, şöyle konuştu:

"Teknoloji alanında da çok önemli adımlar atılıyor. Türk Dünyası İstihbarat Teşkilatları arasında yürüttüğümüz yoğun faaliyetlerde de bu konudaki iş birliğimiz çok ileri düzeyde. Terörle, çatışma bölgeleriyle, insan kaçakçılarıyla, radikalleşmeyle mücadele ve diğer alanlarda da Türk dünyası istihbarat örgütleriyle çok iyi bir iş birliği içerisindeyiz. Hatta kurduğumuz alarm sistemiyle, bir yerde ortaya çıkan tehdidi aynı anda tüm paydaşlarla birlikte tespit ve takip etme imkânına sahibiz."

"Hepimiz güvende olmadan hiçbirimiz güvende değiliz"

Türkiye'nin güvenlik anlayışının bütüncül bir yaklaşıma dayandığını vurgulayan Kalın, ülkelerin kendi güvenliklerini sağlarken komşularının ve ortaklarının güvenliğini de dikkate alması gerektiğini ifade etti.

İbrahim Kalın şunları kaydetti: "Çünkü bizim güvenlik anlayışımız bütüncül, entegre bir güvenlik anlayışı. Biz hep şu ilkeyle hareket ettik: 'Hepimiz güvende olmadan hiçbirimiz güvende değiliz.' Kendi güvenliğimi garanti altına almak için mutlaka paydaşlarımın, komşularımın, ortaklarımın güvenliğini de dikkate almak zorundayım. Güvenlik konusunda bencil davranamazsınız. İkinci olarak da güvenliği devredemezsiniz. Güvenliği kendiniz sağlamak zorundasınız. Ancak güvenliğe bütüncül bir bakış açısıyla yaklaştığınız zaman kendi güvenliğiniz için de mutlaka komşularınızın ve paydaşlarınızın güvenliğini esas almak durumundasınız."

Türk dünyasında geliştirilen güvenlik ve istihbarat iş birliğinin bölgesel sorunların çözümüne de katkı sağladığını dile getiren Kalın, geçmiş yıllarda yaşanan bazı sınır sorunları ve toplumsal olayların krize dönüşmeden çözüldüğünü söyledi.

Kalın, "Bu alanlarda Türk dünyasında gerçekten çok iyi bir iş birliği olduğunu ifade edebilirim. Bu güvenlik ve istihbarat entegrasyonumuz sayesinde, geçtiğimiz 20-25 yılda zaman zaman ufak tefek sınır sorunları yahut toplumsal olaylar yaşandı ancak bunların hiçbiri bir krize dönüşmedi. Kısa sürede çözüme kavuşturuldular ve güven ortamı tekrar sağlandı." ifadelerini kullandı.

Türk devletlerinin istihbarat teşkilatları arasında düzenli toplantılar ve zirveler gerçekleştirildiğini söyleyen Kalın, bu görüşmelerde ortak güvenlik meselelerinin ele alındığını ve istihbarat paylaşımı yapıldığını bildirdi. Kalın, söz konusu iş birliğinde karşılıklı güvene dayalı iletişimin önem taşıdığını belirterek şöyle konuştu:

"Bizim istihbarat teşkilatımızın da dönüşümlü olarak düzenli yaptığı toplantılar ve zirveler var. Buralarda bu konuları çok etraflı bir şekilde ele alıyoruz. Beni memnun eden gözlemlerimden bir tanesini ifade etmek isterim: Bu konularda karşılıklı güvene dayalı, şeffaf bir iletişim modeli geliştirmek son derece önemlidir."

Siber tehditler ve dezenformasyonla mücadele

Türk devletlerinin istihbarat teşkilatları arasında siber tehditler ve dezenformasyonla mücadele konusunda da kapsamlı çalışmalar yürütüldüğünü belirten Kalın, sosyal medyanın manipülasyona açık alanlardan biri olduğunu söyledi.

Kalın, "Çünkü sosyal medya hem çağımızın bir gerçeği hem de en fazla manipülasyona açık olan alanlardan bir tanesi. O yüzden orada mutlaka teyakkuz hâlinde olmak lazım." dedi. Türk devletleri arasındaki ilişkilerin yalnızca liderler düzeyinde kalmaması gerektiğini vurgulayan Kalın, kurumlar arasındaki temasların artırılmasının önemine dikkat çekti.

Kalın, "Genelde uluslararası ilişkilerde şöyle bir tablo görüyoruz: Liderler düzeyinde çok iyi ilişkiler olur, güzel bir hava olur, rüzgâr eser ama bunun aşağıya yansıması zaman alır. Bu yansımanın daha güçlü ve etkili olması lazım." dedi.

Üniversiteler, akademisyenler ve düşünce kuruluşları arasında da daha yakın ilişkiler kurulması gerektiğini ifade eden Kalın, Türk devletlerinin birbirlerinin bilim ve düşünce dünyasını daha yakından takip etmesinin ortak geleceğe katkı sağlayacağını söyledi.

Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) Aksakallar Konseyi Başkanı Yıldırım: Orta Koridor, bir refah koridorudur, bir ekonomi koridorudur, bir tarih koridorudur, bir kültür koridorudur

Türkiye Cumhuriyeti Son Başbakanı ve Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) Aksakallar Konseyi Başkanı Binali Yıldırım "Orta Koridordan Ortak Üretim Ekosistemine: Türk Dünyasında Ekonomi Modeli" başlıklı panelin açış konuşmasını gerçekleştirdi. Ciddi belirsizliklerin yaşandığı ve ekonomik büyümenin sınırlı kaldığı dünyada mutlak yoksulluk sınırında 800 milyon insanın yaşadığına dikkat çeken Yıldırım, Türk devletleri olarak küresel anlamda bu dengesizlikleri ve eşitsizlikleri iyileştirmek amacıyla çalıştıklarını belirtti ve bu anlamda Orta Koridor'un sadece bir taşıma güzergâhı olarak düşünülmemesi gerektiğini vurguladı.

Yıldırım, kuzeydeki ve güneydeki koridora oranla güzergâhlar arasında katma değeri en yüksek koridorun Orta Koridor olduğunu belirterek, taşımacılığın tam olarak ticaret olmadığını, ticaretin artırılması için araç olduğunu söyledi.

"KKTC, Türk dünyasının ayrılmaz ve vazgeçilmez bir üyesidir"

Orta Koridor'da taşınacak yük miktarının 30 milyon tona kadar çıkarılma imkânının bulunduğuna dikkat çeken Yıldırım, geçiş sürelerinin kısaltılması ve modlar arası geçişe yönelik çalışmaların yürütülmesi gerektiğini ifade etti. Yıldırım, TDT'ye düşen görevin üye ülkelerin bu konuya yönelik zayıf veya kuvvetli yönlerini belirlemek olduğunu, böylece ülkelerin avantajlarını kullanabileceklerini dile getirdi.

Orta Koridor'da taşımanın işin bir parçası olduğuna dikkat çeken Yıldırım, "Orta Koridor, bir refah koridorudur, bir ekonomi koridorudur, bir tarih koridorudur, bir kültür koridorudur. Yapmamız gereken koridorun başladığı yerden bittiği yere kadar ortak üretim tesisleri, ortak lojistik merkezleri kurmak." dedi.

Yıldırım, Doğu Akdeniz'deki zenginlikleri birtakım ülkelerin kanunsuz şekilde yağmalamaya çalıştıklarını ifade ederek, sözlerini şöyle tamamladı: "Bizim uluslararası deniz hukukundan kaynaklanan hak ve menfaatlerimiz görmezden geliniyor. Bunlara asla müsaade etmeyiz. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, Türk dünyasının ayrılmaz ve vazgeçilmez bir üyesidir. Bu, bu kadar açıktır. Dolayısıyla Kıbrıs'ı izolasyona tabi tutmak, onları küresel ve bölgesel gelişmelerden imkânlardan mahrum bırakmak ne insanlığa ne de uluslararası hukuka sığar. Bu davanın takipçisi olmaya devam edeceğiz, Türk devletleri olarak da elimizden geleni yapacağız."

Eski Dışişleri Bakanı ve AK Parti Antalya Milletvekili Çavuşoğlu: Asya'nın yükselişi ile birlikte Avrasya, küresel siyasetin ve ekonominin başlıca etkileşim alanlarından biri haline geldi

Eski Dışişleri Bakanı ve AK Parti Antalya Milletvekili Mevlüt Çavuşoğlu "Küresel Dönüşüm Çağında Türk Dünyasının Jeopolitik Rolü" başlıklı panelin açış konuşmasını gerçekleştirdi. Uluslararası sistemin köklü dönüşümden geçtiğini belirten Çavuşoğlu, "Türk dünyası bir yandan küresel gelişmelerden doğrudan etkilenmekte, diğer yandan bu gelişmelerin yönünü etkileme potansiyeline sahip önemli bir jeopolitik aktör olarak öne çıkmaktadır. Asya'nın yükselişi ile birlikte Avrasya, küresel siyasetin ve ekonominin başlıca etkileşim alanlarından biri haline gelmiştir." değerlendirmesinde bulundu.

Coğrafi konumun tek başına stratejik güç getirmeyeceğinin altını çizen Çavuşoğlu, "Asıl belirleyici olan, coğrafyanın sunduğu imkânları ortak bir vizyonla değerlendirebilme kapasitesidir. Potansiyelimizi kalıcı bir etkiye dönüştürmek, güven, dayanışma, kurumsal iş birliği ve ortak hareket etme iradesi gerektirir. İşte Türk Devletleri Teşkilatı, bu iradenin kurumsal ifadesidir." dedi.

TÜRKSOY Genel Sekreteri Raev: Gençlerin, ortak medeniyet mirasımızdan cesaret almaları gerekiyor

Uluslararası Türk Kültürü Teşkilatı (TÜRKSOY) Genel Sekreteri Sultan Raev, "Gaspıralı'nın İzinde: Türk Dünyasında Dil, Kültür ve Hafıza" başlıklı panelin açış konuşmasını gerçekleştirdi.

Raev, Türk dünyasının bugünkü siyasi sınırlarla tanımlanamayacağını, tarih boyunca geniş coğrafyalarda varlık gösteren Türk topluluklarının ortak bir medeniyetin mirasçıları olduğunu belirterek, gençlere yalnızca geçmişin anlatılmasının yeterli olmadığını, onların bu mirastan güç alarak geleceklerini inşa etme cesareti kazanmaları gerektiğini söyledi.

Ortak alfabe çalışmaları, dil öğretimi, terminoloji birliği ve yayıncılık alanındaki girişimlerin önemine işaret eden Raev, asıl hedefin yalnızca aynı harfleri kullanmak değil, Türk dünyasındaki toplumların birbirlerinin düşüncelerini, edebiyatını ve bilimsel üretimini de tanıması olduğunu vurguladı.

Kültür ve sanatın toplumlar arasındaki karşılıklı anlayışı geliştirmede etkili bir araç olduğunu belirten Raev, televizyon dizileri, filmler ve şarkıların bazen uzun yıllar süren resmî çalışmalardan daha geniş kitlelere ulaşabildiğini kaydetti.

Raev, İsmail Gaspıralı'nın mirasını yaşatmanın yalnızca onun sözlerini tekrarlamakla mümkün olmayacağını belirterek, Gaspıralı'nın kendi çağında ortaya koyduğu cesaretin, yenilikçi düşüncenin ve çalışma azminin günümüz koşullarında sürdürülmesi gerektiğini kaydetti.

AA Yönetim Kurulu Başkanı ve Genel Müdürü Karagöz: Dilde bir olacağız, fikirde bir olacağız, işte bir olacağız

Forum kapsamında "Türk Dünyasında Medya İş Birliği: Birlikten Küresel Etkiye" başlıklı programda konuşan Anadolu Ajansı Yönetim Kurulu Başkanı ve Genel Müdürü Serdar Karagöz, İsmail Gaspıralı'nın "Dilde, fikirde, işte birlik" sözleri ile ortaya koyduğu bu düşüncenin bugün Türk dünyasının ortak gelecek vizyonunda karşılık bulduğunu, bu test edilmiş birlik düşüncesinin güçlü bir istikamet gösterdiğini kaydederek, "Dilde bir olacağız, fikirde bir olacağız, işte bir olacağız, kötü günde bir olacağız, iyi günde bir olacağız." dedi.

2023'te Türk Haber Ajansları Birliğini (ATNA) kurduklarını ve Türkiye, Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan ve Özbekistan'dan haber ajanslarının Türk dünyasında medya iş birliğini daha ileri taşımak için bir araya geldiğini aktaran Karagöz, ayrıca gazetecilere yönelik eğitim, yarışma ve tecrübe paylaşımı etkinlikleri düzenlediklerini belirtti.

TİKA Başkanı Eren, Türkiye'nin kalkınma tecrübesini farklı coğrafyalarla paylaşmasının önemine işaret etti

Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı (TİKA) Başkanı Abdullah Eren, "Türk Dünyası Diyalog Forumu"nda "Ortak Tarihten Ortak Geleceğe: Türk Dünyasında TİKA'nın Kalkınma Vizyonu" başlıklı sunumunda Türk devletlerinin artık kendi kalkınma kuruluşlarına ve gelişmiş kurumsal kapasitelere sahip olduğuna işaret ederek bu nedenle söz konusu ülkelerle ilişkilerinde "kalkınma yardımı" yerine "kalkınma iş birliği" kavramını kullandıklarını vurguladı.

Türkiye'nin kalkınma tecrübesini farklı coğrafyalarla paylaşmasının önemine işaret eden Eren, Türk dünyası ülkelerinin sahip olduğu ekonomik potansiyelin, genç nüfusun ve stratejik enerji koridorlarının ortak çalışmalarla daha etkin değerlendirilebileceğini kaydetti.

Türk dünyası ülkeleri arasındaki iş birliğinin yalnızca ekonomik göstergelerle değerlendirilemeyeceğini vurgulayarak, "Ama burada en önemli şey toplumsal mukavemetimiz. Türk dünyasında toplumsal mukavemet, ortak tarihimiz, ortak hafızamız, ortak olaylarımızdır, son ortak olayımız da aslında Karabağ, hepimizi birbirine bağlayan, Karabağ'ın azat edilmesi." dedi.

YTB Başkanı Turus: Türk dünyası diasporasına haritaların ötesinden bir bakış açısıyla yaklaşılması gerekiyor

Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar (YTB) Başkanı Abdulhadi Turus "Küresel Ağ, Ortak Kimlik: Türk Dünyası Diasporası" başlıklı panelde yaptığı konuşmada Türk dünyası diasporasına haritaların ötesinden bir bakış açısıyla yaklaşılması gerektiğini belirterek "Sınırlar çizmeden dünyanın dört bir tarafında yaşayan insan kaynağını nasıl bir araya getirebiliriz, bunun peşine düşüyoruz." dedi.

Turus sadece Türkiye'nin diasporasında, yurt dışında yaşayan 7,5 milyon vatandaşı olduğunu, Türk dünyasının ise 20 milyon nitelikli insan kaynağı bulunduğunu belirterek, "Bu 20 milyon kişi, diasporada yaşadıkları ülkelerde edindikleri tecrübeleri Türk dünyasına aktararak kültürel ve dil birliğinin güçlenmesine katkı sağlayabilir." dedi.

YEE Başkanı Argun: Ortak Türk alfabesi, 34 harf üzerinde varılan mutabakat tarihi bir eşiktir

Yunus Emre Enstitüsü (YEE) Başkanı Prof. Dr. Selim Argun, "Türk Dünyasında Gelenekten Geleceğe Kültür ve Sanat" başlıklı panelde yaptığı konuşmada ortak dil ve kültürel iletişim konularının üzerinde durması gerektiğinin altını çizerek, "Ortak Türk alfabesi, 34 harf üzerinde varılan mutabakat tarihî bir eşiktir. Bu sadece bir alfabe meselesi değil birbirimizin eserlerini, düşünce ve sanat dünyasını hepimize doğrudan okuyabilme ve aktarabilme imkânı sağlayan büyük bir yarardır." diye konuştu.

Kültür ve sanatın, Türk Dünyası 2040 Vizyon Belgesi'nin temel ayaklarından olduğunu dile getirerek, ortak dilin yanı sıra ortak dijital kültür alanına da ihtiyaç duyulduğunu belirten Argun, Türk dünyası olarak çizgi filmler, tarihî diziler, dijital oyunlar üretilmesi gerektiğini ifade etti.

TÜRK DÜNYASI DİYALOG FORUMU
TURKIC WORLD DIALOGUE FORUM
İLETİŞİM BAŞKANLIĞI
DIRECTORATE OF COMMUNICATIONS
Türk Dünyasında Medya ve İletişim
Media and Communication in the Turkic World
Mücahid Eker
Türkiye Radyo Televizyon Kurumu (TRT) Genel Müdür Yardımcısı
Moderatör
Salkın Sarnogoeva
Kırgızistan Cumhuriyeti Kültür, Enformasyon ve Gençlik Politikaları Bakan Yardımcısı
Özdemir Tokel
Bayrak Radyo ve Televizyon Kurumu (BTRK) Yönetim Kurulu Başkanı
Annasahet Kakayev
Türkmenistan Devlet Televizyon, Radyo Yayıncılığı ve Sinematografi Komitesi Başkan Yardımcısı
Bibigül Zhesenbay
Kazakistan Cumhuriyeti TeleRadyo Kompleksi Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı

TÜRK DÜNYASINDA
DİPLOMASİDE KADIN PANELİ
Ortak Vizyon • Güçlü Temsil • Sürdürülebilir İş Birliği
Moderatör
Meryem DAVUTOĞLU
TÜRKİYE
TÜRKMENİSTAN
Laçin ÖVEZGELDİYEVA

TÜRK DÜNYASI DİYALOG FORUMU
TURKIC WORLD DIALOGUE FORUM
İLETİŞİM BAŞKANLIĞI
DIRECTORATE OF COMMUNICATIONS
Bölgesel İstikrar ve Güç Birliği için Parlamenter Diplomasi: TÜRKPA Perspektifi
Parliamentary Diplomacy for Regional Stability and Unity: The TÜRKPA Perspective
Zehra Zümrüt Selçuk
Osman Mesten
Prof. Dr. Filiz Kılıç
Medina Kairylbekova
Dr. Hasan Küçük
Moderatör

TÜRKİYE CUMHURİYETİ CUMHURBAŞKANLIĞI İLETİŞİM BAŞKANLIĞI
TÜRK DÜNYASI DİYALOG FORUMU
TURKIC WORLD DIALOGUE FORUM
PRESIDENCY OF THE REPUBLIC OF TÜRKİYE DIRECTORATE OF COMMUNICATIONS
Türk Enerji Ufku: Kaynaklar, Güvenlik ve İş Birliği Olanakları
The Turkic Energy Horizon: Resources, Security and Opportunities for Cooperation
Prof. Dr. Mustafa Aydın
Cumhurbaşkanlığı Güvenlik ve Dış Politikalar Kurulu Üyesi, Kadir Has Üniversitesi Öğretim Üyesi
Moderatör
Uluk Kıdırbaev
İş Geliştirme ve Yatırım Konseyi Sekreterya Başkanı, Yatırım Ortamı Uzmanı
Akrom Toshpulatov
Özbekistan Cumhuriyeti Parlamento Yasama Odası Parlamento Araştırmaları Enstitüsü Direktörü
Prof. Dr. Uğur Atikol
Kıbrıs Aydın Üniversitesi Öğretim Üyesi
Joo-hyeon BAIK
Güney Kore Eski Kazakistan Büyükelçisi, Shin & Kim Hukuk Bürosu Kıdemli Danışmanı
Prof. Dr. Oktay F. Tanrısever
Orta Doğu Teknik Üniversitesi İİBF Dekanı

PRESIDENCY OF THE REPUBLIC OF TÜRKİYE DIRECTORATE OF COMMUNICATIONS
TURKIC WORLD DIALOGUE FORUM

TÜRKİYE CUMHURİYETİ CUMHURBAŞKANLIĞI İLETİŞİM BAŞKANLIĞI
TÜRK DÜNYASI DİYALOG FORUMU
TURKIC WORLD DIALOGUE FORUM
PRESIDENCY OF THE REPUBLIC OF TÜRKİYE DIRECTORATE OF COMMUNICATIONS
Küresel Dönüşüm Çağında Türk Dünyasının Jeopolitik Rolü
The Geopolitical Role of the Turkic World in an Age of Global Transformation
Prof. Dr. Hasan Ali Karasar
Kapadokya Üniversitesi Rektörü
Moderatör
Prof. Dr. Eunkyung Oh
Dongduk Üniversitesi Avrasya ve Türk Dünyası Araştırmaları Enstitüsü Başkanı
Prof. Dr. Nur Köprülü
Yakın Doğu Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölüm Başkanı
Qamariddin Shayxov
Gazeteci, Qalampir.uz Yöneticisi
Dr. Kaan Kutlu Ataç
Mersin Üniversitesi Öğretim Üyesi

Taşqi savdo körsatkiçlari dinamikasidagi asosiy nomutanosibliklar va tarkibiy muammolar
3,3%
Eksport ösişining sustligi
2,7 baravar
Importning eksportdan tezroq ösişi
44,1%
Tovar savdosi taqcilligining kengayişi
75,4%
Taşqi savdo aylanmasi ösişining import hisobiga şakllanişi
TÜRKİYE CUMHURİYETİ CUMHURBAŞKANLIĞI İLETİŞİM BAŞKANLIĞI
TÜRK DÜNYASI DİYALOG FORUMU
PRESIDENCY OF THE REPUBLIC OF TÜRKİYE DIRECTORATE OF COMMUNICATIONS
TURKIC WORLD DIALOGUE FORUM

PRESIDENCY OF THE REPUBLIC OF TÜRKİYE DIRECTORATE OF COMMUNICATIONS
TURKIC WORLD DIALOGUE FORUM

TÜRKİYE CUMHURİYETİ CUMHURBAŞKANLIĞI İLETİŞİM BAŞKANLIĞI
TÜRK DÜNYASI DİYALOG FORUMU
TURKIC WORLD DIALOGUE FORUM
PRESIDENCY OF THE REPUBLIC OF TÜRKİYE DIRECTORATE OF COMMUNICATIONS
Türk Dünyası Yüzyılı: Aile, Toplum ve Gelecek
The Century of the Turkic World: Family, Society and the Future
Prof. Dr. Öztürk Emiroğlu
Ardahan Üniversitesi Rektörü
Moderatör
Doç. Dr. Nigora Tadjibayeva
Özbekistan Gazetecilik ve Kitle İletişim Üniversitesi Öğretim Üyesi
Aigul Akhmedova
Kırgız Cumhuriyeti Jogorku Keneş (Parlamento) Milletvekili, TÜRKPA Çevre, Doğal Kaynaklar ve Sağlık Komisyonu Üyesi
Yasemi Öztürk
Ulusal Birlik Partisi (UBP) İskele Milletvekili
Doç. Dr. Talgat Moldabay
Avrasya Milli Üniversitesi Öğretim Üyesi

Gazze'den Dünyaya: Üç Yılda Değişen Dengeler, Derinleşen Fay Hatları

Üç yıllık süreçte Filistin halkı tarihinin en ağır insani felaketlerinden birini yaşarken Filistin meselesi uluslararası siyasette yeniden güçlü bir karşılık buldu. Küresel dayanışmanın genişlemesi ve Filistin Devleti'ni tanıyan ülkelerin sayısının artması diplomatik açıdan önemli kazanımlar sağladı. Ancak Gazze'deki yıkım ve Batı Şeria'da derinleşen işgal, bağımsız Filistin Devleti'nin kurulabileceği siyasi ve coğrafi zemini büyük ölçüde aşındırdı.

7 Ekim 2023'te Hamas öncülüğündeki silahlı grupların İsrail'e düzenlediği saldırılarda yaklaşık 1.200 kişi hayatını kaybetti, 251 kişi rehin alındı. Bunun ardından İsrail'in Gazze'de başlattığı askerî harekât, üç yıl boyunca soykırıma varan ağır sivil kayıplara, kitlesel yerinden edilmeye ve geniş çaplı yıkıma yol açtı. Lübnan, Yemen ve İran'a uzanan çatışmalar Orta Doğu'nun güç dengelerini değiştirdi. Filistin meselesi ise uluslararası hukuk, Batı'nın normatif liderliği ve küresel toplumsal hareketler bakımından yeni bir önem kazandı. Üç yılın en dikkat çekici paradoksu, Filistin halkı tarihinin en ağır yıkımlarından biriyle karşı karşıya kalırken Filistin meselesinin küresel siyasal bilinçte yeniden merkezî bir yer edinmesi oldu. Filistin Devleti'ne yönelik diplomatik destek güçlendi; buna karşılık işgal altındaki topraklarda egemen bir devletin kurulmasını sağlayacak koşullar giderek ağırlaştı.

Ukrayna ve Gazze savaşlarına verilen farklı tepkiler, uluslararası hukukun evrenselliğine ilişkin tartışmaları derinleştirdi. Batı'nın savunduğu değerlerle dış politika uygulamaları arasındaki mesafe, küresel ölçekte ciddi bir güven kaybına yol açtı.

Üç Yılın Bilançosu: Gazze'de İnsani ve Fiziksel Yıkım

İsrail'in saldırıları Gazze'nin demografik, ekonomik ve toplumsal yapısında ağır tahribata neden oldu. Ekim 2026 itibarıyla Netanyahu hükûmetinin saldırılarıyla hayatını kaybettiği bildirilen Filistinlilerin sayısı 74 bini, yaralananların sayısı 175 bini aştı. UNICEF'in Haziran 2026 sonuna ilişkin verilerine göre en az 21 bin 700 çocuk öldürüldü. Yaklaşık 1,9 milyon kişi savaş boyunca yerinden edildi; konutların, sağlık kuruluşlarının ve eğitim altyapısının önemli bölümü kullanılamaz hâle geldi. Birleşmiş Milletler, Avrupa Birliği ve Dünya Bankasının Nisan 2026 tarihli ortak değerlendirmesinde, Gazze'nin yeniden inşası ve ekonomik toparlanması için 71,4 milyar dolara ihtiyaç duyulduğu hesaplandı. Milyonlarca ton enkazın yanı sıra patlamamış mühimmat, kirlenmiş su kaynakları ve tahrip edilen tarım alanları, savaşın çevresel sonuçlarını ağırlaştırdı. Eğitimin kesintiye uğraması, geçim kaynaklarının kaybedilmesi ve sağlık hizmetlerine erişimin bozulması, yeniden inşanın önündeki toplumsal sorunları derinleştirdi.

Gazeteciler de savaşın ağır kayıplar verdiği kesimler arasında yer aldı. Gazetecileri Koruma Komitesinin (CPJ) Eylül 2026 bilançosunda Gazze savaşı ve bağlantılı bölgesel çatışmalarda en az 247 gazeteci ve medya çalışanının öldürüldüğü belgelendi. Ekim 2025'te başlayan ateşkesin ardından da Gazze'deki askerî operasyonlar ve sivil kayıplar bütünüyle sona ermedi.

Gazze'nin Gölgesinde Batı Şeria: Devletleşmenin Kaybolan Coğrafyası

Gazze'deki insani felaket uluslararası gündemin merkezinde yer alırken Batı Şeria'da işgalin niteliğini değiştiren gelişmeler yaşandı. İsrail'in askerî operasyonları, Filistinlilere ait yapıların yıkılması, hareket kısıtlamaları ve yerleşimci şiddeti belirgin biçimde arttı. OCHA'nın Ekim 2026 değerlendirmesine göre yılın başından 19 Ekim'e kadar 300'den fazla Filistin topluluğunda 2.159 yerleşimci saldırısı kaydedildi. Oysa ki 1993'te başlayan Oslo Barış Süreci, Filistinlilerin aşamalı olarak kendi kendilerini yönetmesini ve nihai statü sorunlarının müzakerelerle çözülmesini öngörmüştü. Ancak Batı Şeria'nın yaklaşık yüzde 60'ını oluşturan C Bölgesi üzerindeki İsrail kontrolü devam etti. Yerleşimlerin genişlemesi, yeni ileri karakollar ve ulaşım kısıtlamaları Filistin yerleşimleri arasındaki coğrafi sürekliliği zayıflattı. Doğu Kudüs ile Batı Şeria arasındaki bağlantıyı etkileyen E1 yerleşim planı da bağımsız devletleşmenin geleceği açısından ciddi bir sorun oluşturdu. Bu gelişmeler, iki devletli çözümün geleceğine ilişkin tartışmayı diplomatik müzakerelerin ötesine taşıdı. İşgalin sürmesi ve uluslararası hukuka aykırı yerleşimlerin genişlemesi, egemen ve coğrafi bakımdan bütünleşik bir Filistin Devleti'nin mevcut koşullarda kurulmasını fiilen uygulanamaz hâle getirdi.

Gazze'den Tahran'a: Bölgesel Güç Dengelerinin Yeniden Şekillenmesi

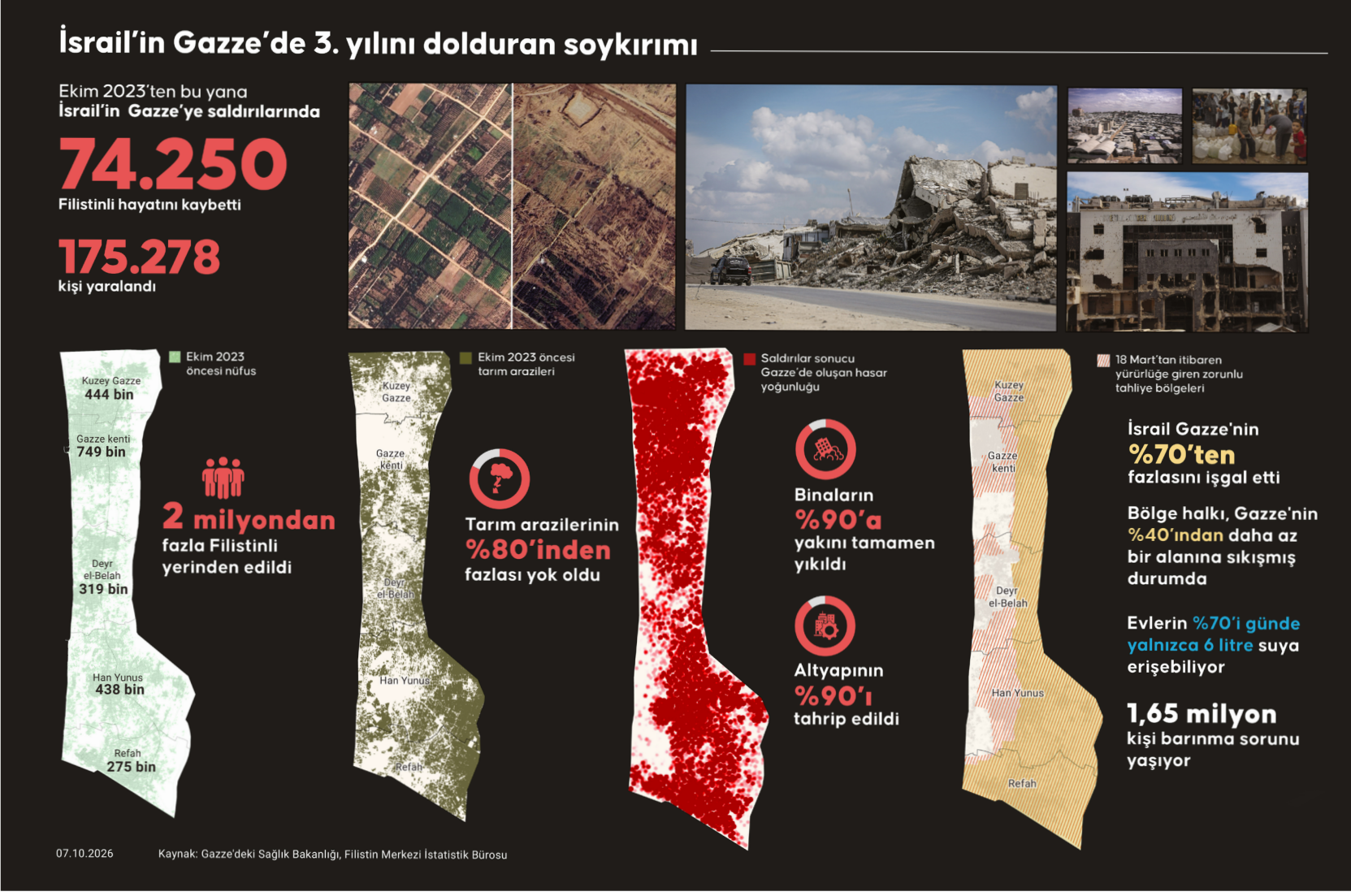
Gazze'deki savaşın bölgesel etkileri, İsrail ile Hizbullah arasındaki çatışmaların Lübnan'da genişlemesi ve Yemen'deki Husilerin Kızıldeniz'de ticari gemileri hedef almasıyla belirginleşti. İsrail'in askerî operasyonları, Hamas ve Hizbullah'ın liderlik kadrolarında da ağır kayıplara yol açtı. Hamas Siyasi Büro Başkanı İsmail Haniyye'nin 31 Temmuz 2024'te Tahran'da öldürülmesi, ateşkes müzakerelerini olumsuz etkilerken İran-İsrail gerilimini artırdı. Hamas'ın askerî kanadı İzzeddin el-Kassam Tugayları Komutanı Muhammed Dayf'ın Temmuz 2024'te, Haniyye'nin ardından örgütün liderliğini üstlenen Yahya Sinvar'ın ise Ekim 2024'te Gazze'de öldürülmesi, Hamas'ın yönetim yapısını önemli ölçüde zayıflattı. İsrail'in 27 Eylül 2024'te Beyrut'a düzenlediği saldırıda Hizbullah Genel Sekreteri Hasan Nasrallah'ın hayatını kaybetmesi de Lübnan'daki güç dengelerini etkiledi. İran ile İsrail arasında uzun yıllardır dolaylı biçimde sürdürülen mücadele, karşılıklı askerî saldırılarla doğrudan çatışmaya dönüştü. Haziran 2025'teki savaşın ardından 28 Şubat 2026'da ABD ve İsrail'in İran'a yönelik başlattığı geniş kapsamlı operasyonlar, ülkenin siyasi ve askerî liderliğini hedef aldı. İran'ın 1989'dan beri dinî liderliğini yürüten Ali Hamaney'in öldürülmesi, İslam Cumhuriyeti tarihinde önemli bir dönüm noktası oldu. Devrim Muhafızları Komutanı Muhammed Pakpur, Genelkurmay Başkanı Abdürrahim Musevi ve Savunma Bakanı Aziz Nasırzade'nin de aralarında bulunduğu üst düzey isimlerin hayatını kaybetmesi, İran'ın karar alma ve güvenlik mekanizmalarında ciddi kayıplara neden oldu. Ardından gelen İran'ın misillemeleri Körfez ülkelerini etkilerken Hürmüz Boğazı çevresinde yaşanan güvenlik sorunları küresel enerji ticaretini tehdit etti. Hamas ve Hizbullah'ın askerî kapasitesindeki kayıplar ile İran'ın bölgesel nüfuzundaki gerileme, Orta Doğu'daki güç dağılımını değiştirdi. Bununla birlikte İsrail'in elde ettiği askerî kazanımlar, çatışmaların sona ermesini ve bölgede kalıcı istikrarın sağlanmasını mümkün kılmadı.

Uluslararası Düzenin Meşruiyet Sorunu

Gazze'de yaşananlar, uluslararası hukukun uygulanmasındaki tutarsızlıkları daha görünür hâle getirdi. Rusya'nın Ukrayna'ya yönelik saldırıları karşısında egemenlik, toprak bütünlüğü ve sivillerin korunması ilkelerini öne çıkaran Batılı devletlerin önemli bir bölümünün İsrail karşısında farklı politikalar izlemesi, özellikle Küresel Güney'de çifte standart eleştirilerini güçlendirdi. İsrail'e sağlanan askerî ve diplomatik destek, Gazze'deki ağır sivil kayıplara rağmen etkili yaptırım mekanizmalarının oluşturulamaması ve BM Güvenlik Konseyinde yaşanan anlaşmazlıklar, Batı'nın normatif liderliğinin inandırıcılığını aşındırdı. Uluslararası Adalet Divanında İsrail'in Soykırım Sözleşmesi kapsamındaki yükümlülüklerine ilişkin dava sürerken Uluslararası Ceza Mahkemesi, Kasım 2024'te Başbakan Binyamin Netanyahu ve eski Savunma Bakanı Yoav Gallant hakkında yakalama kararları çıkardı. Uluslararası yargı süreçleri, devletlerin ve siyasi liderlerin sorumluluğuna ilişkin tartışmaları derinleştirdi. Ancak hukuki kararların uygulanmasında karşılaşılan güçlükler, uluslararası kurumların siyasi güç ilişkilerinden ne ölçüde etkilendiğini de gösterdi.

Diplomatik Yalnızlaşma ve Filistin Bayrağının Küresel Anlamı

Gazze savaşının uluslararası siyasetteki sonuçlarından biri, İsrail'in askerî kapasitesi ile diplomatik konumu arasındaki ayrışma oldu. Birleşik Krallık, Fransa, Kanada ve Avustralya'nın

2025'te Filistin Devleti'ni tanıması, Batılı ülkelerin geleneksel yaklaşımlarında önemli bir değişime işaret etti. Eylül 2026'da düzenlenen BM 81. Genel Kurulunda Netanyahu'nun konuşması sırasında çok sayıda ülke temsilcisinin salonu terk etmesi, İsrail'e yönelik diplomatik tepkinin en dikkat çekici örneklerinden biri oldu. ABD'nin siyasi ve askerî desteği ise devam etti. Bu dönemde Filistin'e yönelik toplumsal dayanışma da geniş bir coğrafyaya yayıldı. ABD'deki üniversite kampüslerinde yoğunlaşan protestolar, Avrupa'nın ve dünyanın farklı şehirlerindeki meydanlara taşındı. Öğrenciler, sendikalar, sanatçılar ve insan hakları örgütleri, hükûmetlerin İsrail politikalarının değiştirilmesi için gösteriler düzenledi. Kamuoyu araştırmaları da bazı Batılı toplumlarda Filistinlilere yönelik sempatinin arttığını gösterdi. Gallup'ın Şubat 2026 araştırmasında ABD'de Filistinlilere daha fazla sempati duyduğunu belirtenlerin oranı yüzde 41, İsraillilere sempati duyanların oranı ise yüzde 36 olarak ölçüldü.

Bu gelişmelerin en belirgin sembolü Filistin bayrağı oldu. Filistin halkının bağımsızlık mücadelesiyle özdeşleşen bayrak, farklı toplumların adalet, özgürlük ve eşitlik taleplerini dile getirdiği gösterilerde de yer aldı. Filistin meselesiyle doğrudan ilişkisi bulunmayan toplumsal hareketlerin bu sembolü sahiplenmesi, dayanışmanın ulaştığı boyutu gösterdi. "Filistin özgür olana kadar hiç kimse özgür değildir." düşüncesi, Filistinlilerin haklarını evrensel özgürlük talepleriyle ilişkilendiren ortak bir söyleme dönüştü.

İsrail'de Üç Yılın Siyasi Bilançosu: Netanyahu Tartışılırken Değişmeyen Politikalar

İsrail'de 27 Ekim 2026'da gerçekleştirilen seçimler, 7 Ekim saldırılarının ardından yaşanan üç yıllık savaş döneminin siyasi hesaplaşmasına dönüştü. Ülke siyasetinin sağa yönelişinde 1977'de Likud'un iktidara gelmesi belirleyici olmuş, Netanyahu döneminde aşırı sağ ve dinî partilerin etkisi daha da artmıştı. Ancak 7 Ekim'deki ağır güvenlik ve istihbarat başarısızlığı, Netanyahu'nun siyasi meşruiyetini ciddi biçimde sarstı. Rehine ailelerinin protestoları, savaşın ekonomik ve diplomatik maliyetleri ile devam eden yolsuzluk yargılamaları, hükûmet üzerindeki baskıyı artırdı. Seçimlere yaklaşık yüzde 77,7 gibi yüksek bir katılım gerçekleşti. Özellikle Arap seçmenlerin sandığa yoğun ilgi göstermesi üzerine Netanyahu, sağ seçmenlere oy kullanma çağrısında bulundu. İlk sonuçlara göre Likud en büyük parti konumunu korurken Netanyahu'nun

7 Ekim'deki güvenlik başarısızlığı, Netanyahu'nun siyasi geleceğini üç yıl sonra sandığın temel tartışmalarından birine dönüştürdü. İsrail'deki iktidar mücadelesinin sertleşmesi ise Filistin meselesinde benzer ölçüde bir siyasi ayrışma yaratmadı. Netanyahu'nun iktidarı belirsizleşirken bağımsız Filistin Devleti'ne karşı çıkan siyaset anlayışı ağırlığını korudu.

Filistin bayrağı, üç yıl içerisinde dünyanın farklı coğrafyalarında yükselen adalet ve özgürlük taleplerinin ortak sembollerinden birine dönüştü. Üniversite kampüslerinden kent meydanlarına taşınan dayanışma, Filistin halkının mücadelesine ulusal sınırlarını aşan bir anlam kazandırdı. Dünyanın farklı yerlerinde yükselen bu bayrak, özgürlüğün evrenselliğine ilişkin güçlü bir siyasi mesaj taşıdı.

öncülüğündeki sağ ve dinî partiler bloku, 120 sandalyeli parlamentoda hükûmet kurmak için gerekli 61 sandalyeye ulaşamadı. Muhalefetin de çoğunluğu sağlayamaması, koalisyon pazarlıklarını gündeme getirdi. Arap partilerinin sandalye sayısının önceki seçimlere kıyasla yaklaşık iki katına çıkarak 17–19 aralığına yükselmesi, seçimlerin dikkat çekici sonuçlarından biri oldu. Bununla birlikte artan parlamenter temsilin, bağımsız Filistin Devleti'nin kurulmasına yönelik politikaları değiştirebilecek bir siyasi güce dönüşmesi güç göründü. Netanyahu'nun siyasi geleceği, hakkındaki yolsuzluk davaları ve 7 Ekim saldırılarının önlenememesine ilişkin sorumluluk tartışmaları nedeniyle kişisel açıdan da önem kazandı. Saldırı öncesinde iletilen güvenlik uyarılarına rağmen gerekli tedbirlerin alınmadığı yönündeki eleştiriler sürerken saldırıyı önceden bildiği ve bilerek engellemediği iddiası kanıtlanmadı. Gazze ve İran savaşları sırasında izlediği politikalar, İsrail'in diplomatik ilişkilerini zorlaştırdı ve Vaşington ile zaman zaman görüş ayrılıklarına yol açtı. Olası iktidar değişiminin Filistin meselesinde köklü bir yön değişikliği yaratacağına ilişkin beklentiler ise sınırlı kaldı. Netanyahu ile başlıca rakibi Gadi Eisenkot'un bağımsız Filistin Devleti'ne karşı çıkması, güvenlik merkezli yaklaşımın İsrail siyasetindeki ağırlığını gösterdi. Üç yıllık savaş Netanyahu'nun iktidarını tartışmalı hâle getirirken Filistin'in geleceğini belirleyen temel siyasi tercihler büyük ölçüde değişmeden kaldı.

Üç Yılın Ardından: Değişen Dünya, Çözümsüz Kalan Filistin

Üç yıllık süreç, Orta Doğu'da askerî güç kullanılarak dengelerin değiştirilebildiğini, ancak Filistin meselesinin siyasi çözüm olmaksızın ortadan kaldırılamayacağını gösterdi. İsrail, bölgesel rakiplerinin askerî kapasitelerine ağır darbeler vurmasına rağmen Filistin halkının kendi kaderini tayin talebini uluslararası gündemden çıkaramadı. Aksine Gazze'de yaşananlar, uzun yıllardır diplomatik girişimlerle yönetilmeye çalışılan Filistin sorununu dünya siyasetinin en temel adalet ve meşruiyet meselelerinden biri hâline getirdi. Buna rağmen uluslararası kamuoyunda güçlenen dayanışmanın ve artan diplomatik tanımanın Filistinlilerin yaşam koşullarında karşılık bulması mümkün olmadı. Bu durum, Filistin meselesinin geleceğinde asıl belirleyici unsurun uluslararası desteğin büyüklüğünden ziyade, bu desteğin işgali sona erdirecek ve Filistinlilerin egemenlik haklarını güvence altına alacak siyasi iradeye dönüşmesi olduğunu gösterdi. Zira Gazze'de üç yıl boyunca yaşananların ardından uluslararası toplumun önündeki asıl soru, Filistin meselesinin nasıl yönetileceği değil, Filistin halkının siyasi geleceğinin hangi somut güvencelerle kurulacağı oldu. Bu soruya verilecek yanıt, Orta Doğu'da kalıcı barışın imkânlarını belirleyeceği gibi uluslararası düzenin savunduğu ilkelerin gelecekte ne ölçüde inandırıcı kalacağını da etkileyecek.

Gündem

Dünya medyasında Türkiye

Türkiye… İstanbul Havalimanı, bir kez daha dünyanın en iyi havalimanı seçildi

Yayın adı: NEX24 / Yayın tarihi: Ekim 2026 / Ülke: Almanya

İstanbul Havalimanı, İngiliz seyahat dergisi Condé Nast Traveller okurları tarafından dünyanın en iyi havalimanı seçildi. Havalimanı, 2026 Readers' Choice Awards'ta 94,29 puanla birinci sırada yer aldı. İşletmecinin verilerine göre dünya çapında yaklaşık 350 noktaya uçuş düzenleyen İstanbul Havalimanı 93,92 puanla Singapur Changi'yi ikinci sıraya itti; aradaki fark sadece 0,37 puan. Dubai Uluslararası Havalimanı 93,18 puanla üçüncü, Kopenhag ise 93,13 puanla dördüncü sırada yer alıyor. Zürih 91,79 puanla beşinci sırada, Katar'daki Hamad Uluslararası Havalimanı ise 90,45 puanla altıncı sırada yer alıyor.

Kanada ve Türkiye ticaret ve savunma anlaşmaları imzaladı

Yayın adı: AP / Yayın tarihi: Ekim 2026 / Ülke: ABD

Kanada Başbakanı Mark Carney ve Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Kanada'nın ABD'ye olan bağımlılığını azaltma çabaları kapsamında "stratejik bir ortaklık" açıkladılar. İki lider, savunma sanayisi, ulaştırma ve enerji alanlarını kapsayan üç iş birliği anlaşmasının imzalandığını ve ayrıca bir serbest ticaret anlaşması için müzakerelerin de başladığını duyurdular. Erdoğan imza töreninin ardından, "İlişkilerimizin geleceği için tarihî bir adım attık. İlişkilerimizi stratejik ortaklık düzeyine yükseltmek sadece kâğıt üzerinde kalmayacak. Bu sadece sembolik bir adım olmayacak." dedi.

Komşu yüzde 80 yerli teknolojiyle Ay'a gidiyor… Somali'de uzay limanının inşasına da başladı

Yayın adı: MARICA / Yayın tarihi: Ekim 2026 / Ülke: Bulgaristan

Türkiye, Ay görevi için geliştirdiği aracın üretim, montaj ve entegrasyonunu tamamladı ve aracın yüzde 80'den fazlası yerli teknolojilerle üretildi. Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, bunu Antalya'da düzenlenen 77. Uluslararası Uzay Kongresi'nin açılışında açıkladı. Türkiye tarafından geliştirilen Ay aracı yaklaşık 3,5 ton ağırlığında. Şu anda aracın gelecekteki göreve hazır olup olmadığını belirlemek amacıyla sistem testleri gerçekleştiriliyor. Erdoğan ayrıca "Somali'de hayata geçireceğimiz uzay limanının inşaat çalışmalarına başladık." dedi. Erdoğan'a göre proje, yalnızca Türkiye'nin uzaya erişim imkânlarını artırmakla kalmayacak, aynı zamanda Afrika'daki uzay sanayisinin gelişimine de katkı sağlayacak.

Türkiye, petrol üretimini günlük 1 milyon varile çıkarma planlarını duyurdu

Yayın adı: TASS / Yayın tarihi: Ekim 2026 / Ülke: Rusya

Türkiye'nin ilk yüzer petrol ve doğal gaz üretim platformu Osman Gazi Yüzer Üretim Platformu'nun Karadeniz'deki bir sahaya gönderilmesi dolayısıyla düzenlenen törende konuşan Türkiye Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar, ulusal petrol ve doğal gaz şirketi TPAO aracılığıyla Türkiye'nin petrol üretimini 2028 yılına kadar günlük 550 bin varile çıkarmayı, nihai hedef olarak ise günlük 1 milyon varil seviyesine ulaşmayı planladığını söyledi. Türkiye'nin jeolojik keşif çalışmalarının kendi topraklarıyla sınırlı kalmadığını belirten Bayraktar, "Türkiye bugün Irak'ta, Azerbaycan'da, Somali'de, Pakistan'da, Macaristan'da, Bulgaristan'da, Umman'da ve Libya'da yoğun bir şekilde bu aramalarına devam etmekte." dedi.

Ente Risi (Pirinç Otoritesi) Türkiye'yi örnek olarak gösterirse: "Kendi sınırlarını koruyor, AB gibi yapmıyor"

Yayın adı: La Stampa / Yayın tarihi: Ekim 2026 / Ülke: İtalya

Türk hükûmeti, ton başına 1.400 avroya kadar olan tüm gelen işlemler için, pirinç işlemleri de dâhil olmak üzere, 630 avro sabit ücret uygulamaya koydu. Sektörün en zor yıllarından birisini yaşayan İtalyan pazarı için bir darbe daha! Ancak Ente Risi'ye (Pirinç Otoritesi) göre Türk örneği, Brüksel bürokratlarının ilham alması gereken bir örnek oluşturuyor. Başkan Natalia Bobba şu ifadelerle sert bir eleştiri yöneltiyor: "Brüksel sessizce olanları seyrederken, Türkiye öncelikle kendi yerli üretimini desteklemek ve çiftçilerini korumakla ilgilendiği için aşılmaz engeller koyuyor. Avrupa Komisyonu ahkâm kesmeyi bıraksın ve kendi ülkesinin gıda egemenliğini savunmanın ne anlama geldiğini Ankara'dan öğrensin."

"HÜRKUŞ-2" eğitim uçakları Türk Hava Kuvvetleri'nde yeni bir dönem başlatıyor

Yayın adı: Akhbar el Youm / Yayın tarihi: Ekim 2026 / Ülke: Mısır

Türkiye'nin havacılık savunma sanayisi programı, Türk Hava Kuvvetleri'nin Ankara'daki Türk Havacılık ve Uzay Sanayii (TUSAŞ) merkezinde, temel eğitim için geliştirilmiş "Hürkuş-2" (Hürkuş-II) tipi ilk iki uçağı resmen teslim almasıyla belirleyici bir aşamaya girdi. Bu adım, programı test ve askerî sertifikasyon aşamasından yoğun seri üretim aşamasına taşıyor. Adım, askerî pilotların yetiştirilmesi ve nitelik kazandırılması sistemini en yeni millî teknolojilerle modernize etmeyi hedefleyen iddialı planlar çerçevesinde atılıyor.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
CUMHURBAŞKANLIĞI
İLETİŞİM
BAŞKANLIĞI

TÜRKİYE
YÜZYILI

Ayın Tarihi
Kültür–Sanat

Topkapı Sarayı'nda Tarihin Beş Yeni Kapısı

100 Yıl Önce Ayın Tarihi:
Karadeniz Vapurunda Yüzen Sergi

Arşivden: Posta ve Telgraf Teşkilatının (PTT)
186. Kuruluş Yıl Dönümü

Topkapı Sarayı'nda Tarihin Beş Yeni Kapısı

Topkapı Sarayı'nın tarihî Darphane-i Amire yapı topluluğu, restorasyonun ardından beş yeni ihtisas müzesiyle kapılarını ziyaretçilere açtı. Saray porselenlerinden hat sanatının büyük ustalarına, sultanların silahlarından Pîrî Reis'in haritalarına, para basım makinelerine uzanan on bini aşkın eser, Topkapı Sarayı'nın yeni müze adasında geçmişin izlerini keşfetme, tarihin zengin birikimine tanıklık etme fırsatı sunuyor. Darphâne-i Âmire Müzeleri, yüzyılların sanat ve kültür mirasını ziyaretçileriyle buluşturuyor.

Topkapı Sarayı'nın birinci avlusunda bulunan tarihî Darphane-i Amire yapı topluluğu, Millî Saraylar İdaresi Başkanlığı tarafından yürütülen restorasyon ve yeniden işlevlendirme çalışmalarının ardından 24 Ekim 2026'da 5 ihtisas müzesiyle ziyarete açıldı.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından açılışı yapılan müzeler, 17 bin metrekarelik alana yayılan 7 yapı ve 46 salonda, Topkapı Sarayı envanterindeki 10 bin 500 eseri "porselen, hüsn-i hat, silah, harita ve endüstri tarihi" başlıkları altında ziyaretçilerle buluşturuyor.

Saray porselenlerinden hüsn-i hata, sultanların silahlarından Pîrî Reis'in haritalarına, para basım makinelerine uzanan binlerce eser, Topkapı Sarayı'nın yeni müze adasında ziyaretçilerine tarihin kapılarını aralıyor.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Topkapı Sarayı Darphane-i Amire Müzeleri Açılış Töreni'nde konuştu

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Topkapı Sarayı Darphane-i Amire Müzeleri Açılış Töreni'ne katılarak konuşma yaptı. Cumhurbaşkanı Erdoğan, açılışını yaptıkları yeni Darphane müzelerinin, ecdada ve tarihe karşı taşıdıkları mesuliyetin bu rikkat ve hassasiyetin nişanesi olduğunu ifade ederek, "Darphane-i Amire Külliyesi'nde gerçekleştirdiğimiz restorasyonla 17 bin metrekarelik alana yayılan yedi yapı ve 46 salonu beş farklı müze olarak düzenledik. Bu müzelerde Topkapı Sarayı'nın envanterinde bulunan toplam 10 bin 500 eser bugünden itibaren ziyaretçilerle buluşacak." dedi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, bu sarayın diğer bölümlerinde sergilenen 7 bin 500 esere ilaveten Darphane Müzeleri'nde gün ışığına çıkacak 10 bin 500 eserle Topkapı Sarayı'nın dünya müzeleri içerisinde müstesna bir yer tutacağını söyledi.

Eşsiz güzelliklerle dolu İstanbul'un kültürel mirasını korumak, yaşatmak ve gelecek nesillere aktarmak için büyük bir gayretle çalıştıklarını ifade eden Cumhurbaşkanı Erdoğan, Haydarpaşa ve Sirkeci garlarını, müzelerin, kütüphanelerin, tiyatro ile sergi salonlarının, açık ve kapalı etkinlik alanlarının bulunduğu nefes alan kültür ve sanat merkezlerine dönüştürdüklerini dile getirdi.

İstanbul Arkeoloji Müzeleri'nde, Eski Şark Eserleri Müzesi ve Çinili Köşk'ün yenileme çalışmalarını tamamladıklarını ve ziyarete açtıklarını kaydeden Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Yine burada Topkapı Sarayı'nda daha önce ziyarete kapalı olan pek çok eserin kapılarını vatandaşlarımıza açtık. Enderun avlusunda bulunan Fatih Köşkü, Seferli Koğuşu, Mukaddes Emanetler Dairesi ve Hazine Koğuşu ile Topkapı Sarayı'nda inşa edilen son yapı olan Mecidiye Köşkü'nü 2023'te ziyaretçilerle buluşturduk. 2025 yılında Topkapı Sarayı Saat Müzesi'ni, bu sene ise Kadınefendiler Taşlığı'nı ziyarete, Aşçılar Mescidi'ni ise ibadete açtık. Yine Dolmabahçe Sarayı'ndaki Resim Müzesi'ni, Beykoz'da Cam ve Billur Müzesi'ni, Çamlıca Camisi Külliyesi'ndeki İslam Medeniyetleri Müzesi'ni milletimizle buluşturduk. Feth-i Mübin'in sembolü olan Ayasofya'yı ise 86 yıllık hicranın ardından Cenabıallah'a sonsuz hamdüsenalar olsun ki 2020'de asli hüviyetine yeniden kavuşturduk, cemaatiyle yeniden kucaklaştırdık." diye konuştu.

Çok önemli bir adım daha attıklarını aktaran Cumhurbaşkanı Erdoğan, şu ifadeleri kullandı: "Osmanlı Devleti'nin en büyük eserlerinden olan Edirne Sarayı'nın ihyasını gerçekleştiriyoruz. Edirne Sarayı, Fatih Sultan Mehmet'in inşa ettiği, içinde İstanbul'un fethini planladığı, yaklaşık 300 yıl boyunca padişahların Topkapı Sarayı'yla birlikte kullandığı bu muhteşem eseri tekrar ayağa kaldırıyoruz. Gelecek yıl tamamlandığında Edirne Sarayı Cedid-i Amire Türkiye'nin en görkemli tarihî eserlerinden birisi olarak kültür mirasımıza kaydolacaktır." ifadelerini kullandı.

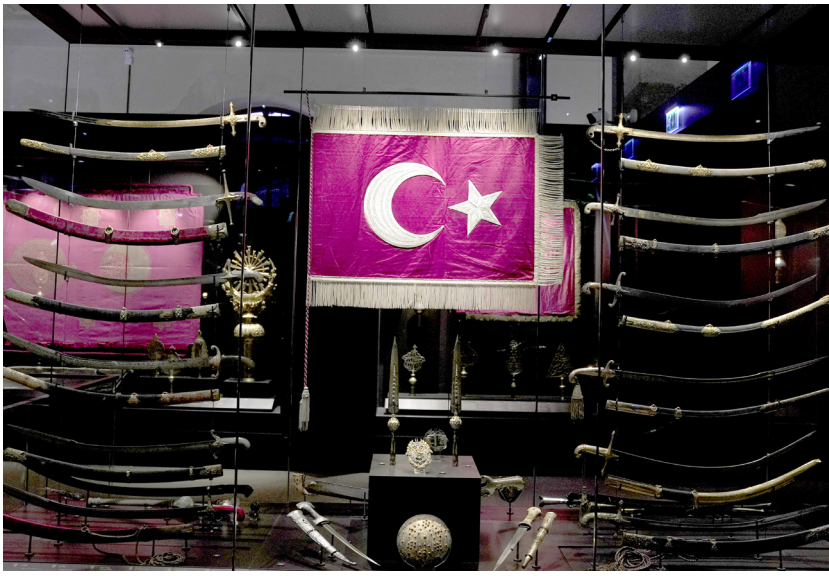
5 ihtisas müzesinde 10 bini aşkın eser sergileniyor

Darphane-i Amire'de oluşturulan 5 müzede, Osmanlı'nın sanat, yazı, coğrafya, askerî teşkilat ve üretim tarihine ilişkin koleksiyonların yer aldığı 10 bini aşkın eser sergileniyor.

Millî Saraylar bünyesinde ziyaretçilere sunulan Harita Müzesi, Darphane ve Endüstri Araçları Müzesi, Hüsn-i Hat Müzesi, Saray Porselenleri Müzesi ve Esliha-i Hümayun Müzesi farklı alanlardaki tarihî eserleri aynı yerleşkede bir araya getiriyor.

Yaklaşık 5 bin 300 porselen, 2 bin hat eseri, 2 bin 500 silah, 500 endüstri objesi ve 200 haritadan oluşan seçki, saray koleksiyonlarının sanat, bilim, askerî tarih ve üretim kültürü bakımından taşıdığı çeşitliliği yansıtıyor. Eserler, tarihî yapılarla bütünleşen özel vitrinler ve tematik sergileme alanlarında sunuluyor.

بوبكر محمد عمر

ان الله عزيز ذو انتقام
توكلت على الله
وينصرك الله نصرا عزيزا

Kültür, sanat ve tarihe yolculuk

Bilim insanlarının yönlendirmeleri doğrultusunda oluşturulan beş yeni müze, her biri kendine özgü eserleriyle ziyaretçilerini kültür, sanat ve tarih yolculuğuna çıkarıyor.

Topkapı Sarayı'nın dünyaca ünlü hatlarının yer aldığı Hat Müzesi'nde 2 bin parça eser sergileniyor. Yaklaşık 12 salondan oluşan Hat Müzesi'nde Türk hat sanatının abide şahsiyetlerinin muazzam eserleri yer alıyor. Hat Müzesi'nin koleksiyonları, hat sanatının estetik anlayışını, farklı dönemlere ait eserlerin sanat üsluplarını da yakından tanıma imkânı sunuyor.

19 sergi salonundan oluşan Saray Porselenleri Müzesi, farklı coğrafyalardan gelen eserleri bir araya getiriyor. Çin, Japonya, İran, İngiltere, Vietnam, Fransa ve Rusya'da imal edilen porselenlerle birlikte Yıldız Porselen Sarayı Fabrikası'nda üretilen eserlerin de yer aldığı müzede 13. yüzyıldan 20. yüzyıla kadar uzanan geniş bir dönemi kapsayan yaklaşık 5 bin 300 eser sergileniyor.

Darphane-i Amire'deki önemli koleksiyonlardan birini de yaklaşık 2 bin 500 silahın sergilendiği Esliha-i Hümayun Müzesi oluşturuyor. Koleksiyonda Osmanlı padişahları ve devlet adamlarına ait silahların yanı sıra yedinci asırdan başlayıp 20. yüzyıla kadar uzanan farklı devirlere ait ok, kılıç, mızrak, kalkan, zırh ve miğfer gibi yaklaşık 2 bin 500 askerî teçhizat yer alıyor.

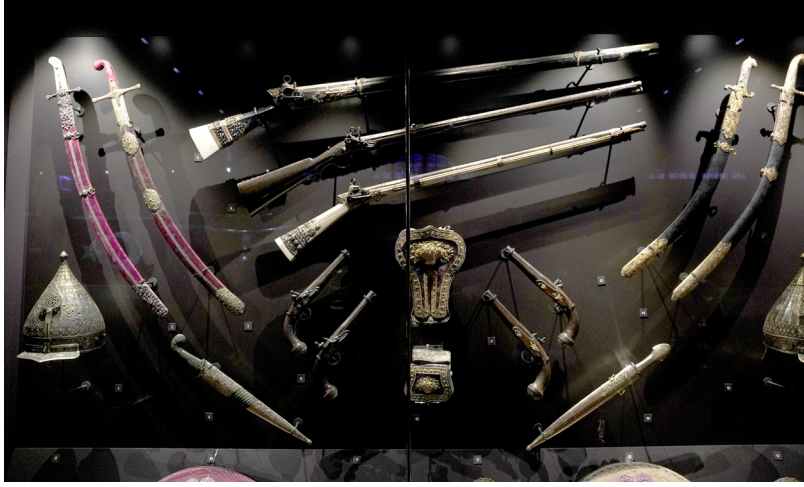
Türkiye'nin sanayi tarihi bakımından önemli bir yere sahip olan darphane cihazları da Darphane ve Endüstri Araçları Müzesi'nde sergileniyor. Tamamı restorasyon ve konservasyondan geçen 500 endüstri aracı ve makinesi, bazı yapı unsurlarıyla birlikte ziyaretçilerle buluşuyor.

Darphane-i Amire'nin birinci binasında oluşturulan Harita Müzesi'nde ise tarihî haritalar bir arada sergileniyor. Altı galeriden oluşan müzede Millî Saraylar'ın geniş harita koleksiyonundan seçilen eserler ziyaretçilerle buluşuyor.

Darphane-i Amire hakkında

Topkapı Sarayı'nın birinci avlusunda yer alan Darphane-i Amire yapı topluluğunun temeli, 1727'de gerçekleştirilen imar faaliyetlerine dayanıyor.

Sultan II. Mahmud dönemindeki genişletme çalışmalarıyla bugünkü görünümünü kazanan yerleşke, Osmanlı Devleti'nin para basım faaliyetlerine ev sahipliği yaptı. Uzun yıllar farklı amaçlarla kullanılan ve bazı bölümleri bakımsız kalan yapı topluluğu, Millî Saraylar'a devredilmesinin ardından yürütülen restorasyon çalışmalarıyla yeniden işlevlendirildi.

آیلیق تاریخی

مندرجات

مقاله‌لر : حاکمیت دولت یدسیی وحقوق عمومیهٔ دول — آلمانیانك جمعیت
اقوامه دخولندن صوکرا دانزیغ مسئله‌سی — یوغوسلاویاقانونده
اساسنده اجتماعی واقتصادی احکام — سیاه سرکی حفنده —
دیکتاتورلکلرك انقراضی — ایتالیانك توسع جهدی — ایتالیا،
دکزقوتی — ایتالیاده‌کی — قطعات عسکریه‌مزك تطبیقاتی مناسبتیله
تفرقه‌لر : آطه وهوالیسی حفنده اقتصادی تدقیقات (دوام) — لوتوسی
حادثه‌سی (دوام) — عالم اسلامیتده انقلاب (دوام)

100 Yıl Önce
Ayın Tarihi

Ekim 1926 ◆ Cilt 10, Sayı 31 ◆ Matbuat Müdiriyet-i Umumiyesi

Karadeniz Vapurunda Yüzen Sergi

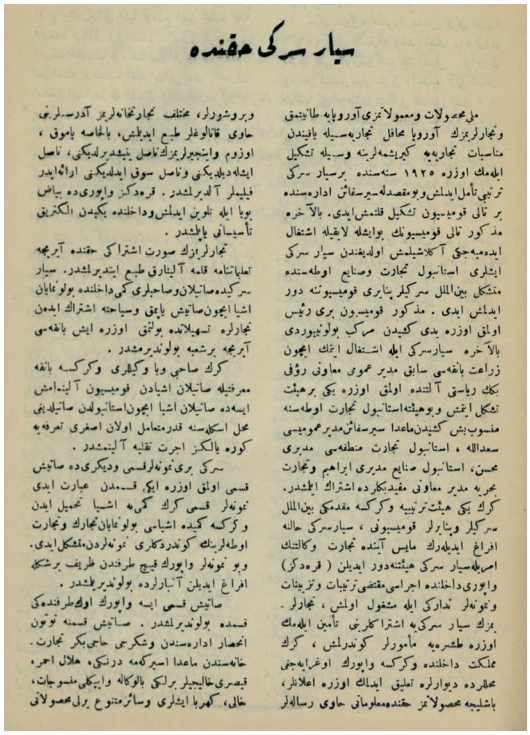
Haziran 1926'da İstanbul'dan ayrılan Karadeniz vapuru, ambarlarına kurulan bir sergiyle yaz boyunca Avrupa limanlarını dolaştı. Ayın Tarihi'nin Ekim 1926 sayısı, "Seyyar Sergi" (Gezici Sergi) adıyla anılan bu yolculuğu hazırlığından dönüşüne kadar bütün ayrıntılarıyla kaydediyor.

Fikir 1925'te doğmuştu. Amaç, derginin ifadesiyle "millî mahsulat ve mamulatımızı (ürünlerimizi) Avrupa'ya tanıtmak", tüccarlarımıza da Avrupa'nın ticaret çevreleriyle yakından ilişki kurma imkânı sağlamaktı. Hazırlıklar, Ziraat Bankası'nın eski genel müdür yardımcısı Rauf Bey'in başkanlığında kurulan bir heyete emanet edildi. Mayıs 1926'da Ticaret Vekâleti'nin (Ticaret Bakanlığı) emriyle heyete devredilen Karadeniz vapuru beyaza telvin edildi (boyandı), içine baştan sona yeni bir elektrik tesisatı döşendi. Vapurun uğrayacağı limanlarda asılmak üzere ilanlar, broşürler ve kataloglar bastırıldı. Pamuğun, üzümün ve incirin nasıl yetiştirildiğini, nasıl işlendiğini ve nasıl yola çıkarıldığını gösteren filmler de çektirildi.

Gemi iki bölüme ayrılmıştı. Kıç taraftaki ambarlar "zarif bir şekilde" numune salonlarına dönüştürülmüş, ön tarafta bir satış bölümü kurulmuştu. Tütün İnhisarı (Tekel İdaresi) ile Şekerci Hacı Bekir'in ürünleri, Hilal-i Ahmer'in (Kızılay) ve Esirgeme Derneği'nin eşyaları, Kayseri halıcılarının halıları, ipekli kumaşlar ve kehribar işleri burada yan yana duruyordu. Madenlerden orman ürünlerine, dokumalardan sanayi-i nefiseye (güzel sanatlar eserlerine) uzanan sergide İş Bankasının bir şubesi, çeşitli dillere âşina tercümanlar ve bir istihbarat kalemi (danışma bürosu) de bulunuyordu. Sergiye üç bin liralık mal emanet eden tüccara, gemide ücretsiz bir kamara yatağı ayrılmıştı.

Dergiye göre sergi yalnızca bir ticaret seferi değildi. Amaç, Türk milletinin her alandaki gelişmesini ve yeteneğini Avrupa'ya göstermekti. Bu yüzden gemiye, Gazi Mustafa Kemal Paşa'nın izniyle Riyaset-i Cumhur Orkestrası (Cumhurbaşkanlığı Orkestrası) da alındı. Hareket 31 Mayıs'a planlanmış, hazırlıklar yetişmeyince birkaç gün ertelenmişti. Karadeniz, 13 Haziran'da İstanbul'dan ayrıldığında rotasını önce Mudanya'ya çevirdi. Sergiyi görmek isteyen Gazi Paşa orada "parlak bir surette" karşılandı. Ticaret ve Maarif (Eğitim) vekillerinin de bulunduğu gemi, Gazi Paşa'yı Bandırma'ya kadar götürdü, ardından asıl yolculuğuna koyuldu.

Kömür ikmali için Cezayir kıyısındaki Bon (bugünkü Annaba) limanına uğrayan vapur, Barselona'dan sonra sırasıyla Havr, Londra, Amsterdam, Hamburg, Stockholm, Helsingfors (Helsinki), Leningrad, Danzig, Gdinya, Kopenhag, Anvers, Marsilya, Cenova ve Napoli limanlarını dolaştı. Gemide memurlarla birlikte 160 kişi vardı. Yolcular arasında Coğrafya Encümeni Reisi (Coğrafya Kurulu Başkanı) Pertev (Demirhan) Paşa da bulunuyordu.

سیار سرکی حقنده

ملی محصولات ومعمولاتمزی آوروپایه طانیتمق
وتجارلرمزك آوروپا محافل تجاریه سیله یاقیندن
مناسبات تجاریه یه کیریشمه لرینه وسیله تشکیل
ایلمك اوزره ۱۹۲۵ سنه سنده برسیار سرکی
ترتیبی تأمل ایدلدی وبو مقصدله سیرسفائن اداره سنده
بر تالی قومیسیون تشکیل قلنمش ایدی. بالآخره
مذکور تالی قومیسیونك بو ایشله لایقیله اشتغال
ایده بیلمسی آکلاشیلدیغندن اولدیغندن سیار سرکی
ایشلری استانبول تجارت وصنایع اوطه سنده
متشکل بین الملل سرکیلر بناریی قومیسیونه دور
ایدلدی ایدی . مذکور قومیسیون برئیس
اولق اوزره یدی کشیدن مرکب بولونیوردی
بالآخره سیارسرکی ایله اشتغال ایتمك ایچون
زراعت باقه سی سابق مدیر عمومی معاونی رؤف
بکك ریاستی آلتنده اولق اوزره یکی برهیئت
تشکل ایتمش وبوهیئته استانبول تجارت اوطه سنه
منسوب بش کشیدن ماعدا سیرسفائن مدیر عمومیسی
سعدالله ، استانبول تجارت منطقه سی مدیری
محسن، استانبول صنایع مدیری ابراهیم وتجارت
بحریه مدیر معاونی مقیدکلرده اشتراك ایلمشدر.
کرك یکی هیئت ترتیبیه وکرکسه مقدمکی بین الملل
سرکیلر وبنارلر قومیسیونی ، سیارسرکی حالنه
افراغ ایدیلدیکی مایس آینده تجارت وکالتنك
امر ایله سیار سرکی هیئتنه دور ایدیلن (قومدکر)
واپوری داخلنده اجرای مقتضی تزیینات وترتیبات
وتموینلر تدارکی ایله مشغول اولمش ، تجارلر .
یرك سیار سرکیه اشتراکلرینی تأمین ایلمك
اوزره طشرمیه مأمورلر کوندرلمش ، کرك
مملکت داخلنده وکرکسه واپورك اوغرایه جغی
محللرده دیوارلره تعلیق ایدلك اوزره اعلانلر،
باشلیجه محصولاتی حقنده معلوماتی حاوی رسالهلر
وبروشورلر، مختلف تجارتخانه لریز آدرسلرینی
حاوی قاتالوغلر طبع ایدیلش، بالخاصه یاموق ،
اوزوم وانجیر لریزك تاصل یتیشدیریلدیکی ، تاصل
ایشله دیلدیکی وتاصل سوق ایدلدیکی ارائه ایدن
فیلملر آلدیریلمشدر . قره دکز واپوری ده بیاض
بویا ایله تلوین ایدلش وداخلنده یکدن الکتریق
تأسیساتی یاپلمشدر .

تجارلریزك صورت اشتراکی حقنده آیریجه
تعلیماتنامه قامه آلینارق طبع ایتدیریلمشدر. سیار
سرکیده صاتیلان وصاتیلمق کی داخلنده بولونمایان
اشیا ایچون صاتیش یاپمق وسیاحته اشتراك ایدمن
تجارله تسهیلاتده بولنمق اوزره ایش باقه سی
آیریجه برشعبه بولوندیرمشدر .

کرك صاحبی وبا وکیلری وکرکسه باقه
معرفتیله صاتیلان اشیادن قومیسیون آلینه مش
ایسه ده صاتیلان اشیا ایچون استانبولدن صاتیلدیغی
محل اسکله سنه قدر متعامل اولان اصفری تعرفه یه
کوره یالکز اجرت تقلیه آلینمشدر .

سرکی برق نمونه لرفنی ودیکری ده صاتیش
قسمی اولق اوزره ایکی قسمدن عبارت ایدی
نمونه لر قسمی کرك کمی یه اشیا تحمیل ایدن
وکرکسه کنیده اشیاسی بولونمایان تجارك وتجارت
اوطه لرینك کوندردکاری نمونه لردن متشکل ایدی.
وبو نمونه لر واپورك قیچ طرفندن طریف برشکله
افراغ ایدیلن آنبارلرده بولوندیریلمشدر .

صاتیش قسمی ایسه واپورك اوك طرفنده کی
قسمده بولوندیرلمشدر . صاتیش قسمنه توتون
انحصار اداره سندن وشکرجی حاجی بکر تجارت .
خانه سندن ماعدا اسیرکمه درنکی، هلال احمر،
قیصری خالیچیلر برلکی بالوکاله واپیکلی منسوجات،
خالی، کهربا ایشلری وسائر متنوع برلی محصولاتی

Derginin "Seyyar Sergi Hakkında" başlıklı yazısının ilk sayfası
(Ayın Tarihi, Ekim 1926)

Sergi uğradığı her limanda halkın ve yerel makamların ilgisiyle karşılandı. Dergiye göre en parlak tezahürat (gösteriler) Gdinya, Helsingfors, Leningrad, Stockholm ve Barselona'da yaşandı. Riyaset-i Cumhur Orkestrası Londra, Amsterdam, Stockholm ve Cenova'da verdiği konserlerle alkış topladı. Heyet onuruna hemen her şehirde resmî ziyafetler düzenlendi, gemide de orkestranın eşliğinde resmî kabuller verildi. Yabancı basın sergi için "takdirkârane" (övgü dolu) yazılar yayımladı. Pek çok yabancı tüccar sergilenen ürünlere ilgi gösterdi ve siparişler verdi.

Karadeniz, 5 Eylül Pazar günü İstanbul'a döndü. Seksen dört gün boyunca Barselona'dan Leningrad'a uzanan limanlarda demirleyen beyaz vapur, Cumhuriyet'in henüz üçüncü yılında Avrupa'ya yalnızca Türk pamuğunu, halısını ve kehribarını götürmemişti; güvertesinde çalan orkestrası ve limanlarda dalgalanan bayrağıyla yeni bir ülkenin kendine duyduğu güveni de taşımıştı.

SAYFADAN

"Seyyar serginin tertibinden maksat da Türk milletinin her sahadaki feyz, inkişaf ve istidadını göstermekten ibaret bulunmasına binaen, Karadeniz'de Reisicumhur Gazi Paşa Hazretlerinin müsaadeleriyle Riyaset-i Cumhur Orkestrası bulundurulmuştur."

"Seyyar Sergi Hakkında", Ayın Tarihi, Ekim 1926

(Seyyar serginin düzenlenmesindeki amaç, Türk milletinin her alandaki verimini, gelişmesini ve yeteneğini göstermek olduğundan, Karadeniz vapurunda Cumhurbaşkanı Gazi Paşa'nın izniyle Riyaset-i Cumhur Orkestrası'na da yer verilmiştir.)

LOTUS HADİSESİ

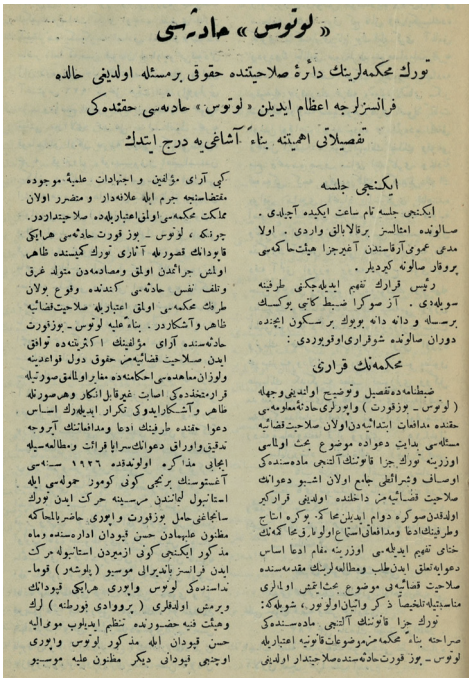
Eylül sayısında başlayan Lotus Hadisesi (Olayı) dosyası bu sayıda genişliyor. Fransız Lotus vapurunun Türk Bozkurt vapuruna çarpması sonucunda Bozkurt batmış, derginin kaydına göre sekiz Türk hayatını kaybetmişti. İstanbul Ağır Ceza Mahkemesinde Lotus'un nöbetçi zabiti Jean Demons ile Bozkurt'un kaptanı Hasan Efendi birlikte yargılanıyor. Ayın Tarihi dosyayı, "Türk mahkemelerinin daire-i salahiyetinde (yetki alanında) hukuki bir mesele olduğu hâlde Fransızlarca izam edilen (büyütülen)" bir hadise olarak sunuyor ve celse zabıtlarını (oturum tutanaklarını) "ehemmiyetine binaen" (önemi dolayısıyla) ayrıntılarıyla yayımlıyor.

Tutanaklara göre mahkeme, Türk Ceza Kanunu'nun altıncı maddesine dayanarak kendini yetkili görüyor; iki kaptanı da mahkûm ediyor, ancak cezaları esbab-ı muhaffife (hafifletici sebepler) gerekçesiyle indiriyor. Müddeiumumilik (savcılık) kararı kanuna aykırı bularak temyiz ediyor. Mesele, Fransa'nın da muvafakatiyle (onayıyla) Lahey'deki Divan-ı Adalet'e (Uluslararası Daimî Adalet Divanı) taşınıyor; dergi, davaya bakacak heyetin Divan'ın İsviçreli reisi (başkanı) Max Huber'in yönetiminde toplanacağını bildiriyor ve üyelerin adlarını tek tek sıralıyor.

Fransa'da tepki sert. Marsilya'daki gemici dernekleri hükûmetten şiddetli tedbirler istiyor. Le Temps gazetesi başyazısında kaptanın tutuklanmasını devletler hukukuna aykırı buluyor ve Türk Ceza Kanunu'nun ilgili maddesinin Lozan'da imzalanan İkamet Mukavelesi'yle (Yerleşme Sözleşmesi) bağdaşmadığını ileri sürüyor. L'Humanité ise Türkiye'nin Paris'e verdiği notayı aktararak Türk hükûmetinin yargıya müdahale etmediğini ve Fransa ile dostluğa büyük önem verdiğini yazıyor.

Dergide Le Temps'a verilen cevap açık: Benzer hükümler İtalya'nınki dahil pek çok ülkenin ceza kanununda yer alıyor ve bunların devletler hukukuna aykırı olduğunu o güne dek kimse ileri sürmüş değil. Türk tezini savunmak üzere Lahey'e gidecek olan Adliye Vekili (Adalet Bakanı) Mahmut Esat (Bozkurt) Bey de Türk adliyesinin bu davada kullandığı yetkinin, benzer olaylarda "bütün mütemeddin (medenî) milletlerce kabul edilen ve tatbik olunan usulün aynı" olduğunu vurguluyor: "Davamızda çok haklıyız." Dergideki cevap, Türk tarafının tutumunu şu sözlerle özetliyor:

"Protestoya, nümayişe (gösteriye) lüzum yoktur. Adalet tecelli edecektir."

« لوتوس » حادثه‌سی

تورك محكمه‌لرينك دائرهٔ صلاحيتنده حقوقی برمسئله اولديغی حالده
فرانسز لوجه اعظام ايديلن « لوتوس » حادثه‌سی حقنده‌کی
تفصيلاتی اهميتنه بناءً آشاغيده درج ايتدك

ايكنجی جلسه

ايكنجی جلسه تام ساعت ايكيده آچيلدی . صالونده امثالسز برقالاباليق واردی . اولا مدعی عمومی آرقاسندن آغير جزا هيئت حاكمه‌سی پروقار صالونه كيردیلر .

رئيس قرارك تفهيم ايديلمكنی طرفينه سويلهدی . آز صوكرا ضبط كاتبی يوكسك برسسله و دائما دانه يوروك بر سكون ايچنده دوران صالوندە شوفراری اوقويوردی :

محكمه‌نك قراری

ضبطنامه‌ده تفصيل و توضيح اولندیغی وجهله (لوتوس ـ يوزفورت) واپورلری حادثه‌سنك معلومه‌سی حقنده مدافعات ابتدائيه‌دن اولان صلاحيت قضائيه مسئله‌سی بدايت دعواده موضوع بحث اولمامی اوزرينه تورك جزا قانونك آلتنجی ماده‌سنده‌کی اوصاف و شرائطی جامع اولان اشبو دعوانك صلاحيت قضائيه‌سی داخلنده اولديغی قرار كيلر اولدقدن صوكره دوام ايديلن محاكمه‌ده يوكره انتاج وطرفينك ادعا و مدافعاتی استماع اولونارق عاكه‌نك ختای تفهيم ايديلمه‌سی اوزرينه مقام ادعا اساس دعواسه تعلق ايدن طلب و مطالعه‌لرينك مقدمه‌سنده صلاحيت قضائيه‌سی موضوع بحث اولدقدن مناسبتيله تلخيصاً ذكر و اتيان اولونور ، شويله‌كه :

تورك جزا قانونك آلتنجی ماده‌سنده‌کی صراحته بناءً محكمه‌مزه موضوعات قانونيه اعتباريله لوتوس ـ يوز فورت حادثه‌سنده صلاحيتدار اولديغی

كی آرای مؤلفين و اجتهادات علميهٔ موجوده مقتضاسنجه جرم ايله علاقه‌دار و متضرر اولان مملكت محكمه‌سی اولمق اعتباريله ده صلاحيتداردر . چونكه ، لوتوس ـ يوز فورت حادثه‌سی هرايكی قاپودانك قصورايله آثاری تورك كيسنده ظاهر اولمش جرائمدن اولمق و مصادمه‌دن متولد غرق و تلف نفس حادثه‌سی كنديسنده وقوع بولان طرفك محكمه‌سی اولمق اعتباريله صلاحيت قضائيه ظاهر و آشكاردر . بناءً عليه لوتوس ـ يوزفورت حادثه‌سنده آرای مؤلفينك اكثريتنده توافق ايدن صلاحيت قضائيه‌سی حقوق دول قواعدينه ولوزان معاهده‌سی احكامنه‌ده مغاير اولمق صورتيله قرارمتخذه‌ده‌کی اصابت غيرقابل انكار وهم صورتله ظاهر و آشكار ايدوكی تكرار ايديلمك اساس دعوا حقنده طرفينك ادعا و مدافعاتنك آيروجه تدقيق و اوراق دعوانك سرايا قرائت و مطالعه‌سيله ايجابی مذاكره اولوندقده ۱۹۲۶ سنه‌سی آغستوسنك برنجی كونی كومور حوله‌سی ايله استانبول لمانندن مرسينه حركت ايدن تورك ساحاغاجی حامل يوزفورت واپوری حاضر بالماحاكه مظنون عليهماندن حسن قپودان اداره‌سنده وماه مذكور ايكنجی كونی ازميردن استانبوله حركت ايدن فرانسز بالميرال موسيو (پلوشور) قوماندەسنده‌کی لوتوس واپوری هرايكی قپودانك ويرمش اولدقلری (پروواده) تورطه‌سنه (لرك وهيئت فنيه حضورنده تنظم ايدلوب موماليه حسن قپودان ايله مذكور لوتوس واپوری اوجنجی قپودانی ديكر مظنون عليه موسيو

Derginin "Lotus Hadisesi" başlıklı yazısının ilk sayfası
(Ayın Tarihi, Ekim 1926)

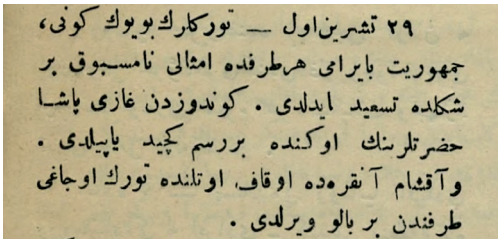
BU SAYIDA AYRICA

Dünya gündemi: Dış dünyaya ayrılan sayfalarda İtalya öne çıkıyor: Ülkenin genişleme çabası, deniz gücü, Faşist Fırkası'nın (Faşist Parti) yeni iç nizamnamesi (tüzüğü) ve Yemen ile imzalanan antlaşmanın metni yer alıyor. "Rus İfşaatı" başlıklı yazı ise İtalya'nın Birinci Dünya Savaşı yıllarında müttefikleriyle ilişkilerine dair belgeleri ele alıyor ve Türk toprakları üzerindeki paylaşım hesaplarının perde arkasına ışık tutuyor. Eylül sayısında da yazısı bulunan sabık (eski) İtalya Başvekili (Başbakanı) Francesco Nitti, bu kez "Diktatörlerin İnkırazı (Çöküşü)" başlıklı makalesiyle sayfalarda. Danzig meselesi, Yugoslavya anayasasının içtimai ve iktisadi (toplumsal ve ekonomik) hükümleri ve Romanya ile Lehistan (Polonya) arasındaki gizli askerî anlaşmanın metni dünya dosyasını tamamlıyor.

Adana tefrikası (dizi yazısı): "Adana ve Havalisi Hakkında İktisadi Tetkikat" (Adana ve Çevresi Hakkında Ekonomik İncelemeler) dizisi bu sayıda bölgenin pamuk sanayisini ve iplik fabrikalarını ele alıyor.

Askerî tatbikat: Gazi Mustafa Kemal Paşa'nın Ankara civarındaki garnizon tatbikatını başından sonuna izledikten sonra kumandan ve zabitana (komutan ve subaylara) yaptığı hitap, tam metniyle yer alıyor: "Silah arkadaşlarımı bu münasebetle de arazi üzerinde selamlamakla bahtiyarım... Kıymeti ve kahramanlığı mücerreb (denenmiş) olan ordumuz, bu münasebetle de vazife-i vataniyesini (vatan görevini) ifaya kadir (yerine getirebilecek güçte) olduğunu göstermiştir."

Nüfus grafiği: Sayının başında renkli, katlanır bir ek yer alıyor: İktisat Vekâleti İstatistik Müdüriyetinin (Ekonomi Bakanlığı İstatistik Müdürlüğü) "Türkiye Kesafet-i Nüfus (Nüfus Yoğunluğu) Grafiği". Vilayet vilayet kilometrekareye düşen nüfusu 1330 (1914) ve 1339 (1923) yılları için karşılaştıran grafikte, ülke ortalaması 27,3'ten 23,1'e iniyor. Grafik, Birinci Dünya Savaşı'yla başlayıp Millî Mücadele'yle sona eren savaş yıllarının memlekete bıraktığı ağır izi gözler önüne seriyor.

۲۹ تشرین اول — تورکلرك بویوك کونی،
جمهوریت بایرامی هرطرفده امثالی نامسبوق بر
شکلده تسعید ایدلدی . کوندوزدن غازی پاشا
حضرتلرینك اوکنده برسم کچید یاپیلدی .
وآقشام آنقره ده اوقاف اوتلنده تورك اوجاغی
طرفندن بر بالو ویرلدی .

SAYFADAN

"29 Teşrinievvel - Türklerin büyük günü, Cumhuriyet Bayramı her tarafta emsali na-mesbuk bir şekilde tes'id edildi. Gündüzden Gazi Paşa Hazretlerinin önünde bir resm-i geçit yapıldı. Ve akşam Ankara'da Evkaf Oteli'nde Türk Ocağı tarafından bir balo verildi."

- "Türkiye'de Teşrinievvel Ayının Vekayii", Ayın Tarihi, Ekim 1926

(29 Ekim: Türklerin büyük günü olan Cumhuriyet Bayramı her yerde benzeri görülmemiş bir şekilde kutlandı. Gündüz Gazi Paşa'nın önünde bir resmigeçit yapıldı. Akşam ise Ankara'da Evkaf (Vakıflar) Oteli'nde Türk Ocağı tarafından bir balo verildi.)

TÜRKİYE'DE EKİM: DERGİNİN GÜNLÜK KAYITLARINDAN

3 Ekim: Gazi Mustafa Kemal Paşa'nın İstanbul'da Sarayburnu'na rekzedilen (dikilen) heykelinin resmî açılışı yapıldı.

4 Ekim: Dergi günü şu cümleyle kaydediyor: "Bugün Türk inkılabının en büyük eseri olan Kanun-ı Medenî'nin tatbikatına (uygulanmasına) başlanmıştır."

6 Ekim: İstanbul'un kurtuluş bayramı kutlandı. "Memleketimizde ilk inşa edilen" Kayseri'deki tayyare (uçak) fabrikasının açılış töreni yapıldı.

21 ve 28 Ekim: Yeni Lehistan ve Fransa sefirleri itimatnamelerini (güven mektuplarını) Reisicumhur'a (Cumhurbaşkanına) sundu.

26 Ekim: Amerika'nın siyasi temsilcisi Amiral Bristol Ankara'ya geldi.

29 Ekim: "Türklerin büyük günü" Cumhuriyet Bayramı her yerde "emsali na-mesbuk (benzeri görülmemiş)" bir coşkuyla kutlandı. Gündüz Gazi Paşa'nın önünde resmigeçit yapıldı, akşam Türk Ocağı Ankara'da Evkaf (Vakıflar) Oteli'nde bir balo verdi.

31 Ekim: Başvekil İsmet (İnönü) Paşa'nın fahrî başkanlığında Ankara'da "Anadolu Kulübü" adıyla bir diplomatik kulüp kuruldu.

Sayıya bakış: Dokuz makale, üç tefrika ve iki belge metnini bir araya getiren Ayın Tarihi'nin Teşrinievvel (Ekim) sayısı, doksanı aşkın sayfadan oluşuyor. Devlet egemenliğini devletler hukuku açısından ele alan "Hâkimiyet-i Devlet Nazariyesi ve Hukuk-ı Umumiye-i Düvel" başlıklı yazıyla açılan derginin bu kuramsal girişi, Lotus dosyasında ve metinleri yayımlanan antlaşmalarda somut karşılığını buluyor.

Ağırlık merkezi ise dış dünya. Avrupa basınından derlenen yazılar gündemi farklı ülkelerin gözünden aktarıyor: Danzig meselesi Paris'te çıkan Revue des Deux Mondes'tan, İtalya'nın genişleme çabası ve deniz gücü Berlin'de çıkan Deutsche Allgemeine Zeitung'dan, Faşist Fırkası'nın tüzüğü Mussolini'nin gazetesi Il Popolo d'Italia'dan, Romanya ile Lehistan arasındaki gizli askerî anlaşmanın metni ise Manchester Guardian'dan geliyor. Bir araya geldiğinde bu yazılar, Birinci Dünya Savaşı'nın üzerinden on yıl geçmeden genişleme hesaplarının, gizli ittifakların ve diktatörlük tartışmalarının öne çıktığı bir Avrupa tablosu ortaya koyuyor.

Türkiye'ye dair yazılarda ise belgeler ve rakamlar ön planda; ticaretten nüfusa, sanayiden orduya uzanan bir gündem aynı sayfalarda buluşuyor. Devletler hukukuna dair kuramsal bir tartışmayla başlayan sayfalar, ay boyunca Türkiye'de yaşananları gün gün kaydeden "Türkiye'de Teşrinievvel Ayının Vekayii" (Türkiye'de Ekim Ayının Olayları) ile memleketin gündelik akışında son buluyor.

Arşivden

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı ve YEĞİTEK Arşivi

Bu ayki sayımızda, Posta ve Telgraf Teşkilatı AŞ'nin (PTT AŞ) 186'ncı kuruluş yıl dönümü ve 23-30 Ekim tarihleri arasında gerçekleşen "PTT Haftası" kutlamaları dolayısıyla, ülkemizde postane içi ve sahada görev yapan çalışanlar ve postanede işlem yapan vatandaşların yer aldığı 1960'lı yıllara uzanan bir fotoğraf seçkisi sunuyoruz.

Posta teslim alanlar, 1962

Posta Görevlileri, 1962

Postacı,1962

Mektup Göderme, 1962

Posta Dağıtımı, 1962

Posta Dağıtıcısı, 1962

Posta Dağıtımı,1962

Ulus Eski Postane, Ankara

Posta Gönderimi,1962

Ulus Samanpazarı Postanesi, Ankara

Posta Dağıtımı,1962

Ayın Tarihi
İletişim

İletişim Başkanlığından Hakikat Seferberliği:
Sahada, Meydanlarda, Ekranlarda Yalana Geçit Yok!

“Sıfır Atık’tan COP31’e: Türkiye’nin İklim Diplomasisi” Paneli

Anadolu Ajansı Haber Ödülleri Töreni

TDT Medya ve Enformasyondan Sorumlu Bakanlar
ve Üst Düzey Yetkililer Toplantısı

Bursa’da İletişim Yüzyılı, Güçlü İletişim,
Etkin Kamu Eğitim Programı

Bişkek’te “Türk Dünyası Diyalogları:
Ortak Gelecek, Ortak Vizyon” Paneli

COP31 Kapsamında Çevre ve İklim Uluslararası Medya Turu

Lefkoşa’da “Türk Dünyası Diyalogları:
Ortak Gelecek, Ortak Vizyon” Paneli

Paris’te “İstanbul: Bir Şehir, Bin Bakış” Sergisi

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı,
Konya Kitap Günleri’nde

İletişim İhtisas Kütüphanesi’ne
Kurumsal Sorumluluk Özel Ödülü

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığından Türk Devletleri
Teşkilatı 13. Zirvesi’ne Özel İletişim Çalışması

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
CUMHURBAŞKANLIĞI
İLETİŞİM
BAŞKANLIĞI

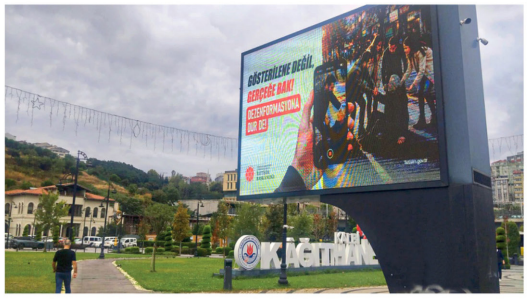

İletişim Başkanlığından Hakikat Seferberliği

Sahada, Meydanlarda, Ekranlarda Yalana Geçit Yok!

Sosyal medyada karşınıza çıkan her haber doğru mu? Etkileşim uğruna yayılan yalan haberleri ve dijital manipülasyonları nasıl ayırt edebiliriz? İletişim Başkanlığı Dezenformasyonla Mücadele Merkezi (DMM), bu soruya yanıt vermek için "Hakikat Seferberliği" başlattı. 81 ilde başlatılan kampanyaya Fenerbahçe, Galatasaray ve A Millî Kadın Voleybol Takımı destek verdi. Seferberlik, şehir meydanlarındaki dev ekranlardan büyük derbilere kadar pek çok alanda sürüyor.

Dijital ağlardaki manipülasyonlar ve bilgi kirliliği, günümüzde doğrudan bir güvenlik tehdidine dönüştü. Bu tehdide karşı, DMM'nin meydanlardan sosyal medya akışlarına uzanan 'hakikat' hamlesine; ezeli rakipler Galatasaray ve Fenerbahçe başta olmak üzere Türkiye'nin en güçlü spor camiaları ve toplumun sevgisini kazanmış dev isimler de omuz veriyor.

Fenerbahçe ve Galatasaray Derbide "Yalana Kırmızı Kart" Gösterdi

Spor dünyası, dijital virüse karşı tek yürek oldu. Galatasaray ve Fenerbahçe'yi karşı karşıya getiren dev derbi, bu kez sadece rekabetle değil toplumsal farkındalık için attığı adım ile tarihe geçti. Seremoniye "Yalana Kırmızı Kart, Doğru Bilgi Güçlü Toplum" ve "Etkileşime Değil Gerçeğe İnan, Dezenformasyona Dur De" pankartlarıyla çıkan futbolcuların bu anlamlı hamlesi hem tribünlerden hem de sosyal medyadan büyük takdir topladı.

A Millî Kadın Voleybol Takımı'ndan "Dezenformasyona dur de!" çağrısı

Parkedeki zaferleriyle gururumuz olan A Millî Kadın Voleybol Takımı, dijital mecralardaki bilgi kirliliğine karşı hazırlanan farkındalık projesinde ön saflarda yer aldı. Filenin Sultanları tüm Türkiye'ye "Dezenformasyona dur de!" mesajı gönderdi.

Gizem Örge "Her bilgiyi servis etme", Cansu Özbay "Doğrulamadan paslama", Hande Baladın "Yalanı değil, gerçeği smaçla", Zehra Güneş "Algıya, manipülasyona geçit verme", Derya Cebecioğlu "Dur, düşün, sorgula" ve Kaptan Eda Erdem "Gerçeğin gücüne inan" diyerek takipçilerini dijital dünyada sağduyulu olmaya davet etti.

"Kim Milyoner Olmak İster?" Ekranında da DMM Vardı

Kampanyanın sesi televizyon ekranlarına da ulaştı. "Kim Milyoner Olmak İster?" yarışmasında "İletişim Başkanlığına bağlı, manipülatif ve yanlış bilgi akışına karşı kurumsal doğrulama faaliyetlerini yürüten resmî yapının adı nedir?" sorusu yöneltildi. Doğru yanıt olan Dezenformasyonla Mücadele Merkezinin çalışmaları, milyonlarca izleyiciye bir kez daha hatırlatıldı. Soru, bilgi kirliliğiyle mücadelenin toplumsal bir ihtiyaca karşılık geldiğini de gösterdi.

Meydanlarda Dezenformasyon Kalkanı: 81 İlde Dev Farkındalık

Dijital manipülasyonlara karşı toplumsal bir savunma hattı oluşturmayı hedefleyen DMM; 81 ilin ana meydanlarında, işlek caddelerinde ve açık hava ekranlarında özel farkındalık görsellerini sergiliyor. Şehirlerin kalbinde yer alan bu dev ekranlar, vatandaşları dijital dünyada uyanık olmaya ve doğru bilgiye sahip çıkmaya davet ediyor.

Hakikate Giden 3 Altın Kural

Tek bir tıklamanın ya da yeniden paylaşımın bile büyük bir bilgi kirliliğine yol açabileceği uyarısında bulunan DMM, 81 ilin işlek caddelerindeki açık hava ekranlarında ve kamu spotlarında dijital dünyada doğruyu yanlıştan ayırmanın 3 altın kuralını paylaştı:

1. **Paylaşmadan önce DUR, DÜŞÜN, SORGULA!**
   Önüne düşen her içeriği yaymadan önce kaynağını doğrula.
2. **Gösterilene DEĞİL, GERÇEĞE bak!**
   Yalnızca etkileşim almak için abartılan manşetlerin ve algıların ötesini araştır.
3. **Unutma: Eksik bilgi YANLIŞ ALGI üretir!** Eksik veya manipüle edilmiş içeriklerle toplumun yanıltılmasına ortak olma.

Meydanlardan ekranlara kadar her yerde yükselen bu hareket, dijital çağda trendlerin değil, hakikatin peşinden gitmenin önemini vurguluyor.

"Sıfır Atık'tan COP31'e: Türkiye'nin İklim Diplomasisi" Paneli

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı tarafından, Türkiye'nin iklim değişikliğiyle mücadelesi kapsamında Sıfır Atık yaklaşımından COP süreçlerine uzanan gelişmeleri iklim diplomasisi çerçevesinde bütüncül bir perspektifle değerlendirmek amacıyla "Sıfır Atık'tan COP31'e: Türkiye'nin İklim Diplomasisi" başlıklı panel 27 Ekim 2026 tarihinde Ankara'da düzenlendi. Program, COP31 Başkanı ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum ve Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Burhanettin Duran'ın açış konuşmalarıyla başladı.

Bakan Kurum: Ülkemizin barışçıl diplomasisi COP31'e ilham olacak

Bakan Kurum, panelin açılışında yaptığı konuşmada, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın eşi Emine Erdoğan'ın öncülüğünde başlatılan Sıfır Atık Hareketi'nin insanlığın sıfır noktasından, tüm insanlığa yeni bir çağrı yaptığını belirtti.

Bu çağrıda doğa ile insanın rakip değil, yol arkadaşı olduğunu dile getiren Kurum, "Bu çağrıyı yapan Anadolu insanı, yere düştüğünde ekmeği öpüp alnına koyan, akan sudan bile israf etmeyen, sınırsız tüketim anlayışını hor gören bir kültürden gelmektedir. İşte tam da bu nedenle Sıfır Atık ülkemizde büyük bir seferberliğe dönüştü, bireyden topluma, toplumun tüm kesimlerine kadar dalga dalga yayıldı. Çocuklarımız öğrendiklerini evlerine taşıdı. Ailelerimiz alışkanlıklarını değiştirdi." diye konuştu.

Kamu otoritesi olarak, kurumlardan okullara, belediyelerden işletmelere kadar geniş bir uygulama alanı oluşturduklarını anımsatan Kurum, Sıfır Atık Hareketi ile kaynakları korurken enerji ve su tasarrufu yaptıklarını, sera gazı salımını engelledikleri söyledi.

Kurum, 2017'de yüzde 13 olan geri kazanım oranını, 2025'te yüzde 37'ye ulaştırdıklarını, bu dönemde 90 milyon ton atığı geri kazandıklarını ve ekonomiye yaklaşık 365 milyar liralık katkı sağladıklarını bildirdi.

Şimdi DOA ile yeni bir aşamada olunduğunu, atıkları toplayıp dönüştürdüklerini belirten Kurum, "Şu ana kadar Depozitolu Ambalajlar Sistemi ile 520 milyon ambalajı ekonomiye yeniden kazandırdık. Bu yönüyle Sıfır Atık Hareketi sadece yerel bir tecrübenin ve küresel bir başarının adı değil, küresel ölçekte yürüttüğümüz iklim diplomasisinin ortak çalışma dilidir. Ben bu vesileyle bir kez daha Sıfır Atık Hareketi'nin dünyaya yayılması için büyük emek gösteren Sayın Emine Erdoğan Hanımefendi'ye şükranlarımı sunuyorum." diye konuştu.

"Asıl tehlike, iklim krizinin bu gezegeni nefes alınamaz, yaşanamaz bir yere çevirmesidir"

Bakan Kurum, siyasi istikrarsızlığın derinleştiği, çatışmaların arttığı, en temel insani sorunların tüm coğrafyaları etkilediği bir dönemde COP31'e hazırlandıklarına işaret etti. Dünyanın bugün büyük bir sarsıntının içinde olduğunu, savaşların milyonlarca insanı yurdundan ettiğini anlatan Kurum, ekonomik krizlerin, çatışma kaynaklı belirsizliklerin dengeleri değiştirdiğini ifade etti.

Kurum, insanlığın, belirsizliğin kuşattığı daracık bir çemberin içine sıkıştığını dile getirerek, sözlerini şöyle sürdürdü: "Ama şunu açıkça söyleyelim, bugün manşetleri dolduran bu siyasi ve ekonomik fırtınalar gelip geçecek. Geçmeyecek olan, geri getiremeyeceğimiz başka bir şey var. İnsanlık ve doğa bir uçurumun kenarına doğru hızla ilerliyor. Asıl tehlike, iklim krizinin bu gezegeni nefes alınamaz, yaşanamaz bir yere çevirmesidir. Daha dün gece, takip etmişsinizdir. Antalya'da şiddetli hortum birçok ilçemizi adeta yıktı geçti. Maalesef 4 vatandaşımızı kaybettik. Hayatını kaybeden kardeşlerimize Allah'tan rahmet, yakınlarına, tüm Antalya'mıza sabır diliyorum. Biz Akdeniz havzasındaki konumu nedeniyle iklim krizinin yıkıcı etkilerine en fazla maruz kalan ülkelerden biriyiz. Bu bilinçle yaşamayı öğrenmeli, tedbirleri almalıyız."

Bu nedenle kentsel dönüşümü millî güvenlik meselesi olarak gördükleri değerlendirmesinde bulunan Kurum, tüm yaşanılanlardan çıkarılan dersleri, sahada kazandıkları tecrübeyi ve geliştirdikleri çözümleri Antalya'da bütün dünyayla paylaşacaklarını söyledi.

"Şimdi uygulama zamanıdır"

İklim değişikliğiyle mücadelenin güçlü bir diplomasi gerektirdiğini vurgulayan COP31 Başkanı Kurum, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip

Erdoğan'ın "Barışa giden en kestirme yol, yapıcı diyalog ve diplomasidir." sözlerini anımsatarak bu kapsamda, ülkelerin imkânları, ihtiyaçları ve iklim krizindeki sorumluluklarının farklı olduğu gerçeğini merkeze aldıklarını dile getirdi.

Kurum, kuraklıkla mücadele eden bir ülkenin de yükselen deniz seviyeleri nedeniyle geleceğinden endişe eden bir ada devletinin de Antalya'da sesini duyurmak istediklerinin altını çizerek, "COP31'e tam da bu anlayışla hazırlandık ve yol haritamızı diyalog, uzlaşı ve aksiyon olarak belirledik. Diyalogla ülkelerin ihtiyaçlarını belirleyecek, bu alanda yol haritamızı belirlediğimiz hedefler doğrultusunda ortaya koyacak, iradeyi güçlendirecek, eylemle bu iradeyi somut sonuçlara dönüştüreceğiz. Antalya'da kuracağımız her bir masanın, dünyanın bir yerinde çözüme kavuşan bir ihtiyaca karşılık gelmesini bekliyoruz." dedi.

COP31 için yıl boyunca yurt içi ve yurt dışında yoğun bir hazırlık yürüttüklerini aktaran Kurum, bu kapsamda 51 ziyaret gerçekleştirdiklerini, 16 uluslararası zirveye katıldıklarını belirtti.

Bakan Kurum, bu temasların her birinde, ülkelerin neye ihtiyaç duyduğunu ve birlikte ne yapılabileceğini konuştuklarını anlatarak, Antalya'ya tüm bu toplantıların sağladığı verilerle, yürüttükleri iklim diplomasisinin çıktılarıyla gittiklerini söyledi.

COP31'de Türkiye olarak dünyaya "Şimdi uygulama zamanıdır." diyeceklerini ifade eden Kurum, sözlerine şöyle devam etti: "Gündelik krizlerin gürültüsü asıl gerçeğin sesini hiçbir zaman bastırmasın, dünyamızın yarınını karanlığa bırakmayalım diyeceğiz. İklim krizinin yıkıcı sonuçları gündelik hayatımızda hissediliyorsa iklim hedeflerinin sonuçları da görünür olmalıdır diyeceğiz. Elbette COP31 başkanlığı olarak, yaptığımız her çağrının gereğini yerine getireceğimizi de söyleyeceğiz. Türkiye olarak hedeflerimizi belirledik, taahhütlerimizi ortaya koyduk. Şimdi bu hedefleri hayata geçirecek yatırımları hızlandırma, iş birliklerini büyütme zamanıdır. 'COP31, uygulama COP'u olacak.' sözümüze yakışır 10 önceliğimizi konuşacağız."

"Türkiye'nin gücünü göstereceğiz"

Bakan Kurum, COP31 başkanlığının tamamında, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın en çetin krizlerde dahi diyalogdan vazgeçmeyen, uzlaşı için sorumluluk alan anlayışını benimseyeceklerini bildirdi.

Türkiye olarak bir kez daha, kıtalar arasında köprü kuracaklarını, 85 lideri, yaklaşık 1,5 milyon misafiri ağırlayacaklarını belirten Kurum, şunları kaydetti: "Ulusal, uluslararası çok değerli sanatçılarımızın eserleri, sergiler, konserler, paneller, etkinliklerle dünyanın dört bir yanından gelen misafirlerimize unutulmaz bir deneyim yaşatacağız. Mavi alandan yeşil alana 1,1 milyon metrekarenin tamamında Antalya'nın misafirperverliğini, Türkiye'nin gücünü göstereceğiz. En önemlisi de inanıyorum ki ülkemizin barışçıl diplomasisi COP31'e ilham olacak. Diyalogla kurulan her masa, uzlaşıya ve eyleme dönüşecek. Birlikte attığımız her adım, çocuklarımıza bırakacağımız en büyük miras olacak."

İletişim Başkanı Duran: COP31, ülkemizin iklim diplomasisi vizyonunu uluslararası toplumla paylaşması açısından önemli

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı tarafından organize edilen programda Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Duran da önemli açıklamalarda bulundu. Duran, "9-20 Kasım tarihlerinde Antalya'da düzenlenecek COP31, ülkemizin iklim diplomasisi alanındaki vizyonunu uluslararası toplumla paylaşması açısından önemli bir imkândır." dedi.

Programda konuşan Duran, Antalya'nın Kepez ilçesinde meydana gelen hortumda hayatını kaybeden 4 vatandaşa Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar diledi.

Duran, iklim sorunlarının sınır tanımayan bir doğası olduğunu belirterek, biyoçeşitlilik kaybı, okyanus kirliliği, çölleşme, su kaynakları ile ilgili meseleler, küresel ısınma, atık yönetimi, çevre sorunları gibi devasa bir alandan bahsedildiğini ifade etti. Bütün bu meselelerin devletlerin kendi ulusal kaynakları ile çözülebilecek bir ölçeğin çoktan ötesine geçtiğini vurgulayan Duran, "İklim diplomasisi kavramını da işte tam da bu sebeple kullanmaktayız. Hükûmetlerin politikaları ancak uluslararası müzakere, iş birliği ve ortak taahhüt mekanizmaları ile anlamlı hale gelecektir. Dolayısıyla bugün burada, aynı zamanda dış politikamızın ve ulusal güvenliğimizin önemli meselelerinden birisini ele alıyoruz. Hazırladığımız İklim Diplomasisi kitabı da bu alandaki ihtiyaçlara cevap vermek amacıyla kaleme alınmıştır. Bu eserimizin, ülkemizin iklim alanındaki birikimini, mücadelesini ve vizyonunu bir araya getirerek bu alandaki çalışmalara ve politika geliştirme süreçlerine katkı sağlamasını temenni ediyorum." şeklinde konuştu.

"Bilimsel bilgi yeterli değil"

Duran, iklim krizinin sonuçlarının halihazırda zaten yaşandığını vurgulayarak, çözümünde ise ülkelerin egemenlik hakları ve küresel sorumlulukları arasında bir denge gözeten uluslararası politikalara ihtiyaç olduğunu söyledi.

Ülkeler arasındaki sosyal adalet ihtiyacını göz ardı etmemek gerektiğine dikkat çeken Duran, şunları kaydetti: "Bilimsel bilgi yeterli değil. Siyasal karar alma süreçleriyle de bu olumlu bir anlamda yürümeli. Bu noktada daha fazla sorumluluğu bulunan ülkelerin, teknoloji transferi ve iklim finansmanı konusunda daha büyük bir kapasite inşa etmeleri bekleniyor. Ulusal çıkarlar söz konusu olduğunda ise adil bir müzakere rejimine ihtiyacımız var. COP31 öncesi belki de küresel meselelerin en önemlisi budur. Bu adalet çağrısı, aynı zamanda Sayın Cumhurbaşkanımızın küresel adalet çağrısı ile de doğrudan ilişkilidir. Nitekim küresel iklim yönetimi, ulus devletleri aşan, STK'ların, çok uluslu şirketlerin de dahil edildiği çok düzeyli bir yönetişime şimdiden dönüşmüştür."

Duran, siyaset bilimci Joseph Nye'nin, iklim değişikliğini bir ekolojik krizden çok "bir güvenlik tehdidi çarpanı" olarak tanımladığını hatırlatarak, "Biz burada uzmanlığa konu olan teknik meseleler üzerinde konuşmuyoruz. Küresel adalet ve hakkaniyetle doğrudan ilişkili bir yönetişim sürecinden bahsediyoruz." ifadelerini kullandı.

“İsrail’in Gazze’ye yönelik hukuksuz saldırıları iklim krizini de derinleştiriyor”

Farklı coğrafyalarda meydana gelen çatışmaların çevre ve iklim koşulları üzerinde de son derece olumsuz etkileri olduğuna dikkat çeken Duran, “İsrail’in Gazze’ye yönelik hukuksuz saldırıları, insan hayatını tehdit etmenin yanı sıra atmosfere salınan yoğun sera gazlarıyla iklim krizini de derinleştiriyor. 7 Ekim’den bu yana İsrail’in saldırılarının yol açtığı karbon emisyonunun, yüzlerce ülkenin yıllık karbon salımını aştığı belirtilmektedir. Bu durum, İsrail’in Gazze’ye yönelik saldırılarının yalnızca bölgesel barış ve güvenlik için değil, küresel iklim ve geleceğimiz için de ciddi bir tehdit oluşturduğunu göstermektedir.” şeklinde konuştu.

İletişim Başkanı Duran, Türkiye’nin, iklim değişikliğiyle mücadelede bütüncül bir yaklaşımı benimsediğini belirterek, şunları kaydetti: “2021 yılında Paris Anlaşması’nı onayladık. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın ‘2053 Net Sıfır Emisyon’ hedefi ise iklim kriziyle mücadeledeki kararlılığımızı göstermektedir. Bu hedefler doğrultusunda, enerji verimliliğinin artırılması, yenilenebilir enerji kaynaklarının yaygınlaştırılması, sanayide karbon ayak izinin azaltılması, sürdürülebilir tarım uygulamalarının geliştirilmesi ve doğal alanların korunması öncelikli politika alanlarımız arasında yer almaktadır. Sayın Emine Erdoğan Hanımefendi’nin himayelerinde ve öncülüğünde yürütülen ‘Sıfır Atık’ hareketi iklim mücadelesine önemli katkılarda bulunmaktadır. Türkiye’nin öncülüğünde 105 ülkenin desteğiyle Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından 30 Mart’ın ‘Uluslararası Sıfır Atık Günü’ ilan edilmesi, ülkemizin bu alandaki başarısını yansıtmaktadır. Sayın Emine Erdoğan Hanımefendi’nin Sıfır Atık yaklaşımının küresel bir norma dönüşmesi, Türkiye’ye iklim diplomasisinde özgün bir yumuşak güç kazandırmaktadır.”

“Toplumsal kırılganlıklar üzerinden siyaset yapmak bizi geleceğe taşımayacaktır”

İklim konusundaki gayretlerin yasal metinlerle güvence altına alınması gerektiğine dikkat çeken Duran, bu alanda yapılanların topluma iyi anlatılmaması halinde dezenformasyona ve toplumsal dirence açık hale gelebileceği uyarısında bulundu.

Duran, yapılan dezenformasyonlara karşı gereken cevapların titizlikle verildiğini belirterek, “Şahsi kanaatim, toplumsal kırılganlıklar üzerinden siyaset yapmanın bizi geleceğe taşımayacağı yönündedir.” dedi.

İletişim Başkanlığı olarak dezenformasyonla uzun zamandır mücadele ettiklerini belirten Duran, sözlerini şöyle sürdürdü: “Bu tabloya hiç de yabancı değiliz. İletişim Başkanlığı bünyemizdeki Dezenformasyonla Mücadele Merkezimiz bir tek iklim meselesinde değil, birçok konuda bu fikrî takibi yapmaktadır. Neredeyse her meselede konunun özünden bağımsız mitler oluşturan ve bu mitler üzerinden toplumun temel kaygılarını kaşıyan kampanyalarla karşı karşıyayız. Bu kampanyalarının bir ucunun da dışarıda olduğunu her meselede gözlemliyoruz. Hal böyle iken, yasalar ve toplum arasında bir anlatı köprüsü kurmak zorundayız. İklim iletişimi uzun yıllar bilim insanları ve çevre örgütleri tarafından bir anlamda uzmanlaşmış birimler tarafından tek yönlü olarak yürütüldü. Halbuki iklim değişikliklerinden kaynaklı afetlere, dünyamızı bekleyen tehditlere odaklanan bir söylem, toplumların kaygı seviyesini yükseltmektedir. Felaket senaryoları karamsarlığı körüklemektedir. Anlatılan bilimsel bilgiler 50 saniyelik reelslerin manipülasyonuna kurban gidebilmektedir. Tabii burada medyamıza çok iş düşmektedir. Benzer konuların sürekli benzer bir jargonla tekrar etmesi, olumsuzlukların çözümlerden çok konuşulması bizler için yeşil yorgunluk oluşturabilir.”

“Çok yönlü ve zamana yayılmış bir iletişim stratejisini öngörüyoruz”

Duran, iklim konusunun gelecek nesilleri şimdiki nesilden daha çok ilgilendiren uzun soluklu bir mesele olduğuna dikkat çekerek, “Bu sebeple, bütün mecralarda geleceğimizi umutla inşa eden bir dil kullanmamız gerektiğine, İletişim Başkanı olarak buradan işaret etmek isterim. Bizler, iklim iletişiminde çok yönlü ve zamana yayılmış bir iletişim stratejisini öngörüyoruz. Çocuklarımız daha anaokulunda çöp atmamaktan, doğayı korumaktan başlayan bilgilerle her sınıfta yaşına uygun bir eğitim almaktadır. İklim bilinci, deneylerle, gezilerle, çocuk kitapları ve hikâyelerle desteklenen bir eğitim sürecine yayılmalıdır.” ifadelerini kullandı.

TRT’nin, çevre ve iklime duyarlı yayıncılık anlayışıyla Türkiye’nin bu konudaki politikalarına büyük katkı verdiğini belirten Duran, şunları kaydetti: “Bakanlığımızın ‘Sıfır Atık’ projesine katkı sunmak amacıyla, TRT Çocuk ekranlarında, ‘Sıfır Atık Elçileri’ başlıklı özel bir içerik projemiz yayınlanmaktadır. Yine aynı kanalımızda ‘Kaptan Pengu ve Arkadaşları’, ‘Kehribar ile Boncuk’ gibi yapımlarımızda çocuklara uygun ve eğlenceli bir dille çevre bilinci aşılamaktayız. Anadolu Ajansımız da 2022 yılında hayata geçirdiği ‘Yeşilhat’ projesiyle çevre ve iklim konusunda herkesin erişebildiği bir yayıncılık yapıyor. Orman yangınları ile ilgili farkındalık oluşturmak için İtalya, İspanya ve Yunanistan haber ajansları ile ‘Akdeniz Orman Yangınları Hakkında Ortak Bildiri’ imzalamıştır. Bütün kamu kurum ve kuruluşlarımız özellikle sıfır atık konusunda öncü olmalıdır.”

Çevre ve iklim duyarlılığının, bir “yaşam tarzına” tekabül etmezse bir nehir gibi akıp giden “uzman görüşlerinden” ibaret kalacağını belirten Duran, “İklim iletişimi, evde ısınmadan, araç kullanımına, tüketim alışkanlıklarımızdan, ambalaj ve atıklarımıza kadar gündelik hayatımızın içine yayılmış bir dikkate işaret etmelidir.” dedi.

“COP31’in ülkeleri ortak çözümler etrafında buluşturacağına inanıyoruz”

İletişim Başkanı Burhanettin Duran, Antalya’da düzenlenecek Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi 31. Taraflar Konferansı’na (COP31) ilişkin, şunları kaydetti:

“9-20 Kasım tarihlerinde Antalya’da düzenlenecek COP31, ülkemizin iklim diplomasisi alanındaki vizyonunu uluslararası toplumla paylaşması açısından önemli bir imkândır. Türkiye’nin COP31 vizyonu, diyalogla güvenliğin yeniden tesis edilmesi ve taahhütlerin sahada somut sonuçlara dönüştürülmesi üzerine kuruludur. Geleceğin COP’u anlayışıyla hedefimiz, iklim konusundaki sözlerin ölçülebilir ve kalıcı uygulamalara dönüşmesine katkı sağlamaktır. Hedefimiz ise uluslararası taahhütlerin uygulanmasını hızlandırmak, ülkeler arasındaki iş birliğini geliştirmek ve iklim eyleminin somut sonuçlar üretmesini desteklemektir. İletişim Başkanlığı olarak Türkiye’nin iklim değişikliğiyle mücadele çalışmalarını uluslararası kamuoyuna aktarmak açısından önemli bir rol üstleniyoruz. Çevre ve İklim Medya Turları düzenliyoruz. COP31’e katılacak ulusal ve uluslararası medya mensuplarının akreditasyonlarını yapıyoruz. Yaklaşık 3 bin basın mensubunun 1400’ünün işlemleri tamamlandı. Konferans alanında gazetecilerin görev yapacağı medya merkezinin planlanması ve teşkiline yönelik çalışmalara da katkı sağlıyoruz. Ülkemizin ev sahipliğinde gerçekleştirilecek olan bu zirvenin, farklı koşullara ve önceliklere sahip ülkeleri ortak çözümler etrafında buluşturacağına inanıyoruz.”

İletişim Başkanı Duran, COP31’in Türkiye’ye hayırlı olmasını dileyerek sözlerini tamamladı.

“Sıfır Atık’tan COP31’e: Türkiye’nin İklim Diplomasisi” Paneli

Moderatörlüğünü Yozgat Bozok Üniversitesi İletişim Fakültesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Merve Özdemir’in üstlendiği panelde, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı İklim Değişikliği Başkanı Halil Hasar, Ankara Üniversitesi Uygulamalı Bilimler Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Abdulmenaf Turan, COP31 Başkanlık Ofisi Direktörü Mehmet Ali Kahraman ve Sıfır Atık Vakfı Genel Müdürü Mustafa Erdağı konuşmacı olarak yer aldı.

“COP ülkelerin kalkınma planları ve bu planlara ilişkin kararların ele alındığı bir süreç”

Halil Hasar, buradaki konuşmasında, 3,5 sene önce COP31 için ev sahipliği müzakerelerine başlandığını hatırlattı. Somut sonuçlar üretebilecek bir eylem gündeminin oluşturulmasının önemine işaret eden Hasar, bu eylemlerin sürdürülebilirliği için kararların yanı sıra söylem ve hedeflerin de gerekli olduğunu söyledi.

COP’un yalnızca bir etkinlik veya organizasyon olarak değerlendirilmemesi gerektiğini belirten Hasar, platformun, ülkelerin kalkınma planları ve bu planlara ilişkin kararların ele alındığı bir süreç olduğunu kaydetti.

“Mücadeleye ayrılan paylar çok değil”

Ankara Üniversitesi Uygulamalı Bilimler Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Abdulmenaf Turan da dünyada dijital, yeşil ve mekânsal olmak üzere üç büyük dönüşüm sürecinin yaşandığını belirtti. Dünyanın bu üç büyük dönüşüm sürecini nasıl yöneteceği sorusunun önem kazandığını vurgulayan Turan, bu noktada iklim diplomasisinin gücünden yararlanılması gerektiğini ifade etti. Türkiye’nin 2053 net sıfır emisyon hedefiyle 2025’te kabul edilen İklim Kanunu’nun da bu perspektifle değerlendirilmesi gerektiğine işaret eden Turan, uzun vadeli hedeflere ulaşmak için bugün bazı zorluklarla karşılaşılabileceğini, belirli tavizler verilmesinin gerekebileceğini dile getirdi.

COP31 Başkanlık Ofisi Direktörü Mehmet Ali Kahraman ise COP hazırlık toplantılarında açıklanan eylem gündeminin uygulama odaklı yaklaşımı ortaya koyduğunu söyledi. Eylem gündeminin özgün yapısının, ülkeler arasında köprü kurma yaklaşımından kaynaklandığını dile getiren Kahraman, şunları kaydetti:

“Eylem gündemimizdeki 10 maddenin tamamı bugün hem gelişmiş ülkelerin hem de gelişmekte olan ülkelerin çok rahatlıkla eylem gündemine girebileceği konular. Örnek vermek gerekirse gıda güvenliği ve tarım, temiz enerji, yeşil sanayileşme gündem maddelerimizden. Tüm bu maddeler hem gelişmiş ülkelerin hem gelişmekte olan ülkelerin eylem gündemini oluşturabilir.”

Dünyada ciddi bir finansal kriz yaşandığına dikkat çeken Kahraman, “Bu finansal kriz çerçevesinde iklim değişikliğiyle mücadeleye ayrılan paylar da eskisi gibi çok değil.” dedi.

“Uluslararası alana yayılması için önemli bir fırsat”

Sıfır Atık Vakfı Genel Müdürü Mustafa Erdağı da COP31 sürecinin Türkiye’nin öncülük edeceği uzun soluklu çalışmaların önemli bir aşaması olarak değerlendirilmesi gerektiğini ifade etti. COP süreçlerinin yalnızca iki haftalık bir organizasyondan veya bir iki yıl süren diplomatik çalışmalardan ibaret olmadığını vurgulayan Erdağı, hazırlık, uygulama ve sonuçların takibi açısından bu çalışmaların uzun yıllar boyunca sürdürülmesi gerektiğini söyledi.

Vakfın çalışmalarını daha fazla insana ulaştırmayı hedeflediklerini dile getiren Erdağı, “Sıfır Atık Vakfı olarak COP31’i, Sıfır Atık projesinin küresel anlamda daha fazla yaygınlaşması ve iyi uygulamaların hem ülkemize hem de uluslararası alana yayılması için önemli bir fırsat olarak görüyoruz.” dedi. Erdağı, vakfın çalışmaları kapsamında farklı program ve yayınlar hazırlamayı planladıklarını kaydetti.

“İklim Diplomasisi” kitabı yayımlandı

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı tarafından küresel iklim politikaları ve uluslararası iş birliği süreçleri bağlamında iklim diplomasisinin taşıdığı önemi ve Türkiye’nin bu alanda yürüttüğü çalışmaları ele alan “İklim Diplomasisi” kitabı yayımlandı.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın takdim yazısını kaleme aldığı eser, iklim değişikliği konusunda ortak sorumluluk bilincinin güçlenmesine katkı sunuyor. Cumhurbaşkanı Erdoğan, kitabın takdim yazısında iklim değişikliğiyle mücadelede Türkiye’nin yürüttüğü çalışmalara ve küresel iş birliğinin önemine dikkat çekti.

COP31 sürecini de merkeze alan kitap, iklim değişikliğiyle mücadelede uluslararası iş birliğinin ve iklim diplomasisinin üstlendiği rolü güncel gelişmeler doğrultusunda ortaya koyuyor.

Türkçe ve İngilizce dillerinde hazırlanmış olan “İklim Diplomasisi” kitabı, küresel iklim politikalarından uluslararası anlaşmalara, Türkiye’nin yeşil dönüşüm hedeflerinden Sıfır Atık Hareketi’ne kadar geniş bir perspektif sunuyor.

Anadolu Ajansı Haber Ödülleri Töreni

Bu yıl ikincisi düzenlenen Anadolu Ajansı Haber Ödülleri, TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş, İçişleri Bakanı Mustafa Çiftçi, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Burhanettin Duran ile çok sayıda davetlinin katıldığı törenle sahiplerini buldu.

Türkiye'de habercilik sektörünün gelişimini desteklemek, etik değerlerin korunmasını sağlamak, güvenilir ve kaliteli içerik üretimini teşvik etmek amacıyla Anadolu Ajansı (AA) tarafından TBMM himayelerinde düzenlenen Anadolu Ajansı Haber Ödülleri töreni, TBMM Tören Salonu'nda gerçekleşti.

Bu yıl ikincisi düzenlenen yarışmada, geleneksel habercilikte üstün başarı gösteren çalışmaların yanı sıra dijital medya ve modern habercilik tekniklerini yenilikçi bir vizyonla uygulayan projeler değerlendirildi, farklı kategorilerdeki 7 ödül sahiplerini buldu.

Törende TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Burhanettin Duran ile AA Yönetim Kurulu Başkanı ve Genel Müdürü Serdar Karagöz konuşma yaptı.

TBMM Başkanı Kurtulmuş: TRT ve Anadolu Ajansının çalışmaları siyonist propagandayı ters yüz etmiştir

TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş, Gazze'de yaşanan insanlık dramının ve siyonist rejimin gerçekleştirdiği soykırımın dünyaya duyurulmasında TRT ve AA'nın yürüttüğü çalışmaların önemine dikkat çekerek, "Türkiye'nin iki ana habercilik unsuru olan TRT'nin ve Anadolu Ajansının büyük gayretleriyle hakikati gerçekten ortaya çıkarma çalışmaları, küresel ölçekte herhalde kabili kıyas olmayan fevkalade güçlü siyonist propaganda mekanizmasını ters yüz etmiştir." dedi.

Gazetecilik mesleğinin önemine dikkat çeken Kurtulmuş, bu meslek için vazgeçilmez olan temel hususlardan birisinin, gerçeğin ve hakikatin peşinde koşmak olduğunu söyledi. Kurtulmuş, "Gerçeğin, hakikatin peşinde koşmadan habercilik de gazetecilik de yapılamaz." diye konuştu.

Sadece bir alanda güçlü olmanın "güçlü, büyük Türkiye" idealinin oluşması için yeterli olmayacağının altını çizen Kurtulmuş, şunları kaydetti: "Ekonomisiyle, sanayisiyle, ordusuyla, savunma sanayisiyle, demokrasisiyle, Meclis'iyle her alanda güçlü olan bir Türkiye olmak mecburiyetindeyiz. Hiç şüphesiz bunun başında gelen alanlardan birisi de medyanın güçlü olduğu bir Türkiye olmaktır. Medyası güçlü olmayan, medyasının söylediği sözün itibarı olmayan, medyada dile getirilen konuların Türkiye ve dünya gündeminde etkisi olmayan Türk medyasının, güçlü Türkiye hedefine de katkı sunmayacağı aşikârdır. Onun için diyoruz ki sözü güçlü, gücü tesirli Türkiye'nin vazgeçilmez unsurlarından birisi de güçlü bir Türk medyasına sahip olmak, Türkiye'nin medyasının bütün kurumlarıyla, kamu kurumlarıyla, kamu medyacılığıyla ve özel sektör medyacılığıyla güçlü olması için gayret sarf etmektir. Bu çerçevede medyamızda bu niyetle hareket eden herkesi takdirle ifade ediyoruz. Özellikle Anadolu Ajansının bu sürede ortaya koymuş olduğu performansı da takdirle karşıladığımızı bir kez daha ifade etmek istiyorum."

İletişim Başkanı Duran Anadolu Ajansı Haber Ödülleri Töreni'nde konuştu

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Burhanettin Duran törende yaptığı konuşmada, Millî Mücadele günlerinde, Gazi Mustafa Kemal'in talimatıyla kurulan AA'nın ilk yıllarda milletin haklı davasını tüm dünyaya anlatmak gibi stratejik bir sorumluluğu üstlendiğini belirtti.

AA'nın, her geçen gün güçlenen içeriği ve yayın çizgisiyle Türkiye'nin en köklü kurumlarından biri haline geldiğini vurgulayan İletişim Başkanı Duran, bugün dünya çapında bir kapasiteye ulaşan Anadolu Ajansı'nın, son yıllarda hem hakikatin sesini güçlü biçimde duyuran hem de Türkiye'de ve dünyada olanları kayıt altına alan güçlü bir hafızaya dönüştüğünü belirtti.

İletişim Başkanı Duran, "106 yıl önce milletimizin haklı davasına ses olmak için yürütülen mücadelenin bugün, dezenformasyona ve manipülasyona karşı hakikatin sesini yüceltmek sorumluluğuyla devam ettiğine canı gönülden inanıyorum." değerlendirmesinde bulundu.

Günümüzde televizyonun ve yazılı basının yerini büyük ölçüde dijital mecraların aldığına dikkat çeken İletişim Başkanı Duran, mecralar değişse dahi küresel aktörlerin medyayı hâlâ "kitleleri tektipleştirmenin" bir aracı gibi görmeye devam ettiğini, geçmişte kitle iletişim aracı olarak televizyonların bu yönde bir misyonu bulunduğunu dile getirdi. İletişim Başkanı Duran, geçmiş dönemlerde televizyonda sunulan bilgilerin kamuoyu tarafından mutlak doğru kabul edildiğini, zaman zaman çıkar çatışmaları ve ideolojik önceliklerin hakikatin kendisi gibi takdim edildiğini aktardı.

Soğuk Savaş'tan sonra tek kutuplu bir dünya kurulurken küresel medyanın, askerî müdahalelerin meşrulaştırılma mecrası olduğunu anlatan İletişim Başkanı Duran, 1991 yılında Körfez Savaşı'nın, taraflı ve tek yönlü biçimde CNN televizyonundan günlerce canlı yayınlandığını kaydetti.

"Öldürenleri naklen ifşa ettiniz"

CNN'in yayınları ile savaş ve ölümün, insanların eğlencesi hâline getirildiğini söyleyen İletişim Başkanı Duran, "Ekranlarda boy gösteren silah uzmanları ve petrole bulanmış karabatak kurmacası zaten milyonların zihninde başka bir halkın bombalanmasının rızasını oluşturmuştu." dedi. Savaş sürerken ünlü Fransız düşünür Jean Baudrillard'in, televizyonlara çıkarak "Bu bir komando seremonisidir." ifadelerini kullandığını hatırlatan İletişim Başkanı Duran, Körfez Savaşı'nın, ekran başında izleyenler için bir gösteri olduğunu vurguladı. İletişim Başkanı Duran, ekranda bu gösteri izlenirken şehirlerin bombalandığını, izleyicilerin iştahını kaybetmediğini ve uykularının kaçmadığını belirtti. Savaş döneminde medyanın aktardığı olaylarla toplumları istediği gibi şekillendirdiğini ve dünya çapında istediği algıyı oluşturduğunu ifade eden İletişim Başkanı Duran, şöyle devam etti:

"Peki bu anlattıklarım bugün için hâlâ geçerli mi? İstenen olaylar tek tek bir merkezden ve aktardığım gibi tek yönlü inşa edilebiliyor mu? Benim cevabım, hayır. Clausewitz'in 'Savaş Üzerine' eserini bilirsiniz. O kitapta insanlığın neredeyse neolitikten ateşli silahların icadına kadar benzer yöntemlerle savaştığı anlatılır. Ateşli silahlar, savaş taktiğinin seyrini, mecrasını, sonsuza kadar değiştirmiştir. Ben de benzer bir durumu bugün dijital mecralar için olduğunu düşünüyorum. Bu mecralar, algoritmalara ve teknofaşizme rağmen içerik üretmenin doğasını da geri dönülemez şekilde değiştirmiştir. Körfez Savaşı'nda sahte görüntülerle Bağdat'ın bombalanmasını meşrulaştıran ve kitlelerde rıza oluşturan medya, bugün aynı rızayı Gazze için oluşturamadıysa işte bunda sizlerin, gazetecilerin, Ajansımızın bu mecraları üst düzey kullanması etkili oldu. Sizler, 7 Ekim'den beri birçok dilde yaptığınız ısrarlı yayınlarla, savaş bölgesindeki varlığınızla, sahadan getirdiğiniz bilgilerle, 'Kanıt, Tanık, Sanık' gibi yayınlarla, hâkim bir anlatıyı yerle bir ettiniz. Sizler, ölümü naklen yayınlamadınız, öldürenleri naklen ifşa ettiniz. Uykusu kaçmadan, mağduru ve mazlumu gösteri malzemesi yapan yekpare bir savunma hattını yıktınız. Bugün bu anlatı çeşitlendiyse ve hakikat evlere, kalplere sızdıysa bu, fedakâr gazeteciler sayesinde oldu."

"Gazeteciliğin yol gösterici niteliğine her zamankinden daha fazla ihtiyaç duyuyoruz"

İletişim Başkanı Duran, yıllarca Gazze'deki hukuksuz ablukayı, Filistin'de hayatı cehenneme çeviren kontrol noktalarını ve kendisine "yerleşimci" diyen işgalcileri görmeyenlerin artık hakikati görmeye başladığının altını çizdi. "Sesi olduğunuz her bir mazlum için gazetecilerimize teşekkür ediyorum." diyen İletişim Başkanı Duran, İsrail'in, Gazze başta olmak üzere Filistin topraklarında katlettiği gazetecileri andı. İletişim Başkanı Duran, şunları kaydetti:

"İletişim Başkanlığı olarak bizler de hakikatin görünür kılınması amacıyla var gücümüzle çalışıyoruz. Dezenformasyonla Mücadele Merkezimiz, sahte içeriklerin hızlıca tespit edilmesi ve doğru bilgilendirmenin yapılabilmesi için bütün kamu kurumlarımızla birlikte çalışıyor. Bizim nazarımızda dezenformasyondan daha önemli bir konu ise vatandaşlarımızın medya okur yazarlığı refleksini kazanabilmesidir. Bu konuda eğitimlerimiz

ve projelerimiz devam ediyor. Asıl amacımız, Türkiye Yüzyılı vizyonu doğrultusunda sağlıklı iletişimi güçlendirmek ve ülkemizin iletişim ekosistemini çok daha güçlü hale getirmektir. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın da ifade ettikleri gibi 'Hakikat ile söylenti, gerçekle algı arasındaki sınırın giderek belirsiz hale geldiği bir medya düzeninde gazetecilik, toplum için adeta pusula işlevi görür.' Bu bağlamda gazeteciliğin yol gösterici niteliğine her zamankinden daha fazla ihtiyaç duyuyoruz."

Anadolu Ajansı Haber Ödülleri'nin, nitelikli gazeteciliği teşvik etmesi ve mesleki başarıyı takdir etmesi açısından önemli bir işe imza attığını belirten İletişim Başkanı Duran, bu ödüllerin, hakikatin peşinden giden ve meslek ilkelerinden taviz vermeyen gazeteciliğin her zaman destekleneceğine dair bir umudu da diri tuttuğunu vurguladı.

İletişim Başkanı Duran, "İletişim Başkanlığı olarak gazetecilerin sorunlarını yakından takip ediyor, çalışma şartlarının iyileştirilmesi ve mesleki imkânlarının geliştirilmesi için gayret gösteriyoruz. Bu anlayışla gazetecilerimizin ve medya kuruluşlarımızın yanında olmaya ve nitelikli, sorumlu haberciliği her zaman desteklemeye devam edeceğiz. Gazeteciliğin geleceğinin hala parlak olduğunu ve olması gerektiğini düşünmek istiyorum." şeklinde konuştu.

Ödül alan gazetecileri tebrik eden İletişim Başkanı Duran, Haber Ödülleri platformunun oluşturulmasında emeği olanları, jüri üyelerini ve Anadolu Ajansını kutladı.

İletişim Başkanı Duran, himayeleriyle Anadolu Ajansı Haber Ödülleri'ne ev sahipliği yapan TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş'a teşekkür etti.

AA Yönetim Kurulu Başkanı ve Genel Müdürü Karagöz: Gazeteciliğin gücünü korumak toplumun ortak sorumluluğudur

AA Yönetim Kurulu Başkanı ve Genel Müdürü Serdar Karagöz konuşmasında "Gazeteciliğin gücünü korumak, habercilik kuruluşlarının ve gazetecilerin kendi sorumlulukları kadar, kamu kurumlarının, medya yöneticilerinin ve toplumun ortak sorumluluğudur." dedi.

Gazetecilik mesleğinin yalnızca yapay zekânın getirdiği dönüşümle değil, giderek kötüleşen çalışma koşullarıyla da büyük bir tehdit altında kaldığını vurgulayan Karagöz, "Koşullar iyileştirilmediği takdirde, yakın gelecekte gazeteciliğin varlığını sürdürmesi mümkün olmayacaktır. Gazetecilik yok olacaktır." dedi.

"Gazetecinin itibarı, haberin itibarından ayrı düşünülemez." diyen Karagöz, gazetecilerin yok olması durumunda medyanın da yok olacağını söyledi. Gazetecilerin emeğine değer veren ve mesleğin haklarını koruyan bir çalışma düzeni kurulmasının önemine değinen Karagöz, nitelikli haberciliği teşvik etmeyi bunun en önemli parçalarından biri olarak nitelendirdi.

Ödüle layık görülen haberler

"Halide Edip Kadın Gazeteciler Özel Ödülü"ne, "Tanıdık bir yaşam, çalınmış bir anlatı" haberiyle Fokus Plus'tan Sare Aydın layık görüldü.

"TDK Haberde Türkçe Kullanımı Özel Ödülü"nü, "Türk kültür tarihine bir ışık: Saraycık Testisi'nde Kutadgu Bilig izleri" başlıklı haberiyle TRT Haber'den Ayşe Şimşek, "En İyi Yeni Medya Haberi Ödülü"nü "Gazze'nin Beyaz Önlüklü Direnişçisi" başlıklı haberiyle GZT'den Zeynep Rana Çetin aldı.

"En İyi Televizyon Haberi Ödülü"nü "Sessiz işgal Chabad" haberiyle Habertürk TV'den Beheşti Abdullah Tekin ve Mertcan Öztürk, "En İyi Yazılı Basın Haberi Ödülü"nü "4 Taksitle Tetikçi" haberiyle Milliyet gazetesinden Çiğdem Yılmaz, "Parlamento Özel Ödülü"nü Sabah gazetesinden Ali Ekeyılmaz, "Yılın Haberi Ödülünü" ise "Mattia Ahmet Minguzzi" haberiyle Sabah gazetesinden Erdoğan Yapık kazandı.

Aydın'a ödülünü AA Yönetim Kurulu Başkanı ve Genel Müdürü Serdar Karagöz, Şimşek'e ödülünü İletişim Başkanı Burhanettin Duran, Çetin'e ödülünü HÜDA PAR Genel Başkanı Zekeriya Yapıcıoğlu, Öztürk'e ödülünü İçişleri Bakanı Mustafa Çiftçi, Çiğdem Yılmaz'a ödülünü eski Meclis Başkanı Bülent Arınç, Ekeyılmaz'a ödülünü eski Meclis Başkanı Cemil Çiçek, Yapık'a ödülünü TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş verdi.

TDT Medya ve Enformasyondan Sorumlu Bakanlar ve Üst Düzey Yetkililer Toplantısı

Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) Medya ve Enformasyondan Sorumlu Bakanlar ve Üst Düzey Yetkililer 8. Toplantısı, 16 Ekim 2026 tarihinde Kazakistan'ın başkenti Astana'da düzenlendi. Toplantıya Türkiye'yi temsilen Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkan Yardımcısı Prof. Dr. Ferhat Pirinççi katıldı.

TDT Medya ve Enformasyondan Sorumlu Bakanlar ve Üst Düzey Yetkililer 8. Toplantısı'nda, üye ülkeler arasında medya iş birliğinin geliştirilmesi, dezenformasyonla mücadele ve yapay zekâ teknolojilerinin medya alanında kullanılması ele alındı.

Toplantı, Kazakistan Kültür ve Enformasyon Bakanlığının ev sahipliğinde Astana'daki Bağımsızlık Sarayı'nda düzenlendi.

Kazakistan, Azerbaycan, Kırgızistan ve Özbekistan'ın medya ve enformasyondan sorumlu üst düzey yetkilileri ile TDT Genel Sekreterliği temsilcilerinin katıldığı toplantıda, Türkiye'yi Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkan Yardımcısı Prof. Dr. Ferhat Pirinççi temsil etti.

"Dilde, fikirde, işte birlik" şiarıyla hareket eden, istikrarlı ve örnek bir iş birliği modeli

İletişim Başkan Yardımcısı Pirinççi toplantıda yaptığı konuşmada, Türk dünyası ülkeleri arasındaki iş birliğinin ve dayanışmanın ortak tarih, kültür ve kardeşlik bağları temelinde güçlendirilmesinin önemini vurguladı. TDT bünyesinde bir araya gelmekten duyduğu memnuniyeti dile getiren İletişim Başkan Yardımcısı Pirinççi, Teşkilatın kuruluşundan bu yana "Dilde, fikirde, işte birlik" şiarıyla hareket eden, istikrarlı ve örnek bir iş birliği modeli olduğunu belirtti. İletişim Başkan Yardımcısı Pirinççi, Türk dünyasında birlik ve beraberliğin güçlendirilmesinin yalnızca bugünün değil, ortak geleceğin de teminatı olduğunu ifade etti.

"KKTC'nin bulunmadığı bir Türk dünyası aile fotoğrafı her zaman eksik kalacaktır"

Türk dünyasının birlikteliğinin daha da güçlendirilmesi gerektiğini vurgulayan İletişim Başkan Yardımcısı Pirinççi, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin (KKTC) Türk dünyasının ortak platformlarında yer almasının büyük öneme sahip olduğuna dikkat çekti. İletişim Başkan Yardımcısı Pirinççi, "KKTC'nin bulunmadığı bir Türk dünyası aile fotoğrafı her zaman eksik kalacaktır." ifadesini kullandı.

“Dezenformasyonla mücadele büyük önem taşıyor.”

Günümüzde medyanın ve iletişimin, bilginin üretilmesi, yayılması ve toplumlara ulaştırılmasında merkezî bir rol üstlendiğini belirten İletişim Başkan Yardımcısı Pirinççi, bilginin hızla yayıldığı dijital çağda doğru ve güvenilir bilgi akışının sağlanmasının ve dezenformasyonla mücadele edilmesinin her zamankinden daha önemli hâle geldiğini söyledi.

İletişim Başkan Yardımcısı Pirinççi, ulusal enformasyon alanlarının güvenilir bilgi temelinde güçlendirilmesi ve dezenformasyona karşı dayanıklılığın artırılması için ülkeler arasında ortak anlayışın ve kapasitenin geliştirilmesi gerektiğine dikkat çekti.

Toplantının “Yapay Zekâ Çağında TDT Üye Devletlerinin Bilgi Politikası” temasıyla düzenlenmesini isabetli bulduklarını kaydeden İletişim Başkan Yardımcısı Pirinççi, yapay zekâ teknolojilerinin sunduğu fırsatların yanı sıra beraberinde getirdiği risklerin ve sorumlulukların da kapsamlı biçimde ele alınması gerektiğini anlattı.

Medya okuryazarlığının geliştirilmesi, dijital medya alanındaki kapasitenin artırılması, medya çalışanlarının eğitimlerinin güçlendirilmesi, ortak içerik ve projelerin hayata geçirilmesi ile yapay zekâ teknolojilerinden etkin şekilde yararlanılmasının öncelikli çalışma alanları arasında yer aldığını belirten İletişim Başkan Yardımcısı Pirinççi, bu alanlarda atılacak ortak adımların doğru ve güvenilir bilgi akışına katkı sağlayacağını dile getirdi.

İletişim Başkan Yardımcısı Pirinççi, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı olarak muhatap kurumlarla bilgi ve tecrübe paylaşımını artırmaya, ortak hedefleri destekleyecek yeni iş birliği alanları oluşturmaya hazır olduklarını söyledi.

Yapay zekâ alanında tecrübe paylaşımı

Yapay zekanın içerik üretimi ve veri analizi gibi alanlarda önemli fırsatlar sunduğunu ancak dezenformasyon ve sahte içerik üretimi gibi ciddi riskleri de beraberinde getirdiğini söyleyen İletişim Başkan Yardımcısı Pirinççi, dijital ortamda hibrit tehditlere ve bilgi manipülasyonlarına karşı ortak mücadelenin önemine işaret etti.

İletişim Başkan Yardımcısı Pirinççi, 15 Mayıs’ta düzenlenen TDT Gayriresmî Zirvesi’nde Yapay Zekâ ve Dijital Kalkınma Eylem Planı’nın hazırlanması ve yapay zekâ alanındaki iş birliğinin geliştirilmesi yönünde alınan kararları memnuniyetle karşıladıklarını bildirdi.

Türkiye’nin yapay zekâyı, tüm boyutlarıyla ele aldığını ve “Türkiye Yüzyılı-Dijital Türkiye” vizyonu doğrultusunda öncelikli alanlardan biri olarak gördüğünü aktaran İletişim Başkan Yardımcısı Pirinççi, Türkiye Yapay Zekâ Eylem Planı (2026-2030) kapsamında güvenli, yerli ve kamuyla müşterek bir yapay zekâ ekosisteminin oluşturulmasına yönelik çalışmaların sürdüğünü kaydetti.

İletişim Başkanlığının dezenformasyonla mücadele faaliyetlerinin merkezinde 2022’de kurulan Dezenformasyonla Mücadele Merkezi’nin (DMM) yer aldığını hatırlatan İletişim Başkan Yardımcısı Pirinççi, merkezin kurumsal birikiminin mayıs ayında Hugging Face platformu aracılığıyla uluslararası açık veri ekosistemine taşındığını belirtti.

Bu adımla Türkçe dezenformasyon tespiti yapan yapay zekâ modellerinin geliştirilmesine, akademik çalışmalara ve medya okuryazarlığı faaliyetlerine katkı sunulmasının amaçlandığını aktaran İletişim Başkan Yardımcısı Pirinççi, dezenformasyona karşı toplumsal dayanıklılığı artırmak amacıyla 20 Mayıs’ta Ankara’da Dezenformasyonla Mücadele Ulusal Gençlik Zirvesi’nin düzenlendiğini anımsattı.

İletişim Başkan Yardımcısı Pirinççi, kriz dönemlerinde hızlı bilgilendirme, erken uyarı mekanizmaları ve medya okuryazarlığının güçlendirilmesine yönelik çalışmaların da sürdüğünü belirterek, Türk dünyası ülkeleri arasında bu alanlarda tecrübe paylaşımının artırılması ve dezenformasyonla mücadelede ortak kapasitenin geliştirilmesi gerektiğini vurguladı.

Türk Yayın Ağı ile ortak projelerin geliştirilmesi hedefleniyor

İletişim Başkan Yardımcısı Pirinççi, Türkiye’nin TDT dönem başkanlığı süresince Türk dünyasının kurumsal iş birliğinin ve küresel görünürlüğünün geliştirilmesinin hedeflendiğini anlatarak, öncelikli konulardan birinin Teşkilat bünyesinde ortak bilgi alanının oluşturulması olduğunu ifade etti.

TDT tarafından üzerinde çalışılan ortak bilgi alanının gelişimini destekleyecek platformların hayata geçirilmesi için iş birliğine hazır olduklarını kaydeden İletişim Başkan Yardımcısı Pirinççi, üye ve gözlemci ülkeler arasında yayıncılık alanındaki iş birliklerinin de önem taşıdığını dile getirdi.

Özbekistan tarafından önerilen “TDT Üye Devletleri Arasında Televizyon ve Radyo Programlarının Karşılıklı Yayınlanması Hakkında Anlaşma” taslağına ilişkin Türkiye’nin görüşlerinin süreç boyunca iletildiğini belirten İletişim Başkan Yardımcısı Pirinççi, önerilerinin dikkate alınması ve sürece gösterilen yapıcı yaklaşım dolayısıyla katılımcılara teşekkür etti.

İletişim Başkan Yardımcısı Pirinççi, medya, enformasyon ve yayıncılık alanlarında iş birliğini derinleştirmek, ortak çalışmaları geliştirmek ve yeni projeleri hayata geçirmek istediklerini ifade etti.

Bu kapsamda, yayıncılık alanında içerik paylaşımı, ortak yapım, eğitim ve tecrübe aktarımı için tamamlayıcı bir iş birliği platformu olarak planlanan Türk Yayın Ağı’nın toplantıda ele alınmasından memnuniyet duyduklarını söyleyen İletişim Başkan Yardımcısı Pirinççi, yayıncılıkla ilgili konuların ve önerilerin ağ bünyesinde kurulması planlanan komitelerde değerlendirilmesinin öngörüldüğünü kaydetti.

İletişim Başkan Yardımcısı Pirinççi, TDT’nin ve ortak değerlerin uluslararası görünürlüğünün artırılmasında medya ve enformasyon alanında kurulacak iş birliklerinin büyük önem taşıdığını vurgulayarak, 2027 yılı eylem planının hayırlı olmasını diledi.

Bir sonraki toplantı Kırgızistan’da yapılacak

Toplantıya, Kazakistan Kültür ve Enformasyon Bakan Yardımcısı Kanat Iskakov, Azerbaycan Medya ve Yayın Konseyi Uluslararası İlişkiler Dairesi Başkanı Rasim Bagirov, Kırgızistan Kültür, Enformasyon ve Gençlik Politikaları Bakan Yardımcısı Salkın Sarnogoyeva, Özbekistan Cumhurbaşkanlığı İdaresi Medya İçerik Hazırlama Merkezi Müdürü Kobuljon Ahmedov ve TDT Genel Sekreter Yardımcısı Ömer Kocaman da katıldı.

Bir sonraki toplantının Kırgızistan’ın ev sahipliğinde düzenlenmesi kararlaştırıldı.

Bursa'da İletişim Yüzyılı, Güçlü İletişim, Etkin Kamu Eğitim Programı

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığınca, Bursa'da gazetecilere ve kamu kurumlarında çalışanlara yönelik olarak "İletişim Yüzyılı, Güçlü İletişim, Etkin Kamu" eğitim programı düzenlendi.

İletişim Başkanlığı Bursa Bölge Müdürlüğü koordinesinde ve Bursa Valiliği ev sahipliğinde gerçekleştirilen İletişim Yüzyılı, Güçlü İletişim, Etkin Kamu Eğitim Programı kapsamında, kamu iletişimi tüm yönleriyle ele alındı.

İletişim Başkan Yardımcısı İlhami Giray Şahin programda yaptığı konuşmada, iletişimi yalnızca bilgiyi aktarmak, bir duyuruyu kamuoyuyla paylaşmak olarak değil, devlet ile vatandaş arasında bağın güçlendirilmesi, doğru bilginin toplumla buluşturulması, ülkenin ulusal ve uluslararası alanda doğru anlaşılmasına katkı sunulması açısından önemli bir sorumluluk alanı olarak gördüklerini söyledi.

Teknolojiyle birlikte yalnızca iletişim araçlarının değil, anlamın, etkinin, stratejinin öneminin de köklü biçimde değiştiği bir dönemin yaşandığını belirten İletişim Başkan Yardımcısı Şahin, "Artık iletişimin yalnızca haberlerden, televizyon yayıncılığından, gazeteden ve sosyal platformlardan oluştuğunu söyleyemiyoruz. Öyle bir dünyada yaşıyoruz ki artık yapay zekâ modellerinin konuşulduğu, buralarda algoritmaların geliştirildiği ve birilerinin veya hâkim güçlerin söylemlerini besleyen, onların ifadelerini öne çıkaran, onların anlayışını benimsetmeye çalışan bir yaklaşımla da mücadele ediyoruz." diye konuştu.

İletişim Başkan Yardımcısı Şahin, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın "Dünya 5'ten büyüktür." ifadesini hatırlatarak, bu ifadeden sonra dünyanın başkalaşmaya ve uyanmaya başladığını dile getirdi.

"Gazze hususunda doğru bir söylemin tarafı olduğumuzu bir kez daha müşahede ediyorlar"

Gazze konusunda Türkiye'nin hassasiyetini ortaya koyan söylemlerin, BM başta olmak üzere dünyanın dört bir yanında fark edilir, hissedilir ve içselleştirilir hale geldiğini aktaran İletişim Başkan Yardımcısı Şahin, "Orada yaşanan soykırımı ilk dile getirdiğimizde bunun dünya ölçeğinde tepkiye yol açacağını tahmin etmeyenler, bunlarla mücadele etmek adına farklı metotlar sergileyenler, bugün doğrunun ve hakikatin ortaya çıkmasında ne kadar başarılı olduğumuzu, ne kadar doğru bir söylemin tarafı olduğumuzu bir kez daha müşahede ediyorlar." ifadesini kullandı.

"İletişim alanında rekabet yalnızca içerik üretimi üzerinden değil, anlamın ve gündemin şekillendirilmesi üzerinden de yürütülüyor"

İletişim Başkan Yardımcısı Şahin, iletişim alanında rekabetin yalnızca içerik üretimi üzerinden değil, anlamın ve gündemin şekillendirilmesi üzerinden de yürütüldüğüne dikkat çekerek, şöyle konuştu:

"Özellikle kriz dönemlerinde bir haber, manipülatif bir görüntü veya kasıtlı üretilmiş bir içerik, çok kısa sürede toplumsal endişeye dönüşebiliyor. Hatta öyle bir hal alıyor ki maalesef bizim 'infodemi' diye ifade ettiğimiz, doğru ile yanlışı ayırt edemeyecek kadar çok fazla içerik ve görüntü paylaşılıyor ve doğruyu bulmakta zorlanıyoruz. Ne yazık ki bu yoğun bilgi akışını kendi çıkarları doğrultusunda yönlendirmeye çalışan, içerikleri provokasyon amacıyla kullanan ve manipülasyon yoluyla toplumsal hassasiyetlerden menfaat elde etmeyi hedefleyen aktörlerle de karşılaşıyoruz. Bu nedenle özellikle kriz dönemlerinde, bilginin yalnızca hızla yayılması değil, doğruluğunun teyit edilmesi ve sorumlu bir iletişim anlayışıyla kamuoyuna aktarılması büyük önem taşıyor."

İletişimin hakikat üzerinden kurgulanmasının önem kazandığını vurgulayan İletişim Başkan Yardımcısı Şahin, ek olarak şunları kaydetti: "İletişim Başkanlığı olarak, hakikatin ortaya çıkarılması, doğru bilgiyle buluşulması ve bu bilginin bireyler ile tüm muhataplarımız tarafından kolaylıkla erişilebilir hale getirilmesi için gayret gösteriyoruz. Bu çabamız kimi zaman yanlış haberlerin düzeltilmesi, kimi zaman toplumsal güvenin korunması, kimi zaman da kamu düzeninin güçlendirilmesi şeklinde tezahür ediyor. Ancak bütün bu çalışmalarımızın temelinde, doğru ve güvenilir bilgiye erişimin güvence altına alınması ve hakikatin sağlıklı bir biçimde kamuoyuna ulaştırılması hedefi yer alıyor."

İletişim Başkan Yardımcısı Şahin, konuşmasının devamında İletişim Başkanlığı olarak, birçok bilgilendirme ve afet haberciliğine ilişkin önemli çalışmalar yaptıklarını, sosyal medya rehberi hazırladıklarını anlattı.

Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi'nin (CİMER) çalışmalarını aktaran İletişim Başkan Yardımcısı Şahin, şöyle devam etti:

"Dünyada eşi benzeri olmayan, vatandaşın yönetime bu kadar hızlı, bu kadar etkin katıldığı bir yöntem ve bir yaklaşım ortaya konuldu. Bugün CİMER olarak bildiğiniz, toplumun her konuda, her kesimin devletine anında ulaştığı bir mekanizma oluştu. Bu mekanizmayla kişinin Bilgi Edinme Kanunu kapsamında, gerekli süre içinde, doğru bilgiye ulaştığı bir yöntem, halen süregeliyor ve bu sistem vatandaşımızın da yüksek memnuniyetiyle devam ediyor. Çok büyük bir çalışma. Vatandaşla devlet arasındaki gönül köprüsünü kurduğunuz andan itibaren kamu görevlilerinin, devletin yaptığı veya uyguladığı icraatların tamamını kapsayacak her konuda, vatandaşın yönetime katıldığı çok kıymetli bir platform."

İletişim Başkan Yardımcısı Şahin, konuşmasında eğitim programının içeriğine de değindi

İletişim Başkan Yardımcısı Şahin sözlerine şöyle devam etti: "Program boyunca kurumsal itibar yönetimi, Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi, dezenformasyonla mücadele, sosyal medya kullanımı, yapay zekâ destekli araştırma ile ilgili başlıklarda sunumlar gerçekleştirilecek. Bu eğitimlerin kamu iletişimine ilişkin farkındalığınızı artıracağına, kurumlardaki uygulamalara katkı sağlayacağına ve devletimizdeki söylem birliğinde tutarlı bir yaklaşım ortaya konulacağına dair inancımız tam."

Program, Bursa Büyükşehir Belediye Başkan Vekili Kevser Öztürk ve Bursa Vali Yardımcısı Salih Altun'un da konuşmalarının ardından "Dezenformasyonun İletişim Boyutu: Algı, Manipülasyon ve Etki" konulu eğitimle devam etti.

Bişkek'te "Türk Dünyası Diyalogları: Ortak Gelecek, Ortak Vizyon" Paneli

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı tarafından Kırgızistan'ın başkenti Bişkek'te, "Türk Dünyası Diyalogları: Ortak Gelecek, Ortak Vizyon" başlıklı panel düzenledi.

29-30 Ekim 2026 tarihlerinde Türkiye'nin ev sahipliğini yapacağı Türk Devletleri Teşkilatı 13. Devlet Başkanları Zirvesi öncesinde, Teşkilat üyesi ve gözlemci çeşitli ülkelerde "Türk Dünyası Diyalogları: Ortak Gelecek, Ortak Vizyon" başlıklı panel serisi düzenlenmeye başlandı. İlki Kazakistan'ın başkenti Astana'da, ikincisi Bakü'de, üçüncüsü Taşkent'te düzenlenen serinin dördüncü ayağı, 1 Ekim 2026 tarihinde Kırgızistan'ın başkenti Bişkek'te gerçekleşti.

Program Türkiye'nin Kırgızistan Büyükelçisi Dr. Mekin Mustafa Kemal Ökem'in açış konuşmalarıyla başladı. Türkiye'nin kardeş cumhuriyetlerin bağımsızlıklarını tanıyan ilk ülke olduğunu vurgulayan Büyükelçi Ökem, panelin İsmail Gaspıralı'nın "dilde, fikirde, işte birlik" idealini çağımızın ihtiyaçlarıyla buluşturma hedefine anlamlı bir katkı sağladığını belirtti. Büyükelçi Ökem, danışma, iş birliği ve bağlantısallık kavramlarının önemine vurgu yaptı.

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Prof. Dr. Burhanettin Duran katılımcılara video mesaj ile hitap etti

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Prof. Dr. Burhanettin Duran video mesajında, Türk dünyasının ortak tarih, dil ve kültürden beslenen güçlü bir medeniyet mirasına sahip olduğunu, günümüzde artan jeopolitik rekabet, enerji ve gıda güvenliği sorunları, düzensiz göç, siber tehditler ve dezenformasyon gibi çok boyutlu sınamalar karşısında Türk devletlerinin ortak akıl ve güçlü bir eş güdüm içerisinde hareket etmesinin önem taşıdığını söyledi. Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Duran, Türk Devletleri Teşkilatının bölgesel barışa katkı sunan ve ekonomik kalkınmayı destekleyen bir vizyonun taşıyıcısı olduğunu ifade etti.

Medya ve iletişim alanındaki iş birliğinin stratejik önemine de dikkat çeken Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Duran, video mesajında dezenformasyon, nefret söylemi ve dijital manipülasyonla mücadelede bilgi ve tecrübe paylaşımının artırılması ve ortak platformların geliştirilmesi gerektiğini kaydetti. Yapay zekâ ve yeni iletişim teknolojilerinin Türk devletlerinin birlikte yön vermesi gereken alanlar olduğunu belirten Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Duran, Türkiye'nin TDT Dönem Başkanlığı sürecinde Türk dünyasının kurumsal bütünleşmesini ve küresel görünürlüğünü daha ileri taşımayı hedeflediğini söyledi.

"Türk Dünyası Diyalogları: Ortak Gelecek, Ortak Vizyon" panel oturumu gerçekleştirildi

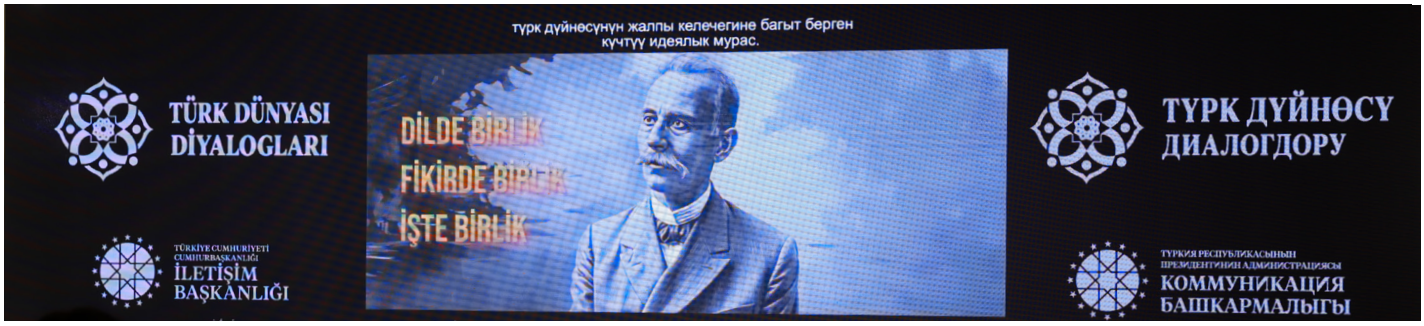
Cumhurbaşkanlığı Güvenlik ve Dış Politikalar Kurulu Üyesi ve Millî İstihbarat Akademisi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Nurşin Ateşoğlu Güney moderatörlüğünde gerçekleştirilen panelde, Kırgız Cumhuriyeti eski Cumhurbaşkanı Roza Otunbaeva, 28. Dönem MHP Samsun Milletvekili ve MHP Genel Başkan Yardımcısı Prof. Dr. İlyas Topsakal, 28. Dönem AK Parti Karaman Milletvekili Selman Oğuzhan Eser, İstanbul Aydın Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Ragıp Kutay Karaca ile Kırgız Cumhuriyeti İlk Meclis Başkanı Prof. Dr. Medetkan Şerimkulov konuşmacı olarak yer aldı.

Panelde, Türk devletleri arasındaki çok yönlü iş birlikleri, karşı karşıya kalınan güncel sınamalar, Teşkilatın geçmişten bugüne kat ettiği mesafe ve ortak alfabe konuları ele alındı. Ayrıca ekonomik ve siyasi alandaki gelişmelerin yanı sıra iletişim, müşterek savunma sanayisi hamleleri, doktrin birliği ve yapay zekâ meselelerine ilişkin görüşler de Türk devletleri özelinde tartışıldı.

Esnek ve çok katmanlı bir iş birliği modeli

Panelin moderatörlüğünü yapan Cumhurbaşkanlığı Güvenlik ve Dış Politikalar Kurulu Üyesi ve Millî İstihbarat Akademisi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Nurşin Ateşoğlu Güney, uluslararası sistemde kritik bir dönüşüm ve istikrarsızlık ortamının yaşandığı bu dönemde, Türk Devletleri Teşkilatının stratejik öneminin yanı sıra esnek yapısıyla özgün bir biçimde ilerlediğini ifade etti. Güney, ortak tarih, dil ve kültürün itici gücüyle ortaya çıkan iş birliğinin fonksiyonel biçimde geliştirildiğini, bu mekanizmanın esnek bir yapıda sürdürüldüğünü, her alanda değil, farklı alanlarda ve farklı hızlarda ilerleyebilen esnek ve çok katmanlı bir iş birliği anlayışının benimsendiğini belirtti.

Kırgız Cumhuriyeti Eski Cumhurbaşkanı Roza Otunbaeva, Türk Devletleri Teşkilatı kurulmadan önce Türk dünyası arasındaki ilişkilerin mesafeli ancak güçlü bir özlem ve ortak idealler etrafında şekillendiğini, bugün ise bu fikirlerin somut iş birliklerine dönüşmeye başladığını belirtti. Otunbaeva ayrıca Kırgızistan'ın diplomasi, eğitim ve medya başta olmak üzere birçok alanda Türkiye'nin birikim ve tecrübelerinden yararlandığını vurgulayarak, iki ülke arasındaki iş birliğinin daha da geliştirilmesi temennisinde bulundu.

28. Dönem MHP Samsun Milletvekili ve MHP Genel Başkan Yardımcısı Prof. Dr. İlyas Topsakal, konuşmasında Kırgızların Türk tarihinin temel kaynaklarından Göktürk Kitabeleri'nde zikredilen ilk kavimlerden biri olduğunu belirterek, Türk tarihinin ana hatlarının bu coğrafyada şekillendiğini ifade etti. Topsakal, dünyada hâkim olmaya başlayan bölgesel konseptin bizleri tekrar ana kaynağımıza, kendi tarihimize ve coğrafyamıza dönmeyi zorunlu kıldığını ifade etti.

"Coğrafi ve tarihsel yakınlığın yeterli olmadığını, ortak hafızayı ortak hedeflere, ortak hedefleri ise büyük iş birliklerine dönüştürmek zorundayız"

28. Dönem AK Parti Karaman Milletvekili Selman Oğuzhan Eser ise konuşmasında coğrafi ve tarihsel yakınlığın yeterli olmadığını, ortak hafızayı ortak hedeflere, ortak hedefleri ise büyük iş birliklerine dönüştürmek zorunda olduğumuzu, bu kapsamda ekonomiden eğitime, kültürden gençliğe, medyadan sivil topluma kadar her alanda bağlarımızı güçlendirmenin önemli olduğunu ifade etti.

İstanbul Aydın Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Ragıp Kutay Karaca, tarihsel ve kültürel bağların yanı sıra ekonomik birlikteliğin önemine dikkat çekerek Orta Koridor'un stratejik öneminin arttığını söyledi. Karaca, koridora yönelik ortak hedefler belirlenmesi ve koordinasyonun güçlendirilmesi çağrısında bulunurken, Bişkek'te Türk Dünyası Lojistik ve Bağlantısallık Enstitüsü kurulmasını ve Güney Kafkasya'daki tamamlayıcı bağlantıların bölgesel barışı destekleyecek şekilde ele alınmasını önerdi.

Kırgız Cumhuriyeti ilk Meclis Başkanı Prof. Dr. Medetkan Şerimkulov ise tüm alanlarda iş birliğinin çok önemli olduğunu, ancak en önemlisinin güvenlik olduğunu, yakın coğrafyamızda yaşanan acıları bizlerin de yaşamaması için ortak güvenlik mekanizmalarının hayati olduğunu ifade etti.

Programının ikinci bölümünde basın toplantısı gerçekleştirildi

Toplantıda panelistler, gazetecilerin sorularını yanıtlayarak özellikle Türk devletleri arasındaki iş birliğinin geliştirilmesinde TDT'nin rolü, dünyadaki büyük aktörlerin Türk coğrafyasına yaklaşımında öne çıkan parametreler, ortak alfabe çalışmaları ve gençlerin potansiyel katkıları hakkında değerlendirmelerde bulundu. Yoğun katılımın olduğu panel programı Kırgız medyasından da büyük ilgi gördü.

Etkinlik, milletvekilleri, diplomatik misyon temsilcileri, kamu kurumları, akademi, düşünce kuruluşları, güvenlik ve dış politika çevreleri ile uluslararası basın mensuplarını bir araya getirerek, Ankara'da gerçekleştirilecek Türk Devletleri Teşkilatı 13. Devlet Başkanları Zirvesi öncesinde TDT'nin rolünün uluslararası kamuoyuna aktarılmasına katkı sağladı.

COP31 Kapsamında Çevre ve İklim Uluslararası Medya Turu

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, 13-16 Ekim 2026 tarihleri arasında çevre ve iklim medya turlarının dördüncüsünü düzenledi. COP31 kapsamında gerçekleştirilen medya turlarının dördüncü ayağı İstanbul ve Muğla oldu.

COP31 Yolunda: Sürdürülebilir Gelecek Uluslararası Medya Programı

Türkiye'nin kasım ayında ev sahipliği yapacağı COP31 Zirvesi'ne giden süreçte düzenlenen "COP31 Yolunda: Sürdürülebilir Gelecek Uluslararası Medya Programı" kapsamında; ABD, Fransa, İtalya, İngiltere, İsviçre, Portekiz, Brezilya, Güney Kore, Endonezya, Hırvatistan, Litvanya, Sırbistan, Mısır, Fas ve Bulgaristan olmak üzere 15 ülkeden davet edilen 20 yabancı basın mensubu Türkiye'de ağırlandı.

Medya turu çerçevesinde katılımcılar ilk olarak İstanbul'da Türkiye Gemi İnşa Sanayicileri Birliğini (GİSBİR) ziyaret etti. Tesiste yürütülen çalışmalar ve dünyanın ilk elektrikli römorkörleri hakkında bilgi alan katılımcılar, ardından EPİAŞ'ı (Enerji Piyasaları İşletme A.Ş.) ziyaret etti. Medya mensuplarına burada elektrik üretim ve tüketiminde yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımının yaygınlaştırılmasını ve çevrenin korunmasını amaçlayan YEK-G Sistemi (Yenilenebilir Kaynak Garanti Sistemi) doğrultusunda yürütülen çalışmalar aktarıldı.

Program'da ilk durak İstanbul oldu

Programın İstanbul ayağının son durağı ise Sıfır Atık Vakfı oldu. Burada katılımcılara Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın eşi Emine Erdoğan'ın himayelerinde başlatılan Sıfır Atık Projesi kapsamında yürütülen çalışmalar hakkında bilgilendirme yapıldı.

Programın Muğla ayağında ise katılımcılar, Türkiye Çevre Ajansı (TÜÇA) tarafından yürütülen ve Fethiye ve Göcek koylarında deniz tabanındaki hassas ekosistemi ve deniz çayırlarını korumak için hayata geçirilen çevre dostu bir demirleme altyapı projesi olan Mapa Şamandıra Projesi, DERİA uygulaması ve dip çamuru temizleme operasyonları kapsamında yürütülen çalışmaları yerinde izledi.

Program ile Türkiye'nin çevre ve iklim politikaları, sürdürülebilirlik vizyonu ve iklim değişikliğiyle mücadele kapsamında yürüttüğü çalışmalar uluslararası basın mensuplarına aktarıldı. Katılımcılar, Türkiye'nin sıfır atık ve çevre yönetimi alanındaki uygulamalarını yerinde incelemenin yanı sıra denizlerimizin korunmasına ilişkin çalışmaları da yakından takip etme imkânı buldu.

Lefkoşa'da "Türk Dünyası Diyalogları: Ortak Gelecek, Ortak Vizyon" Paneli

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin başkenti Lefkoşa'da, "Türk Dünyası Diyalogları: Ortak Gelecek, Ortak Vizyon" başlıklı bir panel düzenledi.

29-30 Ekim 2026 tarihlerinde Türkiye'nin ev sahipliğini yapacağı Türk Devletleri Teşkilatı 13. Devlet ve Hükûmet Başkanları Zirvesi öncesinde, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı tarafından TDT üyesi ve gözlemci ülkelerde panel serisi düzenledi. Kazakistan'ın başkenti Astana'da başlayan, Bakü, Taşkent ve Bişkek'te devam eden program serisinin beşinci ayağı, 12 Ekim 2026 tarihinde KKTC'nin başkenti Lefkoşa'da gerçekleşti.

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Burhanettin Duran katılımcılara video mesajla hitap etti

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Prof. Dr. Burhanettin Duran'ın katılımcılara video mesajla hitap ettiği program, Türkiye Cumhuriyeti Lefkoşa Büyükelçisi Ali Murat Başçeri'nin açış konuşmasıyla başladı.

İletişim Başkanı Duran video mesajında, Türk Devletleri Teşkilatı'nın uluslararası ortaklıklara ve çok taraflı iş birliğine dayanan yaklaşımını öne çıkararak ulaştırma, enerji, ticaret ve dijital ekonomi alanlarında Türk devletleri arasında gelişen ilişkilerin bölgesel ve küresel düzeyde sunduğu imkânlara işaret etti. Küresel ölçekte yaşanan belirsizlikler, jeopolitik gerilimler ve uluslararası sistemin karşı karşıya bulunduğu sınamalar karşısında Türk dünyasının birlikte hareket etmesinin gerekliliğini dile getiren İletişim Başkanı Duran, ortak tarihî ve kültürel değerlerin ülkeler arasındaki dayanışmanın temelini oluşturduğunu kaydetti.

İletişim ve medya alanında daha yakın eş güdüm sağlanması gerektiğini belirten İletişim Başkanı Duran, dezenformasyon, nefret söylemi ve dijital manipülasyonun toplumsal barış ve ülkeler arasındaki ilişkiler üzerindeki olumsuz etkilerine dikkat çekti. Bu çerçevede, Türk devletlerinin bilgi ve deneyimlerini paylaşmalarının, müşterek iletişim mekanizmaları oluşturmalarının ve özellikle kriz dönemlerinde koordinasyon kapasitelerini geliştirmelerinin gerekliliğini vurguladı.

Panelde, Türk devletleri arasında gelişen ortaklıklar, bölgesel ve küresel ölçekte karşılaşılan sorunlar ele alındı

Kadir Has Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Mustafa Aydın'ın moderatörlüğünde gerçekleştirilen panelde, AK Parti Konya Milletvekili ve TBMM Türkiye - Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Orhan Erdem, Türk Devletleri Teşkilatı Aksakallar Konseyi KKTC Temsilcisi Oktay Öksüzoğlu, Türkolog – Yazar ve AK Parti Türk Devletleri ile İlişkiler Başkanlığı Başkan Yardımcısı Meryem Aybike Sinan ve Uluslararası Final Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Ulvi Keser değerlendirmelerde bulundu.

Panelde, Türk devletleri arasında farklı alanlarda gelişen ortaklıklar, bölgesel ve küresel ölçekte karşılaşılan güncel sorunlar ile Türk Devletleri Teşkilatı'nın kuruluşundan bu yana geçirdiği gelişim süreci ele alındı. Ekonomik ve siyasi gelişmelerin yanı sıra iletişim alanındaki iş birlikleri, dezenformasyonla mücadele ve kamu diplomasisi çalışmalarına ilişkin görüşler paylaşıldı. Kültürel, sosyal ve diplomatik ilişkilerin TDT çatısı altında daha da derinleştirilmesinin ve yumuşak güç araçlarından etkin biçimde yararlanılmasının, Türk dünyasının uluslararası kamuoyundaki etkinliğini artıracağı ve ortak hareket etme kapasitesini güçlendireceği vurgulandı.

Panelin moderatörlüğünü üstlenen Kadir Has Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Mustafa Aydın, Türk Devletleri Teşkilatı çatısı altında Türk dünyası ülkeleri arasındaki diyalog ve iş birliğinin geliştirilmesi gerektiğini vurguladı. "Türk Dünyası Diyalogları: Ortak Gelecek, Ortak Vizyon" programı kapsamında farklı bakış açılarını buluşturan toplantıların ortak anlayışın güçlendirilmesine katkı sunduğunu belirten Aydın, etkinliğin KKTC'de düzenlenmesinin ayrı bir anlam ve değer taşıdığını ifade etti.

AK Parti Konya Milletvekili ve TBMM Türkiye-Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Orhan Erdem, TDT çatısı altında Türk devletleri arasındaki dostluk, birlik ve dayanışmanın pekiştirilmesi gerektiğini vurguladı. Karşılıklı temasların artırılması ve parlamentolar arası dostluk gruplarının geliştirilmesi çağrısında bulunan Erdem, KKTC'nin Türk dünyasının bütünleşme ve dayanışma sürecindeki stratejik konumuna dikkat çekti.

Türk Devletleri Teşkilatı Aksakallar Konseyi KKTC Temsilcisi Oktay Öksüzoğlu, konuşmasında Kıbrıs Türk halkının geçmişte verdiği mücadeleye ve 1974 yılının tarihsel dönüm noktası niteliğine değinerek KKTC'nin varlığının korunmasının ve geleceğe güçlü bir şekilde taşınmasının önemini vurguladı. Türk dünyasının birlik ve beraberlik içerisinde hareket etmesi çağrısında bulunan Öksüzoğlu, "Birimiz hepimiz, hepimiz birimiz" anlayışı doğrultusunda ortak mücadele ve dayanışma ruhunun yaşatılması gerektiğini ifade etti.

Türkolog-Yazar ve AK Parti Türk Devletleri ile İlişkiler Başkan Yardımcısı Meryem Aybike Sinan, konuşmasında küresel güç dengelerinin hızla değiştiği, bölgesel ittifakların ve kurumsal bütünleşme süreçlerinin öne çıktığı günümüzde, Türk devletleri arasında eş güdümlü kamu diplomasisi faaliyetlerinin, stratejik iletişim çalışmalarının ve kurumsal dayanışmanın güçlendirilmesi gerektiğini vurguladı. Türk devletleri arasında kalıcı ve güçlü bir bütünleşmenin sağlanabilmesi için ekonomik ve siyasi iş birliklerinin yanı sıra toplumsal yakınlığın, kültürel bağların ve karşılıklı saygı ile güvene dayalı dostluk ilişkilerinin geliştirilmesinin belirleyici rol oynadığını ifade etti.

Uluslararası Final Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Ulvi Keser ise konuşmasında, özellikle dezenformasyon ve kara propagandayla mücadelede daha sistematik ve etkin çalışmalar yürütülmesi gerektiğini ifade etti. Türk kimliğinin ve millî bilincin korunmasına vurgu yapan Keser, kültürel, sportif, sanatsal ve bilimsel faaliyetlerin geliştirilmesinde yumuşak güç unsurlarından etkin biçimde yararlanılması gerektiğini belirtti. Türk Devletleri Teşkilatı üyesi ülkelerin ortak hedefler etrafında buluşarak karşılıklı dayanışma ve iş birliği içerisinde hareket etmelerinin gerekliliğine dikkat çekti.

Panel programının ikinci bölümünde basın toplantısı gerçekleştirildi

Toplantıda Prof. Dr. Mustafa Aydın moderatörlüğünde panelistler, gazetecilerin sorularını yanıtlayarak özellikle Türk devletleri arasındaki iş birliğinin geliştirilmesinde TDT'nin rolü ile dünyadaki büyük aktörlerin Türk coğrafyasına yaklaşımında öne çıkan parametreler hakkında değerlendirmelerde bulundu. Milletvekilleri, diplomatik misyon temsilcileri, kamu kurumları, akademi ve düşünce kuruluşları, güvenlik ve dış politika çevreleri ile uluslararası basın mensuplarını bir araya getiren etkinlik, Ankara'da düzenlenecek Türk Devletleri Teşkilatı 13. Devlet Başkanları Zirvesi öncesinde, TDT'nin Türk devletleri arasındaki iş birliğinin güçlendirilmesinde üstlendiği rolün uluslararası kamuoyuna aktarılmasına katkı sağladı.

Paris'te "İstanbul: Bir Şehir, Bin Bakış" Sergisi

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı tarafından Fransa'nın başkenti Paris'te "İstanbul: Bir Şehir, Bin Bakış" başlıklı sergi düzenlendi. Küratörlüğünü Leyla Kara'nın yaptığı sergide, farklı dallarda 29 sanatçının eserleri yer aldı.

Serginin açılış töreni, Paris'teki tarihi Le Refectoire des Cordeliers binasında gerçekleştirildi. Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı tarafından düzenlenen sergide, modern minyatür, tezhip, resim, suluboya, illüstrasyon, çini ve dijital sanat gibi farklı dallarda 29 sanatçının eserleri yer aldı. Küratörlüğünü minyatür ve tezhip sanatçısı Leyla Kara'nın üstlendiği sergide, İstanbul'daki Ayasofya-i Kebir Camii, Kız Kulesi gibi önemli tarihî yapıların tasvir edildiği eserler dikkat çekti.

Serginin açılış törenine Türkiye'nin Paris Büyükelçisi Yunus Demirer, Türkiye'nin Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) Daimî Temsilcisi Esen Altuğ, Türkiye'nin Paris Başkonsolosu Kerem Yılmaz, Cumhurbaşkanlığı Güvenlik ve Dış Politikalar Kurulu Üyesi Prof. Dr. Kılıç Buğra Kanat, Fransız Senatosu Fransa-Türkiye Dostluk Grubu Başkanı Bernard Fialaire'in yanı sıra çok sayıda sanatsever katıldı. Törende Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Burhanettin Duran'ın mesajı okundu.

"Bu şehirde tarih unutulan bir unsur değildir"

İletişim Başkanı Duran mesajında, bu özel sergiye katılanlara teşekkürlerini iletti. Bir mekânın, meydanları, sokakları, yapıları ve sakinleri ile bir şehre dönüştüğünü dile getiren İletişim Başkanı Duran, İstanbul'un geçmişten günümüze tanıklıklarıyla ve tarihî hafızasıyla çağlar boyunca varlığını sürdüren bir şehir olduğunu belirtti.

Galata'dan, Haliç'e, Sultan Ahmet'ten Boğaz'a kadar İstanbul'un her köşesinde yeni bir güzellik olduğunu vurgulayan İletişim Başkanı Duran, "İstanbul'u özel kılan bir başka husus da geçmişin hiçbir zaman bugünden tamamen ayrılamamasıdır. Bu şehirde tarih unutulan bir unsur değildir." ifadelerini kullandı.

İletişim Başkanı Duran mesajında tarihin İstanbul'da "bugüne eşlik ederek ona yeni anlamlar katan ve geleceğe dair vizyonu şekillendiren bir unsur" olduğunun altını çizdi. Bu bağlamda İstanbul'un şiir, edebiyat, müzik, resim ve daha birçok alanda sanatçılara ilham olmasının tesadüf olmadığını kaydeden İletişim Başkanı Duran, sergideki eserlerin de sanatçıların kendi özgün vizyonlarının bir yansıması olduğunu dile getirdi. Bu serginin Paris'te İstanbul tarihini ve kültürel mirasını tanıtmak adına hayati bir öneme sahip olduğunu ifade eden İletişim Başkanı Duran, "Bu anlamlı buluşmanın iki ülke arasında kültürel diyaloğu güçlendirmesini ve sanat yoluyla yeni bağlar kurulmasına vesile olmasını diliyorum." sözlerine yer verdi.

"Biz sanatın iyileştirici ve birleştirici gücüne inanıyoruz"

Açılışta söz alan sanatçı Kara, "İki kadim şehri bir araya getiriyor olmaktan inanılmaz mutluyum." dedi. Kara, sergide 29 sanatçının 74 eserinin yer aldığını kaydederek, "Her birinizin bakışı bizim için bini tamamlayacak birer bakış." değerlendirmesinde bulundu. Sanatçıların bu eserlerde farklı teknikler ve malzemeler kullandığına dikkat çeken Kara, bu sergiyi kurmalarına vesile olan Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a, İletişim Başkanı Duran'a, Kanat'a, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığına ve Türkiye'nin Paris Büyükelçiliğine teşekkür etti.

Kara, açılış törenine katılanlara da teşekkür ederek, "Umarım ruhunuzu kucaklayan en az bir eserle karşılaşıyor olursunuz. Çünkü biz sanatın iyileştirici ve birleştirici gücüne inanıyoruz." ifadeleriyle sözlerini tamamladı. Fransız senatör Fialaire, sergiye yönelik davet için teşekkür ederek, sanat sayesinde Fransa ve Türkiye arasında kurulan diyaloğun zenginleştiğini kaydetti. Fialaire, sanatçıların duyguları en iyi ifade eden kişiler olduğunu belirterek, İstanbul'un olağanüstü bir şehir olduğunu vurguladı. Fransız senatör, sergideki eserlerin Fransız ve Türk halkı arasındaki güzel duyguların artmasına katkı sağladığına işaret etti.

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı Konya Kitap Günleri'nde

Konya Büyükşehir Belediyesi tarafından bu yıl 13'üncüsü düzenlenen ve Anadolu'nun en büyük kültür organizasyonları arasında yer alan "Konya Kitap Günleri", kapılarını kitapseverlere açtı. "Okumadığın Gün Karanlıktasın" temasıyla Selçuklu Kongre Merkezi'nde gerçekleştirilen dev organizasyon, bu yıl bir ilke imza atarak Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığının zengin yayın seçkisini de ziyaretçilerle buluşturdu.

16-25 Ekim tarihlerinde Konya Büyükşehir Belediyesi ev sahipliğinde, 116 yayınevi ile 143 yazarı bir araya getiren etkinlikte, binlerce kitapsever ağırlandı. Organizasyonun bu yılki en dikkat çekici yeniliklerinden biri ise Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı yayınlarının stantlarda yer alması oldu.

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığının Konya Kitap Günleri'ndeki özel yayın seçkisinde; Türkiye'nin yakın tarihi, Türk dış politikası, stratejik iletişim çalışmaları, devlet politikaları ile kültürel ve millî değerlerini ele alan çok sayıda nitelikli eser sunuldu. Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı yayınları arasında; Türkiye'nin

küresel vizyonu, dış politika hamleleri ile uluslararası alandaki haklı davasını akademik ve analitik bir dille ele alan ihtisas kitapları yer aldı. Ek olarak stantta, Türk yakın tarihinin dönüm noktaları ve millî bilinci pekiştiren eserler ile dezenformasyonla mücadele, yeni medya düzeni, stratejik iletişim, kamu diplomasisi ve devlet-millet iletişimi gibi güncel konuları masaya yatıran rehber niteliğindeki kılavuzlar ve derlemeler mevcuttu. Bunun yanı sıra Türkiye'nin zengin turizm potansiyelini, tarihî ve kültürel mirasını tanıtan albüm ve incelemeler sergilendi.

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı,
"Uluslararası Yayınevi" niteliği ile 16 dilde yayın hazırlıyor

Bugüne kadar 230 yayına ulaşan ve uluslararası yayınevi niteliği bulunan Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı tarafından Türkçenin yanı sıra Azeri Türkçesi, Arapça, Arnavutça, Boşnakça, Fransızca, İngilizce, İspanyolca, Kazakça, Kürtçe, Makedonca, Rusça, Sırpça, Slovence, Ukraynaca ve Yunanca olmak üzere 16 dilde yayın hazırlanıyor. Hazırlanan eserler basılı olarak yayımlanmakla birlikte Başkanlığın yayinlar.iletisim.gov.tr internet sayfasında, 13 kategoride dijital olarak da ilgililerin dikkatine sunuluyor.

Yayın kategorileri ise Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan, Stratejik İletişim, Süreli Yayınlar, Kamu Diplomasisi, Halkla İlişkiler, İletişim ve Medya, Dış Politika, Kriz Yönetimi ve İletişimi, 15 Temmuz Darbe Girişimi ve Milletin Zaferi, Kamu Politikaları, Ülke Markalama, Tarih, Kültür, Sanat ve Tanıtım ve Basın Tarihi şeklinde sıralanıyor. Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı yayınları, kitap fuarları ile çeşitli ulusal ve uluslararası programlarda kurulan stantlarla okuyucuların dikkatine sunuluyor.

"İletişim Başkanlığı olarak 230'a yakın yayınımız bulunuyor.
Bunları ücretsiz olarak internet adresimiz üzerinden okurlarımıza sunuyoruz"

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı Basın ve Yayın Dairesi Başkanı Dr. Zeynep Zelan, AA muhabirine, Konya Kitap Günleri'nde oldukça yoğun bir ilgiyle karşılaştıklarını ifade etti. Konya Kitap Günleri'ne ilk kez katıldıklarını dile getiren Zelan, "Kitap fuarlarına katılmayı önemsiyoruz. Çünkü fuarlar bizim hem okurlarımızla buluştuğumuz, temas ettiğimiz hem de yayınlarımızı tanıttığımız platformlar. İletişim Başkanlığı olarak 230'a yakın yayınımız bulunuyor. Kamu diplomasisi, basın yayın, Cumhurbaşkanımızın faaliyetleri, dezenformasyon, CİMER gibi pek çok alanda yayınlarımızı yapmaya devam ediyoruz. Bunları ücretsiz olarak internet adresimiz üzerinden okurlarımıza sunuyoruz." ifadelerini kullandı.

Zelan, fuarda İletişim Başkanlığının hem kitaplarını hem de süreli yayınlarını tanıttıklarını belirterek şunları kaydetti: "103 yaşındaki 'Ayın Tarihi' ile akademik yayın yapan 'İletişim ve Diplomasi' gibi dergilerimiz var. Bunlarla birlikte ailelere yönelik hazırladığımız 'Sosyal Medya El Rehberi'miz var. Kamu çalışanlarına yönelik 'Sosyal Medya Rehberi'miz var. Bunları da okurlarla paylaşıyoruz. Fuarda her yaştan insanla temas etme imkânı bulduk. Özellikle öğrencilerin ilgisi çok yoğun. İnşallah önümüzdeki günlerde diğer illerimizde yine kitap fuarlarına katılacağız."

İletişim Başkanlığı Konya Bölge Müdürü Tuncay Karabulut da ziyaretçilerin ilgisinden memnun olduklarını dile getirdi.

Özellikle uluslararası ilişkiler, siyaset bilimi, iletişim ve tarih alanlarında akademik düzeyde araştırma yapan öğrenciler, akademisyenler ve gençler için başvuru kaynağı niteliğinde olan eserler, etkinlik vesilesiyle Konya'da geniş bir okuyucu kitlesiyle buluşmuş oldu.

İletişim İhtisas Kütüphanesi'ne Kurumsal Sorumluluk Özel Ödülü

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı bünyesinde 1 Temmuz 2024 tarihinde hizmete açılan İletişim İhtisas Kütüphanesi, "Bilginin Güvenilir Adresi, Geleceğin İletişim Markası" vizyonuyla Marka Konseyi tarafından düzenlenen TAMGA Marka Ödülleri Yarışması'nda "Kurumsal Sorumluluk" kategorisinde özel ödüle layık görüldü. 5 Ekim 2026'da İstanbul'da gerçekleştirilen törende ödülleri Marka Konseyi takdim etti. Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığının ödülünü Destek Hizmetleri Dairesi Başkanı Mehtap Kaya aldı.

İletişim İhtisas Kütüphanesi iletişim ve basın tarihini geleceğe taşıyor

TAMGA Marka Ödülleri Yarışması; markaların küresel standartlara ulaşması için gelişim ve dönüşümlerine katkıda bulunmak üzere düzenleniyor. Yarışma; yenilikçi, stratejik, toplumsal etki yaratan ve özgün süreçlerle değerli ve güçlü markalar oluşturarak fark yaratan iyi örnekleri ödüllendiriyor ve başarı hikâyelerini paylaşıyor.

İletişim İhtisas Kütüphanesi; yalnızca bilgiye erişim sağlayan bir kütüphane değil iletişim alanında güvenilir bilginin üretildiği, korunduğu ve paylaşıldığı kurumsal bir marka değeri. Kütüphane; akademi, kamu ve medya dünyasını aynı bilgi platformunda buluşturarak iletişim ekosistemine katkı sunuyor. Sahip olduğu zengin koleksiyonun yanı sıra; Servet-i Fünûn, Malumat, Tercüman-ı Ahvâl, Şehbal ve diğer nadir süreli yayınlar ile Türkiye'nin iletişim ve basın tarihini geleceğe taşıyan kütüphane, taşıdığı kültürel miras unsurları ile ülkemizin iletişim alanındaki en önemli referans bilgi merkezlerinden biri konumunda yer alıyor.

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı bünyesinde yer alan İletişim İhtisas Kütüphanesi, iletişim alanında uzmanlaşmış bir bilgi merkezi olarak kısa sürede güçlü bir kurumsal kimlik oluşturdu. Kütüphane; bilginin korunması, geliştirilmesi ve gelecek nesillere aktarılması anlayışıyla faaliyetlerini sürdürüyor.

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığından Türk Devletleri Teşkilatı 13. Zirvesi'ne Özel İletişim Çalışması

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı koordinasyonunda, Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) Devlet Başkanları Konseyi 13. Zirvesi kapsamında, Türk dünyasının ortak tarihini, kültürel bağlarını ve dayanışma ruhunu vurgulamak amacıyla iletişim çalışması gerçekleştirildi.

Ankara ve İstanbul'da görsel iletişim çalışması

İstanbul'un simge yapılarından 15 Temmuz Şehitler Köprüsü TDT'nin kurumsal renkleriyle aydınlatılırken, Galata Köprüsü ve Türk Telekom binasında ise zirveye özel olarak hazırlanan görsel içerikler gösterime sunuldu.

Ankara'da da Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı binasının dijital ekranı ile başkentin simge yapılarından Atakule'de zirveye özel hazırlanan görsel içeriklere yer verilerek Türk dünyasının birlik, beraberlik ve dayanışma mesajları başkente taşındı. Görsel içeriklerde, "Türk Yüzyılı: Dilde, Fikirde, İşte Birlik" ve "Biz Birlikte Daha Güçlüyüz" mesajları öne çıkarıldı.

İstanbul ve Ankara'da gerçekleştirilen aydınlatma ve dijital gösterim uygulamalarıyla, Türk dünyasının birlik ve beraberlik ruhunun geniş kitlelere ulaştırılması ve TDT 13. Zirvesi'nin görünürlüğünün artırılması hedeflendi. Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı koordinasyonunda yapılan çalışma, Türk devletlerinin ortak tarih ve kültürden aldığı güçle geleceğe birlikte ilerleme iradesini yansıtırken, Türk dünyasının dayanışma ve iş birliği mesajlarını kamusal alanlara taşıdı.

Sosyal medya paylaşımı

Ayrıca Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı, "Türk Yüzyılı: Dilde, Fikirde, İşte Birlik" temasıyla düzenlenen Türk Devletleri Teşkilatı 13. Zirvesi'ne ilişkin video paylaştı.

İletişim Başkanlığının sosyal medya hesabından yapılan paylaşımda, "Türkiye, 29-30 Ekim'de Ankara'da 'Türk Yüzyılı: Dilde, Fikirde, İşte Birlik' temasıyla düzenlenen Türk Devletleri Teşkilatı 13. Zirvesi'ne ev sahipliği yapıyor. TDT Ankara Zirvesi 2026 ile dilde birliğimizi, fikirde dayanışmamızı, işte ortak kararlılığımızı geleceğe taşıyoruz." ifadelerine yer verildi.

Paylaşımdaki videoda ise şunlar kaydedildi: "Bazı hikâyeler bir ömre sığmaz, kuşaktan kuşağa taşınır, farklı coğrafyalarda yaşamaya devam eder. Bir çocuğun öğrendiği kelimede, bir büyüğün anlattığı hatırada, birbirimizi tanıdığımız, anladığımız ortak bir hafıza vardır. O hafıza yeni hayallere ilham verir. Şimdi ortak geleceğimize yön vermek için Türkiye'nin ev sahipliğinde Ankara'da buluşuyoruz. Kardeşliğimizi güçlendirmek, iş birliğimizi yeni ufuklara taşımak için."

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
CUMHURBAŞKANLIĞI
İLETİŞİM
BAŞKANLIĞI

TÜRKİYE YÜZYILI

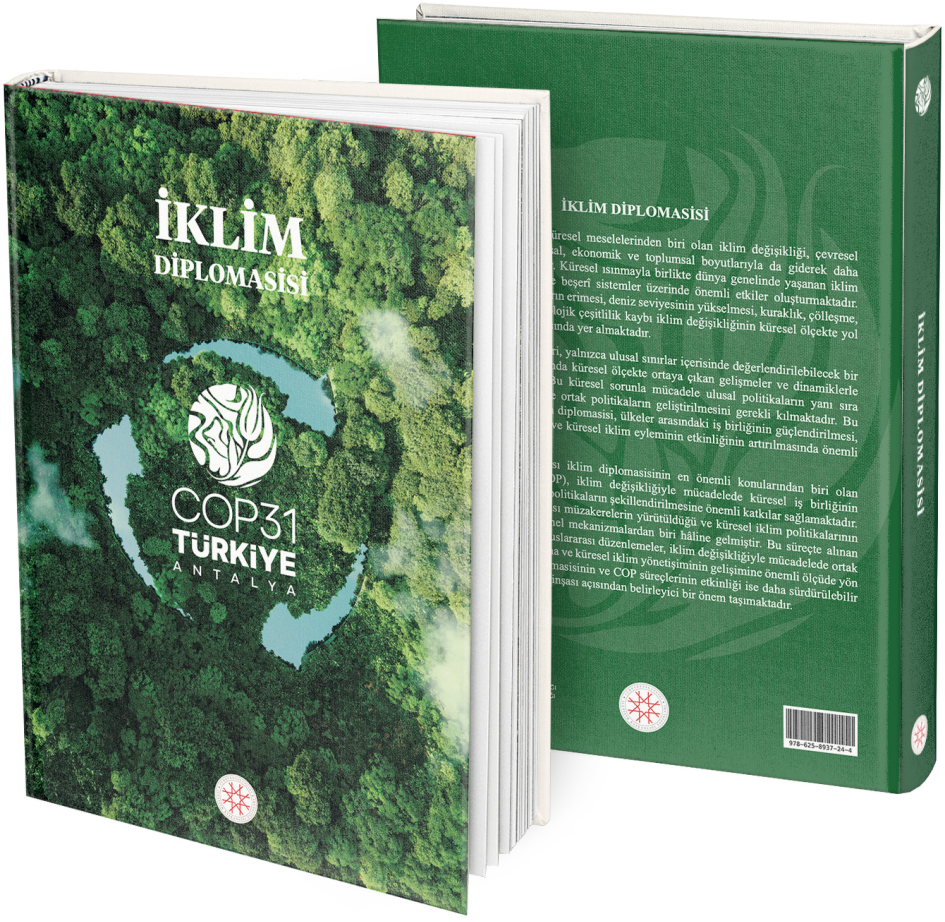
Ayın Tarihi

Yayın

İklim Diplomasisi

İklim Değişikliği ile
Mücadele Kavramları Sözlüğü

70 Yıl Sonra Yeniden Görülen Japonya

İKLİM DİPLOMASİSİ

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı tarafından küresel iklim politikaları ve uluslararası iş birliği süreçleri bağlamında iklim diplomasisinin taşıdığı önemi ve Türkiye'nin bu alanda yürüttüğü çalışmaları ele alan "İklim Diplomasisi" kitabı yayımlandı.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın takdim yazısını kaleme aldığı eser, iklim değişikliği konusunda ortak sorumluluk bilincinin güçlenmesine katkı sunuyor. Erdoğan, kitabın takdim yazısında iklim değişikliğiyle mücadelede Türkiye'nin yürüttüğü çalışmalara ve küresel iş birliğinin önemine dikkat çekti. Türkiye'nin ev sahipliği yapacağı COP31'i küresel iklim hedeflerinin somut sonuçlara dönüştürülmesi açısından önemli bir fırsat olarak değerlendiren Erdoğan, daha adil ve sürdürülebilir bir gelecek için ortak sorumluluk çağrısında bulundu.

İklim Diplomasisi kitabı COP31 sürecini merkeze alıyor

COP31 sürecini de merkeze alan kitap, iklim değişikliğiyle mücadelede uluslararası iş birliğinin ve iklim diplomasisinin üstlendiği rolü güncel gelişmeler doğrultusunda ortaya koyuyor.

Türkçe ve İngilizce dillerinde hazırlanmış olan "İklim Diplomasisi" kitabı, küresel iklim politikalarından uluslararası anlaşmalara, Türkiye'nin yeşil dönüşüm hedeflerinden Sıfır Atık Hareketi'ne kadar geniş bir perspektif sunuyor.

Altı ana bölümden oluşan kitabın ilk bölümünde iklim diplomasisinin kavramsal ve kuramsal çerçevesi ortaya konuluyor. İkinci bölümde ise iklim değişikliğinin doğal ve insan kaynaklı nedenleri ile çevresel, ekonomik ve toplumsal sonuçları kapsamlı biçimde ele alınıyor. Eserin üçüncü bölümünde, küresel iklim yönetişiminin gelişiminde rol oynayan uluslararası kuruluşlar, aktörler ve sözleşmeler mercek altına alınıyor.

Kitabın dördüncü bölümünde ise Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi'nin en üst karar organı olan Taraflar Konferansı'nın (COP) tarihsel gelişimi ve iklim politikalarındaki belirleyici rolü üzerinde duruluyor. Çalışmanın beşinci bölümünde, Türkiye'nin iklim değişikliğiyle mücadele politikalarına yer veriliyor. Kitabın altıncı ve son bölümünde ise Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının Türkiye'nin iklim diplomasisinde üstlendiği rol ve yürüttüğü çalışmalar ayrıntılı biçimde değerlendiriliyor.

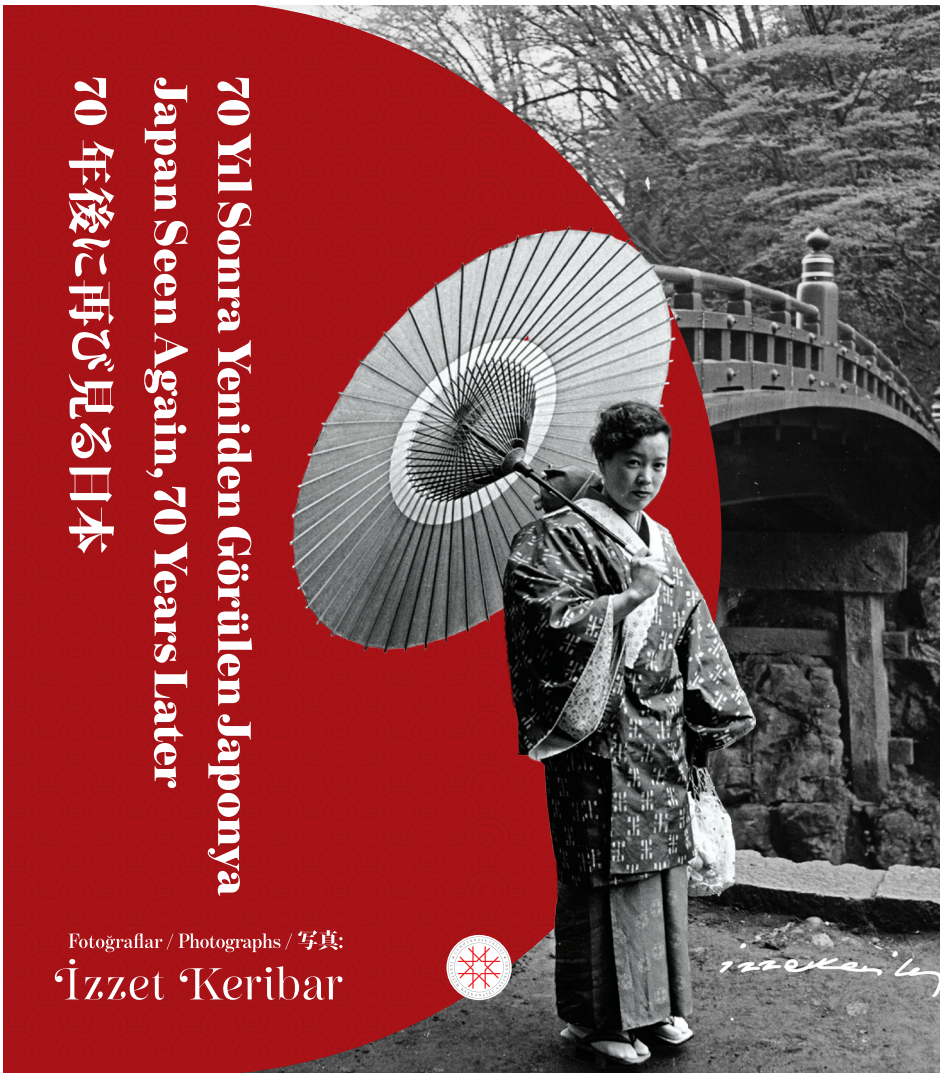
İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ İLE MÜCADELE KAVRAMLARI SÖZLÜĞÜ

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı, iklim değişikliğinin giderek derinleşen etkileri karşısında ortak bir kavramsal zeminin oluşturulmasına katkı sunmayı amaçlayan kapsamlı bir başvuru kaynağı olarak "İklim Değişikliği ile Mücadele Kavramları Sözlüğü" adlı eseri yayımladı.

Atmosferdeki sera gazı emisyonlarının artışıyla birlikte küresel ölçekte belirginleşen çevresel ve toplumsal riskler, iklim değişikliğine ilişkin kavramların doğru ve bütüncül bir şekilde anlaşılmasını zaruri kılıyor. Bu eser, söz konusu ihtiyaca cevap vererek iklim değişikliğiyle mücadelede kullanılan temel kavramları sistematik bir çerçevede bir araya getiriyor.

Çalışmada, iklim değişikliği alanına ilişkin 1753 kavram ve terimin yedi farklı dilde karşılıklarına yer veriliyor; böylece ulusal ve uluslararası düzeyde farklı paydaşlar arasında ortak bir terminoloji oluşturulması hedefleniyor. Yenilenebilir enerji, enerji verimliliği, karbon piyasaları, sürdürülebilir tarım ve su yönetimi gibi geniş bir yelpazeyi kapsayan ve disiplinler arası bir yaklaşımla hazırlanmış olan bu çalışma ile, konuya ilişkin farkındalığın artırılmasına ve bilgiye erişimin kolaylaştırılmasına katkı sağlanması amaçlanıyor.

İklim değişikliğiyle mücadelede dil engellerinin aşılmasına ve kültürler arası bilgi ve deneyim paylaşımının teşvik edilmesine yönelik önemli bir araç olarak sunulan bu eserin, iklim politikalarının uluslararası düzeyde daha etkin bir şekilde şekillendirilmesine ve uluslararası iş birliğinin güçlendirilmesine katkı sunması hedefleniyor.

70 YIL SONRA YENİDEN GÖRÜLEN JAPONYA

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı tarafından Türk fotoğraf sanatının önemli isimlerinden İzzet Keribar'ın 1956 ve 1957 yıllarında Japonya'da çektiği fotoğraflardan oluşan "70 Yıl Sonra Yeniden Görülen Japonya" adlı eser yayımlandı.

İzzet Keribar'ın Japonya'da bulunduğu yıllarda farklı şehirlerde çektiği fotoğrafların bir araya getirildiği kitapta; Japonya'nın şehirleri, insanları, gelenekleri, gündelik yaşamı ve kültürel dokusuna ilişkin çok sayıda fotoğraf yer alıyor.

1956 ve 1957 yıllarında çekilen fotoğraflar, Japonya'nın savaş sonrasındaki dönemine ilişkin önemli bir görsel kayıt niteliği taşıyor. Tokyo başta olmak üzere Osaka, Kyoto ve Nara gibi şehirlerden görüntülerin yer aldığı seçki, dönemin şehir yaşamını ve toplumsal dokusunu İzzet Keribar'ın özgün bakış açısıyla yansıtıyor.

İzzet Keribar'ın 1950'li yıllarda gerçekleştirdiği Japonya yolculukları sırasında kaydettiği fotoğrafların kitaplaştırılmasıyla, sanatçının erken dönem çalışmalarının kalıcı bir kültürel miras olarak gelecek kuşaklara aktarılması amaçlanıyor.

"70 Yıl Sonra Yeniden Görülen Japonya" kitabı, Türkiye ile Japonya arasındaki tarihsel dostluğun kültür ve sanat aracılığıyla pekişmesine katkı sağlarken, fotoğraf sanatının toplumlar arasında köprü kurma ve karşılıklı anlayışı geliştirme gücünü de ortaya koyuyor. Eser, iki ülkenin birbirini daha yakından tanımasına olanak sunarak kültürel etkileşimin derinleşmesine yönelik çalışmalara kalıcı bir değer kazandırıyor.

Cumhuriyetimiz 103 yaşında!
29 Ekim Cumhuriyet Bayramımız
kutlu olsun.

TÜRK DEVLETLERİ TEŞKİLATI
13. ZİRVESİ
ANKARA, 29-30 EKİM 2026

13th SUMMIT OF THE
ORGANIZATION OF TURKIC STATES
ANKARA, 29-30 OCTOBER 2026

Cumhurbaşkanlığı
İletişim Başkanlığı
Yayınları

ISSN 1301-9325 e-ISSN 3023-6762

9 771301 932000